C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Crichton_Michael-Kmen_Andromeda.pdb

PDB Name: Crichton_Michael-Kmen_Andromeda
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

MICHAEL CRICHTON
KMEN ANDROMEDA

Nikdo ještě dostatečně neprokázal, jakou schopnost přežití má lidský rozum

JEREMY STONE

Čím hlouběji chceme proniknout pohledem, tím hlouběji musíme sáhnout do kapsy

R/ A/ JANEK

PROTOKOL O KMENI ANDROMEDA

KMEN ANDROMEDA

TENTO SPIS JE PŘÍSNĚ TAJNÝ
POKUD SE S OBSAHEM TOHOTO SPISU OBEZNÁMÍ KDOKOLIV NEPOVOLANÝ, DOPUSTÍ SE TRESTNÉHO ČINU A MŮŽE BÝT ODSOUZEN KE ZTRÁTĚ SVOBODY DO DVACETI LET A K PENĚŽITÉ POKUTĚ DO VÝŠE 20 000 DOLARŮ!

NEPŘEJÍMEJTE SPIS, POKUD JE ROZPEČETĚN!

KURÝR JE PODLE ZÁKONA POVINEN VYZVAT VÁS K PŘEDLOŽENÍ PRŮKAZU 7592! NESMÍ VYDAT TENTO SPIS BEZ OVĚŘENÍ TOTOŽNOSTI!

DATA PRO POČÍTAČ:

PODĚKOVÁNÍ

V této knize jsou zachyceny události pěti dnů, za nichž se americká věda octla ve vážné krizi.
Události, k nimž došlo v souvislosti s Kmenem Andromeda, byly směsí předvídavosti a pošetilostí, nevinných chyb a neznalosti. Každý tu měl okamžiky, v nichž zazářil jeho důvtip, a okamžiky neuvěřitelné hlouposti. Proto je téměř nemožné psát o těchto událostech, aby se některý z účastníků necítil dotčen.
Nicméně se domnívám, že je důležité, aby celá historie byla zveřejněna. Máme nyní k dispozici největší výzkumná zařízení, jež kdy lidstvo mělo. Vznikají nové a nové objevy a mnohé z nich mají závažné politické a sociální důsledky. V blízké budoucnosti lze očekávat několik krizí, podobných této. Je proto podle mého názoru velmi důležité, aby

veřejnost věděla, jak takové krize vznikají a jak jsou zažehnávány.
Při rekapitulaci událostí kolem Andromedy se mi dostalo laskavé pomoci od mnohých, kteří mají na věci stejný názor a kteří mě povzbuzovali a utvrzovali v mé snaze vylíčit celou historii přesně a do detailů.
Zvláště jsem zavázán díky generálmajoru W. A. Haverfordovi, příslušníku pozemní armády, poručíku E. J. Sloanovi, příslušníku námořnictva, kapitánu L. S. Waterhouseovi z vojenského letectva (letecká základna Vandenberg), plukovníku H. Jacksonovi a plukovníku S. Friedrichovi, oběma ze základny Wright Patterson, a Murray Charlesovi z tiskového oddělení Pentagonu. Za pomoc při studiu projektu Wildfire cítím povinnost poděkovat R. Whiteovi z NASA (Houston), J. Robleovi z NASA (Kennedyho mys, komplex 13), P. Masonovi z NASA (Průzkumné oddělení, Arlington Hall), dr. F. Martinovi z Kalifornské university v Berkeley, vědeckému poradnímu sboru presidenta Spojených států: D. M. Byrdovi z USIA, K. Vorheesovi z tiskové služby Bílého domu a prof. J. Percymu z Ústavu pro genetiku Chicagské university.
Za odbornou korekturu některých kapitol rukopisu a za technické zpracování bych rád poděkoval C. B. Lewisovi z letového střediska Goddard, H. Stanchovi z Avco Ltd., J. P. Bakerovi z Laboratoře pro výzkum tryskového pohonu, C. N. Sandosovi z CIT, dr. B. Stackovi z Michiganské university, E. Blalockovi z Hudsonova institutu, prof. L. Kjellingovi z RAND Corporation a dr. E. Bensonovi z Národního zdravotního ústavu.
Konečně patří mé díky účastníkům projektu Wildfire, zejména těm, kteří se podíleli na výzkumu takzvaného Kmene Andromeda. Všichni mě přijali s neobyčejným porozuměním a rozhovory s některými z nich trvaly až několik dní. Bylo mi umožněno nahlédnout do doslovných zápisů konečných zpráv a ústních hlášení, jež jsou uloženy v Arlington Hall (Útvar 7) a jež představují více než patnáct tisíc stránek strojopisu. Materiál, uložený ve dvaceti svazcích, zachycuje detailní sled událostí ve Flatrocku v Nevadě, tak jak je vylíčil každý jejich jednotlivý účastník. Mohl jsem konfrontovat jejich osobní názory a stanoviska a zachytit tak historii tohoto případu v celé hloubce.
Šlo mi přitom spíše o to, vystihnout komplexnost vědeckých problémů, o něž tu šlo; proto se tu mluví jazykem ponejvíce technickým. Snažil jsem se pokud možno podat vysvětlení vědeckých otázek a technických problémů, ale nepodlehnout přitom pokušení zjednodušovat jak hlavní problémy, tak i způsoby jejich řešení. Prosím proto čtenáře za prominutí, pokud se bude muset prokousávat některými poněkud suchopárnými technickými detaily.
Snažil jsem se vystihnout napětí a vzrušení, jež provázelo oněch pět dní, neboť koneckonců historie Andromedy je navýsost dramatická, je kronikou hloupých a nebezpečných omylů, ale zároveň i kronikou hrdinství a rozumu.

první den

KONTAKT

1 / Země bez hranic

Muž s triedrem. U něho to všechno začalo. U toho člověka stojícího jedné zimní noci vedle silnice na vršku, ze kterého bylo vidět malou arizonskou osadu.
Ten studený kovový triedr musel být poručíku Rogeru Shawnovi určitě na obtíž. V kožešinové bundě s kapucí a v tlustých rukavicích si Shawn připadal neohrabaný. Ostře vydechoval do vzduchu zalitého měsíčním svitem a dech mu zamlžoval objektivy. Každou chvíli musel všeho nechat a prsty navlečenými v neohebných rukavicích je utírat. Neuvědomoval si marnost svého počínání. Triedrem nemohl vidět do osady tak, aby odhalil její tajemství; a asi by se hodně divil, kdyby se dověděl, že ti, jimž se to nakonec podařilo, museli použít přístrojů miliónkrát výkonnějších než dalekohled.
V představě Shawna, jak leží na mezi, opírá se o ni pažemi a přidržuje si u očí triedr, je cosi smutného, bláhového a lidského zároveň. Triedr mu sice překážel, ale víceméně mu nevadil, protože na něj byl zvyklý. Byl to jeden z posledních příjemných a důvěrně známých pocitů, než zemřel.
Pokusme se zrekonstruovat, co se událo od tohoto okamžiku.
Poručík Shawn prohlížel osadu pomalu a metodicky. Viděl, že není velká, tak půl tuctu dřevěných domků, rozsazených podél jediné hlavní ulice. Všude klid, tma, nic se nehýbalo, větřík k němu nedonesl ani šelest.
Pak obrátil svou pozornost ke kopcům v okolí. Byly nízké, oblé, skoro holé, s ježatým porostem, tu a tam s uschlou zavátou yuccou. Za těmi kopci byly další kopce, a pak už jen širá, pustá mohavská poušť. Indiáni ji nazývali Země bez hranic.
Poručík Shawn si uvědomil, že se v studeném větru třese zimou. Byl únor, nejchladnější měsíc, a bylo už po desáté. Vydal se po cestě zpátky nahoru ke svému velkému fordu s mohutnou otáčivou anténou na střeše. Motor běžel tiše naprázdno - byl to jediný zvuk, který slyšel. Otevřel zadní dveře, vylezl nahoru a zavřel za sebou.
Octl se v kabině zalité tmavočerveným světlem. To proto, aby nebyl oslněn, když musel v noci vystoupit z vozu. V tomhle červeném světle přístroje a elektronické zařízení zeleně světélkovaly.
Seděl tam s ním Lewis Crane, technik od elektroniky, také v kožešinové bundě. Shrben nad mapou něco počítal a čas od času cosi odečetl na přístrojích před sebou.
Shawn se ho zeptal, jestli si je jist, že jsou na správném místě, a Crane mu řekl, že určitě ano. Oba byli unaveni: jeli z Vandenbergu celý den a hledali poslední z družic typu Scoop. Ani jeden toho o nich moc nevěděl, až na to, že to je série tajných družic pro výzkum horních vrstev atmosféry, s plánovaným návratem. Shawn a Crane měli za úkol vyhledat je okamžitě po přistání.
Pro usnadnění měly družice vysílačku, která začala signalizovat, jakmile družice sestoupily do výšky osmi tisíc metrů. Proto bylo také ve voze tolik přístrojů pro určování směru. Prováděli si totiž sami triangulaci. Ve vojenských

předpisech se tomu říkalo "triangulace samostatnou jednotkou", což byla metoda sice pomalá, zato vysoce účinná. Postup byl zcela jednoduchý: vůz se zastaví, zjistí svou polohu a zaznamená sílu a směr signálu z družice. Pak se automobil přemístí třicet kilometrů v nejpravděpodobnějším směru družice. Tam zastaví a určí nové souřadnice. Zmapuje se tak série triangulačních bodů a vůz postupuje klikatou dráhou k družici; vždy po třiceti kilometrech zastavuje, aby se zkorigovaly případné chyby. Tato metoda byla pomalejší než při použití dvou vozů, byla však bezpečnější. V armádě se domnívali, že by dva automobily v jedné oblasti mohly vzbudit nežádoucí pozornost.
Po šest hodin se vůz přibližoval k družici Scoop. V této chvíli už byl téměř u ní.
Crane ťukal nervózně tužkou do mapy a ohlásil jméno osady na úpatí kopce: Piedmont ve státu Arizona, 48 obyvatel.
Oba muži se tomu smáli, i když je to v duchu znepokojovalo. Podle Vandenbergu bylo PMP neboli předpokládané místo přistání osmnáct kilometrů severně od Piedmontu. Ve Vandenbergu propočítali toto místo na podkladě údajů radaru a 1410 možných projekcí dráhy, získaných počítačem. Předpoklady se obyčejně nelišily od skutečnosti o více než o pár set metrů.
A přece lokalizovalo směrovací zařízení pípání družice přímo do středu městečka. Shawn si pomyslel, že někdo z městečka družici zahlédl při sestupu, jak byla rozžhavená a svítila, a že ji našel a přinesl do Piedmontu.
To bylo možné, jenže piedmontský občan, kdyby narazil na americkou družici, právě když přilétla z vesmíru, by to jistě někomu řekl - reportérům, policii nebo NASA, armádě, zkrátka někomu.
O ničem takovém však neslyšeli.
Shawn slezl zase z vozu, za ním se vyhrabal Crane a roztřásl se pod nárazem mrazivého vzduchu. Oba se společně dívali na městečko.
Bylo klidné, úplně ponořené do tmy, Shawn si všiml, že u benzínové pumpy ani v motelu nesvítí světla.
A pak zpozoroval Shawn ptáky.
Ve světle úplňku je viděl zřetelně, byli to nějací velicí ptáci, kroužili nad domy a jako černé stíny přelétávali přes kotouč měsíce. Bylo mu divné, že si jich předtím nevšiml, a tak se zeptal, co tomu Crane říká.
Crane řekl, že nic. A jako by chtěl udělat dobrý vtip, dodal: "Třeba jsou to supi."
"Vážně, vypadá to tak," řekl Shawn.
Crane se nervózně zasmál a vydechl do noci: "Proč by tu ale měli být supi? Ti se přece slétají jen k mrtvolám." Shawn si zapaloval cigaretu a dlaněmi sevřenými kolem zapalovače chránil plamen před větrem. Neřekl nic a prohlížel si domky na okraji městečka. Pak je prošel triedrem celé ještě jednou, ale nezpozoroval žádnou známku života nebo pohybu.
Konečně sklonil triedr a odhodil cigaretu do přemrzlého sněhu, kde zasyčela a zhasla.
Obrátil se ke Craneovi a řekl: "Sjedeme dolů a prohlédneme si to tam."

2 / Vandenberg

Tři sta mil odtud, ve velkém čtvercovém sále řídícího střediska projektu Scoop, seděl poručík Edgar Comroe s nohama na psacím stole. Před sebou měl kupu článků z různých odborných časopisů. Comroe měl noční službu řídícího důstojníka; tuto povinnost měl dvakrát do měsíce, kdy řídil noční operace dvanáctičlenné operační skupiny. Dnes v noci sledovali pohyb vozu s krycím jménem Caper l, který právě jel přes mohavskou poušť.
Comroe neměl tuhle práci rád. Šedivý sál byl ozářen jen fluoreskujícími světly a svým strohým, účelovým zařízením byl vyloženě nepříjemný. Comroe chodil do řídícího střediska pouze při startech, kdy tu byla úplně jiná atmosféra. To byl sál plný techniků, kteří měli plné ruce práce, každý z nich měl na starosti jeden komplexní úkol a všichni byli plni zvláštní chladné nedočkavosti, jež předchází každý kosmický start.
Zato noci byly nudné. V noci byl vždycky klid. Toho Comroe využíval, aby si něco načetl. Povoláním byl oběhový fyziolog, zkoumal zejména stresy při akceleračním přetížení organismu. Té noci četl Comroe článek nadepsaný "Stoechiometrie oxygenační kapacity a difúzní gradienty při zvýšeném tlaku plynů v artériích". Článek nebyl ani příliš čtivý, ani zajímavý. Proto skoro uvítal, když se z reproduktoru nad ním ozval přenos z vozu, kde byli Shawn a Crane.
Shawn se ohlásil: "Tady Caper l, volám Vandal, Caper l, volám Vandal. Jak jde odečítání? Přepínám."
Comroe odpověděl, to že tedy dobře.
"Chystáme se vstoupit do osady Piedmont a zajistit družici."
"Dobře, Capere. Nevypínejte."
"Rozumím."
Takovýto postup při zajišťování družice nařizoval předpis "Systémová pravidla projektu Scoop". Byla to tlustá šedá brožura, která ležela na rohu psacího stolu, aby do ní Comroe mohl kdykoliv pohodlně nahlédnout. Comroe věděl, že se rozhovor mezi vozem a základnou nahrává a že se stane částí protokolu, ale nebylo mu jasné, proč. Zdálo se mu to totiž prosté: vůz vyjede, sebere družici a vrátí se s ní zpátky.
Pokrčil rameny a zahloubal se do práce o napětí plynů a jen na půl ucha poslouchal Shawnův hlas, jak říká: "Jsme teď ve městě. Mijíme benzínovou pumpu a motel. Je tu klid, žádné známky života. Signály družice sílí. Pár domů před námi je kostel. Nevidíme světla, ani známky jakékoliv činnosti."
Comroe odložil časopis. Napětí v Shawnově hlase bylo zcela zřejmé. Normálně by měl Comroe legraci z pomyšlení, že se dva dospělí muži klepou, když vcházejí do malého, ospalého pouštního městečka. Znal však Shawna osobně a věděl, že má mnoho výborných vlastností, zato že mu vysloveně chybí představivost. Shawn třeba klidně usnul v kině při horroru. To byl celý on. Comroe začal pozorně naslouchat.
Kromě praskání atmosférických poruch slyšel hluk motoru a klidný rozhovor obou mužů ve voze.
Shawn: "Je tu ticho jako v hrobě."
Crane: "Ano."

Pak pauza.
Crane: "Pane poručíku."
Shawn: "Ano?"
Crane: "Viděl jste to?"
Shawn: „Co?"
Crane: "Tamhle vzadu na chodníku. Vypadalo to jako mrtvola."
Shawn: "Vymejšlíte si."
Další pauza, pak slyšel Comroe, jak vůz se skřípěním brzd zastavil.
Shawn: "Ježíši!"
Crane: "Zase jeden."
Shawn: "Asi taky mrtvej."
Crane: "Neměl bych snad - "
Shawn: "Ne. Zůstaňte ve voze."
Jeho hlas byl najednou silnější a zněl úředně, když se hlásil.
"Tady Caper l, volám Vandal. Přepínám."
Comroe popadl mikrofon. "Poslouchám vás. Co se děje?"
Shawn řekl stísněným hlasem: "Vidíme tu těla. Spoustu. Zdá se, že jsou mrtví."
"Jste si tím jisti, Capere?"
"Páni," řekl Shawn, "samozřejmě si tím jsme jisti!"
Comroe řekl mírně: "Capere, postupujte dál k družici."
Rozhlížel se při tom po místnosti. Dvanáct ostatních mužů ze skupiny na něj hledělo se skelnýma očima a nevnímalo ho. Naslouchali vysílání.
Vůz se znovu rozhrčel.
Comroe rychle shodil nohy se stolu a zmáčkl červený knoflík "Zajištění". Tímto knoflíkem se automaticky izolovala operační místnost řídícího střediska. Nikdo nesměl vstoupit ani odejít bez Comroeova svolení.
Pak zvedl telefon a řekl: "Dejte mi majora Mancheka. Manchek. Volám bleskově, čekám."
Manchek byl v tomto měsíci velícím důstojníkem. Byl po celý únor přímo zodpovědný za všechno, co souviselo se Scoopem.
Přidržel si sluchátko ramenem, a zapálil si cigaretu. Z reproduktoru bylo slyšet Shawna, jak říká: "Zdají se vám mrtví, Crane?"
Crane: "Ano. Docela klidní, ale mrtví."
Shawn: "Oni nevypadají jako opravdu mrtví. Něco tu chybí. Něco je tu divné... A jsou tu všude. Musí jich být desítky."
Crane: "Jako kdyby zemřeli v chůzi. Zapotáceli se a skáceli."
Shawn: "Všude, v jízdní dráze, na chodnících..."
Chvíli ticho, pak Crane: "Pane poručíku!"
Shawn: "Panebože!"
Crane: "Vidíte ho? Toho člověka v dlouhé bílé košili, jak jde přes ulici?"
Shawn: "Vidím!"
Crane: "Jde přes ně, jako -"
Shawn: "Míří k nám."
Crane: "Pane poručíku, asi bychom měli odtud vypadnout, jestli dovolíte -"
Následoval kvílivý výkřik a praskot. Vysílání bylo přerušeno a řídící středisko projektu Scoop ve Vandenbergu už nenavázalo s oběma muži spojení.

3 / Krize

Když se prý Gladstone dověděl o Gordonově smrti v Egyptě, zavrčel podrážděně, že si jeho generál mohl pro svou smrt taky vybrat vhodnější dobu: Gordonova smrt otřásla Gladstonovou vládou, uvrhla ji do krize. Jeden poradce Gladstonovi tehdy namítl, že okolnosti Gordonovy smrti byly zcela zvláštní a nepředvídatelné, a premiér mu odsekl: "Všechny krize jsou stejné."
Měl samozřejmě na mysli krize politické. V roce 1885 nebyly pochopitelně žádné vědecké krize; konečně ani v dalších skoro čtyřiceti letech. Od té doby jich však vypuklo osm, a velmi závažných; dvěma z nich se dostalo široké publicity. Je zajímavé, že ty, o nichž se veřejnost dověděla - souvisejí totiž s atomovou energií a pronikáním do vesmíru - byly krize v chemii a ve fyzice, nikoli v biologii.
Není to ovšem překvapení. Fyzika se jako první přírodní věda zcela zmodernizovala a do značné míry zmatematizovala. Chemie si pospíšila hned za fyzikou, ale biologie zůstala jako zaostalé děcko daleko vzadu. Již v době Newtonově a Galileově věděli lidé více o nebeských tělesech než o svém vlastním těle.
To se změnilo až teprve na sklonku čtyřicátých let. Poválečná doba vyústila do nové éry biologického výzkumu, mocně povzbuzeného objevem antibiotik. Najednou tu pro biologii bylo nadšení i peníze a objevy se jen hrnuly: psychofarmaka, steroidní hormony, imunochemie, genetický kód. V roce 1953 byla poprvé transplantována ledvina a v roce 1958 byly vyzkoušeny tablety proti početí. Biologie se pak dokonce stala nejrychleji se rozvíjejícím vědním oborem. Zdvojnásobuje své poznatky každých deset let. Předvídaví vědci již začali vážně mluvit o změnách genů, řízení vývoje a ovládání psychické sféry - tedy o myšlenkách, jež by o deset let dříve byly čirou spekulací.

A přesto až dosud nedošlo k biologické krizi. První způsobil až mikrob Andromeda.
Podle Ludvíka Bornheima je krize taková situace, v níž se dotud tolerovaný soubor okolností připojením dalšího faktoru stane rázem absolutně netolerovatelný. Vůbec nezáleží na tom, zda tento faktor je politického, ekonomického nebo vědeckého rázu: jak smrt národního hrdiny, tak i nestálost cen nebo technický objev může uvést události do pohybu. V tomto smyslu měl Gladstone pravdu: všechny krize jsou stejné.
Známý teoretik Alfred Pockran uvádí ve své studii o krizích ("Kultura, krize a proměny") několik zajímavých myšlenek. Předně krize podle něho začínají dlouho předtím, než skutečně vypuknou. Tak Einstein uveřejnil své teorie relativity v letech 1905 až 1915, čtyřicet let předtím, než jeho dílo umožnilo rychlý konec války, počátek nové epochy a nové krize. Podobně na začátku dvacátého století se jak američtí, tak němečtí a ruští vědci zabývali lety do vesmíru, ale jen Němci správně rozpoznali vojenský význam raket. A když si po válce rozebrali Američané a Sověti německá raketová zařízení v Peenemunde, jenom Rusové úspěšně podnikli rychlé a účinné kroky k proniknutí do vesmíru. Američané si s raketami spokojeně pohrávali, a za deset let nato z toho byla americká vědecká krize; týkala se sputniku, amerického systému vzdělání, mezikontinentálních balistických střel a zaostávání v řízených střelách.
Pockran uvádí, že součástí krize jsou zároveň individuality, osobnosti:

"Lze si těžko představit Alexandra u Rubikonu a Eisenhowera u Waterloo; stejně tak Darwina, jak píše Rooseveltovi o možnosti výroby atomové pumy. Krizi vytvářejí lidé, kteří do ní vstupují se svými předsudky, náklonnostmi a předpoklady. Krize je souhrn intuice a prázdných míst, směs skutečností, jež jsou brány v úvahu, a skutečností zanedbaných.
Přesto se však za jedinečností každé krize skrývá děsivá stejnost. Ve zpětném pohledu je charakteristickým rysem všech krizí jejich předvídatelnost. Zdají se být nevyhnutelné a předurčené. Neplatí to pro všechny krize, přesto je dost těch, jichž se to týká, aby se z ostříleného historika stal mizantrop a cynik."

Ve světle Pockranových argumentů je zajímavé všimnout si pozadí a osob, které mají cosi společného s případem mikrobu Andromeda. V době, kdy celá záležitost s Andromedou začala, dosud nikdy nedošlo ke krizi v biologii, a tak první Američané, kteří přišli do styku s novými fakty, nebyli připraveni myslet v kategoriích takové krize. Shawn a Crane byli sice schopní, jenže nepříliš inteligentní, a Edgar Comroe, důstojník v noční službě ve Vandenbergu, přestože byl vědec, nebyl schopen myslet na nic jiného než na okamžité rozčilení z toho, že mu nějaký nevysvětlený problém zničil poklidný večer.
Podle protokolu tedy zavolal Comroe svého nadřízeného, majora Mancheka, a to byl počátek obratu. Neboť Manchek byl nejen připraven, ale i sdostatek nadán k tomu, aby pochopil, že jde o krizi, a o krizi dalekosáhlou.
Nebyl však dosud připraven vzít to na vědomí.
Major Manchek, s obličejem ještě pomačkaným od spánku, seděl na hraně Comroeova stolu a přehrával si rozhovor s pátracím vozem.
Když byl konec, řekl: "Sakra, něco tak divného jsem v životě neslyšel," a přehrál si jej znovu. Při tom si soustředěně nacpával dýmku, a pak ji zapálil a hořící tabák udusal.
Arthur Manchek byl inženýr, klidný, podsaditý muž, trpící vysokým tlakem, který ohrožoval jeho další postup v důstojnické kariéře. Radili mu při nejrůznějších příležitostech, aby zhubl, ale nedokázal to. Uvažoval proto, že odejde z armády do průmyslového výzkumu, kde nikoho nezajímá tělesná váha nebo krevní tlak.
Manchek přišel do Vandenbergu ze základny Wright Patterson v Ohiu, kde řídil pokusy s přistáváním kosmických lodí. Úkolem bylo vyvinout takový tvar kabiny, jenž by dovolil přistát bezpečně na zemi i na moři. Manchekovi se podařilo přijít na tři různé tvary, jež vypadaly velmi slibně; jeho úspěch měl za následek povýšení a přeložení do Vandenbergu. Tady se zabýval administrativou, a tu nenáviděl. Lidi Mancheka otravovali, mechanismus šéfování ani vrtochy podřízených mu jednoduše neučarovaly. Často si přál být zase u aerodynamických tunelů ve Wright Pattersonu. Zejména v noci, když ho vytáhli z postele kvůli nějakému rádoby problému.
Dnes v noci byl podrážděn a unaven. Reagoval na to vždycky stejně - útlumem. Pomalu se pohyboval, pomalu přemýšlel a jednal s mrzutou a těžkopádnou rozvážností. Bylo to tajemství jeho úspěchu. Kdykoliv byli kolem něho lidé vzrušení, zdál se být Manchek stále více bez zájmu, až to vypadalo, že skoro usne. Byl to trik, který užíval, aby zůstal objektivní a jasné mysli.
Když se pásek odvíjel podruhé, povzdychl si a zabafal z dýmky. "Spojení nebylo přerušeno, jestli dobře rozumím?
Comroe zavrtěl hlavou. "Všechno jsme zkontrolovali. Stále ještě monitorujeme jejich frekvenci." Pustil rádio a místnost se naplnila pískotem poruch. "Víte, co je to audioselektor?"
"Tak trochu," řekl Manchek s potlačovaným zívnutím. Audioselektor totiž on sám vyvinul již před třemi lety. Jednoduše řečeno byl to způsob, jak pomocí počítače najít jehlu v kupce sena - program, který umožňoval vybrat ze směsi rozličných náhodných zvuků určité nepravidelnosti. Například mohl se nahrát hluk konverzace při koktajlu na vyslanectví, pustit do počítače a ten byl schopen vybrat a oddělit jediný hlas od ostatního šumu. Tohle zařízení se užívá ve výzvědné službě.
"Tak tedy," řekl Comroe, "když vysílání skončilo, neslyšeli jsme nic jiného než šum a poruchy, jak je právě slyšíte teď. Pustili jsme to tedy do audioselektoru, abychom věděli, jestli by z toho počítač nedostal nějaký obrazec. Připojili jsme osciloskop, támhle v rohu."
Šedá plocha obrazovky na druhé straně sálu ukazovala jen zubatou poskakující bílou čáru - sumovaný šum a poruchy.
"No," řekl Comroe, ,,a prohnali jsme to počítačem." Stiskl knoflík na svém stole. Čára na osciloskopu se náhle změnila. Zklidnila se, byla pravidelnější, s rytmicky tepajícími impulsy.
"Aha," řekl Manchek. Ve skutečnosti už obrazec identifikoval a vyhodnotil. Jeho mysl se vznášela jinde, uvažujíc o

jiných možnostech a širších souvislostech. „A tady je audio," řekl Comroe. Stiskl jiný knoflík a zvuková verze naplnila místnost. Byl to hukot nějakého mechanismu s opakovaným kovovým cvakáním.
Manchek kývl. "Motor. Na volnoběh. A klepe."
"Ano. Domníváme se, že rádio ve voze ještě vysílá a motor ještě běží. Teď ho je slyšet, když je šum potlačen."
"Správně," řekl Manchek.
Vyhasla mu dýmka. Zatáhl, pak ji znovu zapálil, vyndal z úst a odstranil malý kousek tabáku z jazyka.
"Potřebujeme mít důkaz," řekl skoro pro sebe. Uvažoval o kategoriích důkazu, o možných nálezech a možnostech...
"Důkaz čeho?" řekl Comroe.
Manchek nevěnoval otázce pozornost. "Máme na základně nějakého Scavengera?"
"Nejsem si jist, pane majore. Jestli ne, můžeme hned jednoho přivolat z Edwardse."
"Tak to udělejte." Manchek povstal. Učinil rozhodnutí, a už se zas cítil unavený. Čekal ho večer telefonních hovorů, večer dohadování s nevrlými telefonistkami, se špatnými spojeními a udivenými hlasy na druhém konci drátu.
"Potřebujeme letecký průzkum toho místa," řekl. "Kompletní. Všechny kazety dopravte rovnou sem. Ať se připraví laboratoře."
Nařídil ještě, aby Comroe zavolal techniky, zejména Jaggerse. Manchek neměl Jaggerse rád, byl to puntičkář. Věděl však, že je velmi schopný, a pro tuto noc potřeboval schopného člověka.
V 11.07 v noci letěl Samuel "Gunner" Wilson rychlostí 1000 kilometrů za hodinu nad mohavskou pouští. Před sebou viděl v měsíčním světle dvě letadla, jejich trysky hněvivě žhnuly proti noční obloze. Letadla vypadala těžká a bachratá. Pod křídly a trupem visely fosforové bomby.
Černý Wilsonův letoun se od nich lišil, byl štíhlý, dlouhý. Byl to Scavenger, jeden ze sedmi, které na světě existují. Scavenger byla operační verze typu X-18, tryskový průzkumný letoun středního doletu, vybavený pro denní i noční výzvědné lety. Byl vyzbrojen dvěma 16 mm kamerami zavěšenými po stranách, jednou pro viditelné světlo a jednou pro záření o vyšších vlnových délkách. Navíc měl centrální infračervenou kameru Homans a obvyklé elektronické a rádiové detekční zařízení.
Všechny filmy a desky byly pochopitelně vyvolány automaticky ještě za letu a byly připraveny k vyhodnocení, jakmile letadlo přistane na základě.
Se vší touhle technikou byl Scavenger přímo neuvěřitelně citlivý. Mohl při naprosté tmě zmapovat obrysy města a sledovat pohyby jednotlivých vozidel nákladních a osobních automobilů z výšky dvou a půl tisíce metrů. Mohl najít ponorku v šedesátimetrové hloubce. Mohl určit polohu přístavních min podle deformací vln a získat detailně přesnou fotografii továrny podle vyzařování zbytkového tepla ještě čtyři hodiny poté, co se zastavily stroje.
Scavenger byl tedy vlastně ideálním strojem pro noční průzkum Piedmontu.
Wilson všechno pečlivě zkontroloval. Ruce se mu míhaly nad měřícími přístroji, dotýkaly se knoflíků a páček. Pozorně sledoval zelená světélka, jež ukazovala, že všechny přístroje jsou v pořádku.
Ve sluchátkách zapraskalo. Vedoucí letu líně oznamoval: "Blížíme se k osadě, už ji vidíš?"
Naklonil se dopředu, pokud mu to těsná kabina dovolovala. Letěl nízko, téměř sto padesát metrů nad zemí, a chvíli neviděl nic než písek, sníh a yuccové keře. Pak se před ním ukázaly v měsíčním světle budovy.
"Ano. Vidím."
"OK, Gunnere. Teď potřebujeme kolem sebe prostor."
Zpomalil a upravil vzdálenost mezi sebou a oběma letadly na osm set metrů. Nalétávali do čtvercové formace pro přímé vizuální pozorování při fosforových světlicích. Přímé pozorování nebylo vlastně ani potřeba; Scavenger se obešel i bez něho. Ale ve Vandenbergu si zamanuli získat veškeré dostupné informace.
Naváděcí letadla se rozestoupila a pak se pohybovala rovnoběžně s hlavní ulicí.
"Gunnere? Můžeš točit?"
Wilson položil jemně prsty na knoflíky ovládající kameru. Čtyři prsty, jako by hrál na klavír.
"Jsem připraven."
"Tak jedem."
Oba letouny se spustily dolů skoro střemhlav a nalétávaly plavně na osadu. Byly od sebe hodně vzdáleny a zdálo se, že jsou skoro centimetry nad zemí, když začaly vypouštět fosforové osvětlovací pumy. Jak každá z nich dopadla na zem, rozzářila se bílá žhavá koule a město se koupalo v nadpozemském žhnoucím světle, které se odráželo od kovových břich letadel.
Trysková letadla stoupala vzhůru, jejich poslání skončilo, ale Gunner je neviděl. Soustředil se na město.
„Ostatní je už jen pro tebe."
Wilson neodpověděl. Sklopil letoun, vysunul brzdící klapky a pocítil tupý otřes, jak letadlo začalo klesat jako kámen k zemi. Pod ním byla krajina kolem osady osvětlena stovky metrů daleko. Stiskl knoflíky a cítil, spíše než slyšel, bzučení kamer.
Ještě dlouho klesal, pak přitáhl řídící páku a letadlo se jako by zachytilo o vzduch, zvedlo se a počalo stoupat. Na okamžik pohlédl na hlavní ulici. Viděl mrtvoly, všude mrtvoly s roztaženýma rukama ležet na ulicích a viset přes auta...
"Ježíši," vzdychl.
Pak už byl ale vysoko a stále stoupal a kroužil v táhlém oblouku, aby se připravil na sestup a na druhý přelet. Snažil se nemyslet na to, co viděl. Jedno z hlavních pravidel leteckého průzkumu zní "Nevšímat si objektu"; rozbor a vyhodnocování není záležitostí pilota. Na to jsou experti. Piloti, kteří na to zapomněli a zajímali se příliš o to, co fotografovali, dopadli špatně. Obyčejně se zřítili.
Když naváděl letadlo k druhému hloubkovému přeletu, snažil se nevšímat si země. Ale podíval se, a viděl zase mrtvoly. Fosforové světlice hořely už méně a osvětlení bylo tlumené. Ale mrtvoly, tam stále byly: nevymyslel si to.

"Ježíši," řekl znova. "Ježíši."

Nápis na dveřích zněl "VYHODNOC. ODD. EPSILON" a pod ním červenými písmeny: "PŘÍSTUP JEN NA ZVLÁŠTNÍ POVOLENÍ". Uvnitř bylo něco jako velmi bohatě vybavená místnost pro instruktáž: přes jednu stěnu projekční plátno, před ní rozestavěné trubkové židle potažené kůží a vzadu projektor.
Když Manchek a Comroe vešli do místnosti, čekal už na ně Jaggers. Stál vedle projekční stěny. Jaggers byl menší postavy, měl pružný krok a bystrý, optimisticky vyhlížející obličej. Ačkoliv nebyl na základně příliš oblíben, byl nesporně uznávaný odborník na vyhodnocování průzkumů. V malých a záhadných detailech měl přímo zalíbení, a tak se pro tohle zaměstnání velmi dobře hodil.
Jaggers si mnul ruce. Manchek a Comroe se usadili v židlích. "Tak," řekl, "dáme se hned do toho. Myslím, že tu máme něco, co vás bude zajímat." Pokynul dozadu promítači. "První obrázek."
Světla zhasla. Pak to cvaklo, projekční stěna zazářila. Ukázal se pohled z ptačí perspektivy na pouštní osadu. "To je neobvyklý záběr," řekl Jaggers. "Z archívu. Byl pořízen před dvěma měsíci z naší průzkumné družice Janos 12. Létá po oběžné dráze ve výšce tří set kilometrů, jak víte. Technická kvalita je dobrá. Prozatím se nedají přečíst poznávací značky na autech, ale pracuje se na tom. Snad napřesrok."
Manchek se zavrtěl, ale neřekl nic.
"Tady vidíte osadu," řekl Jaggers. "Piedmont v Arizoně. 48 obyvatel, a není moc vidět ani z výšky tří set kilometrů. Tady je koloniál, benzínová pumpa - všimněte si, že můžete jasně rozeznat nápis GULF - a pošta; a motel. Všechno ostatní jsou rodinné domky. Kostel je tamhle. Tak, a další obrázek." Zase to klaplo. Tenhle obrázek byl tmavý, v načervenalém tónu; byl to celkový snímek města v bílé a tmavočervené barvě. Obrysy budov byly velice tmavé.
"Tady začínají IR desky ze Scavengeru. Jak víte, je to materiál citlivý na infračervené světlo, obraz se tvoří na základě tepla, ne světla. Každý teplý předmět vyjde bílý, studený je černý. A teď: Vidíte, že budovy jsou tmavé, jsou chladnější než země. V noci vyzařují budovy teplo rychleji než země."
"Co jsou tyhle bílé skvrny?" řekl Comroe. Na filmu bylo asi čtyřicet až padesát bílých plošek.
"To jsou mrtvoly," řekl Jaggers. "Některé jsou uvnitř domů, některé na ulicích. Je jich asi padesát. U některých, jako třeba tuhle, lze rozeznat zřetelně končetiny a hlavu. Tohle tělo leží natažené na ulici."
Zapálil si cigaretu a ukázal na bílý obdélník, "Tohle je zřejmě automobil. Všimněte si, že na jednom konci má bílou tečku. To znamená, že motor ještě běží a vydává teplo."
"Pátrací vůz," řekl Comroe. Manchek přikývl.
"Teď je otázka," řekl Jaggers, "jestli jsou všichni ti lidé mrtví. Nejsme si tím jisti. Těla mají zřetelně různou teplotu. Čtyřicet sedm jich je chladných, což ukazuje, že před časem u nich nastala smrt. Tři jsou teplejší. Dva z nich jsou tady ve voze."
"Naši lidé," řekl Comroe. "A ten třetí?"
"Se třetím si nevíme dost dobře rady. Tady ho vidíte, stojí nebo leží na ulici svinutý do klubka. Všimněte si, že je úplně bílý; jeho tělo je tedy teplé. Přístroje odečetly asi kolem třiceti pěti stupňů, což je pod normál, ovšem lze to přičíst periferní vasokonstrukci na nočním pouštním vzduchu. To kožní teplota klesá. Další obrázek."
Rozzářil se třetí záběr. Manchek se zamračil. "Je o kus dál!"
"Přesně tak. Tenhle záběr je z druhého přeletu. Skvrna se hnula přibližně o osmnáct metrů. Další obrázek."
Třetí diapozitiv.
"Zas je o kousek dál!"
"Ano, o další čtyři až devět metrů."
"Takže jedna osoba je tam naživu?"
"To je předběžný závěr," řekl Jaggers.
Manchek odkašlal. "Chcete říci, že je to také váš názor?"
"Ano, pane majore, je to náš názor."
"Že je tam tedy člověk, který chodí mezi mrtvolami?" Jaggers pokrčil rameny a poklepal na promítací stěnu. "Je těžké vysvětlit získané údaje jinak, a -"
V tomto okamžiku vstoupil do místnosti vojín se třemi kovovými kulatými kazetami pod paží.
"Pane majore, máme filmy z přímého pozorování."
"Tak je pusťte," řekl Manchek.
Založili film do projektoru. O chvilku později přišel poručík Wilson. Jaggers řekl: "Tyhle záběry jsem si ještě neprohlédl. Snad by je mohl okomentovat pilot letadla."
Manchek kývl a pohlédl na Wilsona; ten vstal a kráčel do čela místnosti, utíraje si nervózně ruce o kalhoty. Postavil se vedle plátna, obličejem obrácen do auditoria, a začal tichým, monotónním hlasem: "Pane majore, provedl jsem přelety dnes v noci mezi 23.08 a 23.13. Letěl jsem dvakrát, nejdříve od východu k západu a pak zpět od západu k východu, vždy průměrnou rychlostí tři sta padesát kilometrů za hodinu, ve střední výšce podle údajů korigovaného výškoměru tři sta metrů a při..."
"Zadrž, hochu," řekl Manchek a zvedl ruku, "nejsi u výslechu. Řekni to hezky normálně, jako když vyprávíš."
Wilson kývl a polkl. Světla v místnosti zhasla a projektor se rozběhl. Na plátně se objevilo město, ozářené bílým světlem. "Tak to je první přelet," řekl Wilson, "z východu na západ v jedenáct osm. Zabírá kamera pod levým křídlem, devadesát šest políček za vteřinu. Jak vidíte, rychle klesám. Přímo přede mnou je hlavní ulice cílového..."
Přerušil výklad. Těla byla zřetelně viditelná. Pátrací vůz stál na ulici, střešní anténa se ještě pomalu otáčela. Jak se letadlo blížilo k vozu, mohli zřetelně rozeznat řidiče, jak leží zhroucený na volantu.
„Je to bezvadně ostré," řekl Jaggers, „tenhle jemnozrnný film má opravdu skvělou rozlišovací schopnost, když

potřebujete..."
"Wilson nám teď vypráví o svém letu," řekl Manchek.
"Ano," řekl Wilson a odkašlal. Díval se upřeně na plátno.
„V tomto okamžiku jsem byl přímo nad cílem, a tam jsem zpozoroval tyto oběti. Odhadoval jsem jich tak na pětasedmdesát."
Mluvil klidným, soustředěným hlasem. Film běžel chvilku naprázdno, naskočilo několik čísel a pak se opět objevil obraz.
"Teď nalétávám podruhé," řekl Wilson. "Světlice už teď dohořívají, ale přesto vidíte -"
"Zastavte film," řekl Manchek.
Promítač zastavil film na jednom políčku. Bylo vidět rovnou dlouhou hlavní ulici a na ní těla.
"Teď zpátky."
Film běžel pozpátku a letadlo jako by se vzdalovalo od ulice pod ním.
"Tady! Teď zastavte!"
Obraz stál nehnutě. Manchek vstal, šel k plátnu a prohlížel si upřeně jedno místo.
"Podívejte se sem," řekl a ukázal na jednu postavu. Stál tam muž v bílé košili po kolena, díval se vzhůru na letadlo. Byl to stařec se sešlým obličejem a vytřeštěnýma očima.
"Co tomu říkáte?" řekl Manchek Jaggersovi.
Jaggers se šel podívat zblízka. Trochu svraštil čelo. "Pusťte film kousek dál."
Film se pohnul. Bylo vidět, jak muž otáčí hlavou a očima sleduje, jak ho letadlo míjí.
"Ted zpátky," řekl Jaggers.
Film běžel pozpátku. Jaggers se usmál. "Podle mě je ten člověk živý, pane majore."
"Ano," odsekl Manchek. "To vidím."
A odešel z místnosti. Když vycházel ven, zarazil se na chvíli a oznámil, že vyhlašuje pohotovost; nikdo se až do odvolání nesmí vzdálit, je zákaz telefonních hovorů ze základny a veškeré spojení se přerušuje; všechno, co tu viděli, je tajné.
Zamířil širokou chodbou do řídícího střediska. Comroe šel za ním.
"Zavolejte generála Wheelera," řekl Manchek. "Řekněte mu, že jsem vyhlásil pohotovost bez pověření, a požádejte ho, aby sem hned přišel." Nikdo kromě velitele totiž neměl oficiálně právo vyhlásit stav pohotovosti.
Comroe řekl: "Nechtěl byste mu to raději říci sám?"
"Mám jiné věci na práci," odsekl Manchek.

4 / Poplach

Když Arthur Manchek vstoupil do malé zvukotěsné kabiny a posadil se k telefonu, věděl sice přesně, co bude dělat, ale nebylo mu příliš jasné, proč to bude dělat.
Jako jeden z velících důstojníků projektu Scoop absolvoval asi před rokem instruktáž o plánu Wildfire. Vedl ji, jak si Manchek vzpomíná, muž malé postavy se suchým a přesným vyjadřováním. Tento universitní profesor byl autorem celého plánu. Manchek už detaily zapomněl, snad kromě toho, že někde měla být nějaká laboratoř a tým pěti vědců, kteří mohli být kdykoli narychlo svoláni, aby v té laboratoři pracovali.
Skupina měla za úkol zkoumat možné formy mimozemského života zanesené případně do Spojených států kosmickým tělesem vrátivším se na Zemi.
Manchekovi neřekli, kdo je těch pět mužů. Věděl jen, že existuje speciální přímá linka do Pentagonu, po níž je lze uvědomit. K napojení na tuto linku bylo nutno jen vytočit určité číslo v binárním kódu. Sáhl do kapsy, vytáhl náprsní tašku, chvíli v ní hledal, až našel kartičku, kterou dostal od profesora:

PŘI POŽÁRU
Uvědomit 87. odbor
Jen v naléhavém případě!

Díval se upřeně na kartičku a byl zvědav, co se asi stane, když vytočí binární výraz čísla 87. Snažil se představit si sled událostí: S kým bude hovořit? Zavolá ho někdo zpátky? Bude někdo od něho vyžadovat zprávu, nebo ho odkážou na vyšší místa? Protřel si oči a podíval se na papír, a pokrčil rameny. Ať je to jak chce, uvidí.
Utrhl z bloku arch papíru a psal:

To je základ binární řady: určitá mocnina základu dvě. Dvě na nultou je jedna; dvě na prvou jsou dvě; dvě na druhou čtyři atd. Manchek rychle napsal dolů další řádek:

Pak začal vybírat čísla, aby dostal součet 87. Dal do kroužků tato čísla:

A pak napsal číslo v binárním kódu. Binární čísla jsou výhodná pro počítače, u nichž se užívá jazyka "ano-ne, zapnuto-vypnuto". Jeden matematik si jednou zavtipkoval, že binární čísla jsou pro lidi, kteří umí počítat jen na dvou prstech. V podstatě lze tak převádět normální čísla, jež užívají devíti číslic a desetinných míst, do systému, který užívá jen dvou číslic, jedničky a nuly.

Manchek pohlédl na číslo, jež právě napsal, a připojil rozdělovací čárky, 1-110-1010. Perfektní telefonní číslo. Zvedl telefon a vytočil číslo. Byla právě půlnoc.

druhý den

PIEDMONT

5 / První hodiny

Veškerá technika byla připravena. Kabely, kódy, dálnopisy čekaly nečinně dva roky. Čekaly na to, až Manchek zavolá a uvede všechna zařízení do chodu.
Když skončil vytáčení, uslyšel několik mechanických klapnutí a pak slabé hučení, jež znamenalo, že byl zapojen na jednu z hlavních linek zajištěných proti odposlouchávání. Po chvíli hučení ustalo a nějaký hlas řekl: "Váš hovor je zaznamenáván. Udejte své jméno, oznamte zprávu a zavěste."
"Major Arthur Manchek, letecká základna Vandenberg, řídící středisko Scoop. Domnívám se, že je nutno vyhlásit poplach plánu Wildfire. Mám tu průkazné vizuální údaje, jež jsem dal z bezpečnostních důvodů prohlásit za tajné."
Jak tak mluvil, napadlo ho najednou, že to zní vlastně nevěrohodně. Ani magnetofon mu nebude věřit. Pořád ještě držel telefon v ruce, jako by čekal na odpověď.
Nepřišla však. Pouze to klaplo, když se automaticky přerušilo spojení. Linka už byla vypnuta; zavěsil a vzdychl. Byl velice nespokojen.
Manchek čekal, že ho za několik minut zavolají z Washingtonu. Očekával, že v nejbližších hodinách bude mít spoustu hovorů, a tak zůstal u telefonu. Nezavolal ho však vůbec nikdo; Manchek nevěděl, že proces, který uvedl do chodu, je plně zautomatizován. Když byl jednou plán Wildfire spuštěn, postupoval neúchylně dopředu a nedal se po dvanáct prvních hodin odvolat.
Za deset minut po Manchekově telefonátu začaly dálnopisy po tajných kabelech vyťukávat po celých Spojených státech tuto zprávu:

• • • ZAČÁTEK

PŘÍSNĚ TAJNÉ

KÓD:
CBW 9/9/243/435/6778/90
PULG KOORDINÁTY DELTA 8997

ZPRÁVA:
POPLACH WILDFIRE VYHLÁŠEN OPAKUJI
POPLACH WILDFIRE VYHLÁŠEN
OZNÁMENO:
NASA/AMC/NSC/COMB DEC

ČAS ROZKAZU:
LL-59-07 PODLE DATA
DALŠÍ URČENÍ
ZNÍ:
ZÁKAZ PUBLIKACE
POTENCIÁLNÍ SMĚRNICE 7-12
POPLACH TRVÁ DO ODVOLÁNÍ
KONEC ZPRÁVY •••

Tak zněl vydaný telegram. Všechno v něm, to co vyplývalo z Manchekova hlášení, i oznámení o utajení události před tiskem a o směrnici 7-12, bylo vysláno automaticky.
O pět minut později tu byl druhý telegram, který jmenoval skupinu plánu Wildfire:

••• ZAČÁTEK

PŘÍSNĚ TAJNÉ

KÓD: -
CBW 9/9/234/435/6778/900

ZPRÁVA:
TITO AMERIČTÍ OBČANÉ MUŽSKÉHO POHLAVÍ BYLI ZAŘAZENI POD STATUT ZET KAPPA DŘÍVĚJŠÍ PROVĚŘENÍ PRO PŘÍSNĚ TAJNÉ ÚKOLY
POTVRZENO

JMÉNA:
STONE JEREMY 81
LEAVITT PETER 04
BARTON CHARLES 51
CHRISTIANSENKRIKEŘÁDKA NEPLATÍ ŘÁDKA NESPRÁVNĚ:
KIRKE CHRISTIAN 142
HALL MARK 177

JMENOVANÝM UDĚLEN STATUT ZET KAPPA DO ODVOLÁNÍ

KONEC ZPRÁVY •••

Teoreticky byl i tento telegram podle rutinního postupu. Měl jmenovat pět členů, jimž byl udělen statut Zet Kappa, což byla šifra prověření. Bohužel však stroj vytiskl nesprávně jedno jméno, a nepřečetl znova celou zprávu. (Normálně totiž, když jeden dálnopis na tajné hlavní lince nesprávně vytiskne část zprávy, musí být celá zpráva znovu přepsána; počítač ji čte celou znova, aby potvrdil správnost opraveného znění).
Zpráva tedy v této formě vyvolala jistou pochybnost. Ve Washingtonu a jinde byli povoláni experti, aby potvrdili přesnost zprávy takzvaným obráceným kontrolním postupem. Washingtonský odborník vyslovil své znepokojení, pokud jde o platnost zprávy, neboť stroj tiskl i další menší chyby, jako například "L" místo „1".
Výsledek toho všeho byl, že první dvě jména na seznamu byla schválena a ostatní, až do odvolání, nikoliv.

Allison Stoneová byla už unavena. Se svým mužem, přednostou bakteriologického ústavu Stanfordovy university, pořádala ve svém domě v kopcích nad universitním areálem večírek, a nikdo z těch patnácti mužů a jejich manželek, které pozvala, se pořád nezvedal k odchodu. Paní Stoneová byla rozmrzelá: byla vychována ve Washingtonu, kde se druhý šálek kávy, podaný již bez koňaku, považuje za jemný pokyn k odchodu. Litovala, že se lidé z university nechovali podle tohoto pravidla.
Už před několika hodinami podávala kávu, a všichni tu ještě byli.
Krátce před jednou hodinou v noci zazvonil u domovních dveří zvonek. Když otevřela, uviděla ke svému překvapení dva muže ve vojenském stejnokroji. Zdálo se jí, že jsou nějací nevrlí a nervózní: pomyslela si, že tu v okolí asi někoho nemohou najít. Lidé, když v noci projížděli touto vilovou čtvrtí, tu často zabloudili.
"Mohu vám nějak pomoci?"
"Promiňte, prosím, že vás obtěžujeme," řekl jeden z nich zdvořile, "bydlí tu doktor Stone?"
"Ano," řekla a poněkud se zamračila. "Bydlí."
Podívala se za oba muže dozadu na ulici. Parkovala tam modrá vojenská limuzína. Vedle vozu stál další muž. Zdálo se, že něco drží v ruce.
"Nemá ten člověk flintu?" řekla.
"Nezlobte se," řekl jeden z mužů, "ale musíme hned mluvit s doktorem Stonem."
Všechno se jí to zdálo nějak divné, a začala se bát. Pohlédla přes zahradu a spatřila čtvrtého muže, jak stojí u domu a nakukuje do okna. V bledém světle, jež dopadalo na trávník, viděla zřetelně, že má v ruce pušku.
„Co se děje?"
"Paní Stoneová, nechceme rušit vaši společnost, zavolejte, prosím, pana doktora ke dveřím."
"Nevím, jestli -"
"Jinak bychom museli za ním," řekl muž.
Chvíli váhala a pak řekla: "Počkejte tady."
Ustoupila, a když chtěla zavřít dveře, jeden z mužů proklouzl do haly. Stanul u dveří zpříma a velmi zdvořile, klobouk držel v ruce.
"Počkám tuhle," řekl a usmál se na ni.
Šla zpátky k hostům a snažila se nedat před nimi nic najevo. Všichni se tu bavili a byli veselí, pokoj byl naplněn hlukem a kouřem z cigaret. Našla Jeremyho v rohu, jak s někým živě debatuje o nepokojích a násilnostech v amerických městech. Dotkla se zlehka jeho ramene, aby se vzdálil od skupiny hostů.
"Možná ti to bude připadat divné," řekla, "ale v hale stojí nějaký voják, před dveřmi také. Kromě toho jsou ještě dva na zahradě, a ozbrojeni. Chtějí s tebou mluvit."
Stone vypadal chvilku překvapeně, a pak kývl. "Vyřídím to," řekl.
Jeho reakce se jí nelíbila; vypadal, jako by je čekal.

"Mohls mi o tom říct, když jsi to věděl."
"Nevěděl," řekl. "Vysvětlím ti to později."
Vykročil spěšně směrem k hale, kde na něj důstojník stále čekal. Šla za manželem.
Stone se představil: "Jsem doktor Stone."
"Kapitán Morton," řekl muž a nepodal mu ruku. "Vypukl požár, pane doktore."
"Dobře," řekl Stone. Pohlédl na svůj smoking. "Mám čas se ještě převléci?"
"Ne, bohužel už ne."
K svému údivu viděla Allison, že její muž klidně přikývl, "Dobrá."
Otočil se k ní a řekl: "Musím odjet." Jeho obličej byl klidný, skoro bez výrazu, až jí to všechno připadalo jako zlý sen. Byla zmatená a měla strach.
"Kdy se vrátíš?"
"Nevím přesně. Za týden, za čtrnáct dní, možná že i později."
Snažila se promluvit klidně, ale nedovedla se ovládnout. "Co to znamená?" vyjela. "Zatkli tě?"
"Ale ne," řekl s úsměvem, "Nic takového. Prosím tě, buď tak hodná a omluv mě u hostů, ano?"
"A co ty flinty -"
"Paní Stoneová," obrátil se k ní důstojník, "dostali jsme za úkol vašeho manžela chránit. Od této chvíle se mu nesmí nic stát."
"Ano, to je pravda," řekl Stone, "vidíš, najednou jsem náramně důležitý." Obdařil ji posmutnělým úsměvem, spíše jen zkřivil tvář; a políbil ji.
A dřív než se vzpamatovala, vykročil ze dveří, doprovázen kapitánem Mortonem z jedné strany a vojákem z druhé strany. Muž s puškou se k nim beze slova připojil; muž u automobilu zasalutoval a otevřel dvířka. Rozsvítila se světla, dveře bouchly, vůz vycouval a vyjel do noci.
Ještě stála u domovních dveří, když k ní přišel jeden z hostů a zeptal se: "Allison, není vám něco?"
Otočila se, zjistila, že je schopna se i usmát, a řekla: "Ne, nic se neděje, Jeremy musel odjet. Volali ho z laborky. Zas mu nějak nevychází pokus nebo co."
Host s porozuměním přikývl: „To je škoda, zrovna na takový pěkný večírek."

Stone seděl na zadním sedadle a pozoroval muže, kteří pro něho přijeli. Jejich obličeje byly lhostejné a bez výrazu. Zeptal se jich: "Tak co pro mě máte?"
„Máme, pane doktore?"
„No ano, sakra. Co vám pro mě dali? Přece mi po vás něco poslali, ne?"
„No to ano, pane doktore."
Podali mu tenký fascikl. Na kartónových hnědých deskách bylo pěkně podle šablony napsáno SOUHRNNÁ ZPRÁVA O PROJEKTU SCOOP.
"Nic jiného?" zeptal se Stone.
"Ne, nic."
Stone vzdychl. O projektu Scoop nikdy neslyšel; bude si muset ten fascikl pečlivě přečíst. Ve voze však byla tma; na čtení bude čas později, až poletí letadlem. Přistihl se, že v duchu je o pět let zpátky, na jednom zvláštním sympoziu na Long Islandu, kde to všechno začal jeden podivný Angličan, který tam měl přednášku.
V létě roku 1962 referoval na Desátém biologickém sympoziu v Cold Spring Harbor na Long Islandu anglický biofyzik J. J. Merrick. Jeho přednáška se jmenovala "Frekvence biologického kontaktu s ohledem na pravděpodobnost zastoupení druhů". Merrick byl ve vědě neortodoxní rebelant. Jeho dobré pověsti jasného myslitele právě dvakrát neprospělo, že se nedávno rozvedl a že si na sympozium přivedl svou hezkou plavovlasou sekretářku. Po přednášce se o hlavních myšlenkách Merrickovy práce tak jak je shrnul v závěru, nijak zvlášť nediskutovalo: "Nakonec bych chtěl shrnout, že první kontakt s mimozemskou formou života bude určen pravděpodobnostním rozložením jednotlivých kategorií životních forem. Komplexní organismy se vyskytují na Zemi nepopiratelně vzácně, zatímco jednoduché organismy tu žijí ve velkém množství a rozmanitosti. Existují milióny druhů baktérií a tisíce druhů hmyzu. Je však jenom několik druhů primátů, a jen čtyři druhy lidoopů. Člověk se vyskytuje jako druh jediný.
Paralelně s touto frekvencí druhů jde výskyt jedinců. Jednoduché organismy jsou zastoupeny v mnohem větším počtu než složité organismy. Na světě jsou tři miliardy lidí, což se zdá velmi mnoho, ovšem jenom potud, pokud si neuvědomíme, že baktérií lze v každé větší baňce namnožit desetkrát až stokrát více.
Vše, co víme o původu života, ukazuje na vývoj od jednoduchých životních forem k složitým. Tak to platí na Zemi. Platí to pravděpodobně také všude ve vesmíru. Shapley, Merrow a spolupracovníci vypočítali pro nejbližší část vesmíru pravděpodobné množství planetárních soustav, na nichž se vyskytuje život. Mé vlastní propočty uvažují relativní hojnost různých organismů v celém vesmíru. Mým cílem bylo určit pravděpodobnost kontaktu mezi člověkem a jinou formou života.

forma života	pravděpodobnost
Jednobuněčné organismy včetně jednodušších forem (holá genetická informace)	0,7840
Mnohobuněčné organismy, jednoduché	0,1940
Mnohobuněčné organismy, komplexní, avšak bez koordinovaného centrálního nervového systému	0,0140
Mnohobuněčné organismy s integrovaným	

orgánovým systémem, včetně nervového	0,0078
Mnohobuněčné organismy s komplexním nervovým systémem, schopným zpracovávat 7+ data (schopnosti vlastní člověku)	0,0002

Tyto úvahy mě vedou k přesvědčení, že první styk člověka s mimozemským životem bude spočívat v kontaktu s organismy podobnými nebo dokonce totožnými s baktériemi nebo viry, tak jak je známe na Zemi."
Merrick posléze uvažoval o tom, že první takový kontakt se projeví jako infekce zavlečená na Zemi lidmi, kteří prvně vstoupí na Měsíc. Přítomnými vědci byla tato domněnka přijata s úsměvy.
Jeden z mála, kteří to všechno brali vážně, byl Jeremy Stone. Stone byl ve svých šestatřiceti letech snad nejznámější osobou onoho sympozia. Od třiceti let byl profesorem bakteriologie na Stanfordově universitě, a toho roku právě dostal Nobelovu cenu.
Seznam Stoneových úspěchů - nehledě k sérii prací, za něž dostal Nobelovu cenu - byl úžasný. V roce 1955 byl prvním, kdo použil techniky multiplikativního počítání bakteriálních kolonií. V roce 1957 vypracoval metodu pro přípravu suspenze s čistou kapalinnou složkou. V roce 1960 předložil zcela novou teorii činnosti operonu u Escherichia coli a Salmonella tabuli a vypracoval metodu průkazu fyzikální povahy induktoru a represoru. Jeho práce z roku 1958 o lineární transformaci u virů otevřela nové směry ve vědeckém výzkumu, jichž se chopila skupina pracující v Pasteurově ústavu v Paříži a jež brzy na to získala v roce 1966 Nobelovu cenu.
V roce 1961 dostal Stone sám Nobelovu cenu, a to za práci o zpětných mutacích baktérií. Tedy za práci, jíž se zabýval ve volném čase při studiu práv na Michiganské universitě, když mu bylo dvacet šest let. Nejpozoruhodnější na tom bylo, že Stone udělal práci hodnou Nobelovy ceny jako student práv; tím prokázal šíři a hloubku svých zájmů. Kdysi o něm řekl jeden jeho přítel: „Jeremy zná úplně všechno, a co neví, ho tím víc přitahuje." Už ho také přirovnávali k Einsteinovi a k Bohrovi, neboť má svědomí vědce a rozhled i schopnost předvídat dosah té či oné události.
Stone byl štíhlý, mírně olysalý muž se zázračnou pamětí, s níž katalogizoval vědecká fakta stejně přesně jako košilaté vtipy. Avšak jeho nejvýraznější vlastností byla netrpělivost, jež každému kolem vnucovala pocit, že vlastně maří jeho čas. Svůj zlozvyk skákat lidem do řeči a předčasně ukončovat rozhovor se sice snažil ovládat, ale s pramalým úspěchem.
Skandály jeho soukromého života - byl čtyřikrát ženat, z toho dvakrát s manželkami svých kolegů - skutečnost, že získal Nobelovu cenu, také panovačné způsoby jeho oblíbenost ovšem nijak nezvyšovaly.
Přesto však již počátkem šedesátých let pronikl až do vládních kruhů jako mluvčí mladých špičkových vědců. Sám se na své postavení díval shovívavě - řekl jednou, že je to „vakuum, jež chce být naplněno přehřátým plynem" - ale ve skutečnosti měl dosti značný vliv.
Počátkem šedesátých let si začala Amerika rozpačitě uvědomovat, že v současné době asi vládne tak obrovským vědeckým potenciálem jako dosud nikdy. Ve Spojených státech bylo v té době 75 % všech počítačů a 90 % laserů, jež byly na světě vyrobeny. Spojené státy měly tehdy více vědců než celá vyspělá západní Evropa a vydávaly i více na výzkum. Měly mnohem víc vědců než známé Evropské hospodářské společenství a na výzkum vydávaly nesrovnatelně víc. Většina peněz pocházela přímo nebo nepřímo od Kongresu, a Kongres velice potřeboval ty, kteří by radili, jak je utratit. V padesátých letech byli všichni vlivní poradci vlády z řad fyziků: Teller, Oppenheimer, Bruckmann a Weidner. Po deseti letech se však vynořila nová skupina, jež získala ještě větší prostředky, a to na biologii, a jež dosáhla většího pochopení, skupina vedená DeBakeyem z Houstonu, Farmerem z Bostonu, Heggermannem z New Yorku a Stonem z Kalifornie.
Stone dobyl svého postavení díky několika činitelům: pověsti Nobelovy ceny, svým politickým stykům, nynější manželce, jež byla dcerou senátora Thomase Waynea z Indiany, a právnickému vzdělání. To vše dohromady zajistilo Stoneovi možnost častých vystoupení před rozpačitými podvýbory Senátu a propůjčilo mu moc důvěryhodného poradce. Použil ji s úspěchem k zahájení výzkumu a organizačních prací na projektu Wildfire.
Stonea zaujaly Merrickovy myšlenky, protože měly leccos společného s jeho vlastními koncepcemi, jež objasnil v krátkém sdělení nazvaném "Sterilizace kosmické lodi". Sdělení bylo uveřejněno v proslulém přírodovědeckém časopise "Science" a později otištěno i v britské "Nature", Základní myšlenkou bylo. že bakteriální kontaminace je dvojznačná a ochrana musí vypadat podle toho.
Před publikací Stoneova článku se diskuse většinou zabývaly nebezpečím, hrozícím jiným planetám od družic a sond, jež nutné nesou s sebou pozemské mikroorganismy. S tímto problémem se už počítalo na počátku amerických kosmických výzkumů; v roce 1959 vydala NASA směrnice, pro sterilizaci těles vyslaných ze Země.
Cílem těchto směrnic bylo zabránit kontaminaci jiných světů. Účel sondy, jež by hledala jiné formy života na Marsu nebo Venuši, by se rušil tím, že by sonda s sebou přinášela pozemské baktérie.
Stone uvažoval o situaci právě opačné. Prohlásil, že je stejně tak možné, aby mimozemský organismus kontaminoval Zemi prostřednictvím sond vracejících se na Zemi. Kosmická tělesa, jež při vstupu do horních vrstev atmosféry shoří, nejsou žádným problémem, ale tělesa, jež se budou vracet neporušena - jako například lety posádek, nebo družice typu Scoop - přinášejí nový problém. Tady totiž - dovozoval - je otázka zavlečení nákazy velmi vážná.
Jeho článek vzbudil vlnu přechodného zájmu, avšak, jak poznamenal později, "nikoho neuchvátil". V roce 1963 proto zahájil neformální semináře, jehož účastníci se scházeli dvakrát do měsíce v místnosti 410 v posledním poschodí biochemického traktu budovy lékařské fakulty na Stanfordově universitě, aby společně poobědvali a podebatovali o problému kontaminace.
Byla to skupina pěti mužů - Stone a John Black ze Stanfordu, Samuel Holden a Terence Lisset z Kalifornské lékařské fakulty a Andrew Weiss z biofyziky v Berkeley. Tito lidé stanuli u zrodu projektu Wildfire.

Poslali presidentovi Spojených států petici podle vzoru Einsteinova dopisu Rooseveltovi z roku 1940 týkajícího se atomové bomby:
Stanfordova Universita
Palo Alto, Kalifornie
Presidentu Spojených států
Bílý dům
1600, Pennsylvania Avenue,
Washington, D.C.

10. června 1965

Vážený pane presidente,
z nejnovějších teoretických prací a úvah vyplývá, že postupy při sterilizaci kosmických sond, vracejících se na Zemi, nemohou zaručit dokonalou sterilitu při vstupu do atmosféry naší planety. Plyne z toho možnost zavlečení virulentních organismů do stávajícího zemského ekologického systému.
Jsme přesvědčeni, že sterilizace vracejících se sond a kosmických lodí s lidskou posádkou nemůže být nikdy zcela dostačující. Z našich propočtů vyplývá, že i kdyby se družice sterilizovaly ve vesmíru, byla by pravděpodobnost zbytkové kontaminace rovna jedné ku deseti tisícům - a možná i větší. Tyto odhady jsou založeny na předpokladu organizace živé hmoty, jak ji známe na Zemi. Jiné formy života mohou být zcela rezistentní k našim sterilizačním metodám.
Žádáme proto velmi naléhavě, aby bylo vybudováno zařízení, jež by se zabývalo mimozemskými formami života v případě, že by byly zaneseny na Zemi. Takové zařízení by mělo dvojí účel: omezit rozšíření takové formy života a poskytnout laboratoře pro její výzkum a rozbor s perspektivou ochrany života na Zemi před jejím vlivem.
Doporučujeme, aby toto zařízení bylo umístěno v neobydlené oblasti Spojených států a vybudováno v podzemí. Dále aby mělo k dispozici všechny dostupné metody pro izolaci a aby bylo vybaveno nukleární náloží sloužící v krajním případě k jeho destrukci. Pokud je nám známo, nemůže žádná forma života přežít teplotu dvou miliónů stupňů Celsia, jež vzniká při nukleárním výbuchu.

V dokonalé úctě
Jeremy Stone, John Black,
Samuel Holden, Terence Lisset,
Andrew Weiss

Odpověď na tento dopis byla potěšitelně rychlá. Za čtyřiadvacet hodin zavolal jeden z presidentových poradců, a nazítří pak letěl Stone do Washingtonu na poradu s presidentem a s členy Národní bezpečnostní rady. Za čtrnáct dní nato odletěl do Houstonu k diskusi o dalších plánech s představiteli NASA. Stone si sice vzpomíná na jednu nebo dvě pichlavé poznámky o "bláznivém kriminále pro bacily", ale většina vědců, s nimiž mluvil, brala projekt vážně. Do měsíce se Stoneův dobrovolný tým konzolidoval v oficiální Výbor pro studium problémů kontaminace s úkolem vypracovávat doporučení.
Výbor byl zařazen do "Seznamu důležitých výzkumných problémů ministerstva obrany" a tímto ministerstvem byl také financován. V té době se výzkumné problémy, registrované v Seznamu, převážně zabývaly chemií a fyzikou, jako například rozptylem iontů, reverzní duplikací nebo substráty pí-mezonů, začal však už růst zájem o biologické problémy. Tak se jedna skupina zabývala elektronickým řízením mozkové činnosti (což je opatrně volený název pro ovládání lidských myšlenek), jiná připravovala studium biosynergismu, kombinace lidské činnosti a přístrojů implantovaných do těla. Další skupina vyhodnocovala projekt Ozma, jenž v se letech 1961-1964 zabýval hledáním mimozemských forem života. Čtvrtá posuzovala předběžné návrhy stroje, jenž by vykonával všechny funkce lidského organismu a sám by se rozmnožoval.
Všechny tyto projekty byly vysoce teoretické a pracovaly na nich přední odborníci. Přijetí do Seznamu už samo o sobě znamenalo jisté uznání a zaručovalo v dalších letech finanční prostředky pro realizaci a rozvoj projektu.
Proto také jakmile Stoneův výbor předložil předběžný návrh "Postupu rozborů forem života", který podrobně popisoval, jak má být studována jakákoliv živá bytost, uvolnilo ministerstvo obrany okamžitě 22 miliónů dolarů na výstavbu speciální izolované laboratoře. (Tato skutečně vysoká suma byla považována za zcela odůvodněnou, neboť projekt souvisel s několika rozpracovanými studiemi. V roce 1965 již byl celý okruh problémů kolem kontaminace a sterility považován za mimořádně významný. Například NASA. budovala laboratoř, jež měla být karanténní stanicí pro astronauty projektu Apollo, kteří se vraceli z Měsíce a mohli s sebou přinést baktérie nebo viry škodlivé člověku. Každý astronaut měl pobýt v této laboratoři tři týdny, pokud nenastala úplná dekontaminace. Za stejně významné byly považovány i problémy "čistých sálů" v průmyslu, kde bylo potřebí zredukovat baktérie a prach v ovzduší na minimum, problémy sterilních komor, jež se studovaly v Bethesdě. Aseptické prostředí, "živé ostrůvky" a sterilní zabezpečovací systémy měly pro budoucnost evidentně velký význam, a tak se považovalo Stoneovo finanční zajištění za rentabilní investici do všech těch oblastí výzkumu.)
Jakmile byly přiděleny peníze, postupovala výstavba velmi rychle. Výsledkem byla Laboratoř Wildfire vybudovaná v roce 1966 ve Flatrocku v Nevadě. Prováděcí projekt byl zadán námořním architektům z Electric Boat Division firmy General Dynamics, protože tato firma už měla značné zkušenosti v návrzích obytných prostorů v atomových ponorkách, kde lidé byli nucení žít a pracovat po velmi dlouhou dobu.

Plán navrhoval kuželovitou podzemní stavbu s pěti podlažími. Každé podlaží bylo kruhové se středovým jádrem, v němž byly umístěny kabely, instalace a výtahy. Každé se vyznačovalo vyšším stupněm sterility než předchozí, vyšší poschodí. První poschodí bylo nesterilní, druhé s přiměřeným stupněm sterility, třetí přísně sterilní a tak dále. Volný přechod z jednoho poschodí do druhého nebyl možný. Každý z personálu se musil podrobit dekontaminaci a karanténním procedurám, kdykoliv chtěl přejít nahoru nebo dolu.
Jakmile byla tato laboratoř dokončena, zbývalo jen vybrat tým pro poplach Wildfire, skupinu vědců, jež by měla za úkol studovat jakýkoliv nový organismus. Po několika teoretických úvahách o optimálním složení tohoto týmu bylo vybráno pět mužů, mezi nimi i Jeremy Stone; těchto pět vědců bylo připraveno být v případě biologického ohrožení okamžitě k dispozici.
Zhruba za dva roky po odeslání dopisu presidentovi mohl Stone s uspokojením konstatovat, že "tato země je schopna vyrovnat se s jakýmkoliv neznámým biologickým agens". Prohlásil, že je potěšen odpovědí Washingtonu a rychlostí, s jakou byly jeho myšlenky uskutečněny. Soukromě však sdělil svým přátelům, že to bylo skoro až příliš snadné a že Washington s jeho plány souhlasil až přespříliš rychle.
Stone nemohl znát důvody, jež se skrývaly za náramnou ochotou Washingtonu, a velmi reálný zájem, jejž měli vládní představitelé o řešení tohoto problému. Neboť až do oné noci. kdy opustil své hosty a odejel v modrém vojenském voze, nevěděl nic o projektu Scoop.

"Je to to nejrychlejší, co jsme sehnali," řekl muž v uniformě.
Stone nastupoval do letadla s jistým pocitem absurdity. Byl v Boeingu 727, úplné prázdném. Sklopená sedadla tvořila dlouhou, ničím nepřerušenou řadu.
"Můžete si sednout třeba do první třídy, jestli chcete," pravil muž v uniformě a nesměle se usmál. "Tady na tom nezáleží." Za chvíli zmizel. A místo něho nepřišla stevardka, ale rázný vojenský policista s pistolí u boku a postavil se vedle dveří. Motory letadla se rozběhly a tlumeně hvízdaly temnou noci.
Stone se zabořil do sedadla s tlustým svazkem o projektu Scoop v ruce a začal číst. Bylo tu skutečně fascinující čtení. Stone přeběhl obsah celého spisu rychle, dokonce tak rychle, že si vojenský policista myslel, že si jeho cestující spis jen prohlíží. Stone však četl pozorně každé slovo.
Scoop byl duchovním dítětem generálmajora Thomase Sparkse, náčelníka odboru biologických a chemických zbraní Zdravotní služby americké armády. Sparks odpovídal za výzkum v odboru biologických a chemických zbraní ve Fort Detricku v Marylandu, v Harley, v Indianě a v Dugway ve státě Utah. Stone se s ním jednou nebo dvakrát setkal a pamatoval si ho jako obrýleného dobromyslného pána. Zdaleka nevypadal na člověka zastávajícího takové postavení.
Dále se Stone dozvěděl, že projekt Scoop byl od roku 1963 smluvně zajišťován Laboratoří pro výzkum tryskového pohonu při Kalifornském technologickém institutu v Pasadeně. Jeho cílem bylo provádět sběr organismů. jež by se vyskytovaly v takzvaném blízkém vesmíru, tedy v nejvyšších vrstvách atmosféry. Technicky projekt příslušel armádě, financovala ho NASA, údajně civilní organizace, Ve skutečnosti je NASA státní institucí se silným vojenským zaměřením; v roce 1963 43% všech smluvních závazků bylo přísně tajných.
Laboratoř pro výzkum tryskového pohonu měla vypracovat návrh na družici, jež by na samé hranici vesmíru sbírala organismy a kosmický prach pro výzkumné účely. Takový plán byl považován za čistě vědecký, téměř za kuriozitu, a za takový jej považovali i všichni vědečtí pracovníci na projektu zúčastnění. Ve skutečnosti však byly jeho cíle zcela odlišné. Pravým úkolem Scoopu bylo najít zcela nové formy života, jichž by mohl využít pro svůj výzkum Fort Detrick. V podstatě tedy šlo o hledání nových biologických zbraní pro válečné účely.
Fort Detrick je rozsáhlý komplex ve státě Maryland, zaměřený na vývoj chemických a biologických zbraní. Zabírá plochu asi pěti set hektarů, se zástavbou v hodnotě asi sto miliónů dolarů, a patří tak vůbec k největším výzkumným zařízením v celých Spojených státech. Pouze 15 % výsledků výzkumu je uveřejňováno v odborných časopisech: ostatní jsou přísně tajné, jako například zprávy z Harley a z Dugway. V Harley je přísně izolované pracoviště, jež se zabývá hlavně výzkumem virů. V předcházejících letech tady byly popsány četné nové viry, počínaje virem s krycím názvem Carrie Nation (jenž vyvolává průjem) až po virus s krycím názvem Arnold (jenž vyvolává klonické křeče končící nevyhnutelně smrtí). Pokusná stanice v Dugway ve státě Utah se prostírá na ploše větší než celý Rhode Island a je využívána k testování jedovatých plynů, jako je Tabun, Sklar a Kuff-11.
Stone věděl, že jen málo Američanů něco ví o rozsahu amerického výzkumu chemických a biologických zbraní. Celkové státní výdaje na tyto účely převyšují částku půl miliardy dolarů ročně. Z toho je velká část přidělována universitám, jako Université Johna Hopkinse, pensylvánské a chicagské universitě, kam byl výzkum těchto zbraní vpašován pod nicneříkajícími názvy. V některých případech ovšem nejsou názvy výzkumných úkolů zrovna neurčité. Výzkumný úkol Johns Hopkinsovy university byl zaměřen na "vyhodnocování studií skutečných nebo potenciálních zranění a onemocnění, na studium onemocnění majících význam pro případné vedení biologické války a zhodnocení některých chemických a imunologických reakcí na některé toxoidy a vakcíny".
V posledních osmi letech nebyl ani jeden výsledek z John Hopkinsovy university zveřejněn. "Výsledky z ostatních universit, jako třeba z chicagské nebo z kalifornské v Los Angeles, byly tu a tam publikovány, byly však spíše považovány za pokusné balónky, to jest za ukázky probíhajícího výzkumu se záměrem zastrašit zahraniční pozorovatele. Klasickým byl v tomto ohledu článek Tendrona a pěti spolupracovníků, nazvaný "Studium toxinů rapidně rozpojujícího oxydativní fosforylaci vstřebáváním kůží".
V publikaci se hovořilo o blíže nepopsaném toxinů, schopném usmrtit člověka v čase kratším než jedna minuta po vstřebání neporušenou kůží. Současně se však říkalo, že účinek této toxické látky je celkem slabý, vzhledem k jiným toxinům, jež byly připraveny v posledních letech.
Dalo by se předpokládat, že při takové finanční podpoře a úsilí vynaloženém na výzkum budou biologické a chemické

zbraně stále dokonalejší. V období 1961 až 1965 tomu tak již nebylo. Závěry senátního podvýboru zněly, že "konvenční výzkum je nanejvýš neuspokojivý" a že "se mají hledat nové cesty a přístupy v tomto směru".
A přesně to měl generálmajor Thomas Spark na mysli, když navrhl projekt Scoop.
V konečné verzi projekt předpokládal vypuštění sedmnácti družic kolem Země, sběr organismů a jejich dopravu zpět na Zemi. Stone si pročítal závěrečné zprávy o předchozích letech jednotlivých družic.
Scoop I byla kónická družice s pozlaceným povrchem, vážící se všemi přístroji 16,6 kg. Byla vypuštěna dne 12. března 1966 z Vandenbergovy letecké základny v Purisimě ve státě Kalifornie. Vandenberg se používá pro družice, které létají po oběžné dráze západním směrem, zatímco z Kennedyho mysu se vypouštějí družice ve směru východním. Vandenbergova základna poskytuje výhodu dokonalejšího utajení než Kennedyho mys.
Scoop I zůstal na oběžné dráze po dobu šesti dnů a pak byl naveden zpět na Zemi. Šťastně přistál v bažinách u města Athén ve státu Georgia. Bohužel nasbíral jen běžné zemské organismy.
Scoop II shořel v atmosféře při sestupu pro selhání přístrojů. Scoop III shořel také, přestože byl vybaven zcela novým tepelným štítem z wolframu a skelného laminátu.
Scoop IV byl vyloven zcela neporušený z Indického oceánu a Scoop V byl nalezen na úpatí Appalačského pohoří, avšak ani jeden z nich neobsahoval dosud neznámé organismy. Byly nashromážděny jen neškodné varianty běžného mikroba Staphylococcus albus, vyskytujícího se na kůži člověka. Tento neúspěch měl za následek, že se sterilizační postupy před startem prováděly ještě přísněji a úzkostlivěji.
Scoop VI byl vypuštěn na Nový rok 1967. Při konstrukci bylo využito všech dosavadních možných zlepšení. Do této zdokonalené družice se vkládalo mnoho nadějí. Přistála po jedenácti dnech u Bombaje. Třicátá čtvrtá výsadková divize, umístěná tehdy v Evreux na okraji Paříže, byla odvelena vyhledat ji a zajistit. Tato výsadková divize byla v pohotovosti, vždy když byla vypuštěna nějaká družice, v souladu se směrnicemi Operace Scrub, což byl původně plán k ochraně kosmických lodí Mercury a Gemini pro případ, že by některá z nich náhodou byla nucena přistát buď v Sovětském svazu, nebo v některé východoevropské zemi, Scrub byl hlavním důvodem, proč byla v západní Evropě v polovině šedesátých let dislokována tato výsadková divize.
Scoop VI byl nalezen zcela hladce. Zjistilo se, že obsahuje do té doby neznámý gramnegativní mikroorganismus s pozitivní koagulázou a triokinázou. Ukázal se však pro všechny živé tvory neškodným, s výjimkou mladých slípek, u nichž vyvolával po dobu čtyř dnů mírné onemocnění.
Pracovníci ve Fort Detricku už přestali doufat, že by jim Scoop mohl přinést nějaký patogenní organismus. Nicméně byl po Scoopu VI přece jen ještě vypuštěn Scoop VII. Přesné datum bylo utajeno, ale bylo to pravděpodobně 5. února 1967. Scoop VII se hladce dostal na stabilní oběžnou dráhu o apogeu 500 km a perigeu 3500 km. Na této dráze zůstal po dvaapůl dne. Pak se z této oběžné dráhy z neznámých důvodů náhle odchýlil, a bylo proto rozhodnuto stáhnout ho rádiovým povelem na Zem.
Předpokládané místo přistání bylo v opuštěné oblasti v severovýchodní Arizoně.

Uprostřed letu ho ze čtení vyrušil důstojník, který mu přinesl telefon. Když začal Stone hovořit, poodešel důstojník stranou.
"Slyším," řekl Stone do telefonu a měl při tom divný pocit. Nebyl zvyklý telefonovat z letadla.
„Tady je generál Marcus," ozval se unavený hlas. Stone neznal generála Marcuse. "Chtěl bych vás jen informovat o tom, že byli svoláni všichni členové skupiny, s výjimkou profesora Kirka."
„Co je s Kirkem?"
„Je v nemocnici," odpověděl generál Marcus. „Bližší se dozvíte po přistání."
Rozhovor skončil. Stone vrátil telefon důstojníkovi. Vzpomněl si na své kolegy ze skupiny a uvažoval o tom, jak se asi tvářili, když je vytáhli z postele.
Třeba Leavitt, ten se zřejmě velmi rychle přizpůsobil. Leavitt byl klinický mikrobiolog, byl to člověk, který měl veliké zkušenosti v terapii infekčních nemocí. Zažil už ve své praxi tolik všelijakých epidemií, že dobře věděl, jaký význam má rychlá reakce. Kromě toho se vyznačoval bytostným pesimismem, jenž ho nikdy neopouštěl. (Jednou prohlásil: "Při své svatbě jsem myslel na to, jak vysoké budu jednou muset platit alimenty.") Byl to podrážděný morous s nabručenou tváří a smutnýma očima, které jako by hleděly vstříc chmurné budoucnosti. Zároveň to však byl hloubavý člověk s potřebnou dávkou fantazie, nebojící se odvážných myšlenek. Dalším členem týmu byl houstonský patolog Burton. Stone ho neměl nikdy moc v lásce, ačkoliv uznával jeho nadání pro vědeckou práci. Burton a Stone si byli zcela nepodobni. Stone si potrpěl na organizaci, Burton byl nepořádný. Zatímco Stone byl zdrženlivý, Burton byl popudlivý, u bylo-li Stoneovo vystupování sebevědomé, Burton byl neklidný, zbrklý a nadělal mnoho zmatků. Kolegové si z něho dělali legraci a přezdívali mu Šmajda - jednak proto, že měl stále rozvázané tkaničky u bot, že nosil zmačkané plandavé kalhoty, ale částečně i proto, že měl přímo talent zakopávat, jakoby omylem, o jeden významný objev za druhým. Pak tu byl Kirke, antropolog z Yaleské university, ten tedy zřejmě nebude moci přijet. Pokud je zpráva o jeho onemocnění pravdivá, bude Stoneovi velice chybět. Kirke byl muž nepříliš informovaný a značně fintivý, jenž jakoby náhodou vlastnil nepředstavitelně logicky uvažující mozek. Měl schopnost ihned pochopit podstatu každého problému a nakládat s ním tak, aby dostal potřebné výsledky. Ačkoliv by nikdy nedokázal spočítat, kolik má v bance peněz, chodili za ním matematici o radu při řešení vysoce abstraktních problémů.
Jeho mozek bude Stoneovi chybět. Pátý muž mu moc nepomůže. Mark Hall v něm nevzbuzoval žádné nadšení. Hall byl do skupiny přijat jako kompromisní kandidát. Stone chtěl lékaře se zaměřením na poruchy metabolismu a jen po velkém zdráhání svolil, aby byl přijat místo něho chirurg. Ministerstvo obrany a Komise pro atomovou energii vyvinuly za přijetí Halla velký tlak, neboť obě tyto instituce vyznávaly teorii "rozhodujícího hlasu". Nakonec Stone a ostatní souhlasili. Stone Halla příliš neznal. Byl zvědav, co jim asi řekl, když ho probudili a sdělili mu, že byl vyhlášen poplach.

Stone nevěděl, že ostatní členy týmu informovali o poplachu mnohem později. Nevěděl, že patolog Burton byl povolán až v pět hodin ráno, nebo že mikrobiolog Peter Leavitt byl informován teprve v půl sedmé, až když přišel do nemocnice. Halla zavolali teprve pět minut po sedmé.
Později to Mark Hall popsal jako "strašidelný zážitek". „V jediném okamžiku jsem byl vržen ze světa, v němž jsem se cítil úplně nejlíp, do světa, kde jsem se cítil úplně nejhůř." Ve tři čtvrti na sedm byl Hall v umývárně, sousedící s operačním sálem číslo 7, a připravoval se na první ranní operaci. Byl zrovna uprostřed mytí, procedury, kterou prováděl denně zcela mechanicky už léta. Byl v dobré náladě a vtipkoval se stážistou, který se myl s ním.
Když skončil, odešel na operační sál a ruce držel před sebou. Instrumentářka mu podala roušku, aby si je osušil. Na sále byl další lékař, který připravoval pacienta na operaci - potíral operační pole jódovou tinkturou - a s ním byla ještě sestra. Všichni se navzájem pozdravili. Hall měl v nemocnici pověst rychlého, obratného a nevypočitatelného operatéra. Pracoval skoro dvakrát rychleji než jiní chirurgové. Když operace probíhala hladce, smál se, vtipkoval a dobíral si asistenty, instrumentářky a anesteziologa. Když však operace nepostupovala tak, jak by si přál, když se práce protahovala a nastávaly komplikace, to byl velice nazlobený. Jako většina chirurgů lpěl i on na zaběhané rutině. Všechno se muselo dít v určitém pořádku a postupně. Pokud tomu tak nebylo, vyvádělo ho to z míry.
Proto všichni starostlivě vzhlédli na galérii pro diváky, když se tam objevil Leavitt. Leavitt řekl do telefonu, který spojoval horní místnost s operačním sálem: "Nazdar, Marku."
Hall zrovna zarouškovával pacienta. Pokládal sterilní zelené gázy na celý povrch těla kolem volného břicha, a překvapeně vzhlédl: "Nazdar, Petře," odpověděl.
"Odpusť, že tě vyrušuju, ale je to nutné," řekl Leavitt.
"Musíš počkat," řekl Hall. "Začínám operovat." Dokončil rouškování a požádal o kožní skalpel. Přehmátl břicho a vyznačil místo, odkud měl začít kožní řez.
"Nemohu počkat," řekl Leavitt.
Hall zaváhal. Odložil skalpel a vzhlédl. Nastalo hluboké ticho.
"Co tím ksakru chceš říci, že nemůžeš počkat?"
Leavitt zůstal klidný. „Budeš toho muset nechat. Je to opravdu naléhavé."
"Podívej se, Petře, mám tady pacienta. Je v narkóze a připravený k operaci. Přece nemohu odejít -"
"Kelly to za tebe vezme."
Kelly byl jeden Hallův kolega.
"Kelly?"
"Už se myje," řekl Leavitt. "Všechno je už zařízeno. Čekám tě v šatně. Za půl minuty." Pak odešel.
Hall přelétl očima všechny v sále. Nikdo se ani nepohnul a nepromluvil. Po chvilce si strhl rukavice, hlasitě zaklel a spěšně vyšel ze sálu.
Hallovi byla jeho účast na projektu Wildfire poněkud nejasná. V roce 1966 k němu přišel šéf bakteriologické laboratoře Leavitt a stručně mu vylíčil, oč v projektu vlastně jde. Hallovi to připadalo víceméně zábavné, a souhlasil s tím, aby byl zařazen do skupiny, pokud by snad někdy jeho služeb bylo třeba. Soukromě si myslel, že z celého Wildfiru nikdy nic nebude.
Leavitt nabídl Hallovi, aby si přečetl spis o Wildfiru, a slíbil, že ho bude o věcech průběžně informovat. Hall si z pouhé zdvořilosti spis vzal, ale brzy bylo zřejmé, že se nenamáhal, aby ho přečetl, a tak mu Leavitt přestal další zprávy dodávat. To Hallovi vyhovovalo, protože neměl rád, když se mu na psacím stole vrší kupy papírů.
Před rokem se ho Leavitt zeptal, jestli by ho třeba nezajímalo, jak je to s podnikem, co se ho před časem slíbil zúčastnit; ta věc se v budoucnu může ukázat dosti nebezpečná.
Hall odpověděl: "Ne."
Teď v lékařské šatně Hall svých slov litoval. Šatna byla v malé místnosti bez oken. Po všech čtyřech stěnách byly skříňky. Uprostřed místnosti stál velký kávovar se sloupcem papírových šálků. Leavitt si nalil kávu. Jeho vážná tvář loveckého psa byla zachmuřená. „To bude pěkně hnusný kafe," zabručel, "pořádný se tu nesežene v celým špitále. Rychle se jdi převléct."
"Byl bys tak laskav a řekl mi, proč -" vyjel na něj Hall."
"Nebyl, nebyl," vpadl mu Leavitt do řeči. "Převlékni se, venku čeká auto; už teď máme zpoždění. Možná že už je úplně pozdě."
Jeho drsná melodramatičnost Halla zlobila.
Leavitt upíjel kávu a hlasitě srkal. "Tak jsem si zrovna myslel, jak můžete pít takový kafe. Prosím tě, dělej."
Hall odemkl svou skříňku a otevřel ji dokořán. Opřel se o dvířka, stáhl si černé přezůvky z plastické hmoty. Nosily se i na sále, aby nevznikala statická elektřina.
"Doufám, že mi teď oznámíš, že tohle všechno souvisí s tím zatraceným projektem."
"Přesně tak," řekl Leavitt. "Ale teď spěchej. Auto na nás už dlouho čeká. Poveze nás na letiště, a ráno není na ulicích k hnutí."
Hall se rychle převlékal, a jako by měl ochrnutý mozek, nemyslel vůbec na nic. Nikdy ho nenapadlo, že by k tomu někdy vážně došlo. Oblékl se a vyšel s Leavittem směrem k hlavnímu vchodu nemocnice. Venku viděl na slunci stát těsně u chodníku olivově zelenou vojenskou limuzínu s blikajícím výstražným světlem.
Najednou poznal, že Leavitt nežertuje, že vlastně nikdo nežertuje, a že se jakýsi ošklivý sen mění ve skutečnost.

Petera Leavitta Hall vyloženě rozčiloval. Leavitt měl vůbec s klinickými doktory malou trpělivost. Ačkoliv byl Leavitt také lékař, nikdy nevykonával praxi a věnoval se spíše výzkumu. Jeho oborem byla mikrobiologie a epidemiologie a hlavní zájem věnoval parazitologii. Pracoval v tomto oboru po celém světě. Objevil brazilskou tasemnici Taenia renzi,

kterou popsal ve své práci v r. 1953.
S postupem let. však Leavitt přestal cestovat. Veřejné zdravotnictví, jak s oblibou říkával, je pro mladé muže. Když už dostanete amébovou dyzentérii popáté, je nejvyšší čas toho nechat. Leavitt ji dostal v roce 1955 v Rhodesii. Tři měsíce byl velmi těžce nemocen a zhubl o dvacet kilogramů. Hned nato odešel ze zdravotnické služby. Nabídli mu místo přednosty mikrobiologické laboratoře na klinice. Přijal v naději, že valnou část svého času bude moci věnovat výzkumu. V nemocnici měl pověst prvotřídního klinického bakteriologa, ale jeho hlavním zájmem byla stále parazitologie. V letech 1955-1964 publikoval sérii velice pěkných studií o metabolismu rodu Ascaris a Necator, jichž si všichni odborníci velice cenili. Díky své pověsti se dostal Leavitt do Wildfiru a prostřednictvím Leavitta byl Hall požádán, aby se připojil. Leavitt věděl, proč volba padla na Halla, Hall sám však nikoliv.
Tehdy, když ho Leavitt vyzval, aby se připojil, zeptal se Hall, proč. „Jsem jenom chirurg," namítal.
„Pravda, pravda, ale vyznáš se v elektrolytech."
"Ach tak."
„To by mohlo mít pro nás význam. Biochemie krve, pH, acidita a všechny tyhle záležitosti by mohly být v patřičné chvíli vůbec nejdůležitější."
"Ale v elektrolytech pracuje víc lidí. Spousta lepších, než jsem já," namítal Hall.
"Ano, ale jsou ženatí," řekl mu Leavitt.
"No a?"
"Potřebujem svobodného."
"Proč?"
"Jeden člen skupiny musí být svobodný."
"To jsou nápady," podivil se Hall.
"Možná hloupé, možná taky ne," ukončil tehdy Leavitt tuto debatu.

Vyšli z nemocnice a kráčeli k vojenskému vozu. Mladý důstojník je očekával v pozoru, a když se přiblížili, zasalutoval.
"Dr. Hall?"
"Ano."
"Ukázal byste mi laskavě průkaz?"
Hall mu podal malou kartičku se svou fotografií. Průkaz nosil v náprsní tašce už přes rok. Byl to divný průkaz. Bylo na něm jen jeho jméno, fotografie a otisk palce pravé ruky. Víc nic. Nic, z čeho by se poznalo, že jde o úřední doklad. Důstojník se podíval na průkaz, pak na Halla a pak znovu na průkaz. Potom jej Hallovi vrátil.
"V pořádku, pane doktore."
Otevřel zadní dveře automobilu. Napřed nastoupil Hall a za ním Leavitt; stínil si oči před blikajícím výstražným červeným světlem na střeše. Hall si toho všiml.
"Copak, stalo se ti něco?"
„Ne. Nemám moc rád blikavá světla. Připomínají mi časy, když jsem byl za války šoférem u sanitky." Leavitt se zabořil do sedadla a auto se dalo do pohybu.
"A teď až přijdeme na letiště, dám ti ten spis a za letu si ho můžeš přečíst," řekl.
"Jakého letu?"
"Poletíme s F-104."
"Kam?"
"Do Nevady. Musíš to přečíst po cestě, až přiletíme na místo, budeme mít moc práce."
"A co ostatní ze skupiny?"
Leavitt se podíval na hodinky. "Kirke má zánět slepého střeva a je ve špitále. Ostatní už začali pracovat. Teď jsou právě v helikoptéře nad Piedmontem v Arizoně."
"To jméno jsem nikdy neslyšel," divil se Hall.
"Nikdo ho neslyšel," odpověděl Leavitt, "až doteďka."

6 / Piedmont

V 9.59 téhož dne odstartoval od tajného hangáru MSH-9 z Vandenbergu turbohřídelový vrtulník K-4 a zamířil na východ směrem k Arizoně. Start od hangáru MSH-9 nařídil Manchek, protože se obával, že by oblečení posádky mohlo vyvolat nežádoucí pozornost. Ve vrtulníku totiž seděli tři muži - pilot a dva vědečtí pracovníci - a všichni byli oblečeni do průhledných nafukovacích obleků z umělé hmoty; vypadali v nich jako obtloustlí Marťané, nebo, jak poznamenal jeden mechanik, "jako Michelinova reklama na pneumatiky".
Když vrtulník začal stoupat k jasné jitřní obloze, oba vědci na sebe pohlédli. Jeden z nich byl Jeremy Stone, druhý Charles Burton. Oba dorazili na základnu před několika hodinami - Stone ze Stanfordovy university a Burton z Baylorovy university v Houstonu.
Burtonovi bylo čtyřiapadesát let. Byl profesorem patologie na lékařské fakultě a kromě toho byl poradcem NASA při Středisku pilotovaných kosmických letů v Houstonu. Před tím pracoval v Národním zdravotním ústavu v Bethesdě. Zabýval se patogenním působením baktérií ve tkáních. Je nepochopitelné, že až do Burtonova příchodu byl tento významný obor zcela zanedbán. Přestože se až od roku 1840, kdy Hende vyslovil svou hypotézu. vědělo, že mikrobi vyvolávají onemocnění, v polovině dvacátého století nebylo vlastně nic známo o tom, jaký je mechanismus patogenního působení baktérií, Burton začal původně pracovat, jako ostatně tehdy ještě mnozí jiní, s pneumokokem, mikrobem vyvolávajícím zánět plic. Pneumokoky byly v letech čtyřicátých, v době před příchodem antibiotik, ve středu

zájmu. Pak však opadl jak zájem o ně, tak i příliv peněz na jejich výzkum. Burton obrátil svou pozornost na stafylokoky, běžné mikroby vyvolávající na kůži všemožné boláky a nežity. Tehdy, když v tomto oboru, začal pracovat, kolegové se mu smáli. Stafylokoky, stejně jako pneumokoky, byly na penicilín citlivé, všichni pochybovali, že Burton vůbec dostane peníze na výzkum, aby mohl pracovat. Pěl let měli pravdu. Peníze skoro nebyly a Burton se musel doprošovat u různých nadací u dobročinných spolků. Přesto houževnatě vytrval a trpělivě pokračoval v objasňování patogenního účinku jednotlivých vrstev buněčného povrchu. Přispěl tak k objevu šesti toxinů, produkovaných bakteriální buňkou. Tyto toxiny umožňují baktérii porušit napadenou tkáň, rozšířit v ní infekční ložisko a rozpouštět červené krvinky.
V roce 1955 se náhle objevily první kmeny stafylokoků rezistentních na penicilin. Tyto nové kmeny byly vysoce virulentní, způsobovaly smrt za zvláštních příznaků; často to byl mozkový absces. Skoro přes noc Burton shledal, že jeho práce je naráz velmi důležitá. Desítky laboratoří v celé zemi začaly pracovat, se stafylokoky, které byly najednou naléhavým problémem, A tak za jediný rok stouply Burtonovy dotace z původních 6000 dolarů na 300 000 dolarů. Krátce nato se stal profesorem patologie.
Burton nebyl na svůj úspěch příliš hrdý. Věděl, že v tom bylo hlavně štěstí. V pravé chvíli byl na pravém místě a zabýval se tou pravou prací. Teď byl zvědav, co bude dál a proč je právě tady, v tomhle vrtulníku.
Proti němu seděl Jeremy Stone a snažil se překonat svůj odpor k Burtonovu zevnějšku. Pod ochranným oblekem měl Burton ušmudlanou vlněnou kostkovanou košili se skvrnou od nějaké barvy na levé kapse a umaštěné kalhoty. Vlasy měl rozcuchané a neupravené.
Stone se podíval z okna, aby mohl své myšlenky přenést jinam, "Padesát lidí mrtvých," zakroutil hlavou, „a všichni do osmi hodin po přistání Scoopu VII. První otázka je, jak se to vlastně šíří."
"Nejspíš vzdušnou cestou," řekl Burton.
"Ano, zřejmě."
"Zdá se, že všichni zemřeli v bezprostředním okolí té osady," poznamenal Burton. „Byla hlášena úmrtí někde dál?"
Stone potřásl hlavou. "Nechal jsem pátrat vojáky. Spolupracují se silničními hlídkami, a až dosud nebylo mimo osadu hlášeno žádné úmrtí."
"Jaký je vítr?"
"Máme štěstí," řekl Stone, „včera v noci byl severní, čtrnáct kilometrů za hodinu, poměrně čerstvý. Kolem půlnoci náhle ustal. Prý je to na tuhle roční dobu dost neobvyklé."
"Ale pro nás výhodné."
"Ano," přikývl Stone, "máme ještě další výhodu. V okruhu sto osmdesáti kilometrů dál na sever je Las Vegas, na západ San Bernardino a na východ Phoenix. Nebylo by to nic pěkného, kdyby se to tam mělo dostat."
"Pokud je ale bezvětří, máme čas."
"Doufejme," řekl Stone.
Příští půlhodinu uvažovali o problému přenosu; nahlíželi při tom často do svazku nákresů získaných z výpočetního střediska na Vandenbergově základně. Takové nákresy byly vytištěny počítačem a představovaly velice složité analýzy geografických problémů. V tomto případě bylo řešeno severozápadní pobřeží Spojených států ve vztahu ke směru větru a k populaci.

Pak přišla řeč na to, jak rychlá asi byla smrt u jednotlivých obyvatel Piedmontu. Jak Stone, tak i Burton již vyslechli zvukový záznam rozhovoru s pátracím vozem. Oba nabyli přesvědčení, že smrt u všech obyvatel osady nastala náhle.
„I při podříznutí krku břitvou," uvažoval Burton, "nenastane smrt tak náhle. Při přeříznutí obou karotid a krčních žil nastane bezvědomí tak za deset až čtyřicet vteřin a smrt asi za minutu."
"A v Piedmontu, zdá se, nastala za jednu za dvě vteřiny."
Burton pokrčil rameny. "Snad tedy zranění. Úder do hlavy."
"Ano. Nebo také nervový plyn,""
"Jistě, také jedna možnost."
"Je to tedy plyn, nebo něco velice podobného," uvažoval Stone. "Kdyby šlo o nějaký enzymatický blok - jako třeba u arzeniku nebo u strychninu - museli bychom počítat tak patnáct až třicet vteřin, možná i trochu déle. Ale při blokování nervové dráhy, při bloku na neuromuskulární ploténce anebo při intoxikaci mozkové kůry to může jít rychle. Možná i okamžitě."
"Jestli je to rychle účinkující plyn," uvažoval Burton, "musel by se rychle vstřebat plícemi."
"Nebo kůží," doplnil Stone, "sliznicemi nebo jinudy. Jakýmkoliv propustným povrchem,"
Burton sáhl na svůj oblek, „Jestli je ten plyn tak vysoce difúzibilní..."
Stone se usmál. "To poznáme dost brzy."
Ve sluchátkách se ohlásil pilot vrtulníku, "Blížíme se k Piedmontu. Jaké jsou další pokyny?"
Stone odpověděl: "Zakružte tady, porozhlédneme se tu."
Vrtulník se naklonil. Oba muži vyhlédli ven a spatřili pod sebou osadu. V noci se, k mrtvolám slétli supi a seděli kolem nich v hustých chomáčích.
"Toho jsem se obával," zabručel Stone.
"Mohou být klidně vektorem infekce," řekl Burton. "Živí se infikovaným masem a roznesou mikroby do širokého okolí."
Stone vyhlížel z okna a zadumaně pokývl. "Co s nimi uděláme?"

"Zahubíme je plynem," rozhodl se Stone. Zavolal palubním telefonem pilota.
"Máte ty nádržky?"
"Ano, pane doktore."
"Tak ještě jeden oblet a pusťte to na celou osadu."
"Dobře."
Za chvíli země zmizela v oblacích namodralého plynu.
"Co to je zač?"
"Chlorazin," řekl Stone. "Už v nízkých koncentracích působí na metabolismus ptáků. Ptáci mají intenzívní metabolismus. Jsou vlastně jen o málo víc než peří a svaly. Mají kolem sto dvaceti tepů za minutu a mnozí spotřebují za jeden den víc, než sami váží."
"Okamžitý rozptyl?"
"Ano. Zahubí je všechny."
Vrtulník se opět naklonil, a pak se vznesl a zůstal stát ve vzduchu. Plyn se pomalu rozptyloval, odnášen mírným severním větrem. Po chvíli už bylo vidět na zem. Ležely tam stovky ptáků, někteří ještě křečovitě škubali křídly, ale většina jich už byla mrtvá.
Stone se při tom pohledu zachvěl. Kdesi v koutku mysli tušil, že na něco zapomněl, nebo že něčemu nevěnoval pozornost. Nějakou důležitou skutečnost, snad klíč k celé věci, který ti ptáci možná mohli poskytnout. Skutečnost, kterou asi neměl přehlédnout.
Ve sluchátkách se opět ozval pilot. "Jaké jsou další rozkazy, pane doktore?"
„Sestupte nad hlavní ulici a spusťte provazový žebřík," odpověděl Stone. "Musíte se držet asi šest metrů nad zemí. Nesmíte se spustit níž, rozumíte?"
"Jistě."
"Až slezeme, půjdete zas nahoru na sto padesát metrů."
"Ano."
"Sestoupíte, až vám dáme pokyn."
"Ano, rozumím."
"Kdyby se s námi něco stalo -"
"Poletím ihned na základnu "Wildfire," řekl pilot suše.
"Správně."
Pilot věděl, co to znamená. Byl placen podle nejvyšší sazby platové stupnice vojenského letectva: dostával normální plat s rizikovým příplatkem, k tomu příplatek za zvláštní úkoly v míru, příplatek za operace nad nepřátelským územím a prémie za letové hodiny. Za dnešek si vydělá více než tisíc dolarů, a kdyby se nevrátil, jeho rodina by dostala deset tisíc dolarů z krátkodobého pojištění.
Byly to zasloužené peníze. Kdyby se na zemi Stoneovi a Burtonovi něco stalo, měl pilot nařízeno letět přímo k vědecké základně projektu Wildfire a čekat deset metrů nad zemí, dokud skupina nerozhodne o nejvhodnějším způsobu, jak ho i s vrtulníkem přímo ve vzduchu spálit.
Byl placen za riziko, a k tomuto úkolu se přihlásil dobrovolně. Věděl, že nad ním, ve výšce sedmi tisíc metrů, krouží vojenské tryskové letadlo vybavené protiletadlovými raketami. Mělo vrtulník sestřelit v případě, že by pilot v poslední chvíli ztratil nervy a neletěl přímo k základně Wildfire.
„Ať neuklouznete, pane doktore," upozorňoval pilot starostlivě.
Vrtulník nad hlavní ulicí o kousek popoletěl a zastavil se ve vzduchu. S chřestivým zvukem se uvolnil provazový žebřík. Stone vstal a nasadil si přilbu. Uzavřel ventil svého obleku a nafoukl jej. Malá kyslíková láhev, kterou měl připevněnu na zádech, mu zabezpečovala dostatek kyslíku na dobu dvou hodin. Počkal, až si Burton utěsní oblek, otevřel poklop a podíval se dolů. Vrtulník vířil husté mračno prachu. Stone zapojil svůj mikrofon:
"Je všechno připraveno?"
"Připraveno."
Stone se začal spouštět po žebříku. Burton ho za chvilku následoval. Ve zvířeném prachu nebylo nic vidět. Za chvíli cítil, že se nohama dotkl země. Uvolnil žebřík a ohlédl se. Stěží dokázal rozeznat Stonea jen jako tmavý stín v tísnivém šeru. Žebřík vylétl vzhůru, jak se vrtulník vznesl. Prach se usadil. Bylo už dobře vidět.
"Tak jdem," pokynul Stone.
Těžce se pohybujíce ve svých oblecích, kráčeli po hlavní ulici osady Piedmont.

7 / "Zvláštní situace"

Sotva za dvanáct hodin po prvním prokázaném kontaktu člověka s mikrobem Andromeda v Piedmontu vstoupili Burton a Stone do osady. O několik týdnů později si na závěrečném zasedání oba muži při vyhodnocovacích sezeních živě vybavovali tuto scénu a detailně ji popisovali.
Ranní slunce stálo ještě nízko nad obzorem. Bylo studené a nevlídné a na zem, pokrytou tenkou kůrou zmrzlého sněhu, vrhalo dlouhé stíny. Ze svého stanoviště dobře viděli šedivé budovy, ošlehané větrem, na obou koncích ulice. Avšak ze všeho nejdřív si všimli ticha. Až na slabý vánek, jenž províval prázdnými domky, tu bylo hrobové ticho. Všude se válely mrtvoly v nejroztodivnějších polohách, jako kdyby zkameněly překvapením.
Jenže nebylo slyšet vůbec nic, ani uklidňující zvuk automobilového motoru, ani štěkot psa nebo dětské povykování. Ticho.
Oba se na sebe podívali. Bolestně si uvědomili, co všechno tu musí prozkoumat a objevit, co všechno vykonat. Tuhle

obec postihla jakási neznámá katastrofa, a oni tu musí vypátrat všechno, co se tu jen vypátrat dá. Neměli se však o co opřít a z čeho vyjít. Věděli vlastně jen dvě věci. Za prvé, že počátek všech nepříjemných událostí se kryje s okamžikem přistání družice Scoop VII. Za druhé, že smrt stihla zdejší obyvatele s překvapivou rychlostí. Jestli onemocnění pocházelo z družice, pak to nemá v historii lékařství obdoby.
Dost dlouho stáli oba muži na ulici, nic neříkali a dívali se jeden na druhého. Cítili, jak vítr vzdouvá jejich neforemné obleky.
Pak Stone zauvažoval: "Proč jsou vlastně všichni venku na ulici? Kdyby byla ta nákaza vypukla v noci, přece by jich většina musela být doma."
"Nejen to," poznamenal Burton, "většina z nich má na sobě pyžama. Včerejší noc byla přece chladná. Dá rozum, že by přes sebe přetáhli saka, svrchníky nebo něco, v čem by jim bylo teplo."
"Třeba pospíchali."
"Pročpak," zeptal se Burton.
"Možná že se běželi na něco podívat," řekl nerozhodně Stone.
Burton se naklonil nad první mrtvolou, k níž přišli. „To je opravdu zvláštní. Podívejte se, jak si tenhle člověk svírá hrudník. A někteří tady kolem jsou na tom stejně."
Stone viděl, že mnozí opravdu mají ruce přitisknuté na prsa, někdy dlaní, jindy sevřenou pěstí.
"Nezdá se, že by byli trpěli," poznamenal Stone. "Mají ve tvářích docela pokojný výraz."
"Je to až s podivem," přikývnul Burton. "Ti lidé vypadají, jako by je něco podťalo v chůzi; jenže si svírají hrudník."
"Infarkt?" otázal se Stone.
"Těžko, měli by ve tváři výraz bolesti. Stejně, tak při plicní embólii."
"Třeba to šlo tak rychle, že ani neměli čas pocítit bolest."
"Možná, ale přece jen si myslím, že ti lidé zemřeli bezbolestně. To znamená, že ruce na prsou mají proto, že..."
"Nemohli dýchat," doplnil Stone.
Burton přikývl. "Je možné, že tu jde o udušení. Rychlé, bezbolestné, skoro okamžité udušení. Ale pochybuji o tom. Když někdo nemůže dýchat, uvolní si v první řadě oděv, hlavně na krku a na prsou. Podívejte se třeba tady na toho muže. Má kravatu, a ani se jí nedotkl. Nebo tamhleta žena s límečkem zapnutým až pod bradu."
Burton se po počátečním zděšení už pomalu uklidňoval. Začal jasně uvažovat. Přešli k pátracímu vozu, který stál s pohasínajícími světly uprostřed silnice. Stone se nahnul dovnitř, aby vypnul světla. Odstrčil ztuhlé tělo řidiče od volantu a přečetl si jméno na náprsní kapse větrovky.
"Shawn."
Vzadu ve voze seděl nehybně vojín jménem Crane. U obou už nastala posmrtná ztuhlost. Stone ukázal dozadu na přístroje.
"Budou ještě fungovat?"
"Proč ne?" odpověděl Burton.
"Tak, a teď musíme najít družici. To musí být naše první starost. Ostatní věci mohou přijít na řadu později -"
Zarazil se uprostřed věty. Upřeně se zadíval na Shawnův obličej. V okamžiku smrti zřejmě narazil prudce tváří na volant. Široká řezná rána se mu táhla po obličeji obloukem přes kořen nosu.
"Tomu nerozumím," řekl zamyšleně Stone.
"Čemu," zeptal se Burton.
"Tomu zranění. Podívejte se na to."
"Rána je velmi čistá. Až podivuhodné čistá. Prakticky nekrvácela..."
Burton náhle pochopil. Chtěl se poškrábat na hlavě, ale přílba mu v tom zabránila.
"Takováhle řezná rána na obličeji," uvažoval hlasitě, "přitom jsou porušeny vlásečnice, roztříštěná kost a přeťaté žíly na čele, to by přece mělo sakramentsky krvácet."
"To by tedy mělo," přisvědčil Stone. „A podívejte se na ostatní mrtvoly. Ani v místech, kde už klovali supi, není žádné krvácení."
Burton zíral a divil se víc a víc. Z žádné mrtvoly nevyprýštila ani kapička krve. Divil se, že si toho nevšimli dříve.
"Možná že mechanismus toho onemocnění..."
"Ano, můžete mít docela pravdu," odpověděl mu Stone. Vzdychl a začal vyprošťovat Shawna z kabiny vozu. Stálo ho to hodně námahy, aby vytáhl ztuhlé tělo od volantu. "A teď musíme dostat tu zatracenou družici," řekl, "začínám mít obavy."
Burton vytáhl Cranea zadními dvířky a vlezl dovnitř. Stone otočil klíčkem zapalování. Startér se párkrát pomalu protočil, ale motor nechytil. Stone zkoušel ještě několikrát vůz nahodit, ale marně. Pak udiveně prohlásil. "Tohle nechápu. Baterie je už sice slabší, ale je ještě dost nabitá, aby -"
"Co benzín?" zeptal se Burton.
Po chvilce výmluvného ticha Stone zaklel. Burton se usmál a vylezl z vozu. Šli spolu k pumpě, našli konev a po chvilce dohadů, jak se čerpadlo obsluhuje, ji naplnili benzínem. Vrátili se k vozu, nalili benzín do nádrže a Stone zkusil znovu motor nastartovat. Rozběhl se. Stone se ušklíbl. "Tak jedem."
Burton nasedl dozadu a zapnul elektronické zařízení a otáčivou anténu. Zaslechl slabé pískání družice.
"Signál je sice slabý, ale je ho slyšet. Zaznívá odněkud zleva."
Stone zařadil rychlost. Vůz se rozjel a kličkoval mezi mrtvými těly na vozovce. Pípání sílilo. Jeli dál po hlavní ulici, minuli benzínovou pumpu a místní obchod smíšeným zbožím. Signál najednou zeslábl. "Zajeli jsme příliš daleko. Otočte to."
Chvíli trvalo, než Stone našel zpáteční rychlost, a pak jeli zpátky a zase sledovali signál. Teprve asi po patnácti minutách se jim podařilo lokalizovat jeho zdroj na severním konci osady.

Konečně zastavili před obyčejným přízemním domem. V poryvech větru se s vrzáním komíhal vývěsní štít: Dr. Alan Benedict.
"To nás mohlo hned napadnout, že tu věc odnesou ukázat doktorovi," podotkl Stone.
Vystoupili z vozu a šli k domu. Dveře hlavního vchodu byly otevřené a vítr jimi bouchal sem a tam. Vešli do prázdného obývacího pokoje. Zabočili doprava a vstoupili do ordinace.
Zavalitý šedovlasý doktor Benedict tam seděl za psacím stolem, na němž měl několik rozevřených učebnic a příruček. Podél jedné stěny byla police a na ní láhve, stříkačky, rodinné fotografie i několik dalších, na nichž byli muži v polních uniformách. Z jedné se poněkud nejapně usmívala skupina vojáků, bylo na ní naškrábané věnování: "Bennymu kamarádi od sedmaosmdesátých, v Anziu". Benedict upíral mrtvý pohled do rohu místnosti. Oči otevřeny, ale ve tváři výraz naprostého klidu.
"Aha," podotkl Burton, "Benedict se ani nedostal ven."
Vtom spatřili družici. Byl to lesklý kužel, asi metr vysoký, a jeho dolní hrany byly nakrabacené a rozpraskané žárem od průchodu atmosférou. Bylo jasně vidět, že byla násilně otevřena dlátem a kleštěmi, jež ležely vedle na zemi.
"Ten trouba ji otevřel," zavrčel Stone. "Blbec jeden."
"Jak to mohl umět?"
"Mohl se někoho zeptat," namítl Stone a povzdychl si. „Ať je to jak chce, teď už ví, na čem je, a s ním dalších čtyřicet devět lidí." Sklonil se nad družicí a zavřel trojúhelníkový příklop.
"Máte obal?"
Burton vytáhl složený pytel z umělé hmoty, rozložil jej a otevřel. Společně jej přetáhli přes družici a neprodyšně uzavřeli. "Doufám, že tam alespoň něco zůstalo," řekl Burton.
"V jistém smyslu doufám, že ne," zabručel potichu Stone.
Pak se věnovali Benedictovi. Stone k němu přistoupil a jemně jím zatřásl. Ztuhlé tělo spadlo ze židle na zem.
Burton si s náhlým vzrušením všiml jeho loktů. Sklonil se nad mrtvolou.
"Pojďte sem, pomozte mi," požádal Stonea.
"O co vám jde?"
"Svléknem ho."
"Proč?"
"Chci ohledat mrtvolné skvrny."
"Ale proč?"
"Dočkej času," řekl Burton a začal Benedictovi rozpínat knoflíky u košile a uvolňovat kalhoty. Pracovali mlčky a za chvíli leželo lékařovo tělo na podlaze svlečené.
"Tak se podívejte," ukázal Burton a poodstoupil.
"A sakra," sykl Stone.
Ani stopa po mrtvolných skvrnách. Za normálních okolností se po smrti přelévá krev do nejníže položených částí těla. Člověk, který zemře v posteli, má na zádech tmavofialové skvrny od nahromaděné krve. Avšak Benedict, ačkoliv zemřel vsedě, neměl ani na hýždích, ani na stehnech vůbec žádnou skvrnu. Právě tak na loktech, jimiž se opíral o stůl.
"To je tedy sakra zvláštní," poznamenal Burton. Rozhlédl se po ordinaci a spatřil v rohu malý autokláv pro sterilizaci nástrojů. Otevřel jej a vyňal skalpel. Opatrně, aby si neporušil vzduchotěsný oblek, nasadil výměnnou čepel a vrátil se k mrtvému tělu.
"Podíváme se na nejpovrchnější velké cévy," rozhodl se.
"Kde?"
"Třeba radiálku. Na zápěstí."
Sevřel skalpel a opatrně vedl řez kůží na vnitřní straně zápěstí, těsně pod palcem. Kůže se podél řezu smrštila, a v otevřené ráně nebyla ani kapka krve. Obnažil podkoží a tukovou tkáň. Opět ani kapka krve. "To je divné."
Vedl řez hlouběji, a rána opět nekrvácela. Pak nařízl cévu. Na podlahu vypadala drobivá tmavočervená hmota.
"To jsem blázen," podivil se Stone. "Krevní sraženina," řekl Burton. "Není divu, že ti lidé nekrváceli." "Pomozte mi ho obrátit," požádal Burton. Společně převrátili mrtvolu na záda a Burton zařízl hluboko na vnitřní straně stehna a pronikl ke stehenní tepně a k žíle. Opět žádné krvácení, a když narazil na tepnu, byla docela tuhá načervenalou sraženou hmotou. "Neuvěřitelné."
Provedl další incizi, tentokrát na hrudníku. Odpreparoval žebra a rozhlížel se v ordinaci po nějakém ostrém noži. Potřeboval osteotom, ale nenašel ho. Vzal si tedy dlátko, jímž otvírali družici. Prolomil jím několik žeber a obnažil plíce a srdce. A opět ani kapka krve.
Burton se zhluboka nadechl a pak jedním řezem otevřel srdce a prořízl napříč levou komoru. Byla vyplněna červenou houbovitou hmotou. Ani stopa po tekuté krvi. "Sražená krev, o tom není pochyb," prohlásil. "Co to jen může být, vždyť to je v celém těle."
„V celém oběhu? Pět litrů krve? Nevěřím." Burton se posadil do doktorova křesla a pozoroval otevřené tělo. „O něčem takovém jsem v životě neslyšel. Existuje sice něco, čemu se říká diseminovaná intravaskulární koagulace, ale přichází zřídka a za zcela specifických okolností."
"Mohl by to vyvolat nějaký toxin?"
"Teoreticky snad. Ve skutečnosti neexistuje toxin -" Zarazil se.
"Ne," přisvědčil Stone, "myslím, že ne."
Zvedl družici, označenou "Scoop VII", a odnesl ji ven k vozu. Když se vrátil, řekl: "Měli bychom raději prohlédnout domy."
"Začneme tady."

"Můžeme," odpověděl Stone.

Paní Benedictovou našel Burton. Byla to příjemně vyhlížející dáma ve středních letech; seděla na židli, na klíně měla knihu. Zdálo se, jako by chtěla obrátit stránku. Burton si ji zběžně prohlížel, když zaslechl, že ho volá Stone.
Šel na opačný konec domu. Stone byl v malé ložnici a skláněl se nad tělem mladého, dospívajícího chlapce, který ležel na posteli. Zřejmě to byl jeho pokoj: na stěnách byly psychedelické plakáty a na polici modely letadel.
Chlapec ležel v posteli na zádech, jeho otevřené oči zíraly na strop. Ústa měl otevřená. V ruce držel vymačkanou tubu lepidla na modely. Na posteli se povalovaly lahvičky od laků, ředidla a terpentýnu.
Stone o krok ustoupil: "Podívejte se."
Burton si prohlédl chlapcova ústa, vsunul dovnitř prst a nahmatal zatvrdlou hmotu. "Pane Bože," podivil se.
Stone se zamračil "To trvalo asi dlouho," pravil. "Ať už to udělal z jakéhokoli důvodu, muselo to trvat dlouho. Zdá se mi, že jsme si ty události tady trochu zjednodušili. Všichni nezemřeli tak naráz. Někteří zemřeli doma, někteří vyběhli na ulici. A tenhle chlapec..."
Kroutil hlavou. "Pojďme na další domy." Cestou ven zašel Burton do ordinace a opatrně se vyhnul lékařovu mrtvému tělu. Měl nepříjemný pocit, když se díval na rozříznuté zápěstí, stehno a otevřený hrudník bez jediné stopy krvácení. Bylo v tom cosi šíleného a nelidského. Jako kdyby krvácení bylo znakem lidskosti. Kdoví, třeba opravdu je. Možná že to, že můžeme vykrvácet k smrti, z nás dělá lidi.

Pro Stonea byl Piedmont tvrdým oříškem, který ho lákal. Byl přesvědčen, že tato osada mu řekne všechno o charakteru neznámého onemocnění, o jeho průběhu a následcích. Šlo jen o to, srovnat získané údaje správným způsobem. Když však pokračovali v pátrání, byl nucen přiznat, že údaje se jaksi srovnat nedají.
V jednom domě našli muže, ženu a jejich mladou dceru. Všichni seděli kolem stolu. Na první pohled bylo vidět, že byli spokojeni a v dobré náladě a nikdo z nich neměl čas ani odsunout židli od stolu. Jako by zkameněli uprostřed zábavy, usmívali se jeden na druhého přes talíře s jídlem teď už zkaženým, posetým mouchami. Stone si uvědomil, že v pokoji poletují mouchy. Říkal si, že na tento fakt nesmí zapomenout.

Stará, šedovlasá žena s tváří zbrázděnou vráskami. Kolem úst měla jemný úsměv a pohupovala se ve smyčce provazu uvázaného k trámu. Jak se provaz třel o dřevo, vydával vrzavý zvuk. U nohou měla obálku, na níž bylo pečlivým, úhledným a rozvážným písmem napsáno: "Určeno každému, koho se to týká."
Stone dopis otevřel a četl: "Den posledního soudu přichází. Země i vodstva se otvírají a pohltí všechno lidstvo. Nechť se Bůh slituje nad mou duší a nade všemi, kteří kdy byli ke mně milostivi. Ostatní buďtež zatraceni. Amen."
Burton poslouchal, jak Stone čte dopis. "Bláznivá stará bába," prohodil. "Dementia senilis. Viděla, jak všichni kolem umírají, a zcvokla se z toho."
"A spáchala sebevraždu?"
"Myslím, že ano."
"Trochu bizarní způsob, jak se sprovodit ze světa, nemyslíte?"
"To dítě si taky vybralo bizarní způsob, ne?" namítl Burton. Stone přikývl.

Roy O. Thompson žil sám. Podle jeho zamaštěné kombinézy usoudili, že byl majitelem benzínové pumpy, Roy si zřejmě naplnil vanu vodou, pak si klekl, ponořil hlavu pod vodu a tak zemřel. Když ho našli, bylo jeho tělo ztuhlé a ještě zpola ponořené ve vodě. Kolem nebyl nikdo. Nenašli žádné známky zápasu.
"To není možné," řekl udiveně Stone, "takhle přece nemůže nikdo spáchat sebevraždu."

Lydie Everettová, místní švadlena. Vyšla si klidně na zahrádku, usedla na židli, polila se benzínem a zapálila. Vedle pozůstatků jejího těla našli sežehlou plechovku od benzínu.

William Arnold, šedesátník, seděl vzpřímeně na židli v obývacím pokoji, oblečen do svého stejnokroje z první světové války. Byl tehdy kapitánem, a stal se jím na chvíli znovu, těsně předtím, než si prostřelil pravý spánek koltem ráže 0,45. V pokoji nebylo nikde ani trochu krve. Když ho našli, vypadal až směšně, jak tu seděl s čistou suchou ránou v hlavě. Vedle sebe měl magnetofon a jeho levá ruka spočívala na tlačítku. Burton pohlédl tázavě na Stonea a pak tlačítko stiskl. Promluvil k nim křaplavý, vzteklý hlas.
"Dali jste si na čas, co? Jsem ale rád, že jste přece jen přišli. Potřebujeme posily. Řeknu vám, že bitva proti Hunům byla pěkný peklo. Včera v noci, při útoku na ten kopec jsem přišel o čtyřicet procent mužstva, a taky dva naši důstojníci jsou pod drnem. Nevypadá to dobře, ani trochu. Bejt tu tak Garry Cooper! Potřebujem takový muže, který udělali Ameriku silnou. Nemůžu vám ani dobře říct, co to pro mě je, když jsou tu obři v létajících talířích! Chtěj nás všechny spálit. A už je tu i plyn. Podívejte se, jak umíraj, a my nemáme plynový masky. Ani jednu plynovou masku. Ale já už nebudu čekat. Udělám to hned teď. Škoda že mám jen jeden život, kterej můžu svý vlasti obětovat."
Pásek běžel dál, ale nic na něm už nebylo.
Burton vypnul magnetofon. "Blázen," řekl stručně, "zešílel." Stone přikývl.
"Někteří zemřeli okamžitě, a jiní... se hezky spokojeně zbláznili."
"Zdá se ale, že jsme stále u jedné jediné základní otázky: Proč? Jaký je v tom rozdíl?"
"Třeba existuje proti tomu prevítu odstupňovaná imunita," uvažoval Burton, "Někteří jsou vnímavější než ti druzí. Někteří jsou chráněni, alespoň dočasně."
"Víte," vzpomněl si Stone, "že podle leteckého průzkumu a podle těch filmů tu byl jeden člověk naživu? Muž v dlouhé

bílé košili."
"Myslíte, že ještě žije?"
"To by mě moc zajímalo," řekl Stone, "jestliže totiž někteří lidé tady přežívali déle než ti druzí - alespoň tak dlouho, že stačili namluvit něco na pásek nebo se oběsit - pak se naskýtá otázka, jestli snad někdo nepřežil ještě déle. A tedy i to, zda tu v osadě není někdo ještě naživu."
V tu chvíli uslyšeli pláč.
Zprvu se ozýval skoro jako kvílení větru, tak byl ten pláč vysoký, tichý a pisklavý. Pozorně naslouchali, zprvu nedůvěřivě, pak s překvapením. Pláč však nepřestával, jen tu a tam jej přerušilo krátké, hrčivé zakašlání. Oba se rozběhli.
Pláč byl slabý a nebylo snadné ho lokalizovat. Běželi po ulici a zdálo se jim, že ho slyší silněji. To je pobízelo k stále rychlejšímu běhu.
Pak znenadání pláč ustal.
Zastavili a unaveně oddychovali. Stáli uprostřed opuštěné ulice a bezradně se dívali jeden na druhého.
"Copak jsme se zbláznili?" řekl nazlobeně Burton.
"Ne, určitě jsme to slyšeli, jsem si tím jist," ujistil ho Stone.
Vyčkávali. Po několik minut bylo naprosté ticho, Burton se rozhlédl po druhém konci ulice, tam kde byly domy a kde před domkem Dr. Benedicta stál jejich pátrací vůz.
Pláč se opět ozval, teď velice nahlas a kvílivě.
Zase se rozběhli.
Nebylo to daleko, jen o dva domy dál na pravé straně. Venku leželi muž a žena, oba měli ruce sevřené na prsou. Vběhli kolem nich do domu. Pláč sílil a rozléhal se prázdnými pokoji.
Vyběhli po schodech a našli ložnici. Neodestlaná velká manželská postel, toaletka, zrcadlo a malý prádelník. A malá kolébka.
Naklonili se nad ní a odhrnuli přikrývky z malého, brunátného kojenečka. Děťátko ihned přestalo plakat, aby si prohlédlo jejich tváře, zpola zakryté v kuklách skafandru. A pak se rozeřvalo nanovo.
"Nahnali jsme mu strach, chudákovi," řekl Burton.
Opatrně zvedl dítě a pochoval je v náručí. Dítě křičelo dál. Bezzubou pusinku mělo otevřenou dokořán, tvářičky rudé a na čele naběhlé žíly.
"Nejspíš má hlad," usoudil Burton.
Stone se zakabonil. "Je ještě malé. Nejsou mu víc než dva tři měsíce. Je to chlapeček, nebo holčička?"
Burton rozvinul peřinku a rozbalil plenky. "Kluk. A potřeboval by přebalit. A taky nakrmit." Rozhlédl se kolem. "Třeba mají v kuchyni recept..."
"Ne," rozhodl Stone, "krmit ho nebudem."
"Proč ne?"
"Nebudem s tím dítětem podnikat nic, dokud je neodvezem z téhle osady. Je možné, že jídlo podporuje progresi onemocnění, a je také docela možné, že třeba lidé, kteří nezemřeli tak rychle, delší dobu nejedli. Možná ovšem také, že ve stravě toho dítěte je něco, co má ochranný vliv. Možná..." zarazil se. "Ale ať je to jakkoliv, nemůžeme riskovat. Musíme počkat a dítě se musí dostat do definovatelných podmínek."
Burton vzdychl. Věděl, že Stone má pravdu, ale věděl také, že dítě nejedlo nejméně dvanáct hodin. Nebylo divu, že tolik pláče.
Stone řekl: "Tohle je pro nás velice významná událost. Pro nás je to východisko, které si musíme zachovat. Myslím, že bychom se měli okamžitě vrátit."
"Ještě jsme nespočítali mrtvé."
Stone zavrtěl hlavou. "To nevadí. Našli jsme něco mnohem cennějšího, než jsme vůbec doufali najít. Máme někoho, kdo přežil."
Dítě přestalo na chvíli křičet, vecpalo si palec do úst a tázavě se podívalo na Burtona. A pak, když bezpečně poznalo, že nedostane nic k pití, začlo znovu.
"Škoda, že nám nemůže prozradit, co se tu událo," povzdychl si Burton.
"Věřím, že může," řekl Stone.

Zastavili s vozem uprostřed ulice pod vyčkávajícím vrtulníkem a dali znamení, aby sestoupil a spustil žebřík. Burton nesl děcko a Stone držel družici. Jsou to neobvyklé trofeje - pomyslil si Stone - podivná kořist z ještě podivnějšího místa. Dítě bylo zticha. Unavilo se pláčem a teď pokojně spalo. Chvilkami se probouzelo, ale zavrtělo se a spalo dál.
Vrtulník se snesl a rozvířil kolem dokola mračna prachu. Burton obalil děťátku obličejík přikrývkou. Žebřík se k němu přiblížil a Burton namáhavě vylezl nahoru.
Stone čekal dole. Stál s družicí v prachu, větru a v ohlušujícím řevu motoru.
Náhle si uvědomil, že tu nestojí sám. Ohlédl se, a spatřil za sebou člověka.
Byl to šedovlasý stařec s obličejem plným vrásek. Na sobě měl zablácenou a špinavou noční košili. Byl bos. Potácivě přicházel ke Stoneovi. Hruď se mu pod noční košilí vzdouvala námahou.
"Kdo jste?" oslovil ho Stone, ačkoliv věděl, o koho jde. Byl to muž, kterého viděl na obrázcích. Muž, kterého fotografovalo průzkumné letadlo.
"Vy..." řekl ten muž.
"Kdo jste?"
"Vy... jste to udělali..."

"Jak se jmenujete?"
"Neubližujte mi... já nejsem jako všichni..." Třásl se strachem a díval se upřeně na Stonea v jeho ochranném oděvu.
Stoneovi blesklo hlavou, že asi vypadá prapodivně. Jako z Marsu nebo z jiného světa.
"Neubližujte mi..."
"Nic vám neuděláme," řekl Stone. "Jak se jmenujete?"
"Jackson. Peter Jackson, pane. Prosím vás, neubližujte mi!" Mávl rukou k mrtvolám na ulici. "Nejsem jako oni."
"Neublížíme vám," uklidňoval ho Stone.
"Ale ostatní jste všechny oddělali..."
"Ne."
"Jsou mrtví."
"My jsme jim nic..."
"Lžete," vykřikl a vytřeštil oči. "Vy mi lžete. Vy nejste lidi. Vy se jen tak děláte. Vy dobře víte, že jsem nemocnej. Víte, že mně můžete nakukat všecko. Jsem nemocnej a jde ze mě krev. Sedí mi to tady, tadyhle..."
Hlas mu selhal, sehnul se v bolesti, přitiskl si ruce na žaludek a zasténal.
Muž se zhroutil. Lapal po dechu a byl křídově bledý. Na čele mu vyvstaly kapénky potu.
"Žaludek," zaúpěl, "ten můj žaludek."
Pak začal zvracet. Z úst mu vytryskly zvratky, husté, tmavočervené, s hojností přimíšené krve.
"Pane Jacksone."
Muž byl však v bezvědomí. Ležel na zádech s očima zavřenýma. V první chvíli si Stone myslel, že je mrtev, pak však zpozoroval, že se mu hrudník pomalu pohybuje, sice velice pomalu, nepravidelně, ale přece jen pohybuje.
Burton mezitím sešplhal dolů.
"Kdo to je?"
"Náš tulák z fotografií. Pomozte mi ho dopravit nahoru."
"Žije?"
"Zatím ano."
"Sakra," zaklel Burton.

Kladkou vytáhli bezvládné tělo Petera Jacksona do helikoptéry a pak vyzdvihli družici. A nakonec Burton i Stone vylezli pomalu do kabiny vrtulníku. Nesvlékli si ochranný oděv, ale zapojili si druhou kyslíkovou bombu, která jim umožnila pobyt ve skafandru po další dvě hodiny. To byl čas potřebný k tomu, aby se dostali na základnu Wildfire.
Pilot navázal spojení s Vandenbergem a Stone se spojil s Manchekem.
"Co jste našli?" zeptal se Manchek.
"Město vymřelo. Máme dosti poznatků o charakteristikách neobvyklé situace, jež tam nastala."
„Opatrně," upozornil Manchek, "nejsme na tajné lince."
"To vím. Vyžádejte si prosím 7-12."
"Pokusím se. Chcete ihned?"
"Ano, ihned."
"Piedmonte?"
"Ano."
"Máte družici?"
"Ano, máme."
"Děkuji. Požadavek předám," ukončil rozhovor Manchek.

8 / Směrnice 7-12

Směrnice 7-12 byla součástí závěrečné kapitoly "Protokolu Wildfire o opatřeních v případě biologického výjimečného stavu". Nařizovala použití termonukleární nálože omezené síly v místě možného ohrožení pozemského života mimozemskými organismy. Krycí označení pro tuto směrnici bylo "Kauter", neboť účelem exploze bylo spálit infekční organismus a zamezit tak jeho rozšíření na Zemi. Bylo to jediné opatření z projektu Wildfire, na něž přistoupily zainteresované instituce, president, ministerstvo zahraničí, ministerstvo obrany a Komise pro atomovou energii, až po dlouhé debatě. Atomová komise, již tak dost nespokojená s tím, že Wildfire dostal k dispozici nukleární nálož pro laboratoř, byla proti tomu, aby směrnice "Kauter" byla přijata jako program. Obě ministerstva pak namítala, že jiný než podzemní výbuch by měl vážné důsledky mezinárodní.
President pak nakonec se Směrnicí 7-12 souhlasil, ale trval na tom, že si nad rozhodováním o případném použití nálože vyhrazuje osobní dohled. Stoneovi se sice toto rozhodnutí nelíbilo, ale byl nucen je přijmout. Na presidenta velmi naléhali, aby celé navrhované opatření zamítl; teprve po dlouhé diskusi prosadil tento kompromis. Přispěl k tomu i rozbor, který provedl Hudsonův ústav.
Hudsonův ústav byl totiž pověřen, aby prostudoval případné důsledky "Kauteru". V souborné zprávě se pravilo, že president může být postaven před úkol řešit čtyři možné specifické situace (takzvané strategické scénáře), za nichž může nařídit provedení směrnice "Kauter". Podle závažnosti byly scénáře seřazeny takto:

1. Družice nebo kosmická loď s lidskou posádkou přistane na neobydleném území Spojených států. President by mohl dát rozkaz ke spálení celého tohoto území, což by bylo spojeno se zcela zanedbatelným rozruchem ve Spojených státech a s minimálními ztrátami životů. Sověti by mohli být neoficiálně informováni o důvodech porušení Moskevské

dohody z roku 1963, jež zakazuje všechny zkoušky termonukleárních zbraní kromě podzemních.
2. Družice nebo kosmická loď s lidskou posádkou přistane ve velkém americkém městě. (Jako model bylo použito Chicago.) V takovém případě vyžaduje "Kauter" zničení rozlehlého území a značného množství obyvatelstva. To by mělo za následek velkou reakci ve Spojených státech a druhotné důsledky mezinárodní.
3. Družice nebo kosmická loď s lidskou posádkou přistane ve velkém městě na neutrálním území (za model posloužilo Dillí). Zde by si směrnice "Kauter" vyžádala americký zásah, aby se zabránilo rozšíření infekce. Podle strategických scénářů by mohlo nastat sedmnáct variant vývoje americko-sovětských vztahů jako následek zničení Dillí. Dvanáct z nich by vedlo k termonukleární válce.
4. Družice nebo kosmická loď s lidskou posádkou přistane ve velkém městě v Sovětském svazu (jako model byl použit Stalingrad). Směrnice "Kauter" by vyžadovala, aby Spojené státy informovaly Sovětský svaz o této události a doporučily, aby Sověti sami zničili toto město. Podle strategického scénáře existuje šest variant dalšího vývoje americko-sovětských vztahů a všechny vedou nevyhnutelně k válce. Doporučuje se proto, aby v případě, že družice přistane na území Sovětského svazu či zemí s ním spřátelených, Spojené státy Sověty o této situaci neinformovaly. Základem tohoto rozhodnutí byl předpoklad, že infekce by na ruském území usmrtila dva až pět miliónů lidí, kdežto americké a sovětské ztráty z termonukleárního střetnutí by si vyžádaly při prvním i odvetném úderu až dvě stě padesát miliónů obětí.
Výsledkem zprávy Hudsonova ústavu bylo, že president a jeho poradci rozhodli, aby odpovědnost za realizaci směrnice "Kauter" zůstala v rukou politiků a nikoliv vědců. Konečné důsledky ovšem se ve chvíli tohoto presidentova rozhodnutí samozřejmě stejně nedaly bezpečně odhadnout.
Odpověď přišla z Washingtonu za hodinu po Manchekově hlášení. Důvody presidentova rozhodnutí nebyly nikdy dostatečně osvětleny, ale jejich konečný výsledek byl jednoznačný:
President nařídil odložení direktivy 7-12 o dvacet čtyři až čtyřicet osm hodin. Místo toho povolal Národní gardu, aby obklíčila oblast kolem Piedmontu v okruhu sto šedesáti kilometrů. A pak vyčkával.

9 / Flatrock

Doktor Mark Hall seděl skrčen na těsném zadním sedadle stíhače F-104 a přes horní okraj gumové kyslíkové masky hleděl do svazku spisů, jejž měl rozevřen na kolenou. Leavitt mu jej podal těsně před startem. Byl to tlustý, těžký svazek spisů v šedivých tuhých deskách. Měl si jej přečíst za letu, ale F-104 nebyl na čtení zařízen. Před sebou měl stěží místo nato, aby tam složil ruce, natož pak aby si rozevřel nějaký spis a četl.
Přesto však si jej Hall pročítal.
Na deskách bylo úhledné šablonou napsáno WILDFIRE a pod tím zlověstná poznámka:

TENTO SPIS JE PŘÍSNĚ TAJNÝ. Pokud se s obsahem tohoto spisu obeznámí kdokoliv nepovolaný, dopustí se trestného činu a může být odsouzen ke ztrátě svobody do 20 let a k peněžité pokutě do výše 20 000 dolarů.

Když mu Leavitt spis podával, Hall si přečetl upozornění a tiše hvízdl.
"Tomu nevěř," řekl mu Leavitt.
„Je to jen strašák?"
"Čerta strašák," odpověděl mu Leavitt, "když si to přečte, kdo nemá, jednoduše zmizí."
"To je tedy krásné."
"Tak si to přečti, a poznáš, proč," pobídl ho Leavitt.
Let trval jednu hodinu a čtyřicet minut čistého času. Letěli v podivně svrchovaném tichu 1,8krát rychleji než zvuk. Hall při tom prošel velkou část spisu. Seznal, že je zcela nemožné jej celý přečíst. Většina z jeho 274 stránek sestávala z odkazů a služebních poznámek, jimž nerozuměl. Už první stránka byla stejně složitá jako kterákoliv z dalších:

Tato strana je 1. ze 274 stran
PROJEKT: WILDFIRE
ORGÁN: NASA/AMC
KATEGORIE: PŘÍSNĚ TAJNÉ (viz NTK)
ZÁVAŽNOST: CELOSTÁTNÍ (DX)
VĚC: Výstavba přísně tajného zařízení k zábraně šíření toxických mimozemských agens
NÁVAZNOST: Projekt CLEAN,
Projekt ZERO CONTAMINANTS,
Projekt KAUTER

SOUHRN OBSAHU:
Vládním nařízením stavba objektu započata v lednu 1965. Plánovaný termín dokončení březen 1965. Konzultace - Port Detrick a General Dynamics (EBD), červen 1965. Doporučena výstavba vícepodlažní budovy v izolované oblasti pro výzkum možného nebo případného infekčního agens. Specifikace upřesněny v srpnu 1965. Schváleno po revizi téhož měsíce. Konečná verze přidělena Armádní zdravotní službě pod heslem WILDFIRE (kopie na vědomí: Detrick, Hawkins). Lokalizace v severovýchodní Montaně, přezkoumáno v srpnu 1965. Lokalizace v jihovýchodní Arizoně, přezkoumáno 1965. Lokalizace v severozápadní Nevadě, přezkoumáno v září 1965. Lokalizace v Nevadě, schváleno v říjnu 1965.

Stavba připravena k předání v červenci 1966. Finanční zajištění NASA, AMC, Ministerstvo obrany (z kvót mimorozpočtových rezerv), Kongresem povoleno hradit provoz a personál z týchž zdrojů.
Hlavní změny: membránové filtry, viz strana 74. Autodestrukční zařízení (nukleární) strana 88. Ultrafialové zářiče odstraněny, strana 81. Teorie rozhodujícího hlasu, strana 225.
Charakteristiky osob nejsou v tomto svazku obsaženy. Personální údaje viz spisy AMG (Wildfire).

Druhá strana vypočítávala základní údaje, vypracované skupinou Wildfire. Vymezovaly se tu základní charakteristiky celého zařízení, zejména to, že má být složeno ze sobě podobných, na sebe navazujících podlaží, všech umístěných pod povrchem. Každé z nich mělo zajišťovat vždy vyšší stupeň sterility než předchozí.

Tato strana je 2. ze 274 stran
PROJEKT: WILDFIRE
ZÁKLADNÍ PARAMETRY

1. VYCHÁZÍ SE Z ČLENĚNÍ DO PĚTI POSCHODÍ:
I. poschodí: Není dezinfikováno, považuje se však za čisté. Sterilita na úrovni operačního sálu nebo čisté komory NASA. Vstup bez prodlení.
II. poschodí: Minimální sterilizační postupy: koupel v hexachlorofénu a v methitolu, úplné ponoření se nevyžaduje. Prodleva jedna hodina včetně převlékání.
III. poschodí: Střední sterilizační postupy: koupel s celkovým ponořením, ozáření ultrafialově, s prodlevou dvou hodin pro předběžné testy. Nehorečnaté infekce trávicího, močového a pohlavního ústrojí přípustné. Symptomatologie virových onemocnění přípustná.
IV. poschodí: Maximální sterilizační procedury: úplné ponoření do koupelí biokainu, monochlorofinu, xantolysinu aprofynu se středním třicetiminutovým ozářením ultrafialovými a infračervenými paprsky. Na tomto stupni se zadržují všechny případy infekčních onemocnění na základě symptomatologie nebo klinických příznaků. Rutinní kontrola personálu. Prodleva šest hodin.
V. poschodí: Přídatná zajišťovací sterilizace: bez dalších ponořovacích koupelí a bez testování. Likvidace oděvů dvakrát denně. 48 hodin profylaktické podávání antibiotik. Prvních osm dní superinfekční karanténa denně.

2. KAŽDÉ POSCHODÍ OBSAHUJE:
1) Klidové místnosti, individuální
2) Odpočinkové místnosti včetně kina a herny.
3) Automatický bufet.
4) Knihovnu s hlavními časopisy přenášenými TV nebo xeroxem z hlavní knihovny v prvním poschodí.
5) Kryt, antimikrobiálně zabezpečený komplex, zaručující ochranu při případné kontaminaci poschodí.
6) Laboratoře:
a) biochemickou s veškerým vybavením pro automatickou analýzu aminokyselin, určování pořadí aminokyselin, oxydoredukčního potenciálu, určování lipidů a glycidů u lidí a zvířecích i jiných objektů;
b) patologickou, s elektronovým mikroskopem, fázovým kontrastem, světelným mikroskopem, mikrotomy a preparační a konzervační místnost. Pět laborantů na jednu směnu v každém poschodí. Jednu pitevnu, jeden příruční zvěřinec pro experimentální zvířata;
1. e) mikrobiologickou, se zařízením pro studium růstu a výživy, vybavenou pro základní analýzu a pro imunologický výzkum. Členění na sub-sekce: bakteriologickou, virologickou , parazitologickou a ostatní;
c) farmakologickou, zařízenou na stanovení dávek a receptorové specificity známých látek. Sklad farmak podle seznamu v příloze;
d) hlavní zvěřinec pro experimentální zvířata. Geneticky čisté kmeny: myši 75, krysy 27, kočky 17, psi 12, primáti 8;
e) záložní místnosti pro neplánované pokusy.
7) Chirurgické oddělení: určeno pro ošetřování personálu. Zahrnuje operační sál s plným vybavením pro akutní případy.
8) Spoje pro styk mezi 'jednotlivými patry, audovizuálními a jinými prostředky.
SPOČÍTEJTE STRÁNKY
OHLASTE OKAMŽITĚ CHYBĚJÍCÍ
STRÁNKU
SPOČÍTEJTE STRÁNKY

Hall četl dále a shledal, že komplex počítačů je umístěn v nejvyšším patře a že bude sloužit všem patrům, podle principu sdílení počítacího času. To bylo pokládáno za přijatelné, neboť při řešení biologických problémů skutečný čas vzhledem k strojnímu času počítače nehrál roli, takže do počítače mohlo být vloženo a zpracováváno několik úkolů najednou.
Zbytek spisu pak jen prolistoval; hledal odstavec, který ho zajímal, totiž teorii rozhodujícího hlasu; a narazil na stránku, jež byla velmi podivná:

Tato strana je 255. ze 274 stran
ROZHODNUTÍM MINISTERSTVA OBRANY BYLA TATO STRANA PŘÍSNĚ TAJNÉHO SPISU ODSTRANĚNA

ČÍSLO STRANY: dvě stě padesát pět (255)
KRYCÍ NÁZEV SPISU: WILDFIRE
PŘEDMĚT ODSTRANĚNÉ ČÁSTI SPISU: Teorie rozhodujícího hlasu
UPOZORNĚNÍ:
TATO STRANA BYLA ODSTRANĚNA Z MOCI ÚŘEDNÍ, NENÍ PROTO NUTNO HLÁSIT, ŽE CHYBÍ! ČÍSLO PRO ZPRACOVÁNÍ DAT 255 WILDFIRE 255

Hall se zamračeně díval na stránku a nechápal, co to vlastně má znamenat; vtom ho pilot vyrušil: "Pane doktore?"
"Ano."
"Právě jsme minuli poslední kontrolní stanici. Za čtyři minuty přistaneme."
"V pořádku," odpověděl Hall. "Víte přesně, kde přistaneme?"
"Domnívám se, že to je Flatrock v Nevadě," řekl pilot.
"Aha," odpověděl Hall.
Za několik minut později se vysunuly klapky a Hall uslyšel táhlé kvílení, jak letadlo zpomalovalo.

Nevada byla pro základnu Wildfire ideální. Tento Stříbrný stát, jak mu v Americe říkají, je sice sedmý co do rozlohy, ale čtyřicátý devátý co do počtu obyvatel. Je to po Aljašce nejřidčeji obydlený stát. Když uvážíme zejména to, že z celkového počtu 440 000 obyvatel jich 85 % žije v Las Vegas, Renu a Carsonu, pak je jasné, že průměrná hustota osídlení 0,8 osoby na čtvereční kilometr je pro takový projekt, jako je Wildfire, velmi výhodná, a proto tu také byla umístěna zařízení mnoha podobných projektů.
Vedle známého atomového střediska je v Martindale pokusná stanice pro ultravysoké energie a poblíž Los Gados je koordinační středisko vojenského letectva. Většina těchto zařízení byla umístěna v jihovýchodním cípu státu ještě předtím, než do Las Vegas začalo proudit dvacet miliónů návštěvníků ročně. Nedávno byla některá pokusná střediska umístěna na severozápad Nevady, jenž je stále ještě relativně izolován. V tajném seznamu Pentagonu figuruje pět takových nových zařízení umístěných v této oblasti. Charakter ani jednoho zařízení není znám.

10 / První patro

Hall přistál krátce po poledni, kdy je největší vedro. Slunce žhnulo z bezmračné oblohy. Kráčel od letadla k malému baráku z vlnitého plechu na kraji rozjezdové dráhy a zanechával stopy ve změklém asfaltu. Přitom si pomyslel, že tohle letiště asi bylo původně určeno jen pro noční létání, protože v noci tu je chladno a asfalt pevný.
Vnitřek baráku ochlazovaly dva tiše bzučící klimatizační přístroje. Byl zařízen jen tím nejnutnějším: v jednom koutě stál malý karetní stolek; seděli za ním dva piloti, hráli poker a usrkávali kávu. V druhém rohu stál strážný se samopalem přes rameno a telefonoval. Když Hall vstoupil, strážný ani nezvedl oči.
Vedle telefonu stál kávovar. Hall s pilotem k němu přistoupili a naplnili si šálky. Hall usrkl a řekl: "Kde je tady město? Když jsme přistávali, žádného jsem si nevšiml."
"Nevím, pane doktore."
"Byl jste tu už někdy?"
"Ne. Sem nelétáme."
"Tak k čemu vlastně tohle letiště slouží?"
V tu chvíli vstoupil Leavitt a kývl na Halla. Bakteriolog ho vedl k zadnímu vchodu a pak opět ven do horka. Tam čekal světlemodrý Ford Falcon. Vůz neměl poznávací značku. Byl bez šoféra. Leavitt usedl za volant a pokynul Hallovi, aby přisedl. Vůz se rozjel. "Zdá se mi, že si nás tu příliš nepovažují," řekl Hall.
"Ale ano. Tady si na šoféry nepotrpí. My tady máme jen tolik personálu, kolik je nezbytně potřeba. Čím méně lidí má možnost něco vyzvonit, tím líp."
Jeli opuštěnou kopcovitou krajinou. "V dáli viděli modravé hory, tetelící se v rozžhaveném vzduchu pouště. Silnice byla samá jáma a prach. Vypadalo to, jako by tu už dlouhá léta nikdo nejel. Hall na to zavedl hovor.
"To se ti jen tak zdá. Tahle silnice nás stála mnoho energie. Utratili jsme za ni asi pět tisíc dolarů."
"Proč?"
"Museli jsme odstranit stopy po traktorech. Tudy se přepravovala svého času spousta těžkého zařízení. Nechtěli jsme, aby někomu vrtalo hlavou, proč...."
"Když už mluvíme o bezpečnosti," poznamenal Hall po krátké přestávce, "četl jsem ten spis. Je tam něco o atomovém autodestrukčním zařízení -"
"No a co?"
"To existuje?"
"Existuje."
Když se s projektem Wildfire začínalo, právě tohle byl kámen úrazu. Stone a jeho druhové trvali na tom, že si podrží kontrolu nad rozhodnutím použít zařízení či nepoužít. Atomová komise a vládní orgány byly proti tomu. Nikdy předtím se totiž nevydalo žádné atomové zařízení do soukromých rukou. Stone argumentoval tím, že v případě porušení sterilní bariéry v laboratořích nemusel by už zbýt čas na poradu s Washingtonem a na to, dostat od presidenta rozkaz k provedení výbuchu. Trvalo dlouho, než president uznal, že mají pravdu.
"Dočetl jsem se, že teorie rozhodujícího hlasu s tímto zařízením nějak souvisí," řekl Hall.
"Ano, souvisí."
"Jak? Stránku o téhle teorii z mého exempláře vyndali."

„Já vím," odpověděl Leavitt, „o tom ti řeknu později"

Falcon teď odbočil z hrbolaté silnice a dal se polní cestou. Za vozem se zvedala mračna prachu, a přestože bylo vedro, byli nuceni vytáhnout okna. Hall si zapálil cigaretu.
"Tahle je poslední," upozorňoval ho Leavitt.
"Já vím, chci si ji ještě užít."
Napravo míjeli tabuli s nápisem STÁTNÍ POZEMEK - VSTUP ZAKÁZÁN. Nikde však nebyl ani plot, ani hlídač, ani psi - jenom oprýskaný nápis.
"Báječné utajení," řekl kousavě Hall.
"Snažíme se nevzbudit podezření. Utajení je dokonalejší, než by se na první pohled zdálo."
Ujeli další dva kilometry po rozbité cestě a vyjeli na kopec. Náhle spatřil Hall velký oplocený kruh o průměru asi sto metrů. Všiml si, že plot je vysoký asi tři metry a velmi důkladný. V pravidelných vzdálenostech byl protkán ostnatým drátem. Uvnitř byla obyčejná dřevěná budova a kukuřičné pole.
"Kukuřice?" otázal se nechápavě Hall.
"Tak co, není, to dobře vymyšleno?"
Přijeli ke vstupní brance. Přišel muž v zahradnických kalhotách a tričku a otevřel jim. Držel v jedné ruce namazaný chléb a horlivě ukusoval. Usmál se na ně a mávl rukou, aby vjeli. Nepřestával přitom plnými ústy přežvykovat. Nápis u brány hlásal: "Majetek státu. Ministerstvo zemědělství USA. Pokusná stanice pro rekultivaci pouštních oblastí." l
Leavitt projel vraty a zaparkoval u dřevěného přízemního domku. Klíčky nechal ve voze a vystoupil. Hall šel za ním.
"Co teď?"
"Dovnitř," pokynul Leavitt. Vešli do budovy a vstoupili rovnou do malé místnosti. Na rozvrzaném stole seděl muž v širokém klobouku a v kostkované košili s kravatou úzkou jako tkanička. Četl si noviny a stejně jako muž u brány svačil. Zvedl hlavu a přátelsky se usmál.
"Dobrý den," pozdravil.
"Dobrý den," odpověděl Leavitt.
"Co byste chtěli?"
"Chceme tudy jen projít," řekl Leavitt. "Jsme na cestě do Říma."
Muž pokývl. "Kolik máte hodin?"
"Hodinky se mi včera zastavily," odpověděl Leavitt.
"Že vás huba nebolí," pokračoval muž.
"To je tím vedrem."
Když byl ten obřad skončen, muž opět pokývl. Prošli kolem něho, vyšli z předsíně a pokračovali pak chodbou. Na dveřích byly rukou psané nápisy, jako: INKUBACE SAZENIC, KONTROLA VLHKOSTI, ROZBOR PŮDY. V budově pracovalo asi šest lidí, všichni ledabyle oblečeni, ale očividně zaměstnáni prací.
"Tohle je skutečně zemědělská pokusná stanice," upozornil Leavitt. "Kdyby bylo potřeba, tak ti muž, který seděl u psacího stolu, podá výklad o účelu stanice, o pokusech, které se tu provádějí, a provede tě po celém objektu. Zabývají se zejména problémem vypěstování zvláštní odrůdy kukuřice, jež by mohla růst v zásadité půdě o nízké vlhkosti."
"A co Wildfire?"
"Tady," odpověděl Leavitt a otevřel dveře označené SKLAD. Spatřili úzkou komůrku, kde byly vyrovnány hrábě, motyky a hadice.
"Pojďme dovnitř," vybídl Leavitt.
Hall vešel. Leavitt ho následoval a zavřel za sebou dveře. Hall ucítil, že podlaha pod nimi klesá a vše, včetně hrábí a hadic, sjíždí kamsi do hloubky.
Vzápětí se octli v moderní, zcela holé místnosti osvětlené studeným světlem zářivek. Stěny byly natřeny na červeno. Jediný předmět v místnosti byla hranatá skříň, vysoká asi do pasu, jež Hallovi připomínala pódium. Vrchní stěna byla skleněná a zářila zeleným mihotavým světlem.
"Stoupni si k analyzátoru," vyzval Leavitt Halla. "Polož ruce na horní plochu, dlaněmi dolů."
Hall poslechl. V prstech ucítil slabé mravenčení a přístroj zabzučel.
"Tak, a teď ustup." Leavitt položil ruce na desku přístroje, vyčkal, až uslyší zabzučení, a řekl: "Teď přejdeme tamhle. Chtěl jsi něco vědět o zabezpečovacím zařízení. Ukážu ti ho, ještě než vstoupíme do vlastní budovy." A ukázal na dveře v protější stěně.
"A co bylo tohleto?"
"Analyzátor otisků prstů a dlaní," odpověděl Leavitt. "Pracuje zcela automaticky. Dokáže přečíst desetitisíce konfigurací dermatografických čar, takže se nemůže zmýlit. V paměti má zabudované vzorky otisků každého, kdo může být vpuštěn do laboratoří Wildfire."
Leavitt prošel dveřmi.
Naproti nim byly další dveře označené OSTRAHA. Nehlučně se otevřely, vešli do zatemněného pokoje,v němž seděl nějaký člověk před řadami zelených přístrojů s ukazateli.
"Nazdar, Johne," oslovil ho Leavitt, "Jak se vede?"
"Ujde to, pane doktore. Viděl jsem vás, že sem jdete."
Leavitt představil Halla muži z bezpečnostní služby. Ten mu pak ukázal zařízení. Vysvětlil mu, že celý areál hlídají dva vysoce účinné radary, ukryté v kopcích nad stanicí. Na bližším okruhu jsou pak pod zemí umístěna tlaková čidla. Signalizují, přibližuje-li se jakýkoliv živočich těžší než padesát kilogramů. Čidla obklopují celou základnu.
"Až dosud nám neuniklo nic," řekl muž. "A kdyby náhodou..." Obrátil se k Leavittovi: "Mám ukázat psy?"

"Ano," odpověděl Leavitt.
Přešli do sousední místnosti. Bylo tam devět velikých klecí. Místnost byla prosycena pachem zvířat. Hall se octl před devíti největšími vlčáky, jaké kdy viděl.
Začali štěkat, jakmile vstoupil, nebylo však nic slyšet. Byl ohromen, když viděl, jak otevírají tlamy a trhají hlavami v pohybech, které doprovázejí štěkání. Bylo však ticho.
"Jsou to speciálně vycvičení vojenští psi," vysvětloval muž od bezpečnosti, "trénovaní na zuřivost. Když je věnčíme, musíme mít tlusté kožené obleky a rukavice. Mají částečně vyoperovaný hrtan, a proto je neslyšíte. Pracují tiše a zákeřně."
Hall se zeptal: "Už jste je někdy nasadili?"
"Ne," řekl muž od bezpečnosti, "naštěstí ještě ne."

Pak vešli do místnosti, kde byly malé skříňky. Hall našel jednu, označenou jeho jménem,
"Tady se převlékneme," upozornil ho Leavitt. Ukázal do rohu na stoh růžových kombinéz, "Tohle si oblékni. Shoď všechno, co máš na sobě."
Hall se rychle převlékl. Kombinézy byly z jednoho kusu, volného střihu, s postranním zdrhovadlem. Když byli hotovi, šli dále chodbou. Znenadání se ozval jakýsi poplašný signál a před nimi se spustila mříž. U stropu začalo blikat bílé světlo. Hall byl zmaten; že Leavitt od světla odvrátil hlavu, to si uvědomil teprve dlouho potom.
"Něco není v pořádku," usoudil Leavitt. "Svlékl jsi ze sebe všechno?"
"Ano," odpověděl Hall.
"Prstýnky, hodinky a tak?"
Hall pohlédl na zápěstí. Měl ještě hodinky.
"Musíš se vrátit a uložit je do skříňky."
Hall tak učinil. Když se vrátil, vydali se opět chodbou. Mříž zůstala otevřena a poplašný signál se neozval.
"To je taky automatika?" zeptal se Hall.
"Také," řekl Leavitt. "Zaregistruje každý cizí předmět. Když jsme to tu instalovali, měli jsme obavy, protože jsme přišli na to, že to reaguje i na oční protézy, kardiostimulátory, umělý chrup, zkrátka na všechna cizí tělesa. Naštěstí nikdo z projektu takové věci nemá."
"A co plomby v zubech?"
"S tím se v programu počítá."
"Na jakém principu to funguje?"
"Něco jako kapacitance nebo co. Moc tomu nerozumím," řekl Leavitt.
Prošli kolem nápisu, jenž oznamoval: VSTUPUJETE DO 1. PATRA! PODROBTE SE KONTROLE IMUNIZACE!
Hall si všiml, že všechny stěny tu jsou červené. Zeptal se na to Leavitta.
"Ano," vysvětlil mu Leavitt, "každé patro má jinou barvu. První patro je červené, druhé žluté, třetí bílé, čtvrté zelené a páté modré."
"Má to nějaký důvod?"
"Před časem se prováděl u námořnictva takový výzkum, který se zabýval psychologickými efekty barevného prostředí. Uplatnily se tu výsledky," řekl Leavitt.
Vstoupili do oddělení imunizace. Otevřely se dveře do tří malých kabin.
"Asi zase nějaká automatika, ne?"
"Ovšem."
Hall vstoupil do jedné kabiny a zavřel za sebou dveře. Bylo tam lůžko a jakýsi veliký přístroj. U lůžka byla televizní obrazovka, na níž světélkovalo několik bodů.
"Posaďte se," řekl nevýrazný, monotónní hlas. "Posaďte se. Posaďte se."
Hall si sedl na lůžko.
"Dívejte se na obrazovku. Ulehněte na lůžko tak, aby se na obrazovce zakryly všechny body."
Pohlédl na obrazovku. Teprve teď si všiml, že body jsou uspořádány ve tvaru lidského těla:

Posouval se po lůžku a jeden bod za druhým mizel.
"Správně," řekl hlas. "Můžete nyní pokračovat. Udejte své jméno do protokolu. Napřed příjmení, pak křestní jméno."
"Mark Hall."
"Udejte své jméno do protokolu. Napřed příjmení, pak křestní jméno."
Zároveň se na obrazovce objevila slova:

TÁZANÝ DÁVÁ NEKÓDOVATELNOU ODPOVĚĎ

"Hall Mark."
"Děkuji za spolupráci," řekl hlas. "Prosím, recitujte ‚Pacholátko boubelaté'."
"Neblbněte," vyhrkl Hall.
Po kratičké přestávce, v níž bylo slyšet tiché bzučení a ťukot relátek, naskočil na obrazovce nápis:

TÁZANÝ DÁVÁ NEKÓDOVATELNOU ODPOVĚĎ

"Prosím, recitujte."
Hall si připadal jako blázen, ale zarecitoval: "Pacholátko boubelaté, vlasy má i líčko zlaté. To jsme rádi, že je máme, nikomu je neprodáme."
Krátká pauza. Pak se ozval hlas. "Děkuji za spolupráci." Na obrazovce se objevilo:

ANALYZÁTOR POTVRZUJE TOTOŽNOST HALL, MARK

"Pozorně poslouchejte, prosím," řekl mechanický hlas. "Na otázky, které nyní dostanete, musíte odpovědět buď ‚ano', nebo ‚ne': Jinými slovy neodpovídejte! Byl jste očkován v posledních dvanácti měsících proti neštovicím?"
"Ano."
"Proti záškrtu?"
"Ano."
"Proti tyfu, paratyfu A, paratyfu B?"
"Ano."
"Žluté zimnici?"
"Ano, ano, ano, dostal jsem všechno, jak jsem měl."
"Odpovídejte, prosím, na danou otázku. Špatná spolupráce marní strojní čas počítače."
"Ano," podrobil se Hall. Když byl přijat do skupiny Wildfire, byl očkován proti všem možným infekčním nemocem, i proti moru a proti choleře; očkování muselo být opakováno každých šest měsíců. Dostával také gamaglobulín proti virovým infekcím.
"Měl jste někdy tuberkulózu nebo jinou nemoc vyvolanou mykobaktériemi, nebo pozitivní kožní test na tuberkulózu?"
"Ne."
"Měl jste někdy syfilis nebo jinou nemoc vyvolanou spirochetami, nebo pozitivní serologickou reakci na syfilis?"
"Ne."
"Prodělal jste v minulém roce onemocnění vyvolané grampozitivními baktériemi - streptokoky, stafylokoky nebo pneumokoky?" |
"Ne."
"Infekci vyvolanou gramnegativy - gonokoky, meningokoky, protey, pseudomonádami, salmonellami, shigellami?"
"Ne."
"Prodělal jste onemocnění vyvolané plísněmi, zvláště blastomykózu, histoplasmózu nebo kokcidiomykózu, nebo jste měl pozitivní kožní test na plísňové onemocnění?"
"Ne."
"Prodělal jste v nedávné době nebo v minulosti nějakou virovou infekci včetně obrny, infekční žloutenky, mononukleózy, příušnic, spalniček, planých neštovic nebo oparu?"
"Ne."
"Máte bradavice?"
"Ne."
"Jste na něco alergický?"
„Ano, na pyl akátů." Na obrazovce naskočila slova:

PLAKÁTŮ

A za chvíli:

NEKÓDOVATELNÁ ODPOVĚĎ

"Prosím, opakujte svou odpověď pro paměťové buňky počítače pomalu."
Opakoval zřetelně: "Pyl akátů."
Na obrazovce se teď objevilo:

PYL AKÁTŮ KÓDOVÁNO

"Jste alergický na albumin?" pokračoval hlas.
„Ne."
"Ústní anamnéza je skončena. Prosím, svlečte se, vraťte se na lůžko a zakryjte kontrolní body jako předtím!"
Uposlechl pokynu. Za okamžik se těsně k němu vysunula ultrafialová lampa na dlouhém rameni. Vedle lampy bylo umístěno jakési čidlo. Hleděl na obrazovku a viděl, jak počítač tiskne výsledek postupného vyšetření, počínaje od nohou.

"Vidíte výsledek vyšetření na mykózu," oznámil hlas. Po několika minutách dostal Hall příkaz, aby si lehl na břicho a postup opakoval. Pak si musel ještě znovu lehnout na záda a srovnat svou polohu s kontrolními body.
"Následuje fyzikální vyšetření," řekl hlas. "V průběhu vyšetření ležte klidně a nehýbejte se!"
Přisunula se změť kabelových svodů, jednotlivé svody mu začaly na tělo připevňovat mechanické ruce. O funkci

některých konektorů věděl, tak třeba šest svodů na hrudníku bylo pro elektrokardiograf a jednadvacet svodů připevněných na hlavu bylo pro elektroencefalograf. Ostatní však byly připevněny na břiše, na pažích a na dolních končetinách.
"Zvedněte prosím levou nohu," řekl hlas.
Hall uposlechl. Seshora se přisunula mechanická ruka s dvěma fotobuňkami. Vyšetřovala Hallovu ruku.
"Položte prosím ruku na podložku vlevo. Nehýbejte se. Ucítíte slabé píchnutí; bude vám zavedena do žíly injekční jehla."
Hall se ohlédl na obrazovku. Promítal se na ní barevný obraz jeho ruky. Žíly se odrážely v zelených konturách proti modrému pozadí. Přístroj byl zřejmě citlivý na teplo. Užuž chtěl zaprotestovat, když náhle ucítil mírné štípnutí. Pohlédl zpátky na ruku. Jehla vězela v žíle.
"Ležte teď klidně. Uvolněte se."
Patnáct minut přístroj bzučel a tiše cvakal. Pak se uvolnily kabelové svody. Mechanická ruka připevnila na místo vpichu úhlednou náplast.
"Vaše vyšetření je skončeno," oznámil hlas.
"Mohu se už obléci?"
"Posaďte se prosím tak, abyste byl pravým ramenem obrácen k obrazovce. Dostanete teď pneumatické injekce."
Ze stěny vyjela očkovací pistole s připojenou hadičkou, přitlačila se na paži těsně pod ramenem a zasunula jehlu do svalu. Následoval krátký syčivý zvuk a slabě to zabolelo.
"Můžete se obléknout," upozornil ho hlas. "Počítejte prosím s tím, že po několik hodin budete případně pociťovat nevolnost. Byl jste přeočkován a dostal jste gamaglobulín. V případě obecných příznaků jako nausea, zvracení nebo horečka uvědomte ihned Řídící oddělení patra. Rozuměl jste?"
"Ano."
"Východ je vpravo od vás. Děkuji za spolupráci. Protokolování vašeho zdravotního stavu je skončeno."

Hall procházel s Leavittem dlouhou chodbou. Od injekce ho bolela celá paže.
"Před Spolkem amerických lékařů byste měli ten stroj utajit."
"To víme," odpověděl Leavitt.
Komplexní elektronický vyšetřovací přístroj vyvinula v roce 1965 na objednávku vlády firma Sandeman Industries. Mělo se ho použít pro monitorování tělesného stavu kosmonautů ve vesmíru. Vláda si už tehdy uvědomovala, že takový přístroj, přestože jeho cena byla 87 000 dolarů, by mohl při stanovení diagnózy nahradit lékaře. Všichni si byli vědomi toho, že jak pro lékaře, tak pro pacienta nebude lehké si na přístroj zvyknout. Vláda neměla v úmyslu uvolnit výrobu tohoto přístroje dříve než v roce 1971, a to jen pro velké nemocnice.
Cestou si Hall všiml, že se stěny chodby mírně zatáčejí.
"Kde vlastně teď jsme?"
"Ve vnějším obvodu prvního patra. Po levé straně máme všechny laboratoře. Po pravé straně je jen skalní masív."
Chodbou procházelo několik lidí. Každý měl na sobě růžovou kombinézu. Byli vážní, zdálo se, že mají co dělat.
"Kde jsou ostatní z naší skupiny?" zeptal se Hall.
"Tady," řekl Leavitt. Otevřel dveře označené KONFERENČNÍ SÁL 7 a vstoupili do místnosti s velkým těžkým stolem z tvrdého dřeva. Byl tam Stone. Stál vzpřímený, svěží, vypadal, jako by si zrovna dal studenou sprchu. Vedle něho vyhlížel patolog Burton poněkud neupraveně a zmateně. V očích se mu zračil strach a únava.
Uvítali se navzájem a zasedli ke stolu. Stone vyndal z kapsy dva klíčky. Jeden byl stříbrný a druhý červený. Červený klíček byl připevněn na řetízku. Podal jej Hallovi.
"Pověste si ho na krk," řekl mu.
"Proč to," podivil se Hall.
"Bohužel Markovi ještě nevysvětlili teorii rozhodujícího hlasu," ozval se Leavitt.
"Domníval jsem se, že si ten odstavec přečte v letadle..."
"Z jeho exempláře byla ta stránka odstraněna."
"Ach ano," obrátil se Stone k Hallovi, "vy nevíte nic o rozhodujícím hlasu?"
"Ne," řekl Hall a zamračil se.
"Nikdo vám neřekl, že hlavním důvodem pro vaše přijetí bylo, že jste starý mládenec?"
"Co to má společného..."
"Je to skutečně tak, jak říkám. Jste svobodný, proto máte v rukou klíč k celé věci. A jak vidíte, úplně doslova."
Vzal svůj vlastní klíč a šel do rohu místnosti. Stiskl ukrytý knoflík, dřevěné obložení se rozestoupilo a objevila se kovová ploška. Zasunul svůj klíček do zámku a otočil jím. Zelené světlo na pultu zasvítilo. Ustoupil o krok zpět. Dřevěné obložení zajelo zpátky.
"V nejnižším poschodí je automatické nukleární autodestrukční zařízení," poučil ho Stone. "Je ovládáno z laboratoře. Teď právě jsem zasunutím svého klíče celé zařízení odjistil. Je připraveno k detonaci. V tomto poschodí nelze klíč vytáhnout, je zablokován. Zato váš klíč lze zasunout a zas kdykoliv vytáhnout. Mezi zasunutím vašeho klíče a detonaci uplynou tři minuty. Tato doba vám má poskytnout čas k případnému odvolání povelu k detonaci."
Hall byl stále zamračen. "Proč zrovna mně?"
"Protože jste svobodný. Potřebovali jsme mezi sebou jednoho, kdo by nebyl ženatý."
Stone otevřel aktovku a vytáhl z ní spis. Podal jej Hallovi.
"Přečtěte si to."
Byl to spis o projektu Wildfire.

"Strana 255," řekl Stone.
Hall ji nalistoval.

PROJEKT WILDFIRE
ZMĚNY

1. Membránové filtry, použité ve ventilačním systému. Původně speciální filtry z jednovrstevného styrilénu s maximální záchytností 97,4 %. Nahrazeny v roce 1966 filtry Upjohn o kapacitě záchytnosti organismů do l mikronu. Při použití trojnásobné vrstvy membrán o jednotkové záchytnosti 90 % dosáhne se celkové záchytnosti 99,9 %. Zbytková infektivita 0,1 % je zanedbatelná. Náklady na čtyřnásobnou nebo pětinásobnou vrstvu se zbytkovým průnikem 0.001 % by byly neúměrné výsledku. Tolerance 1/1,000 schválena. Zařízení zamontováno 8. 12. 1966.
2. Atomové autodestrukční zařízení. Změna v časování detonátoru. Viz AEC/Def 77-12-0918.
3. Atomové autodestrukční zařízení, revize kmenové údržby pro techniky, viz AEC/Warburg 77-14-0004.
4. Atomové autodestrukční zařízení, změna definitivního rozhodnutí o uvedení v činnost. Viz AEC/Def 77-14-0023.
SOUHRN V PŘÍLOZE.

SOUHRN TEORIE ROZHODUJÍCÍHO HLASU:

Testována nejprve jako nulová hypotéza poradním sborem projektu Wildfire. Vyvinula se původně z testování prováděného letectvem k určení spolehlivosti velitelů při rozhodováních týkajících se života či smrti. Testy zahrnovaly možná rozhodnutí podle deseti scénářů. Navržené alternativy rozhodování byly vypracovány psychiatrickým oddělením vojenské nemocnice Waltera Reeda, na základě analýzy testem n-tého řádu, kterou vypracovalo biostatistické oddělení Národního zdravotního ústavu v Bethesdě. Testováni byli piloti a pozemní personál strategického letectva, pracovníci protiletecké obrany a všichni, kteří jsou postaveni před nutnost rozhodování nebo vykonávání rozkazů zmíněného charakteru. Deset scénářů bylo vypracováno Hudsonovým ústavem. Testované osoby byly vyzvány k rozhodování typu ANO/NE v každém jednotlivém případě. Rozhodnutí se vždy týkala termonukleární nebo chemicko-biologické likvidace nepřítele.
Data získaná od 7420 pokusných osob, byla zkoumána podle programu H1 H2 metodou multifaktoriální variační analýzy. Později prováděné testy byly analyzovány programem ANOVAR. Konečné rozlišení podle programu CLASSIF. Biostatistické oddělení uzavírá tento program takto:

Účelem tohoto výzkumného programu je stanovení účinnosti postupu zařazování jednotlivců do vymezených skupin na základě číselně vyjádřených dat. Program vymezuje charakteristiky skupin a pravděpodobnost správného zařazení jednotlivých osob.
Program udává: průměrné hodnoty skupin, hranice spolehlivosti zařazení a hodnoty individuálních testů.

VÝSLEDKY STUDIE: Z výsledků výzkumu lze uzavřít, že osoby, jež žijí v manželství, dosahovaly v některých ohledech odlišných výsledků než osoby svobodné. Teoreticky "správné" odpovědi byly vypracovány Hudsonovým ústavem za použití počítače na základě dat daných scénářem. Stupeň shody s těmito správnými odpověďmi dává pro jednotlivé skupiny míru rozsahu správných rozhodnutí.

Skupina Index efektivity

Ženatí muži 0,343
Vdané ženy 0,399
Svobodné ženy 0,402
Svobodní muži 0,824

Z uvedených hodnot je patrno, že ženatí muži zvolili správnou odpověď v jednom případě ze tří, zatímco svobodní muži zvolili správnou odpověď čtyřikrát z pěti možných. Skupiny svobodných mužů pak byly dále členěny tak, aby bylo možno získat jednoznačně charakterizované podskupiny.

Skupina Index efektivity

Svobodní muži celkem 0,824
Vojáci: Bojové jednotky:
důstojníci 0,655
poddůstojníci 0,624
Technické služby:
inženýři 0,877
pozemní personál 0,901
Týlové jednotky:

zásobování 0,758
Civilní zaměstnanci:
vědci 0,946

Tyto výsledky týkající se relativní schopnosti jednotlivých osob postavených před nutnost rozhodování nelze interpretovat ukvapeně. I když se může zdát, že vrátní činí častěji správná rozhodnutí než generálové, nutno mít na paměti, že reálná situace je komplexnější než situace v testu. UVEDENÉ ÚDAJE VYJADŘUJÍ SOUHRNY VÝSLEDKŮ A JEJICH INDIVIDUÁLNÍ VARIACI. Z TOHOTO HLEDISKA MUSÍ BÝT VÝSLEDKY INTERPRETOVÁNY. Zanedbání této skutečnosti může vést k naprosto mylným a nebezpečným závěrům.
Tato studie byla aplikována u vedoucích pracovníků projektu Wildfire na žádost Komise pro atomovou energii v době zabudování atomového autodestrukčního zařízení. Testován byl veškerý personál projektu Wildfire. Výsledky jsou zaznamenány ve spise: TAJ. WILDFIRE: PERSONÁL (viz odkaz 77-14-0023), Speciální testování vedoucích pracovníků. Tab. str. 100

Když Hall dočetl, prohlásil: „To je nesmysl."
"Nicméně to byla jediná možnost, jak přesvědčit vládu, aby svěřila rozhodnutí o použití nálože do našich rukou," řekl Stone.
"Vy si opravdu myslíte, že já tam vstrčím svůj klíč a odpálím tu celou věc?"
"Myslím, že mi dobře nerozumíte," vysvětloval Stone.

Jméno Index efektivity

Burton 0,543
Reynolds 0,601
Kirke 0,614
Stone 0,687
Hall 0,899

Výsledky speciálního testování potvrzují teorii rozhodujícího hlasu, a to v tom smyslu, že rozhodnutí o použití thermonukleární nebo chemicko-biologické destrukce má být svěřeno neženaté osobě mužského pohlaví.

"Výbuch nastane automaticky, jakmile organismus pronikne izolační bariérou a zamoří celé páté patro, dojde k němu do tří minut, pokud neotočíte svým klíčem v zámku a výbuch neodvoláte."
"Ach tak," řekl Hall zamyšleně.

11 / Dezinfekce

Kdesi v poschodí zazněl zvonek. Stone pohlédl na hodiny na zdi. Bylo už pozdě. Zahájil formální instruktáž. Hovořil rychle, chodil po místnosti sem a tam a živě gestikuloval.
"Jak víte," začal, "jsme v nejhořejším patře pětiposchoďové podzemní budovy. Podle předpisů nám bude trvat skoro dvacet čtyři hodiny, než projdeme sterilizačními postupy a dostaneme se do nejnižšího patra. Musíme proto začít okamžitě. Družice je již na cestě dolů."
Stiskl knoflík na ovládacím pultě v čele stolu a rozsvítila se televizní obrazovka. Objevila se na ní kuželovitá družice v obalu z průhledné fólie; právě ji dopravovali někam dolů. Přidržovaly ji mechanické ruce.
"V samém středu téhle kruhovité budovy," pokračoval Stone, "jsou výtahy a instalační síť - potrubí, kabely a podobně. Tam je právě družice, jak vidíte. Za chvíli bude uložena do přísně sterilní komory v nejnižším poschodí."
Pak jim sdělil, že z Piedmontu přivezl dvě další překvapení. Na obrazovce se objevil Peter Jackson, ležící na lůžku, se zavedenou infúzí. "Tenhle muž tu noc tehdy přežil. Je to ten, co při leteckém snímkování pobíhal po osadě: a dnešního rána byl ještě naživu."
"Jaké je to s ním teď?"
"Nejisté," odpověděl Stone. "Je v bezvědomí a ráno zvracel krev. Nasadili jsme intravenózní glukózu, a než se dostaneme dolů, pokusíme se ho rehydratovat."
Stone stiskl další knoflík a na obrazovce se objevilo nemluvně. Bylo připoutáno k malé postýlce a naříkavě plakalo. Do žíly na temeni mu po kapkách proudila jakási kapalina.
"Tenhle klouček tu noc také přežil," prohlásil Stone, "a tak jsme ho vzali sebou. Nemohli jsme ho tam v žádném případě nechat, protože jsme požádali o realizaci směrnice 7-12. Osada byla právě zničena nukleárním výbuchem. Kromě toho on a ten Jackson jsou zřejmě východiskem k celému případu a pomohou nám ho rozluštit."
Pak informovali Halla a Leavitta o tom, co viděli a našli v Piedmontu. Shrnuli svá pozorování: náhlá úmrtí, podivné sebevraždy, ucpané tepny a absolutně žádné krvácení.
Hall byl ohromen. Leavitt jen vrtěl hlavou.
Když skončili, zeptal se Stone: "Máte nějaké otázky?"
"S těmi raději počkáme," odpověděl Leavitt.

"Tak se do toho dáme," ukončil Stone.

Začali u dveří, na nichž bylo bílými písmeny napsáno: KE DRUHÉMU POSCHODÍ. Prostý, běžný nápis. Hall očekával něco víc, snad strážného se samopalem nebo hlídku, která by kontrolovala propustky. Nebylo tam však nic takového, a Hall si všiml, že nikdo z nich neměl ani jmenovky, ani jakékoliv propustky.
Svěřil se s tím Stoneovi. "Ano, máte pravdu," řekl Stone. "Rozhodli jsme se, že nebudeme zavádět jmenovky, už hned zpočátku. Snadno se kontaminují a těžko sterilizují. Většinou jsou z umělé hmoty a při sterilizaci teplem se roztaví."
Všichni čtyři prošli dveřmi, jež se za nimi se zvonivým zaduněním přibouchly. Zasyčelo to a dveře se hermeticky uzavřely. Hall se octl ve vykachlíkované místnosti. Byla prázdná, až na koš, označený "Oděvy". Rozepnul zdrhovadlo na své kombinéze a hodil ji do koše. Krátké zablesknutí a kombinéza shořela na jemný popel. Když se ohlédl zpět na dveře, jimiž vešel, spatřil nápis: "Návrat do prvního poschodí tímto vchodem NENÍ MOŽNÝ". Pokrčil rameny. Ostatní už procházeli dveřmi s prostým nápisem VÝCHOD. Šel za nimi, a octl se v oblacích páry. Byla tu zvláštní vůně, něco jako slabý závan pryskyřice. Usoudil, že tak voní nějaký dezinfekční prostředek. Sedl si na lavici, úplně uvolnil svaly, a pára ho zahalila. Nebylo obtížné poznat účel této procedury. Horko otevře póry a páru vdechují plíce.
Mlčky seděli a čekali, až jim kůže zvlhne potem, a pak přešli do další místnosti.
Leavitt řekl Hallovi: "Co tomu říkáš?"
"Je to jako v nějakých římských lázních." V další místnosti bylo mělké brodiště ("Ponořte si jen nohy"), a sprcha ("Nepolykejte roztok. Chraňte si oči a sliznice"). Všechno to až nahánělo hrůzu. Snažil se uhodnout podle čichu, jaké to mohou být roztoky, ale marně. Po sprchovacím roztoku byla kůže kluzká, což by znamenalo, že je alkalický. Zeptal se na to Leavitta a dozvěděl se od něho, že to je alfa chlorofin a že má pH 7,7. Řekl Hallovi, že pokud je to možno, střídají se po sobě kyselé a zásadité roztoky. "Když se nad tím jen trochu zamyslíš," pokračoval Leavitt, "dojde ti, že jsme tu stáli před zapeklitým problémem: Jak vydezinfikovat lidské tělo, tedy jednu z nejnečistějších věcí ve vesmíru, a nezahubit přitom jeho majitele? Dobré, co?"
Šli dále. Hall vyšel ze sprchy celý mokrý a začal se rozhlížet po ručníku, ale nic takového nenašel. Vešel do další místnosti, a z otvorů ve stropě na něho začal proudit horký vzduch. Po stranách se rozsvítily ultrafialové zářivky a naplnily místnost pronikavým fialovým světlem. Zůstal stát, dokud se neozval bzučák a nevypnuly se osušovače.
Když vcházel do poslední místnosti, kůže mu mírně žhnula. Tady byly připraveny oděvy. Nebyly to kombinézy, spíše něco jako chirurgické úbory. Světle žlutý plášť se špičatým výstřihem a krátkými rukávy, kalhoty s elastickým pasem, střevíce s nízkým podpatkem a s gumovou podrážkou, příjemné a pohodlné. Látka byla měkká, z nějakého umělého vlákna. Oblékl se a vešel zároveň s ostatními do dveří, označených nápisem VÝCHOD K 2. POSCHODÍ. Vstoupil do výtahu a čekal, až kabina sjede dolů.
Když Hall vystoupil, octl se na chodbě. Stěny tu byly žluté a nikoliv červené jako v předchozím poschodí. Lidé tu měli žluté uniformy. Ošetřovatelka, jež stála u výtahu, je uvítala: "Je 14.47, pánové. Za hodinu můžete sestoupit do dalšího patra." Odebrali se do malé místnosti, označené jako PŘECHODNÝ POBYT. Bylo v ní šest lůžek s výměnnými povlaky z umělé hmoty.
Stone všechny upozornil: "Bylo by nejlepší si odpočinout. Pokud můžete, spěte. Než se dostaneme do posledního patra, musíme využít každé chvíle pro odpočinek." Obrátil se k Hallovi: "Jak se vám líbily naše dezinfekční procedury?"
"Jsou zajímavé," odpověděl Hall. "Kdybyste je prodal Švédům, vydělal byste fůru peněz. Čekal jsem ale něco důkladnějšího."
"Jen počkejte, bude to čím dál drsnější," řekl Stone. "Na 3. a 4. poschodí přijdou vyšetření. Pak si dáme krátkou poradu."
Stone si lehl na jedno lůžko a okamžitě usnul. Tento trik se naučil před léty, když dělal pokusy trvající nepřetržitě celý den a celou noc. Naučil se utrhnout si pro spánek hodinku nebo dvě, kdy to jen šlo. Teď mu tenhle zvyk přišel vhod.
Druhá dezinfekční procedura se podobala první. Hallův žlutý úbor byl opět spálen, ačkoliv jej nosil jen jednu hodinu.
"Není to plýtvání?" zeptal se Burtona.
"Vždyť je to papír."
"Papír, tahle látka?"
Burton zavrtěl hlavou. "Žádná látka. Je to papír. Vyrobený podle nových postupů."
Vstoupili do první nádrže pro úplné ponoření. Podle instrukcí na stěně měli mít oči pod hladinou otevřené. Hall brzy poznal, jak je zajištěno úplné ponoření: do druhé místnosti museli projít pod hladinou. Cítil jen slabé pálení v očích, ale jinak nic nepříjemného.
V druhé místnosti bylo šest skleněných boxů podobných telefonním budkám. Hall k jednomu boxu přistoupil a přečetl si nápis: "Při vstupu zavřete obě oči. Stůjte rozkročen a mírně rozpažte. Otevřete oči, teprve když uslyšíte bzučák. VYSOKOFREKVENČNÍ ZÁŘENÍ MŮŽE ZPŮSOBIT SLEPOTU".
Uposlechl pokyny a ucítil, jak mu tělem probíhá jakési chladivé horko. Trvalo to asi pět minut, pak uslyšel bzučák a otevřel oči. Tělo měl suché. Šel pak za ostatními k chodbě, v níž byly čtyři sprchy. Postupně pod nimi prošel, horkovzdušné ventilátory ho pak osušily, a opět se oblékl. Tentokrát měl bílý úbor. Všichni se oblékli a sjeli výtahem do třetího patra.

Tam už na ně čekaly čtyři ošetřovatelky. Jedna vzala Halla do vyšetřovny. Ukázalo se, že jde o dvouhodinové vyšetření, tentokrát nikoli počítačem. Vyšetřoval ho mladý muž s bezvýrazným obličejem, a to velmi důkladně. Hall byl z toho otráven. Byl by býval dal přednost opět stroji.
Lékař provedl kompletní vyšetření, včetně anamnézy: narození, vzdělání, cestování, choroby v rodině, dřívější pobyty v nemocnicích, prodělaná onemocnění. A stejně důkladně jej proklepal, poslechl fonendoskopem a prohmatal. Hall měl

vztek. Zdálo se mu to nesmyslné. Doktor však jen krčil rameny a stále opakoval: "To je předpis." Po dvou hodinách se setkal s ostatními a vydali se do čtvrtého patra.
Čtyři koupele s úplným ponořením, tři série ultrafialového a infračerveného ozařování, dvě ultrazvukové vibrační procedury a nakonec něco prapodivného. Plechová kabinka a v ní zavěšená přílba. Nápis oznamoval: "Thermoblesk. Vlasy a vousy chraňte nasazením kovové přílby. Stiskněte knoflík." Hall nikdy o thermoblesku neslyšel. Uposlechl opět instrukce, i když nevěděl, co přijde. Nasadil si přílbu a stiskl knoflík. Krátký, oslňující blesk ozářil kabinku a po něm následovala vlna horka, která zaplnila celý těsný prostor. Zabolelo to, ale tak krátce, že si to uvědomil, až když bolest byla pryč.
Opatrně sňal přílbu a prohlížel si tělo. Měl kůži pokrytu jemným bílým popílkem, a pak si všiml, že ten popílek je, či vlastně byla, jeho kůže. Přístroj sežehl svrchní vrstvu pokožky. Přešel pod sprchu a umyl si popílek. V šatně pak našel připraven zelený úbor.

Poté následovala ještě jedna prohlídka. Tentokrát odebrali všechny možné vzorky: sputum, z ústní sliznice, krev, moč, stolici. Trpně se poddal testům, vyšetřování a dotazům. Byl unaven a začínal být z toho ze všeho zmatený. Pořád znovu tytéž procedury, stále nové zážitky, měnící se barvy stěn, a všude to oslepující umělé světlo.
Konečně se vrátil ke Stoneovi a k ostatním. Stone oznámil: "V tomhle patře zůstaneme šest hodin; tak je to předepsáno. V té době nám provedou veškerá laboratorní vyšetření, a my si zatím můžeme zdřímnout. Když půjdete dál chodbou, najdete dveře do pokojů označených vašimi jmény. A ještě dále je bufet. Za pět hodin se tam sejdeme na poradě. Jasné?"
Hall našel svůj pokojík podle štítku se jménem. Vešel dovnitř, a překvapilo ho, že pokoj je tak velký. Očekával něco na způsob kupé v lůžkovém voze. Pokojík však byl o hodně větší a lépe zařízen. Byla tam postel, židle, psací stolek a pult počítače se zabudovanou televizní obrazovkou. Počítač ho sice pokoušel, ale byl velice unaven, a tak ulehl a vmžiku usnul.
Burton usnout nemohl. Ležel ve své posteli ve čtvrtém poschodí, civěl na strop a přemýšlel. Obraz té osady mu pořád tanul na mysli, stále měl před očima mrtvoly ležící na ulici...
Burton nebyl hematolog, ale ve své práci se krví také zabýval. Věděl, že různé baktérie mají účinek na krev. Například jeho vlastní výzkum stafylokoků prokázal, že tento mikrob produkuje dva enzymy, jež působí na krev a pozměňují ji. Jeden je takzvaný exotoxin, který poškozuje kůži a rozpouští červené krvinky. Druhý enzym, takzvaná stafylokoaguláza, obaluje baktérie bílkovinou, aby nebyly zničeny bílými krvinkami. Tímto způsobem tedy mohou baktérie působit na krev. Mohou tak činit ještě mnoha jinými způsoby: streptokoky produkují enzym, streptokinázu, která rozpouští sraženou plazmu. Klostridia a pneumokoky produkují různé hemolysiny, jež rozpouštějí červené krvinky. Plasmodia a améby pohlcují červené krvinky a tím je ničí. Stejně tak i jiní paraziti.
Je to tedy možné.
To jim však moc nepomůže rozřešit otázku, jak účinkuje mikroorganismus z družice.
Burton si snažil uvědomit, jak jdou za sebou jednotlivé fáze srážení krve. Vzpomněl si, že se to podobá vodopádu: jeden enzym se uvolní a aktivuje se, pak působí na další enzym, ten působí na třetí enzym, a tak dále. Všehovšudy dvanáct nebo třináct fází, než se nakonec krev srazí.
Jen mlhavě si uvědomoval to ostatní, některé detaily: všechny intermediální stupně, enzymy, jež jsou nezbytné, kovy, ionty, lokální faktory. Bylo to strašně komplikované.
Vzdal se toho a snažil se usnout.

Klinický mikrobiolog Leavitt promýšlel jednotlivé fáze izolace a identifikace neznámého infekčního agens.
Nebylo to pro něj nic nového. Byl jedním ze zakladatelů skupiny, jedním z těch, kteří vypracovali "Protokol o analýze neznámých organismů". Ale nyní, když se navrhovaný postup měl realizovat, měl jisté pochybnosti.
Přede dvěma lety, když se po obědě sesedli a hovořili o věcech čistě akademicky, zdálo se všechno velmi jednoduché. Byla to tehdy zábavná intelektuální hra, jakási soutěž v abstraktní duchaplnosti.
Jenže nyní, kdy stáli tváří v tvář skutečnému organismu, který opravdu způsoboval smrt, a to za velmi podivných okolností, pochyboval o tom, že se jejich plány opravdu ukáží tak účinné a tak univerzální, jak původně předpokládali.
První kroky vypadaly jednoduše. Prozkoumají družici milimetr za milimetrem a založí kultivaci ze všeho, co jim bude jen trochu podezřelé. Přitom se budou modlit, aby objevili organismus, s nímž se dá pracovat, experimentovat a který nakonec budou moci identifikovat.
A po tom všem se pokusí zjistit, jaký je mechanismus jeho choroboplodnosti. Byl tu již náznak, že organismus usmrcuje koagulací, srážením krve. Jestliže se to potvrdí, budou mít čeho se chytit, jestliže nikoliv, ztratí hromadu času tím, že povedou výzkum tímto směrem.
Na mysl mu přišla cholera. Lidé věděli po celá staletí, že cholera je smrtelné onemocnění, že je provázena úpornými průjmy, při nichž tělo ztratí až dvacet pět litrů tekutiny denně. Lidé to dobře věděli, ale jaksi je nenapadlo, že by smrt nějak souvisela s průjmem. Hledali něco jiného - lék, který by zabíjel baktérie vyvolávající choleru. Až v době zcela nedávné se poznalo, že se při choleře umírá primárně na dehydrataci. Když se nemocnému včas nahradí ztráta tekutin, přežívá nákazu bez léků anebo antibiotik.
Odstraní-li se symptomy, vyléčí se choroba.
Leavitt však u organismu, který družice dopravila na Zem, váhal. Dalo by se onemocnění vyléčit tím, že se terapie zaměří na srážení krve? Nebo bylo srážení krve druhotným následkem nějaké daleko vážnější poruchy?
Byla tu ještě jedna věc: Leavitta od chvíle, kdy se začalo uvažovat o projektu Wildfire, trápily mučivé obavy. Tehdy na schůzkách houževnatě argumentoval, že by se vlastně skupina Wildfire mohla dopustit i vraždy mimozemské bytosti.

Zdůrazňoval, že lidé, ať jsou ve vědě jakkoliv objektivní, nemohou se při úvahách o podstatě života vyvarovat jistých omylů, které vyplývají z povahy věci. Jedním z nich je mylný předpoklad, že komplexní forma života je vždy fyzicky větší než forma jednoduchá. Na Zemi tak tomu samozřejmě je. Čím jsou organismy inteligentnější, tím jsou větší. Jak se organismy stávaly dokonalejší, zvětšovaly i svůj objem. Prodělaly přechod od stádia jednobuněčných k mnohobuněčným a pak až k bytostem s diferencovanými buňkami, fungujícími ve skupinách, jež se nazývají orgány. Na Zemi byl tedy trend vývoje k větším a komplexnějším živočichům.
Tak tomu však jinde ve vesmíru být nemusí. Na jiných místech mohl život postupovat ve svém vývoji opačně - směrem k menším a menším formám. Tak jako se moderní technika naučila miniaturizaci, mohl někde pokročilejší vývoj vést i k menším formám. Menší formy by měly lecjaké výhody: menší spotřebu surovin, ekonomičtější kosmické lety, menší problémy s výživou... Není vyloučeno, že nejinteligentnější forma života na nějaké vzdálené planetě není větší než blecha. Možná že není větší než baktérie. V tomto případě by v laboratoři Wildfire mohli zničit nejvyvinutější formu života, aniž by si to byli vůbec schopni uvědomit.
S touto koncepcí nepřišel pouze Leavitt. Nadhodil ji i Mertou z Harvardovy university a Chalmers z Oxfordu. Chalmers, který měl smysl pro humor, řekl, že to dopadne takto: Jednou se někdo podívá do mikroskopu a uvidí, jak se baktérie seskupují a tvoří slova nápisu: "Chceme vidět vašeho šéfa." Všichni se tehdy Chalmersovým vtipem náramně bavili. Leavittovi však tato myšlenka stále tanula na mysli. Mohlo se totiž ukázat, že je správná.

Stone, než usnul, přemýšlel o poradě, která je čekala. Myslel na ten případ s meteoritem. Rád by byl věděl, co by tomu řekl Nagy nebo Karp, kdyby o tom jejich meteoritu věděli. Asi by se z toho zbláznili. Asi se z toho zbláznime všichni. A pak usnul.

Tři místnosti v prvním poschodí, v nichž bylo umístěno veškeré komunikační zařízení laboratoře Wildfire, byly souhrnně označovány jako "Sektor delta". Sbíhaly se tu všechny linky vnitřního telefonu a televizní okruhy spojující navzájem všechna patra, stejně tak jako telefony a dálnopisy z vnějška. Hlavní kabely pro knihovnu a ústřední paměť byly také umístěny v delta sektoru.
Sektor v podstatě fungoval jako obrovská ústředna, ovládaná počítačem. Tři místnosti delta sektoru byly naprosto tiché. Bylo tu slyšet pouze tiché bzučení odvíjejících se kotoučů s magnetickou páskou a cvakání relátek. Pracoval tu jen jeden muž. Seděl u řídícího pultu, obklopen mihotáním kontrolek počítače.
Byl tam vlastně zbytečný. Nevykonával totiž žádnou nepostradatelnou práci. Počítače se řídily samy. Každých dvanáct minut proběhly po jejich obvodech kontrolní programy. Počítače se samy vypínaly, když se data vstupu nebo výstupu lišila od předpokládaných.
Podle předpisu měl muž sledovat důvěrné zprávy, jež byly signalizovány zvonkem na dálnopisu. Když zazněl zvonek, uvědomil ihned vedení všech pěti pater, že byla přijata tajná zpráva. Měl za povinnost ohlásit každou chybnou funkci počítače vedení prvního poschodí, kdykoli by k takové nepravděpodobné situaci došlo.

třetí den

WILDFIRE

12 / Porada

"Vstávejte prosím, už je čas."
Mark Hall otevřel oči. Pokoj byl zalit rozptýleným bledým světlem zářivky. Zamrkal a převrátil se na břicho.
"Vstávat, prosím."
Byl to příjemný ženský hlas, sametový a svůdný. Posadil se na posteli a rozhlédl se: byl tu však sám.
"Je tu někdo?"
"Vstávat, prosím."
"Kdo jste?"
"Vstávat, prosím."
Natáhl ruku a stiskl knoflík na nočním stolku. Světlo zhaslo. Čekal, že uslyší hlas znovu, ale nikdo se neozval. Pomyslil si, že to je velice účinný způsob, jak vzbudit mužského. Když se oblékal, přemýšlel, na jakém principu asi zařízení funguje. To nebyl jen obyčejný magnetofonový pásek, protože to reagovalo. Výzva se opakovala, jen když promluvil. Aby si vyzkoušel svůj předpoklad, stiskl znovu knoflík na nočním stolku.
Hlas se vlídně zeptal: "Přejete si něco, prosím?"
"Chtěl bych vědět, jak se jmenujete."
"Nemáte žádné jiné přání?"
"Ne."
"Nemáte žádné jiné přání?"
Čekal. Světlo zhaslo. Obul si boty a chtěl už odejít, když se ozval mužský hlas. "Hovoří dozorčí dotazové služby, pane doktore Halle. Prosím, abyste laskavě bral projekt poněkud vážněji."
Hall se zasmál. Tak hlas reagoval na poznámky a nahrával jeho odpovědi. Bylo to chytře vymyšleno.
"Promiňte, prosím," omluvil se, "chtěl jsem jen vědět, jak to funguje. Ten hlas přímo sváděl k rozkoším."
Vedoucí služby oznamoval odměřeně: "Hlas patří slečně Gladys Stevensové, třiašedesátileté. Bydlí v Omaze a namlouvá na pásky nešifrované pokyny pro velitelství strategického letectva a pro ostatní systémy."

"Aha," řekl pouze Hall.
Vyšel z pokoje a kráčel chodbou k bufetu. Cestou si uvědomil, proč byli k projektu přibráni též konstruktéři ponorek. Bez hodinek neměl ani tušení, zda je den či noc. Také se snažil odhadnout, kolik bude v bufetu lidí a zda jde k snídani nebo k večeři.
Ukázalo se, že tam je skoro prázdno. Byl tam Leavitt; oznámil mu, že ostatní jsou v zasedací místnosti. Přistrčil k Hallovi sklenici tmavohnědé tekutiny a doporučil mu, aby se nasnídal.
"Co to je?"
"Výživa ‚čtyřicet - dva - pět'. Obsahuje vše, co je potřebí pro sedmdesátikilového muže na osmnáct hodin."
Hall vypil tekutinu. Byla hustá jako sirup a pro chuť do ní byla přidána pomerančová šťáva. Bylo to divné, pít hnědou pomerančovou šťávu, ale když se překonalo počáteční překvapení, šlo to. Leavitt ještě vysvětlil, že tento nápoj byl původně vyroben pro kosmonauty a že obsahuje všechny živiny kromě vitamínů rozpustných ve vzduchu.
"A tady jsou ty vitamíny," ukázal mu.
Hall polkl tabletku, z kávového automatu si naplnil šálek. "Cukr tu není?"
Leavitt zavrtěl hlavou: "Není. Není tu nic, co by mohlo sloužit jako pomnožovací půda pro baktérie. Od tohoto okamžiku budeme na dietě s vysokým obsahem proteinů. Veškerý cukr, který pro metabolismus tělo potřebuje, bude získávat štěpením bílkovin. Do střev se nám však cukru nedostane ani gram. Naopak."
Sáhl do kapsy.
"Ach ne."
"Ale ano," řekl Leavitt a podával mu maličký čípek, obalený hliníkovou fólií.
"Ne," bránil se Hall.
"To tu musí brát každý. Jsou v tom antibiotika se širokým spektrem. Zaskoč si do svého pokoje a zaveď si jej, než nastoupíš konečnou dezinfekční proceduru."
"Mně nevadí, že se musím potápět do těch všech pitomých van a bazénů," namítal Hall, "nemám nic proti tomu, že mě to ozařovalo ze všech stran. Ale ksakru, tohle už -"
"Tady jde o to, že v pátém patře už musíš být zbaven pokud možno všech mikrobů. Sterilizovali jsme kůži, sliznice dýchacího traktu, jak to jen šlo. Ale sliznice trávicího traktu dosud mikrobů zbavena nebyla."
"Dobrá, ale čípky?"
"Na to si zvykneš. Budeme je brát první čtyři dni. Neznamená to, jak víš, že to bude fungovat, jak bychom si přáli," řekl se svým typickým pesimistickým úsměvem na tváři. Povstal.
"Pojďme už ale do zasedací síně. Stone chce říci něco o Karpovi."
"O kom?"
"O Rudolfu Karpovi."

Rudolf Karp byl biochemik maďarského původu, který přišel do Spojených států z Anglie v roce 1951. Dostal místo na Michiganské universitě, kde se v klidu vytrvale věnoval výzkumu, a to nepřetržitě po pět let. Pak souhlasil s výzvou svých kolegů z observatoře v Ann Arbor, aby přešel na výzkum meteoritů a pokusil se zjistit, zda obsahují některé živé organismy či zda je obsahovaly někdy v minulosti. Přijal jejich návrh zcela vážně a pilně pracoval, aniž cokoliv o své práci publikoval, až do počátku šedesátých let, kdy Calvin, Vaughn, Nagy a mnozí jiní začali uveřejňovat spoustu prací z téže oblasti.
Argumenty a protiargumenty byly složité, jejich podstata však spočívala v tom, že kdykoliv někdo ohlásil, že v meteoritu našel zkamenělinu nebo peptid či jakýkoliv jiný náznak života, kritici ho začali obviňovat z lajdácké laboratorní práce, při níž došlo k znečištění buď látkami, nebo organismy zemského původu.
Karp, pracující pomalu a pečlivě, se rozhodl vypořádat se s těmito argumenty jednou provždy. Oznámil, že vynaložil veškeré úsilí, aby předešel kontaminaci: každý meteorit, který zkoumal, omyl ve dvanácti různých roztocích, včetně peroxidu vodíku, jódu, hypertonického roztoku chloridu sodného a zředěných kyselin. Pak jej ozařoval intenzívním ultrafialovým světlem po dobu dvou dní a nakonec ponořil do dezinfekčního roztoku a uložil do sterilní karanténní komory. Všechny další operace pak prováděl v této komoře.
Po rozdrcení meteoritu se podařilo Karpovi izolovat baktérie. Byly to prstencovité organismy, podobné tenké zvlněné trubičce. Byly schopné se množit. Zjistil, že se skladbou podobají baktériím vyskytujícím se na Zemi, že obsahují bílkoviny, glycidy a tuky, že však nemají jádro, takže je záhadou, jak se množí. Karp oznámil nález svým typicky klidným nesenzacechtivým stylem a doufal, že se dočká příznivého ohlasu. Nedočkal. Místo toho se mu na VII. astrofyzikální a geofyzikální konferenci v Londýně v roce 1961 vysmáli. Ztratil chuť pokračovat dál a výzkumu meteoritů zanechal. O své izolované organismy pak přišel při náhodném výbuchu v laboratoři v noci na 28. červen 1963.
Karp dopadl úplně stejně jako Nagy a ostatní. V šedesátých letech nebyla prostě vědecká veřejnost ochotna brát na vědomí důkazy o existenci života v meteoritech. Všechny nálezy na tomto poli se zlehčovaly a ignorovaly,
Pár lidí v několika zemích však přesto bylo tímto problémem stále zaujato. Jedním z nich byl Jeremy Stone a druhým Peter Leavitt. Tehdy tomu už bylo několik let, co Leavitt formuloval své "Pravidlo čtyřicet osm". Toto pravidlo bylo myšleno spíš jako žertovná výstraha a reagovalo na obrovské množství literatury, jež se vyrojila v letech čtyřicátých a padesátých a zabývala se počtem chromozómů u člověka.
Po dlouhá léta se tvrdilo, že v lidských buňkách je 48 chromozómů. Existovaly fotografie, které to dokazovaly, napsalo se množství pečlivých experimentálních studií. Jenže v roce 1953 oznámila světu skupina Američanů, že člověk má jen čtyřicet šest chromozómů. A opět tu byly k dispozici průkazné fotografie i experimentální práce, které to měly potvrdit. Tito pracovníci navíc znovu prostudovali ony starší fotografie a práce a našli jen čtyřicet šest chromozómů místo

čtyřiceti osmi.
Leavittovo "Pravidlo čtyřicet osm" tehdy prostě říkalo: "Všichni vědci jsou slepí." Leavitt si tohle pravidlo potvrdil, když viděl, jak byl odbornou veřejností přijat Karp a ostatní. Pročetl všechny zprávy a publikace a nenalezl důvod, proč by se studie o meteoritech měla šmahem zavrhnout. Výsledky Karpových důkladných a promyšlených pokusů byly přesvědčivé. Znovu si na to vzpomněl, když s autory projektu Wildfire vypracovával studii "Vektor tři". Spolu s "Toxem pět" tvořila tato studie teoretickou bázi pro Wildfire.
"Vektor tři" se zabýval zásadní a nejdůležitější otázkou. Odkud by se nějaký bakteriální druh mohl dostat na Zemi a vyvolat tu onemocnění?
Po konzultacích s astronomy a s přihlédnutím k vývojovým teoriím došla pracovní skupina Wildfire k závěru, že takové baktérie mohou mít trojí původ:
První a zároveň nejpravděpodobnější možnost byla, že by šlo o organismy z jiné planety nebo galaxie, jež by dokázaly přežít extrémní teploty ve vesmíru a kosmické vakuum. Nepochybně jsou organismy, které mají takovou schopnost. Existují například baktérie, takzvané thermofilní, jimž se daří při velmi vysokých teplotách a jež se množí i při teplotě až 70 °C. Je též známo, že baktérie byly získány i z egyptských mumií, kde přetrvávaly po tisíce let. Tyto baktérie jsou dosud schopny množení. Baktérie dovedou totiž tvořit spory, to jest obklopit se tvrdým zvápenatělým obalem. Takovýto obal umožňuje baktérii přežít zmrazení i var, a je-li to potřeba, vydrží i bez jakékoliv výživy třeba po tisíciletí. Spory tedy spojují výhody ochranného kosmického oděvu pro vesmír s výhodami zimního spánku.
Nebylo pochyb o tom, že spora může cestovat vesmírem. Je nejpravděpodobnějším zdrojem kontaminace Země skutečně jiná planeta nebo galaxie?
V tomto případě odpověď zní ne. Nejpravděpodobnějším zdrojem je Země samotná.
Studie poukazovala na to, že baktérie mohly opustit povrch Země před milióny lety, v době, kdy se život začínal na naší planetě teprve vynořovat z oceánů a z horkých vyprahlých kontinentů. Takové baktérie opustily Zemi předtím, než se objevily ryby, dříve než prvotní savci a dlouho před prvním opočlověkem. Baktérie se mohly vznést do vzduchu a zvolna stoupat, až se dostaly do vesmíru. Jakmile tam jednou už byly, mohly se vyvinout v neobvyklé formy a dokonce se i mohly naučit získávat energii pro své životní pochody přímo ze Slunce, takže už jako zdroj energie nepotřebovaly živiny. Tyto organismy mohly být případně schopny přímo přeměňovat energii ve hmotu.
Leavitt sám uplatňoval názor, že mezi horní vrstvou atmosféry a mezi hlubinami moře je jistá analogie. Obojí prostředí je stejně nehostinné, je však přitom schopno život udržet.
Velmi bujné životní formy existují v nejhlubších a nejtemnějších oblastech oceánů, kde je okysličování minimální a kam nikdy nepronikne světlo. Proč by tedy neměly existovat i v nejvzdálenějších oblastech atmosféry? Lze připustit námitku, že je tam málo kyslíku, to ano. Také živiny tam skoro nejsou. Když však některé organismy dovedou žít několik kilometrů pod povrchem, proč by nemohly žít osm kilometrů nad ním?
A jestliže tam nahoře jsou opravdu nějaké organismy, jež odcestovaly ze žhnoucí skořápky Země dlouho předtím, než se na ní objevil člověk, musí být člověku nutně cizí. Chyběla by pak jakákoliv imunita, jakákoliv adaptace, a protilátky by se nemohly vytvořit. Člověku by takové organismy byly nepřátelské, tak jako je žralok, primitivní ryba, nezměněná po stu miliónů let, cizí a nebezpečný člověku od chvíle, kdy lidé poprvé vstoupili do oceánů.
Třetí zdroj kontaminace a třetí z vektorů, o nichž se v studii mluvilo, byl současně nejpravděpodobnější a nejhrozivější: pozemský organismus, jenž by byl zanesen do vesmíru nedokonale vysterilizovanou kosmickou lodí. Ve vesmíru by byl tento organismus vystaven intenzivnímu záření, beztížnému stavu a jiným podmínkám, jež mohou mít mutagenní účinek, měnící jeho charakter. Na Zem by se tedy navrátil již organismus zcela odlišný.
Třeba baktérie vcelku neškodná, jež vyvolává drobná hnisání nebo bolení v krku: po návratu z vesmíru může být zcela jiná, neočekávaně silně virulentní. Může mít nejrůznější nové vlastnosti. Může se třeba přednostně pomnožovat ve sklivci a pronikat do oční bulvy. Může se třeba množit v kyselých žaludečních šťávách, nebo dokonce získávat energii ze slabých elektrických proudů, jež doprovázejí mozkovou činnost člověka, a tak vyvolávat u lidí šílenství.
Pracovníkům projektu Wildfire se myšlenka o mutovaných baktériích zdála přitažená za vlasy a nepravděpodobná. Je ironií osudu, že byla správná, zejména z hlediska toho, co se později stalo s Kmenem Andromeda. Nicméně však všichni se sveřepou tvrdohlavostí ignorovali jak vlastní zkušenosti - to, že baktérie mutují rychle a radikálně -, tak výsledky pokusů série biosatelitů, při nichž byla do vesmíru vyslána řada organismů a po určité době pak navrácena zpět. Družice Biosatellite II nesla na palubě kromě jiného několik druhů baktérií. Ukázalo se, že se tyto baktérie množí po návratu dvacetkrát až třicetkrát rychleji. Důvod byl nejasný, avšak výsledky jednoznačné, pobyt ve vesmíru ovlivnil množení a růst.
Přesto však nikdo z projektu Wildfire nevěnoval tomuto faktu včas dostatečnou pozornost.
Stone podal v rychlosti nutné informace a pak rozdal všem tuhé desky s nějakými spisy.
"V tomhle fasciklu je záznam všech registrovaných údajů z letu družice Scoop VII. Projdeme si údaje a pokusíme se podle nich zjistit, co se asi stalo s družicí na oběžné dráze," vysvětloval Stone.
Hall se podivil: "Ono se s ní něco stalo?"
"Družice měla původně setrvat na oběžné dráze šest dní, neboť pravděpodobnost záchytu je úměrná době pobytu na oběžné dráze. Po vypuštění byl orbit stabilní, druhého dne se však náhle vyskytly výchylky," vysvětlil Leavitt.
"Vezměme to od první stránky," vybídl Stone.
Hall začal číst.

AUTOMATICKÝ ZÁZNAM - PŘEPIS
PROJEKT: SCOOP
DATUM STARTU: -

ZKRÁCENÁ VERZE. KOMPLETNÍ PŘEPIS ULOŽEN V SEJFU 179-99
VDBG KOMPLEX EPSILON

HOD	MIN	SEK	POSTUP
ČAS T MINUS			
0002	01	05	Vandenberg, rampa 9, Řídícímu středisku Scoop, hlásíme kontrolu systémů podle plánu.
0001	39	52	ŘS Scoop očekává hlášeni o stavu paliva od pozemní kontroly.
HODINY STOJÍ HODINY STOJÍ! ČASOVÁ ZTRÁTA 12 MINUT			
0001	39	52	Odpočítávání obnoveno. Hodiny běží.
0000	41	12	ŘS Scoop ponechává 20 vteřin pro kontrolu rampy 9. Hodiny nebyly zastaveny, zdržení započítáno.
0000	30	00	Montážní věž odklopena.
0000	24	00	Závěrečná kontrola pohonných systémů.

HOD	MIN	SEK	POSTUP
0000	19	00	Závěrečná kontrola systémů družice.
0000	13	00	Závěrečná kontrola systémů negativní.
0000	07	12	Odpojení kabelů.
0000	01	07	Přechod na vlastní energetické zdroje.
0000	00	05	Zážeh.
0000	00	04	Rampa 9 hlásí, že všechny systémy fungují.
0000	00	00	Hlavní držáky uvolněny. Start.
ČAS T PLUS			
0000	00	06	Dráha stabilní, rychlost 1,9 m/sek, zahájen nakloň.
0000	00	09	Spojení navázáno.
0000	00	11	Spojení potvrzeno.
0000	00	27	Přetížení 1,9 g.
			Funkce přístrojů družice bezvadná.
0000	01	00	Rampa 9 hlásí přechod na oběžnou dráhu.

„S tímhle se nebudeme zdržovat. Je to záznam perfektního startu. Dál pak není po devadesát šest hodin nic, co by nasvědčovalo nějakým závadám na palubě. Obraťme rovnou na stranu 10," řekl Stone.
Všichni nalistovali desátou stránku.

POKRAČOVÁNÍ PŘEPISU ZVUKOVÉHO ZÁZNAMU SCOOP VII
DATUM STARTU: -
ZKRÁCENÁ VERZE

HOD	MIN	SEK	POSTUP
0096	10	12	Stanice Grand Bahama hlásí stabilní dráhu.
0096	34	19	Sydney hlásí stabilní dráhu.
0096	47	14	Vdbg hlásí stabilní dráhu.
HOD	MIN	SEK	POSTUP
0097	04	12	Mys Kennedy hlásí stabilní dráhu, porucha činnosti systémů.
0097	05	18	Porucha potvrzena.
0097	07	22	Grand Bahama potvrzuje poruchu. Počítač hlásí nestabilní dráhu.
0097	34	54	Sydney hlásí nestabilní dráhu.
0097	39	02	Vandenberg hlásí značné odchylky od plánované dráhy.
0098	27	14	Řídící středisko projektu Scoop nařizuje návrat.
0099	12	56	Rádiový signál pro návrat vyslán.
0099	13	13	Houston hlásí zahájení sestupu. Návratová dráha stabilní.

"Jak to vypadá se záznamem, hovorů v kritické době?"
"Spojení mezi Sydney, Kennedyho mysem a stanicí Grand Bahama probíhalo přes Houston. Houston měl také v akci velký počítač. Tentokrát ale Houston jen vypomáhal; pokyny vydávalo řídící středisko ve Vandenbergu. Záznam rozhovorů je připojen vzadu. Říká mnoho."

PŘEPIS ZVUKOVÉHO ZÁZNAMU ROZHOVORŮ
ŘÍDÍCÍ STŘEDISKO SCOOP
VANDENBERG - ZÁKLADNA USAF
HOD 0096:59 AŽ 0097:39
PŘÍSNĚ TAJNÝ ZÁZNAM
NEZKRÁCEN, NEUPRAVEN

HOD	MIN	SEK	SDĚLENÍ
0096	59	00	ŘÍDÍCÍ STŘEDISKO SCOOP VOLÁ KENNEDY! KONCEM 96. HODINY LETU MÁME OD VŠECH STANIC STABILNÍ DRÁHY! PROSÍME POTVRĎTE!

HOD	MIN	SEK	SDĚLENÍ
0097	00	00	Potvrdíme. Naše kontrola právě běží. Zůstaňte chvilku, na lince, mládenci.
0097	03	31	Voláme Řídící Scoop. Tady Kennedy. Při posledním přeletu u nás dráha dobrá. Promiňte nám opožděné hlášení, máme tu někde zádrhel na přístrojích.
0097	03	34	KENNEDY, SDĚLTE, ZDA JE PORUCHA NAHOŘE NEBO NA ZEMI.
0097	03	59	Nemáme ještě kontrolní údaje. Bude to spíš na Zemi.
0097	04	12	Voláme Řídící Scoop. Tady Kennedy. Máme předběžnou zprávu o chybné funkci palubních systémů vaší družice. Opakuji, máme předběžnou zprávu o chybné funkci na orbitu. Čekáme na potvrzení.
0097	04	15	KENNEDY, PROSÍM UPŘESNĚTE, O KTERÝ SYSTÉM JDE.
0097	05	18	To mi bohužel ještě neoznámili. Myslím, že čekají na definitivní potvrzení poruchy.
0097	04	21	JE PODLE VÁS DRÁHA JEŠTĚ STABILNÍ?
0097	04	22	Vandenberg, potvrzujeme vaše údaje, oběžná dráha je stabilní. Opakuji, dráha je stabilní.
0097	05	18	Tady Vandenberg, bohužel musíme potvrdit poruchu na palubě družice. Jde o vadu v gyroskopu, směrová sekce je na značce dvanáct. Opakuji, značka dvanáct.
0097	05	30	JE VÁŠ POČÍTAČ V POŘÁDKU?
0097	05	35	Je nám líto, hoši, naše počítače chodí perfektně. Podle nás to je opravdu chybná funkce systémů.

HOD	MIN	SEK	SDĚLENÍ
0097	05	45	VOLÁME HOUSTON. PROSÍM, ZAPOJTE SYDNEY. POTŘEBUJEME POTVRDIT ÚDAJE.
0097	05	51	Voláme řídící středisko Scoop. Tady kontrolní stanice Sydney. Potvrzujeme své poslední údaje. Při minulém přeletu bylo všechno v pořádku.
0097	06	12	NAŠE POČÍTAČE NEUDÁVAJÍ CHYBY VE FUNKCI SYSTÉMŮ. ZE SOUHRNU DAT PLYNE DOBRÁ STABILITA DRÁHY. NEVYLUČUJEME CHYBU V POZEMNÍCH PŘÍSTROJÍCH NA KENNEDY!
0097	06	18	Tady Kennedy, voláme Řídící Scoop. Zopakovali jsme kontrolu. Porucha stále trvá. Máte něco z Baham?
0097	06	23	NE, KENNEDY. ČEKÁME.
0097	06	36	HOUSTONE, TADY ŘÍDÍCÍ SCOOP. CO ŘÍKÁ VAŠE VYHODNOCOVACÍ SKUPINA?
0097	06	46	Nemáme dostatek dat. Toho času se stále udává stabilní dráha.
0097	07	22	Řídící Scoop, tady Bahama. Scoop VII přelétává u nás podle plánu. Předběžné údaje radaru hlásí: vše v pořádku, prodloužení oběžné doby nelze vyloučit. Zůstaňte zapojeni pro telemetrickou kontrolu systémů.
0097	07	25	DOBRÁ, ZŮSTÁVÁME.
0097	07	29	Scoope, musíme potvrdit závěry z Kennedy. Opakuji. Potvrzujeme závěr stanice Kennedy, že jde o systémovou poruchu.
			Předáváme svá data Houstonu. Můžete je také dostat.

HOD	MIN	SEK	SDĚLENÍ
0097	07	34	NE, POČKÁME NA HOUSTON. MAJÍ LEPŠÍ VYHODNOCOVAČE ODCHYLEK DRÁHY.
0097	07	34	Scoope, Houston má výsledky z Baham. Teď běží ve srovnávacím programu. Počkejte deset vteřin.
0097	07	47	Scoope, tady Houston. Komparační program ukazuje, že jde o systémovou poruchu. Družice je teď na nestabilní dráze s rostoucí dobou oběhu nula celá tři sekundy za obloukovou jednotku. Analýza parametrů orbitu je v běhu. Sdělte, jaká data dále potřebujete.
0097	07	59	NENÍ POTŘEBA, HOUSTONE. NEMÁME POCHYBNOSTI.
0097	08	10	Scoop, bohužel, je nám velice líto.
0097	08	18	SDĚLTE NÁM CO NEJDŘÍVE HODNOTY DRÁHOVÉ ODCHYLKY. VELITELSTVÍ CHCE ROZHODNOUT O POVELU K NÁVRATU V DOBĚ PŘÍŠTÍCH DVOU OBĚHŮ.
0097	08	32	Rozumím, Scoope. Upřímnou soustrast.
0097	11	35	Scoope, vyhodnocovací skupina v Houstonu potvrdila nestabilitu dráhy, údaje o odchylce dráhy k vám posíláme přímo.
0097	11	44	JAK VYPADAJÍ?
0097	11	51	Zle.
0097	11	59	NEROZUMÍM,PROSÍM OPAKUJTE.
0097	12	07	Zle: Z jako zatraceně, L jako levý a E jako experiment.
0097	12	15	HOUSTONE, JAKÉ MÁTE VYSVĚTLENÍ? TATO DRUŽICE BYLA NA PERFEKTNÍ OBĚŽNÉ DRÁZE SKORO STO HODIN! CO SE MOHLO STÁT?

HOD	MIN	SEK	SDĚLENÍ
0097	12	29	Nejsme schopni určit. Snad kolize. Nová dráha má velké výkyvy.

0097 12 44 HOUSTONE, NAŠE POČÍTAČE ZPRACOVÁVAJÍ VAŠE DATA. KOLIZI NEVYLUČUJEME! NEMÁME TAM NAHOŘE NĚCO POBLÍŽ NAŠÍ DRUŽICE?
0097 13 01 Letecká hlídkovací služba potvrzuje, že kolem není nic.
0097 13 50 HOUSTONE, NAŠE POČÍTAČE TO HODNOTÍ JAKO NÁHODNOU UDÁLOST, S PRAVDĚPODOBNOSTÍ VĚTŠÍ NEŽ NULA SEDM DEVĚT.
0097 15 00 Nemáme co dodat. Vypadá to přesvědčivě. Máte v úmyslu ji stáhnout?
0097 15 15 TEĎ SE O TOM ROZHODUJE. VČAS VÁS UVĚDOMÍME.
0097 15 15 NAŠE ROZHODNUTÍ TRVÁ. PŘI ZAHÁJENÍ MANÉVRU VÁS UVĚDOMÍME.
0097 17 54 HOUSTONE, NAŠE VELITELSKÁ SKUPINA VZNESLA OTÁZKU, ZDA ++++++++++
0097 17 59 (odpověď z Houstonu vynechána).
0097 17 43 (dotaz do Houstonu vynechán)
0097 19 03 (odpověď z Houstonu vynechána)
0097 19 11 HOUSTONE, SOUHLASÍME. ROZHODNEME AŽ PO KONEČNÉM POTVRZENÍ DRÁHOVÉ ODCHYLKY ZE SYDNEY. SOUHLASÍTE?
0097 19 50 Výborně, Scoope. Jsme připraveni.
0097 24 32 HOUSTONE, ZNOVU ZPRACOVÁVÁME SVÁ DATA. TENTOKRÁT VYLUČUJEME, ŽE MOHLO JÍT O ++++++++++
0097 24 39 Rozumím, Scoope.

HOD MIN SEK SDĚLENÍ
0097 29 13 HOUSTONE, ČEKÁME NA SYDNEY.
0097 34 54 Řídící středisko Scoop, tady je Sydney. Právě jsme zaznamenali přelet vaší družice. Naše údaje potvrzují prodlouženou dobu oběhu. Tentokrát je velice zřetelná.
0097 35 12 DĚKUJI, SYDNEY.
0097 35 22 Smůla, je nám líto, Scoope.
0097 39 02 ŘÍDÍCÍ STŘEDISKO SCOOP VŠEM STANICÍM! NAŠE POČÍTAČE PRÁVĚ UDALY PARAMETRY DRÁHOVÉ ODCHYLKY! JE TO PLUS ČTYŘI. ČEKEJTE NA DEFINITIVNÍ ROZHODNUTÍ O POVELU K NÁVRATU.

Hall se zeptal: „Co znamenají ty vynechané věty?"
"Major Manchek z Vandenbergu mi řekl," vysvětloval Stone, „že se týkaly sovětských družic v blízkosti Scoopu. Obě stanice však dospěly k závěru, že Sověti nemají s vynuceným přistáním Scoopu co dělat. Ani potom se to nikdo nesnažil tvrdit."
Vzali to na vědomí.
"Vypadá to svůdně," řekl Stone. "Letectvo má v Kentucky hlídkovací stanici, jež sleduje všechny družice na oběžné dráze. Stanice má dvojí funkci: sleduje staré družice, o nichž je známo, na jaké jsou oběžné dráze, a pátrá po nových. Toho času je na oběžné dráze dvanáct družic neznámého původu. Jinými slovy nejsou naše, a ani ze sovětských zpráv není známo, že by je byli vypustili Sověti. Předpokládá se, že některé z nich jsou sovětské navigační družice pro ponorky. Ostatní jsou nejspíše zpravodajské družice. Důležité však je, že tam nahoře je zatraceně moc družic, ať už jsou ruské nebo ne. Minulý pátek, podle údajů vojenského letectva, bylo na oběžné dráze pět set osmdesát kosmických těles. Jsou v tom započítány staré, nefungující družice ze série amerických Explorerů a z řady sovětských Sputniků, jakož i vyhořelé poslední stupně raket, zkrátka všechny předměty na oběžné dráze, jež jsou schopny odrážet radarový paprsek."
"To je ale opravdu pěkná hromada družic."
"Ano, a pravděpodobně jich je ještě víc. Odborníci z letectva se domnívají, že tam nahoře po víceméně stálých drahách krouží ještě hromada odpadků, jako matice, šrouby, úlomky kovu. Jak víte, žádná dráha není dokonale stabilní. Bez častých korekcí vychyluje se každá družice z dráhy, přibližuje se k Zemi, a nakonec shoří v atmosféře. K tomu však může dojít za několik let, nebo dokonce za několik desítek, ba set let po startu. Tak či onak u letectva odhadují, že celkový počet jednotlivých předmětů na oběžné dráze je asi sedmdesát pět tisíc."
"Takže kolize s nějakým předmětem není vyloučena?"
"Ano, je docela možná."
"A co meteorit?"
"Další možnost. Přiklání se k ní i Vandenberg. Náhodná událost, nejspíše meteorit."
"Byly v těchto dnech meteorické deště?"
"Zřejmě ne. Srážku s meteoritem to však nevylučuje."
Leavitt si odkašlal. "Je tu ještě další možnost."
Stone se zamračil. Věděl, že Leavitt má velkou fantazii a že tato vlastnost je jeho silnou i slabou stránkou zároveň. Leavitt byl někdy úžasný, jindy však své okolí spíše dopaloval.
"Bylo by přehnané předpokládat, že jde o nějaké úlomky pocházející odněkud mimo naši galaxii -" namítl Stone.
"Souhlasím," přerušil ho Leavitt. "Bylo by to strašně přehnané. Nemáme jakýkoliv důkaz. Ale nemyslím, že bychom tuto možnost neměli brát v úvahu."
Tlumeně zazněl gong. Sametový ženský hlas, o němuž už Hall věděl, že patří Gladys Stevensové z Omahy, řekl hebce: "Pánové, můžete přejít do dalšího poschodí."

13 / Páté patro

V pátém patře byly stěny modré a všichni nosili modré obleky. Burton provázel Halla.
"Toto patro je stejné jako ostatní," vysvětloval. „Je kruhové. Vlastně se skládá z několika koncentrických kruhových půdorysů. Teď jsme na vnějším obvodu. Tady budeme bydlet a pracovat. Je tu zase bufet, ložnice a všechno ostatní. V dalším okruhu jsou laboratoře. A úplně uprostřed je hermeticky uzavřené centrální jádro. Tam je teď družice a ti dva lidé."
"Oni jsou od nás odděleni?"
"Ano."
"Tak jak se k nim dostaneme?"
"Pracoval jste už někdy v rukavicových komorách?" zeptal se Burton. Hall zavrtěl hlavou.
Burton mu tedy vysvětloval, že jde o velké skříně z umělé hmoty a že se užívají pro práci se sterilním materiálem. Skříně mají po stranách otvory, do nichž jsou vlepeny rukavice. Při manipulaci je nutno vsunout ruce do rukavic a sáhnout dovnitř. Předmětů vevnitř se tak nikdy nedotýkají holé prsty, pouze prsty v rukavicích.
"Šli jsme ještě trochu dále," pokračoval Burton. "Máme celé místnosti, jež v podstatě nejsou ničím jiným než rukavicovými komorami ve velkém měřítku. Místo rukavic jsou tam obleky z umělé hmoty, vlastně rukavice pro celé tělo. Uvidíte, co mám na mysli."
Prošli zakřivenou chodbou k místnosti označené jako ÚSTŘEDNÍ KONTROLA. Byl tam už Leavitt a Stone. Tiše pracovali. Ústřední kontrola byla dosti těsná místnost zaplněná všelijakými elektronickými přístroji. Jedna stěna byla skleněná, takže bylo vidět do sousední místnosti.
Hall tam viděl, jak mechanické ruce přemisťují družici na stůl a tam ji upevňují. Hall tím byl velice zaujat, protože nikdy ještě neviděl družici. Byla menší, než si původně představoval, a ne delší než jeden metr. Na jednom konci byla popraskaná a opálená žárem, jak prolétávala atmosférou.
Stone manipuloval mechanickýma rukama. Otevřel malou prohlubeň ve stěně družice a odkryl tak její vnitřek.
"Tak," oddychl si a vysunul ruce z ovládacích prvků. Vypadaly jako dvě mosazné rukavice, obsluhující do nich musel vstrčit ruce a pohybovat svými vlastními prsty, tak jak si přál, aby se pohybovaly mechanické ruce.
"Naším úkolem dalším je zjistit, jestli je uvnitř ještě něco, co je biologicky aktivní. Máte nějaké návrhy?"
"Krysu," řekl Leavitt, "použijte norskou krysu."
Název norská krysa označuje druh laboratorního zvířete, snad nejznámější a nejpoužívanější ve vědecké práci. Kdysi byly tyto krysy černé a samozřejmě i norské. Ale dlouhá léta šlechtění a nespočetné generace z ní udělaly krysu bílou a učenlivou. Konjunktura biologických výzkumů si vynutila potřebu geneticky stejnorodého živočicha. V posledních třiceti letech bylo vypěstováno více než tisíc kmenů geneticky "čistých" zvířat. Tak mohl každý s touto krysou pracovat a provádět pokusy a mohl si být jist, že jiní mohou jinde jeho pokusy opakovat nebo v nich pokračovat na úplně stejném materiálu.
"Pokračoval bych pak s rézuskou," řekl Burton. "Dřív nebo později budeme stejně muset pracovat na primátech."
Všichni souhlasili. Laboratoř byla zařízena tak, že se v ní kdykoli mohlo pracovat s opicemi, lidoopy i s menšími živočichy. S opicemi se pracuje mimořádně obtížně. Malí primáti jsou zlostní, mrštní a vychytralí. Americké opice s chápavými ocasy platí za zvlášť nepříjemné. Mnohdy musí tři až čtyři laboranti opici přidržovat, aby bylo možné dát jí injekci. Stalo se však i to, že vysmekla ocas, popadla jím stříkačku a mrštila s ní přes celou místnost.
Pokusy s primáty se teoreticky zdůvodňují tím, že jsou člověku biologicky nejblíž. V padesátých letech to několik laboratoří zkoušelo s gorilami jako se zdánlivě nejlidštějšími zvířaty, ale bylo s nimi mnoho nepříjemností a výdajů. Kolem roku 1960 se přišlo na to, že po stránce biochemické je člověku mnohem blíže šimpanz než gorila. (Z hlediska příbuznosti k člověku je někdy výběr laboratorních zvířat skutečně překvapivý. Tak například pro imunologické pokusy a práci s nádory je nesmírně výhodný křeček, neboť reaguje v tomto ohledu podobně jako člověk. Pro práci v oboru krevního oběhu se za nejpodobnějšího člověku pokládá vepř.)
Stone vložil opět ruce do ovládacích chapadel a opatrně jimi pohyboval. Sklem viděli, jak se černé kovové prsty odsunuly až k protější stěně sousední místnosti, kde bylo v kleci několik laboratorních zvířat oddělených od místnosti vzduchotěsnými posuvnými dveřmi. Stěna připomínala Hallovi jídelní automat.
Mechanické ruce otevřely jedny dveře, vyjmuly krysu i s klecí, přenesly ji do místnosti a postavily vedle družice. Krysa se rozhlédla kolem dokola, začenichala, a několikrát natáhla krk. Za okamžik se převalila na bok, zacukala nohama a zůstala nehybně ležet.
To vše proběhlo úžasně rychle. Hall nechtěl věřit vlastním očím.
"Panebože," užasl Stone, „to je rychlost."
"S tím bude potíž," řekl Leavitt.
"Můžeme zkusit izotopy," navrhl Burton.
"Ano. Budeme tu muset použít izotopy. Jak pracují detektory?"
"Po milisekundách, kdyby bylo potřeba."
"To určitě bude."
"Zkuste to na rézusce," navrhoval Burton, "stejně budeme muset mít od ní pitvu."
Stone nasměroval mechanické ruce zpět ke stěně, otevřel další dveře a vytáhl klec s velkou hnědou opicí rhésus. Jak ji i s klecí zvedl, opice zavřeštěla a zabušila do mříže. Prackou si sáhla na prsa a s výrazem úžasu pošla.
Stone pokýval hlavou. "Tak aspoň víme, že je to stále biologicky aktivní. To co zabíjelo v Piedmontu, je tu pořád, a je to stále stejně účinné." Vzdychl. "Jestli 'účinné' je ten pravý výraz."
"Měli bychom hned začít s postupným ohledáním družice," navrhoval Leavitt.

"Vezmu si ta mrtvá zvířata," pravil Burton, "a začnu hned dělat na způsobu přenosu. Pak je odpitvám."
Stone začal znovu manipulovat s mechanickýma rukama. Vzal klece s oběma zvířaty a položil je na gumový transportér v zadní části místnosti. Na ovládacím pultíku pak stiskl knoflík s označením "PITEVNA". Transportní pás se pohnul. Burton vyšel z místnosti a šel chodbou k pitevně. Věděl, že transportní pás, který převáží materiál z jedné laboratoře do druhé, dopraví klece automaticky na místo. Stone se obrátil k Hallovi: "Vy jste mezi námi jediný praktik. Obávám se, že vás teď čeká velmi tvrdá práce."
"Něco pro pediatra a gerontologa zároveň?"
"Přesně tak. Podívejte se, co by se s nimi dalo dělat. Jsou oba ve všeobecném oddělení. Zřídili jsme je právě pro takové neočekávané případy, jako je tenhle. Lze se tam napojit na počítač, možná že vám to poslouží. Laborant vám ukáže, jak se s tím zachází."

14 / Univerzální oddělení

Hall otevřel dveře, které byly označeny nápisem UNIVERZÁLNÍ ODDĚLENÍ, a pomyslil si přitom, že jeho zaměstnání tu bude skutečně univerzální - má zachránit život jednoho starce a jednoho malého kojenečka. Oba mají pro projekt klíčový význam a s oběma bude nepochybně těžká práce. Ocitl se v další malé místnosti, podobné kontrolnímu sálu, z jakého právě odešel. I tady bylo skleněné okno, jímž bylo vidět do ústřední místnosti vedle. Stály tam dvě postele a v nich leželi Peter Jackson a kojenec. Zato zcela neuvěřitelně vypadaly ochranné oděvy. V místnosti prkenně stály čtyři nafouknuté oděvy z umělé hmoty ve tvaru lidského těla. Z každého oděvu vybíhal ke stěně jakýsi tunel.
Tunelem se podle všeho mělo do obleku vlézt a v něm pak se zřejmě dalo stát. Tak se tady pracovalo u lůžka nemocného, Laborantka, která byla Hallovi přidělena, pracovala u pultu počítače. Představila se jako Karen Ansonová a vysvětlila mu ihned zapojení a funkci počítače.
"Tady je jenom pobočka hlavního počítače v prvním poschodí," vysvětlila mu. „V laboratoři je celkem třicet takových poboček, a všechny jsou zapojeny na hlavní počítač. Třicet lidí tedy může pracovat najednou."
Hall přikývl. Znal princip sdílení času počítače. Věděl o případech, kdy týž počítač používalo až dvě stě pracovníků najednou. To je možné proto, že počítače pracují velice rychle - ve zlomcích vteřiny, zatímco lidé pracují pomalu - ve vteřinách a minutách. Jeden člověk nemůže jeden počítač hospodárně využít, neboť naděrování instrukcí trvá několik minut, kdy musí počítač čekat nevyužit. Jakmile se vloží instrukce do počítače, lze získat odpověď skoro okamžitě. To tedy znamená, že počítač je skutečně v provozu jen v krátkých intervalech; jestliže se věc uspořádá tak, aby několik pracovníků mohlo zadávat počítači úkoly současně, lze udržovat počítač v plynulé činnosti. "Když je počítač skutečně zahlcen," pokračovala asistentka, "pak se výsledek zdrží tak o jednu dvě vteřiny. Obvykle je ale výsledek vytištěn okamžitě. My tu pracujeme s programem MEDCOM. Znáte jej?"
Hall zavrtěl hlavou.
"Analyzujete data získaná vyšetřováním pacienta," řekla. "Vložíte do počítače potřebné údaje a počítač vám stanoví diagnózu, určí, co se má s pacientem podniknout nejdříve, případně jak lze přezkoumat správnost diagnózy."
"To vypadá sympaticky."
"Je to rychlé," pokračovala. "Všechna vaše laboratorní vyšetření se provádějí na automatizovaných přístrojích. Za několik minut můžeme mít už i poměrně složitou diagnózu."
Hall se podíval oknem na pacienty. "Co se s nimi až dosud podnikalo?"
"Nic. V prvním patře byly nasazeny infúze. Pro Jacksona plazma a pro dítě fyziologický roztok. Jak se zdá. jsou už teď oba dostatečně rehydratováni a bez potíží. Jackson je stále v bezvědomí. Zornice má v pořádku, ale nereaguje a vypadá anemický."
Hall kývl. "Může se tady v laboratořích provést jakékoli vyšetření?"
"Ano, cokoliv. I vyšetření na nadledvinkové hormony, a dokonce takové složitosti, jako je parciální tromboplastinový čas. Lze tu provést každý známý test."
"Dobře. Tak bychom se měli do toho dát."
Obrátila se k počítači. "Takhle si můžete objednat laboratorní vyšetření," ukazovala, "touhle světelnou tužkou si zaškrtnete požadovaná vyšetření. Jen se jí dotknete obrazovky." Podala mu malou světelnou tužku a stiskla knoflík START. Obrazovka se rozsvítila.

MEDCOM PROGRAM
LAB/ANALYZ
CK/JGG/122309
KREV BÍLKOVINY

ERYTHROCYTY ALB
LEUKOCYTY GLOB
RETIKULOCYTY FIBRIN
DESTIČKY CELK BÍLK
DIFERENCIÁL FRAKCE
HEMATOKRIT
HEMOGLOBIN TESTY
OBJEM ERY
PRŮM OBSAH HGL CHOLEST

PROTR ČAS KREAT
SRÁŽLIVOST GLUKÓZA
SEDIMENTACE ERY BÍLK/JOD
EXTR/JOD
IONTY JOD
NEBÍLK N
CA BUN
CL BILI
MG KEF/FLOC
P04 THYMOL ZÁK
K BROMSULF
NA
CO/2

ENZYMY PLICNÍ

AMYLÁZA VIT KAP
CHOLINESTERÁZA RESP OBJ
LIPÁZA INSP KAP
FOSFÁTY, KYS INSP RES OBJ
ALK EXSP RES OBJ
LDH MAX DÝCH KAP
SGOT
SGPT MOČ

STEROIDY HUST
PH
ALDO BÍLK
17-OH GLUK
17-KETO KET
ACTH ELEKTROLYTY CELK
STERO CELK
VITAMÍNY ANORG CELK
KATECH
A PORF
B KOMPL UROBILG
C S-HIAA
E
K

Hall hleděl na seznam. Testů, jež chtěl objednat, se dotkl tužkou. Ihned zmizely z obrazovky. Objednal si jich patnáct nebo dvacet a ustoupil o krok zpět. Obrazovka na chvíli ztemněla a pak se objevil tento výsledek:

PRO POŽADOVANÉ TESTY JE POTŘEBÍ:
20 ML KRVE
10 ML OXALÁTOVÉ KRVE
12 ML CITRÁTOVÉ KRVE
15 ML MOČI

"Jestli chcete začít vyšetřovat, tak tu krev naberu od obou sama," nabídla se laborantka. "Byl jste už v některé z těchto místností?"
Hall zavrtěl hlavou.
"Je to skutečně velmi jednoduché. Těmihle tunely se vleze do obleků. Tunely se pak za námi uzavřou."
"No ne, a proč?"
"Kdyby se jednomu z nás něco stalo. Kdyby se třeba oblek protrhl čili jak se praví v předpisech, kdyby došlo k dezintegraci povrchu ochranného oděvu. V takovém případě by se baktérie mohly dostat tunelem ven."
"Tak tedy my jsme tu neprodyšně odděleni od okolního světa."
"Ano. Vzduch máme ze zvláštního okruhu - tady vidíte ty tenké přívodní trubičky. Když jste v tomhle obleku, jste prakticky od všeho izolován. Stejně si ale myslím, že si nemusíte dělat starosti. Oděv byste si mohl proděravět jen skalpelem, jenže rukavice jsou trojnásobně silné, aby se to nestalo."
Ukázala mu, jak se dostane dovnitř. Dělal všechny pohyby přesně jako ona, a když se napřímil, byl v plastikovém obleku. Připadal si jako pravěký ještěr, pohyboval se neohrabaně a za sebou táhl tunel jako tlustý ohon.
Po chvilce se ozvalo zasyčení. Jeho oblek se hermeticky uzavřel. Pak se ozvalo další zasyčení a kolem něho se ochladilo. To začal proudit přívodem vzduch. Laborantka mu podala nástroje. Zatímco odebírala dítěti krev se žíly na

lebce, Hall se věnoval Peterovi Jacksonovi.

Byl to stařec. Byl bledý: chudokrevnost. Také vyhublý: první ho napadla rakovina. Pak začal uvažovat i o tuberkulóze, alkoholismu nebo nějaké chronické chorobě. Pacient byl v bezvědomí: Hall v duchu proběhl diferenciální diagnózy od epilepsie přes hypoglykemický šok až k mrtvici.
Hall dodatečně přiznal, že si připadal jako hlupák, když mu počítač vytiskl úplný přehled diferenciálních diagnóz, spolu se stupněm pravděpodobnosti u každé z nich. V té době ještě Hall neznal možnosti počítače a kvalitu jeho programu.
Změřil Jacksonovi tlak. Byl nízký, 85/50. Puls běžel rychle, 110 za minutu. Teplota 37,1. Dýchání hluboké, frekvence 30.
Zevrubnou prohlídku začal u hlavy a postupoval dolů. Když nahmatal bolestivé místo a zatlačil nad očnici těsně pod obočím, stařec zkřivil tvář a odstrčil Hallovi ruku.
Nakonec snad ani není v bezvědomí. Třeba je jen obluzen. Hall jím zatřásl.
"Pane Jacksone, pane Jacksone?"
Muž neodpovídal. Pak se zdálo, že na chvilku ožil. Začal nabývat vědomí. Hall mu zakřičel do ucha jeho jméno a zatřásl jím. Peter Jackson otevřel oči. Řekl: "Jděte pryč..."
Hall jím nepřestával třást, ale Jacksonovo tělo opět ochablo. Hall se tedy vzdal a pokračoval v prohlídce. Plíce byly čisté a srdce se zdálo normální. Břicho bylo poněkud napjaté. Jackson vyzvrátil trochu husté krvavé tekutiny. Hall provedl rychle zkoušku na obsah krve. Byla pozitivní. Vyšetřil konečník a stolici. Byla rovněž pozitivní na krev. Obrátil se k laborantce, jež právě odebrala potřebné množství krve a vkládala zkumavky do samočinného analyzátoru v rohu místnosti.
"Krvácí z trávicího traktu," pronesl k ní, "za jak dlouho tu můžeme mít výsledky?"
Ukázala k televizní obrazovce u stropu. "Laboratorní výsledky se tu objeví ihned, jakmile jsou vyšetření hotova. Přenášejí se také na pult ve vedlejší místnosti. Výsledky jednoduchých testů dostáváme dříve. Hematokrit bychom tu měli mít do dvou minut."
Hall čekal. Obrazovka zazářila a objevila se písmena:

JACKSON PETER
LABORATORNÍ ROZBOR

TEST NORMÁLNÍ HODNOTA VÝSLEDEK
HEMATOKRIT 38-54 21

"Polovina normální hodnoty," poznamenal Hall. Upevnil Jacksonovi na obličej kyslíkovou masku, zapnul řemínky a dodal: "Potřebujeme nejméně čtyři krevní konzervy, a dvakrát plazmu."
"Objednám je."
"Musíme to spustit co nejdřív."
Zatelefonovala do krevní banky ve druhém poschodí a požádala je, aby jim krev a plazmu poslali co nejdříve. Zatím se Hall věnoval dítěti.
Už dávno nevyšetřoval žádného kojence a zapomněl, jak nepříjemné to může být. Pokaždé, když mu chtěl prohlédnout oči, dítě je hbitě zavřelo. Když se chtěl podívat do krku, dítě zavřelo ústa. A když si chtěl poslechnout srdce, dítě začalo plakat, a všechny srdeční ozvy byly zastřené. Nedal se však odradit a připomněl si, co říkal Stone. Oba tito lidé, jakkoli jsou odlišní, jsou jediní, kdo přežili Piedmont. Nějakým neznámým způsobem odolali onemocnění. Mají určitě cosi společného; na jedné straně vrásčitý stařec zvracející krev, na druhé straně růžolící, uvřeštěné děcko.
Na první pohled jsou tak odlišní, jak jen si lze představit. Patří na zcela protilehlé konce podobnostního spektra, nemají zdánlivě vůbec nic společného.
Přesto však něco společného mít musí.
Hallovi trvalo půl hodiny, než dokončil prohlídku. Byl nucen konstatovat, že dítě je dokonale normální. Zcela normální. Nelze na něm najít ani to nejmenší. Nic neobvyklého, jen to, že přežilo.

15/ Hlavní pracovní sál

Stone seděl s Leavittem v hlavním pracovním sále a přes sklo si prohlížel družici. Ačkoliv byla hlavní pracovní místnost stísněná, byla vybavena velice nákladnými přístroji nejrůznějšího druhu: stála dva milióny dolarů. Byla to nejnákladnější místnost z celé podzemní budovy projektu Wildfire. Závisela na ní však činnost celého laboratorního komplexu.
Hlavní pracovní sál byl určen k první etapě zkoumání družice. V první řadě se tu měla provést detekce a izolace mikroorganismů. Směrnice pro analýzu živých organismů projektu Wildfire určovaly tři hlavní kroky: detekci, popis, zneškodnění. Nejdříve bylo nutno organismus nalézt a izolovat. Poté musel být zevrubně prozkoumán, aby se zjistily jeho vlastnosti. Teprve poté se mohly hledat cesty k jeho usměrnění a zneškodnění.
Hlavní pracovní sál byl zřízen především pro detekci organismu.
Leavitt a Stone seděli vedle sebe před ovládacími pulty a měřícími ukazateli. Stone manipuloval s mechanickýma rukama a Leavitt obsluhoval mikroskopovací zařízení. Pochopitelně nebylo možno vstoupit do sálu a zkoumat družici přímo. Automaticky ovládané mikroskopy s obrazovkami v hlavní řídící místnosti to obstaraly za ně.
Při projektování této místnosti se hned na počátku musela řešit otázka, zda se má použít televizní obrazovky nebo přímé vizuální kontroly. Televize byla levnější, zapojit ji bylo snadné. Zesilovače obrazu se už používaly v elektronovém

mikroskopu, u rentgenových přístrojů a u mnohých jiných. Plánovací skupina však rozhodla, že televizní obrazovka je pro jejich účely příliš nepřesná. Ani kamera, jež pracovala oproti běžné komerční televizi s dvojnásobným počtem řádků a měla tedy lepší rozlišovací schopnost, pro požadované účely nedostačovala. Skupina se nakonec rozhodla pro optiku užívající skleněných vláken. V tomto systému je obraz přenášen ohebným svazkem skleněných vláken a promítán přímo k pozorovateli. Získá se tak jasný a ostrý obraz.
Stone nastavil družici do vhodné polohy a stiskl příslušné ovládací páky. Od stropu se vysunula černá skříňka a začala přejíždět nad povrchem družice. Oba muži pozorně sledovali stínítko.
"Začni s pětinásobným zvětšením," řekl Stone. Leavitt nastavil hodnoty. Pozorovali, jak se mikroskop automaticky pohybuje kolem družice a zaostřuje se na její kovový povrch. Prohledali celý povrch a pak přešli na dvacetinásobné zvětšení. Trvalo to tentokráte déle, neboť šířka záběru byla menší. Stále nic na povrchu neviděli, žádné otvory, žádné prohlubně - nic, co by vypadalo jako drobný živý organismus.
"Teď tam dáme stovku," rozhodl Stone. Leavitt opět nastavil hodnoty a posadil se. Věděli, že jim právě začíná dlouhé a únavné pátrání. Je možné, že nic nenajdou. Zanedlouho mají přejít na vnitřek družice. Tam by mohli něco najít. Nebo také ne. Tak jako tak budou odebírat vzorky pro analýzu a očkovat je na kultivační půdy.
Leavitt odtrhl oči od obrazovky a rozhlédl se po místnosti za sklem. Mikroskopovací zařízení, jež bylo zavěšeno u stropu na tenkých nosnících a drátech, se automaticky pohybovalo v táhlých kruzích kolem družice. Pohlédl zpět na stínítko. V hlavním sále byly tři a všechny ukazovaly totéž zorné pole. Teoreticky mohli použít tří mikroskopovacích snímačů s projekcí na tři stínítka a prozkoumat tak družici za dobu třikrát kratší. Nechtěli to však udělat, alespoň ne hned. Byli si vědomi toho, že se jim pozornost v průběhu dne únavou otupí. Ať se budou snažit jakkoliv, nedokáží být nepřetržitě ve střehu. Budou-li však oba sledovat jeden obraz, bude tu větší naděje, že jim nic důležitého neunikne.
Povrch kuželovité družice, vysoké 94 cm, se základnou o průměru 30 cm, zabíral plochu kolem 4200 cm2. Trojí snímání - při pětinásobném, dvacetinásobném a stonásobném zvětšení - jim zabralo asi dvě hodiny. Koncem třetího snímání prohlásil Stone: "Asi bychom měli pokračovat při čtyři sta čtyřicítce."
"No ale..."
"Chtěl bych teď přejít rovnou na vnitřek. Když tam nic nenajdeme, vrátíme se zpátky na povrch a projedeme to čtyři sta čtyřicítkou."
„Souhlasím."
"Tak dobře," řekl Stone, "začneme zase s pětkou. Uvnitř."
Leavitt se chopil ovládacích páček. Teď nebylo možno použít automat. Mikroskopovací zařízení mělo naprogramováno sledování obrysů pravidelného tělesa, jako je krychle, koule nebo kužel. Nedovedlo však prohlížet vnitřek družice bez řízení. Leavitt nastavil objektivy na pětinásobné zvětšení a přepnul přístroj na ruční navádění. Poté jej nasměroval do sběrného otvoru družice.
Stone pozoroval obrazovku a řekl: "Víc světla."
Leavitt upravil osvětlení. Pět světelných zdrojů sjelo od stropu a zamířilo na sběrný otvor družice.
"Je to lepší?"
"Prima."
Leavitt pohyboval mikroskopovacím zařízením a sledoval při tom svou obrazovku. Trvalo to několik minut, než docílil plynulého pohybu. Koordinace pohybů nebyla totiž snadná, asi jako když se má psát podle pohledu do zrcadla. Za chvíli už dokázal snímat zcela plynule.
Snímání při pětinásobném zvětšení trvalo dvacet minut. Nenašli nic až na malou vpáčeninu, velkou asi jako hrot tužky. Na Stoneovo přání začali prohlídku při dvacetinásobném zvětšení právě na tomto místě.
Přímo je to uhodilo do očí: Drobná černá skvrnka vroubkované hmoty, ne větší než zrnko písku. A černá hmota jako by byla prostoupena zelenými částicemi.
Ani jeden z nich nedal najevo vzrušení, ačkoliv Leavitt později připustil, že se vzrušením chvěl. "Stále jsem si uvědomoval, že pokud jsme to teď našli, je to něco zcela nového, nějaká úplně nová forma života..."
Nicméně prohodil jenom: "Zajímavé, co?"
"Měli bychom asi spíše dokončit prohlídku při dvacetinásobném zvětšení," usoudil Stone. Snažil se mluvit nevzrušeně, bylo však zřejmé, že je také rozčilen. Leavitt by byl chtěl prohlédnout skvrnu při větším zvětšení okamžitě, ale chápal Stonea. Nemohli si dovolit ukvapené závěry, dokonce vůbec žádné závěry. Jejich jediná naděje spočívala v pečlivosti. Museli postupovat systematicky, aby si byli v každé chvíli jisti, že nic nepřehlédli. Jinak by se mohlo stát, že by po dlouhé práci, zaměřené určitým směrem, shledali, že se nedostali nikam, že udělali chybu, že nesprávně hodnotili některý fakt a že mařili čas.
Leavitt tedy provedl úplný průzkum vnitřku družice při dvacetinásobném zvětšení. Dvakrát nebo třikrát, vždy když se jim zdálo, že vidí stopy zelené barvy, se zastavil. Poznamenali si souřadnice, aby později při větším zvětšení mohli ihned najít podezřelá místa. Teprve po půlhodině Stone prohlásil, že je s průzkumem při dvacetinásobném zvětšení spokojen. Udělali si malou přestávku, aby mohli polknout dvě tabletky kofeinu a zapít je vodou. Skupina již dříve rozhodla, že amfetaminy se nebudou užívat, jen v případě, bude-li to opravdu nanejvýš nutné. Byly uskladněny v lékárně pátého poschodí. Pro běžné účely měli doporučen jen kofein.
S kyselou chutí v ústech nastavil Leavitt stovkové objektivy a začal třetí snímání. Opět začali s drobnou černou skvrnkou v malé prohlubni.
Bylo to trochu zklamání: při větším zvětšení se nelišila od předchozího obrazu, byla pouze větší. Mohli však dobře rozeznat, že to je nepravidelný útvar, připomínající kamínek. A teď také zřetelně viděli, že do zvrásněného povrchu jsou vetkány drobné žilky zelené hmoty.
"Co si o tom myslíš?" zeptal se Stone.

"Jestli je tohle objekt, s nímž se družice srazila," pravil Leavitt, "pak se musel buď pohybovat velkou rychlostí, anebo je velmi těžký. Není totiž dost velký na to, aby..."
"Aby mohl vychýlit družici z oběžné dráhy. Souhlasím, ale ten důlek není příliš hluboký."
"Tedy?"
Stone pokrčil rameny. "Tohleto tedy buď změnu oběžné dráhy nezavinilo, anebo to má takové elastické vlastnosti, o nichž ještě nic nevíme."
„A co si myslíš o tom zeleném zabarvení?"
Stone se zamračil. "Nedostaneš mě. Jsem jen zvědavý, nic víc a nic míň."
Leavitt se usmál a pokračoval v prohlížení. Byli teď trochu v povznesené náladě, mysleli si, že se jim podařilo najít to, co chtěli.
Zkontrolovali ještě další místa, kde předtím viděli zelené zabarvení, a potvrdili si při větším zvětšení přítomnost zelených skvrnek.
Tyto skvrnky se však lišily od těch, jež viděli na onom zrnku. Za prvé byly větší a poněkud jasnější a za druhé jejich obrysy vypadaly zcela pravidelné a zaoblené.
"Jako kdyby byl vnitřek postříkán kapičkami zelené barvy," poznamenal Stone.
"Doufám, že není."
"To můžeme zkusit," řekl Stone.
"Počkáme si až na čtyřistačtyřicítku."
Stone souhlasil. Prohlíželi už družici skoro čtyři hodiny, a nepociťovali únavu. Pozorně sledovali obraz. Ve chvíli, kdy vyměňovali objektivy, se náhle zatemnil. Když opět zaostřili, viděli důlek s černou skvrnou a se zelenými políčky. Při tomto zvětšení byly nepravidelnosti povrchu velice nápadné, vypadalo to jako miniaturní planeta s vyčnělými vrcholy a zařízlutými údolími. Leavitta napadlo, že vidí přesně to: drobnou planetu se vším všudy, s nedotčenými formami života. Svou myšlenku však zapudil. Nemožné.
Stone řekl: "Jestli je to meteor, tak vypadá nějak divně."
„Co ti na tom vadí?"
"Tady, podívej, ten levý okraj," ukázal Stone na obrazovku.
"Povrch toho kamene - jestli to vůbec je kámen - je drsný úplně všude, kromě levého okraje - ten je hladký a spíše rovný."
"Nějaký arteficiální povrch?"
Stone povzdechl: "Když se na to tak dívám," zauvažoval nahlas, "skoro bych řekl, že ano. Podívejme se na ty zelené skvrnky."
Leavitt nastavil souřadnice a zaostřil. Na obrazovce se objevil nový obraz. Tentokrát to byl silně zvětšený obraz jednoho zeleného bodu. Okraje byly při tomto pohledu zcela zřetelné. Nebyly hladké, nýbrž lehce vroubkované. Vypadaly skoro jako kolečko v hodinkách.
"To jsem blázen," vyhrkl Leavitt.
„To přece není barva. Vroubky jsou příliš pravidelné."
A v tu chvíli, zničehonic, to proběhlo přímo před jejich očima: zelená skvrnka na zlomek vteřiny zčervenala a opět zezelenala.
"Viděl jsi to?"
„Viděl. Nezměnil jsi osvětlení?"
"Ne. Ani jsem se ho nedotkl."
A za okamžik se to odehrálo znovu. Zelená, purpurová a znovu zelená.
"To je divné, co?"
"To by mohlo být -"
A pak se skvrnka náhle zbarvila do červena a červená zůstala. Vroubky zmizely. Skvrnka se poněkud zvětšila a mezery mezi vroubky se zaplnily. Teď to byl dokonalý kruh. Znovu se zbarvil zeleně.
"Roste to," řekl Stone.
Pracovali rychle. Spustili od stropu filmové kamery a snímali z pěti úhlů rychlostí, devadesáti šesti políček za vteřinu. Časosběrná kamera snímala v půlvteřinových intervalech. Leavitt spustil ještě další dvě kamery a umístil je do dvou různých vzdáleností od hlavní kamery.
Všechny tři obrazovky teď poskytovaly různé pohledy na zelenou skvrnku.
"Můžeme tam dát ještě větší zvětšení?" zeptal se Stone.
"Už ne. Nezapomeň, že jsme se rozhodli pro 440 jako maximum."
Stone zaklel. Pro větší zvětšení by se museli přemístit do jiné místnosti, nebo použít elektronové mikroskopy. V každém případě to vyžadovalo čas.
Leavitt se zeptal: "Začneme kultivovat?"
"Ano. To můžem."
Leavitt nastavil zvětšení opět na dvacet. Ukázalo se, že jde celkem o čtyři zajímavá místa - tři malé izolované zelené skvrnky a kamének s prohlubní. Stiskl knoflík, umístěný na ovládacím panelu s nápisem "KULTIVACE". Ze stěny místnosti se vysunul velký podnos, na němž byly naskládány kulaté Petriho misky z umělé hmoty. Uvnitř každé misky byla vrstva kultivační půdy.

Projekt Wildfire předpokládal použití všech existujících půd. Půdy se skládaly z rosolovitých látek obsahujících živiny, jež baktérie využívají k růstu a k množení.

Kromě obvyklých kultivačních půd - krevního agaru z koňské a králičí krve, čokoládového agaru a Sabouraudovy půdy - tu bylo třicet diagnostických půd, obsahujících cukry a anorganické soli. Dále tu měli třiačtyřicet speciálních půd včetně půd pro pěstování baktérií vyvolávajících tuberkulózu a média pro méně obvyklé plísně včetně kultivačních půd dosud běžně neužívaných, označených jen čísly ME-997, ME-423, ME-A12. Na podnosu s kultivačními půdami ležela též sada sterilních tampónů. Pomocí mechanických rukou uchopil Stone tampóny a po řadě se jimi lehce dotýkal vždy nejdříve povrchu družice a poté živých půd. Leavitt současně děroval data pro počítač, aby později měl záznam o jednotlivých odběrech. Takto postupně odebrali stěry z povrchu družice a přešli na vnitřek. Za současné kontroly velmi zvětšujícím mikroskopem odebral Stone ještě stěry ze zelených skvrnek a přenesl je na různé kultivační půdy. Nakonec sebral jemnou pinzetou zrnko a položil je do čisté skleněné misky.
Celý tento postup jim trval dobré dvě hodiny. Nakonec Leavitt přepnul počítač na program MAXCULT, který dodával automaticky pokyny pro zpracování stovek Petriho misek, jež naočkovali. Některé z nich se totiž musely uložit při pokojové teplotě a normálním atmosférickém tlaku, jiné měly být vystaveny chladu či naopak vysoké teplotě buď za přetlaku, nebo ve vakuu. Část misek měla být inkubována za zvýšeného tlaku kyslíku, jiná část pak za nízkého tlaku kyslíku a opět buď na světle, nebo ve tmě. Třídění a rozdělování ploten by za těchto podmínek trvalo člověku několik dní. Počítač byl schopen provést to všechno za několik vteřin. Když se program rozběhl, Stone položil sloupce Petriho misek na pásový transportér. Pak sledovali, jak jsou misky ukládány do jednotlivých inkubačních boxů.
Nezbývalo jim teď než čekat dvacet čtyři až čtyřicet osm hodin, než něco vyroste.
"Zatím můžeme začít s rozborem toho kamene, jestli to vůbec je kámen," řekl Stone. "Jak jsi na tom s obsluhou elektronového mikroskopu?"
"No, je to slabší," odpověděl Leavitt. S elektronovým mikroskopem nepracoval už přes rok.
"Tak já tedy připravím preparát. Budem chtít u toho také hmotové spektrum. To jde všechno přes počítač. Nejdřív to ale musíme sjet při větším zvětšení. Jaké zvětšení máme v Morfologii k dispozici?"
"Tisíc."
"Tak na to půjdeme hned. Pošli ten kámen do Morfologie."
Leavitt pohlédl na řídící pultík a stiskl knoflík MORFOLOGIE. Stone položil mechanickýma rukama skleněnou mističku se zrnkem na transportér.
Ohlédli se na hodiny. Ukazovaly 11.00. Pracovali tedy nepřetržitě jedenáct hodin.
"Tak to bychom zatím měli," oddychl si Stone.
Leavitt se zašklebil a luskl prsty.

16 / Pitva

Burton pracoval v pitevně. Byl nervózní a rozčilený, stále jej pronásledovaly vzpomínky na Piedmont. O několik týdnů později, když hodnotil své uvažování při práci v pátém poschodí, litoval, že nebyl schopen se soustředit.
Hned v prvních pokusech se totiž dopustil několika chyb.
Podle směrnic se od něho vyžadovalo, aby prováděl pitvy mrtvých zvířat, byl však také pověřen předběžnými pokusy s přenašeči. Upřímně řečeno, Burton na tuhle práci jaksi nebyl; byl by se na ni hodil spíše Leavitt. O Leavittovi se však myslelo, že bude užitečnější pro předběžné izolace a identifikace.
A tak pokusy s vektory padly na Burtona.
Byly prosté a nekomplikované a byly naplánovány tak, aby daly odpověď na otázku, jak se onemocnění přenáší.
Burton začal u sady klecí sestavených do řad za sebou. Každá měla oddělený přívod vzduchu. Přívody mohly být navzájem propojovány nejrůznějšími způsoby.
Burton položil jednu vzduchotěsnou klec s mrtvolou krysy vedle jiné klece, v níž byla krysa živá. Stiskl knoflíky. Vzduch začal proudit z jedné klece do druhé. Živá krysa se převalila a zašla.
Zajímavé, pomyslel si. Přenos vzduchem. Propojil další klec s živou krysou, avšak mezi klec a mrtvou a živou krysou vložil membránový filtr. Tento filtr měl otvory o průměru 100 angströmů - velikosti malého viru.
Otevřel spojku mezi oběma klecemi. Krysa zůstala naživu. Chvíli pozoroval a byl spokojen. Ať už onemocnění je přenášeno čímkoliv, je to větší než virus. Vysunul filtr a nahradil jej filtrem s většími póry. Tak pokračoval, až krysa zahynula.
Tenhle tedy agens propustil. Zkontroloval jej: dva mikrony v průměru, zhruba velikost malé buňky. Pomyslel si, že právě získal důležitý údaj - velikost infekčního agens.
To bylo zjištění skutečně důležité, neboť jedním jednoduchým pokusem vyloučil možnost, že jde třeba o nějakou bílkovinu se škodlivým účinkem. V Piedmontu si se Stonem mysleli, že snad jde o plyn, který nějaký živý organismus vylučuje jako exkrement.
Zřejmě to tedy plyn není. Onemocnění je přenášeno něčím, co má velikost buňky, něčím mnohem větším, než je molekula plynu.
Další krok byl rovněž jednoduchý - určit, zda mrtvá zvířata jsou potenciálně infekční.
Vzal jednu z mrtvých krys a vyčerpal z klece vzduch. Vyčkal, až bylo dosaženo vakua. Při poklesu tlaku krysa praskla a vyhřezly jí vnitřnosti. Burton si toho nevšímal. Když byl jist, že je všechen vzduch vyčerpán, nahradil jej čistým filtrovaným vzduchem. Pak tuto klec spojil s klecí živého zvířete.
Nic se nestalo.
Zajímavé, řekl si. Pomocí dálkově ovládaného skalpelu mrtvé zvíře úplně otevřel, aby měl jistotu, že jakýkoliv organismus uvnitř mrtvého těla se může uvolnit do vzduchu. Nic se nestalo. Živá krysa vesele pobíhala po kleci.
Výsledek byl zcela jasný: mrtvá zvířata nejsou infekční. Proto se také mohli supi popásat na mrtvolách a nezašli.

Mrtvoly nemohou přenášet onemocnění, to mohou jen zárodky samotné, přenášené vzduchem, pomyslel si.
Zárodky ve vzduchu jsou škodlivé.
V mrtvolách jsou neškodné.
V jistém smyslu se to dalo očekávat. Mělo to něco společného s teoriemi o přizpůsobení a vzájemné adaptaci mezi baktériemi a člověkem. Burton se o tento problém už dlouho zajímal a přednášel o něm na baylorské lékařské fakultě. Většina lidí, když slyší o baktériích, pomyslí hned na nemoc. Ve skutečnosti však jen asi 3 % baktérií je schopna vyvolat u člověka onemocnění. Ostatní jsou buď neškodné, nebo užitečné. Například v lidském střevě žije mnoho baktérií, jež napomáhají trávení. Člověk je potřebuje a je na ně odkázán.
Člověk žije totiž v oceánu baktérií. Jsou všude - na kůži, v uších, v ústech, i hluboko v plicích, v útrobách. Všechno, čeho se dotýkáme, i každý výdech je prostoupen baktériemi. Většinou si to ani neuvědomujeme.
A to je ten důvod. Člověk a baktérie si na sebe navzájem zvykli, vyvinuli jakýsi druh vzájemné imunity. Oba se na sebe navzájem adaptovali.
A to opět z velmi jednoduchého důvodu. V biologii platí princip, že se vývoj ubírá směrem ke zvýšení reprodukční schopnosti. Člověk, který byl snadno usmrcen baktériemi, byl málo adaptován. Nežil dostatečně dlouho, aby se mohl reprodukovat.
Baktérie, jež zabije svého hostitele, je také nedostatečně adaptována. Pro parazita totiž není výhodné, když zahubí svého hostitele. Musí nutně zahynout, když zahyne hostitel. Úspěšní paraziti jsou ti, kteří mohou žít na hostiteli, aniž ho zabijí.
A nejúspěšnější hostitel je ten, který může parazita snášet, nebo ho dokonce umí využít tak, aby byl pro něj prospěšný, aby pro něho pracoval.
"Nejlépe adaptované baktérie," říkal Burton, „jsou ty, jež vyvolávají lehká onemocnění, anebo vůbec žádná onemocnění. Člověk může hostit potomstvo jedné buňky Streptococcus viridans po šedesát či sedmdesát let. Po tuto dobu člověk roste a bezstarostně se rozmnožuje. Přesně totéž dělá jeho streptokok. Nebo třeba Staphylococcus aureus - člověk ho ve svém těle nosí a zaplatí za to pouze čas od času daň v podobě hnisavé vyrážky nebo nežitu. Původce tuberkulózy je možno přechovávat v těle po desetiletí a původce syfilis po celý život. Obě posledně jmenovaná onemocnění nejsou sice lehká, probíhají však mnohem mírněji než před dávnými časy, neboť člověk a mikrob se navzájem adaptovali."
Tak je například známo, že před několika sty léty probíhala syfilis jako prudké akutní onemocnění, doprovázené rozsevem hnisavých boláků po celém těle. Smrt nastávala do několika týdnů. Za sto let se však člověk i spirocheta naučili vzájemné toleranci.
Tyto úvahy nebyly zdaleka tak abstraktní a akademické, jak by se na první pohled zdálo. Již při prvních pracovních schůzkách projektu Wildfire Stone zdůrazňoval, že asi 40 procent všech onemocnění u lidí je způsobeno mikroorganismy. Burton naproti tomu uváděl, že pouze asi tři procenta mikroorganismů vyvolávají onemocnění. Je sice zřejmé, že mnoho lidského utrpení lze přičíst na vrub baktériím, avšak každá jednotlivá baktérie má malou šanci, že vyvolá onemocnění. Je to tím, že proces adaptace - tedy přizpůsobování člověka baktériím - je velmi komplexní.
"Většina baktérií," uváděl Burton, "jednoduše nemůže žít v člověku tak dlouho, aby mu mohla uškodit. Tak či onak jsou tu podmínky dosti nepříznivé. Lidské tělo je pro některé buď příliš horké, nebo naopak příliš studené. Dále je to prostředí pro jedny baktérie příliš kyselé a pro jiné zase příliš alkalické a je v něm buď velké množství kyslíku, anebo zase nedostatek. Lidské tělo je pro většinu baktérií stejně nehostinné jako Antarktida."
To tedy znamená, že pravděpodobnost, že by nějaký organismus z vesmíru byl schopen člověku uškodit, je malá. Všichni to uznávali, nicméně jim bylo jasné, že laboratoře Wildfire by měly být rozhodně postaveny.
Burton samozřejmě tehdy souhlasil, teď měl však pocit, že se jeho prorocká slova naplňují,
Bylo nesporné, že nalezený neznámý mikroorganismus má schopnost usmrtit člověka. Nebyl však v pravém slova smyslu na člověka adaptován, protože když svého hostitele zabil, ihned v něm zahynul. Nebyla tu možnost přenosu z jednoho těla do druhého. Existoval v hostiteli po dobu jedné, dvou vteřin a pak s ním hynul. Teoreticky uspokojivý závěr, pomyslel si. Z praktického hlediska však jim ještě zbývalo mikroba izolovat, určit a najít lék proti němu. Burton už měl základní představa o způsobu přenosu mikroba a o mechanismu smrti: koagulace, srážení krve v cévách. Byla tu však otázka - jak se dostává organismus do těla?
Mikrob je zřejmě přenášen vzdušnou cestou, je tu tedy možnost kontaktu s kůží a s plícemi. Není vyloučeno, že proniká přímo kůží, nebo že je vdechován. Možná že se uplatňují obě cesty. Jak na to?
Zprvu zamýšlel obalit pokusné zvíře fólií a nechat nezakrytou jen tlamu. Bylo by to schůdné, ale zabralo by to příliš mnoho času. Uvažoval nad tímto problémem skoro hodinu. Pak přišel na mnohem jednodušší způsob. Je známo, že neznámý organismus usmrcuje srážením krve. Pak je pravděpodobné, že koagulace začíná vždy v místě vstupu infekce do těla. Je-li to kůže, začne srážení poblíž povrchu. Jsou-li to plíce, pak začne v hrudníku a šíří se směrem ven.
To mohl zkusit. Jestliže použije radioaktivně značenou krevní bílkovinu a bude scintilačním počítačem zaznamenávat radioaktivitu, pak může určit, kde se v těle začala krev srážet.
Připravil si pokusné zvíře. Vybral si opici, protože je člověku anatomicky bližší než krysa. Vstříkl jí do žíly izotop hořčíku, jímž se značkují bílkoviny, a vykalibroval snímač. Poté opici přivázal a zamířil na ni snímač scintilačního počítače.
Snímač zaznamenává výsledky počítání impulsů přímo na papír s předkreslenými obrysy těla. Vložil do počítače program tisku výstupních dat a pak vystavil opičku proudu vzduchu obsahujícímu smrtící mikroorganismus.
Výsledek byl tištěn okamžitě:

OBRAZ USTÁLEN
KONEC PROGRAMU
KONEC TISKU 03.50

Skončilo se to všechno za tři vteřiny. Záznam mu prozradil, co chtěl vědět, že totiž srážení začalo v plicích a šířilo se odtud do celého těla.
Bylo tu však ještě něco. Burton to po čase vyjádřil takto: "Domníval jsem se, že smrt a srážení nenastávají současně. Zdálo se mi nepravděpodobné, že by smrt mohla nastat za tři vteřiny, ale za daleko nepravděpodobnější jsem považoval to, že by se veškerá krev - pět litrů - mohla srazit v tak krátké době. Chtěl jsem vědět, zda se netvoří sraženina v jednom klíčovém bodě, třeba v mozku, a zda se pak krev v ostatním těle nesrazí už mnohem pomaleji."
Burton tedy pomyslel na mozek už v tomto prvním stádiu své práce. Při zpětném pohledu se nyní ukazuje, jak velká byla škoda, že tento svůj logický závěr nedovedl do konce. Neudělal to proto, že měl v ruce výsledek, který mu jasně ukazoval, že srážení začalo v plicích a proniklo krčními tepnami do mozku teprve asi za jednu či dvě vteřiny.
A tak tedy Burton ztratil o mozek zájem. A ve svém omylu se utvrdil ještě dalším pokusem.
Byl to jednoduchý pokus, takže ani nebyl obsažen ve směrnicích projektu Wildfire. Burton vycházel z faktu, že srážení se časově shoduje se smrtí. Zabrání se smrti, když se zabrání srážení krve?
Vzal několik krys a vstříkl jim heparin - látku s protisrážlivým účinkem. Heparin se jako látka s rychlým účinkem používá v lékařství zcela běžně. Její účinek je dopodrobna znám. Burton jej vstřikoval do žíly v různých dávkách, od nízké až po vysokou. Potom vystavil krysy vzduchu obsahujícímu smrtící organismus.
První krysa s nízkou dávkou zahynula v pěti vteřinách. Ostatní pak zdechly v průběhu jedné minuty. Jedna krysa s nejvyšší dávkou žila asi tři minuty, ale nakonec také zašla.
Burton byl výsledkem zklamán. Ačkoliv bylo možno smrt oddálit, nebylo možné jí zabránit. Metoda sympto matické léčby tedy nefungovala.
Dal mrtvé krysy stranou, a v tu chvíli se dopustil hlavní a zásadní chyby.
Krysy, které dostaly protisrážlivý preparát, nepitval.
Místo toho se vrátil zpět k původním uhynulým zvířatům, k první uhynulé kryse a k první opici, která byla dopravena do blízkosti družice. U nich provedl kompletní pitvu, avšak zvířata, jimž byl podán heparin, vyřadil do odpadu.
To se stalo čtyřicet osm hodin před tím, než poznal svou chybu.
Pitval pečlivě a soustředěně. Pracoval pomalu, neboť si uvědomoval, že nesmí přehlédnout ani nejmenší detail. Vyjmul vnitřní orgány krysy a opice a odebral vzorky pro biopsii a pro elektronovou mikroskopii. Podle makroskopického vyšetření bylo zřejmé, že zvířata uhynula na koagulaci krve v cévách. Artérie, srdce, plíce, ledviny, játra a slezina, tedy všechny orgány, jež jsou mohutně překrveny - byly ztvrdlé jako kámen. To se dalo očekávat. Vzorky tkáně přenesl na druhou stranu místnosti, aby zhotovil zmrazené řezy pro mikroskopické vyšetření. Když mu laborantka předložila hotové preparáty, prohlédl je a všechny vyfotografoval.
Tkáně se jevily normální. Kromě krevních sraženin v cévách na nich nic zvláštního nebylo vidět. Uvědomil si, že tytéž vzorky se teď pošlou do histologické laboratoře, kde jiný laborant zhotoví preparáty obarvené hematoxylin-eosinem, Schiffovým reagens a Zenkerovým formalinem. Řezy z mozku se obarví podle Nissla a naimpregnují Cajalovou metodou. To potrvá dalších dvanáct až patnáct hodin. Mohl sice doufat, že histologie mu řekne něco podstatného, ale neměl pro to žádné důvody.
Stejně tak nejevil valné nadšení pro elektronoptické vyšetření. Elektronový mikroskop byl sice velmi užitečný přístroj, ale mnohdy dovedl věci spíše zkomplikovat. Elektronový mikroskop umožňuje velké zvětšení a zviditelňuje i nepatrné detaily, ovšem jen v případě, že pozorovatel ví, na co se má dívat. Je neocenitelný při vyšetřování jedné buňky, nebo její části. Napřed ale musí být jasno, o kterou buňku má jít. A v lidském těle jsou miliardy buněk.
Po deseti hodinách práce si sedl, aby v klidu promyslel, co zjistil. Načrtl si stručný seznam:
1. Smrtící agens je asi velikosti 1 µ. Není to tedy plyn ani izolovaná molekula, ani bílkovina o velké molekulové váze, ani virus. Má velikost buňky a může to být buňka určitého typu.
2. Smrtící agens se přenáší vzduchem. Mrtví živočichové nejsou infekční.
3. Smrtící agens vniká do organismu dýchacími cestami a proniká do plic. Tam pravděpodobně přechází do krve a působí koagulaci.
4. Smrt je způsobena sražením krve. To nastává za několik vteřin a koinciduje s koagulací krve v celém krevním řečišti.
5. Antikoagulancia tomuto procesu nezabrání.
6. U uhynulých zvířat nejsou patrné žádné jiné patologické změny.
Burton pohlédl na své závěry a zavrtěl hlavou. Antikoagulancia neúčinkují, ale je jisté, že něco celou tu věc zastavit dovede. Je způsob, jak toho dosáhnout. Tím si byl jist.
Dva lidé totiž zůstali naživu.

17 / Uzdravení

Bylo 11.47. Mark Hall byl skloněn nad počítačem a prohlížel výsledky laboratorního vyšetření Petera Jacksona a

kojence. Počítač tiskl výsledky okamžitě, tak jak přicházely z automatických laboratorních vyšetřovacích přístrojů. V této chvíli byly vytištěny téměř všechny výsledky.

VYŠETŘENÍ KÓDOVANÉ "KOJENEC" -
VŠECHNY LABORATORNÍ HODNOTY V MEZÍCH NORMY

U Petera Jacksona to dopadlo jinak. Jeho výsledky se v několika bodech odchylovaly od normálu.

VYŠETŘENÍ KÓDOVANÉ "JACKSON, PETER"
TYTO LABORATORNÍ HODNOTY SE LIŠÍ OD NORMY:

TEST	NORMÁL		HODNOTA
HEMATOKRYT	38-54	21	PŘI PRVNÍM STANOVENÍ
		25	OPAKOVÁNÍ
		29	OPAKOVÁNÍ
		33	OPAKOVÁNÍ
		37	OPAKOVÁNÍ
UREA-N	10-20	50	
RETIKULOCYTY	1	6	
ČETNÉ NEZRALÉ FORMY ERYTHROCYTŮ			
TEST	NORMÁL		HODNOTA
PROTROMB ČAS		12	12
PH KRVE	7,4	7,31	
SGOT	40	75	
SEDIMENTACE ERY		9	29
AMYLÁZA	70-200	450	

Některé výsledky bylo snadné interpretovat, jiné nikoliv. Tak například hematokrit stoupal proto, že Jackson dostával transfúzi plné krve a erytrocytární masy. Urea N - to jest krevní hladina močovinného dusíku, jako měřítko funkce ledvin - byla mírně zvýšena, pravděpodobně snížením průtoku krve ledvinami. Ostatní výsledky vyplývaly ze ztráty krve. Retikulocyty stouply z jednoho na šest procent, neboť Jackson byl už nějakou dobu anemický. Nezralé formy červených krvinek naznačovaly, že se jeho tělo usilovně snažilo nahradit ztrátu krve a muselo tak vyplavovat do oběhu ještě nevyzrálé červené krvinky. Protrombinový čas prozrazoval, že ačkoliv Jackson krvácel odněkud z trávícího traktu, netrpěl primárně krvácivostí, krev se mu srážela normálně. Sedimentace erytrocytů a SGOT ukazovaly na poškození tkáně. Někde v Jacksonově těle odumírala nějaká tkáň, pH krve však bylo záhadou. 7,31 je skutečné vysoké, i když ne nějak katastrofálně. Hall nevěděl, jak si to má vysvětlit. Stejně tak počítač.

PACIENT KÓDOVANÝ "JACKSON, PETER"
PRAVDĚPODOBNÉ DIAGNÓZY:

1. AKUTNÍ A CHRONICKÉ KRVÁCENÍ
PŮVOD V TRÁVICÍM TRAKTU 0,884 JINÉ STATISTICKY VÝZNAMNÉ PŘÍČINY:
ŽÁDNÉ
2. ACIDÓZA
PŘÍČINA NEZNÁMÁ
DALŠÍ ÚDAJE ŽÁDOUCÍ
DOPLNIT ANAMNÉZU

Hall si přečetl diagnózu a pokrčil rameny. Počítač mu sice doporučoval, aby s pacientem pohovořil, nebylo to však tak jednoduché. Jackson byl v bezvědomí, a tak pokud spolykal něco, co mu zvýšilo kyselost krve, nepřijdou na to dříve, než se probere.
Napadlo ho, že by se ještě mohl podívat na krevní plyny. Přistoupil k počítači a naklepal žádost o analýzu krevních plynů. Počítač tvrdohlavě odpověděl:

ANAMNÉZA DŮLEŽITĚJŠÍ NEŽ LABORATORNÍ ANALÝZA

Hall vyťukal: "Pacient je v komatu." Zdálo se, že o tom počítač chvíli uvažuje, a pak se objevil na obrazovce nápis:

PRŮBĚŽNÉ VYŠETŘOVÁNÍ NESVĚDČÍ PRO KOMA V EEG ALFA VLNY CHARAKTERISTICKÉ PRO SPÁNEK

"To jsem ale trouba," zabručel Hall. Podíval se oknem na Jacksona a uviděl, že se Jackson protahuje a probouzí jako z hlubokého spánku. Vklouzl ihned do ochranného oděvu a sklonil se nad pacientem.
"Pane Jacksone, probuďte se..."

Pomalu otevřel oči a upřel zrak na Halla. Zamrkal, jako by tomu nechtěl uvěřit.
"Nebojte se," řekl Hall konejšivě. "Jste nemocen a my vás tu ošetřujeme. Je vám už líp?"
Jackson polkl a přikývl. Zdálo se, že se bojí promluvit. Kůži však už neměl tak bledou a na tvářích se mu vytvořil slabý ruměnec. Také nehty už nebyly šedivé.
"Jak je vám?"
"Dobře..., a kdo vůbec jste?"
"Jsem doktor Hall. Ošetřuji vás, krvácel jste. Museli jsme vám dát transfúzi."
Jackson to přijal docela klidně. Jen kývl. To přivedlo Halla k otázce: "Už se vám něco podobného stalo dříve?"
"Jo, dvakrát," odpověděl.
"A jak k tomu došlo?"
"Kde to jsem?" řekl Jackson a rozhlížel se kolem. "To je nemocnice? A proč máte na sobě tohle?"
"Ne, jste ve zvláštní laboratoři. V Nevadě."
"V Nevadě?" zavřel oči a vrtěl hlavou, "ale ne, jsem přece v Arizoně."
"Už ne. Převezli jsme vás sem, abychom vám mohli pomoci."
"K čemu je vám ten oblek?"
"Přivezli jsme vás z Piedmontu. Je tam nějaká nákaza, a tak jste teď v izolaci."
"To jako jsem nakažlivej?"
"To právě přesně nevíme. Musíme ale -"
"Koukněte," přerušil Halla, pokoušeje se vstát, "tady se mi to ňák nelíbí. Chci pryč. Nechci tady bejt." Začal se na posteli zmítat a tahat za řemeny. Hall ho jemně přitlačil zpět na lůžko.
"Musíte si odpočinout, pane Jacksone. Všechno zas bude dobré, ale musíte klidně ležet. Byl jste vážně nemocen."
Jackson se s váháním položil na lůžko. "Chtěl bych cigaretu."
"Tu vám bohužel dát nemůžeme."
"Proč ne, sakra. Dejte mi cigaretu."
"Tady není dovoleno kouřit."
"Hele, mladej, kdybyste byl tady na světě už tak dlouho jako já, to byste pak taky už sám věděl, co můžete a co nemůžete. To mi už říkali před váma. Žádný kouření, nic ostrýho pít a žádný koření. Tak jsem to zkusil. A víte, jak mi bylo? Na poblití, to vám řeknu, na poblití."
"Kdo vám to říkal?"
"No doktoři."
"Kteří doktoři?"
"Tam, ve Phoenixu. To je nemocnice, to byste koukal. Všechno se tam leskne. A nosej tam bílý uniformy. No pohádka. Ale já bych tam nebyl šel sám vod sebe. To sestra pořád votravovala. Bydlí ve Phoenixu s Georgem. To je její muž. Takovej bambula. Já jsem do takový nemocnice kór nechtěl. Potřeboval jsem jen trochu vypřáhnout. Nedala jinak, a tak jsem teda nakonec šel."
"Kdy to bylo?"
"Loni. V červnu nebo v červenci, to už přesně nevím."
"Proč jste šel do nemocnice?"
"Proč se asi chodí do nemocnice! Byl jsem nemocnej, hergot."
"Co vás trápilo?"
"Ten pitomej žaludek, jako vždycky."
"Krvácení?"
"A jaký. Víte, pokaždý když jsem škytnul, tak ze mě šla krev. To jsem si ani nikdy nemyslel, že mám vůbec tolik krve."
"Krvácel jste ze žaludku?"
„No jo, to jsem už říkal, měl jsem to už několikrát. Byl jsem samá jehla," kývl směrem k infúzní soupravě, "a ládovali do mě krev. Loni ve Phoenixu a předtím v Tucsonu. Teda, já vám něco řeknu, Tucson, to je klasa. Príma. Měla mě na starosti pěkná sestřička, takovej diblík, a vůbec." Rázem zmlkl. "Synku, koukněte, kolik je vám vlastně let. Na doktora nevypadáte."
"Jsem chirurg."
"Jo, chirurg. Tak to pomalu. Mě už do toho chtěli kolikrát uvrtat, ale já pořád - to vás nesmí ani napadnout. Za žádnou cenu se nedám kuchat."
„Vy máte žaludeční vřed už dva roky?"
„To dýl. Začalo to najednou bolestma. Než jsem začal krvácet, tak jsem si myslel, že to je jen zkaženej žaludek."
Trvá to dva roky, uvažoval Hall, bude to tedy vřed, ne, rakovina.
"Šel jste hned do nemocnice?"
"Jo, a tam mě dali do kupy. Abych přej nejed nic s kořením, nenahýbal si a nehulil. A tak jsem je zkusil poslechnout, vážně. Ale nešlo to. Člověk si na neřesti lehko zvykne."
"A za rok jste byl v nemocnici zpátky?"
"No jo. Ve Phoenixu, moje sestra mě s tím bambulou Georgem navštěvovala každej den. On se totiž pořád jen hrabe v knihách. To víte, advokát. Řečnit umí, ale o životě nemá ani páru."
"Chtěli vás ve Phoenixu operovat?"
"No jasně! Nechci vás urážet, ale doktoři jsou na řezání jako diví. O ničem jiným nepřemejšlej. Ale já jim řek, když už jsem to se svým žaludkem vydržel doteďka, tak počítám, že to s ním už doklepu."
„Kdy vás propustili?"

"Muselo to bej začátkem srpna. Asi v prvním tejdnu, nebo tak."
"A kdy jste zase začal všechno jíst, kouřit a pít?"
"Koukněte, moc mě nepoučujte, hochu," řekl Jackson, "jsem tady už devětašedesát let, a jím tu škodlivou stravu a dělám to, vo čem vy říkáte, že mi škodí. Devětašedesát let. Mně to vyhovuje, a kdybych to tak nemoh dělat dál, tak ať mi každej vleze na záda."
"Vždyť ale musíte mít bolesti," namítl Hall a zamračil se.
"To víte, že mě to bere. Zvlášť když mám hlad. Ale vím, jak na to."
"Opravdu?"
"No jasně. V nemocnici mi dali tu mlíčnou kasičku, a abych to přej užíval - stokrát za den, vždycky si loknul. Fuj, chutná to jako křída. Našel jsem si ale něco lepšího."
"A co?"
"Aspirin," řekl s uspokojením Jackson.
"Aspirin?"
"No jistě. A účinkuje, to byste viděl."
"Kolik ho užíváte?"
"No, to teda dost. Teď poslední dobou. Denně jednu flaštičku. Znáte ty flaštičky, jak se prodávaj?"
Hall přikývl. Není divu, že tento muž má acidózu. Aspirin je acetylosalicylová kyselina, a pokud se užívá ve velkých dávkách, způsobuje kyselou reakci krve. Kromě toho dráždí žaludeční sliznici a může vyvolat krvácení.
"To vám nikdo neřekl, že aspirin vám může zhoršit krvácení?"
"Ale jo," odpověděl Jackson, „to mi řekli. Ale já jsem si toho nevšímal, protože jsem tím zaháněl bolest, víte. Aspirin a k tomu trochu šťávičky."
"Šťávičky?"
"Ostrou, víte?"
Hall zavrtěl hlavou. Nevěděl.
„‚Sterno'. Cedím to přes hadr..."
Hall vzdychl. "Tak vy pijete ‚Sterno'?"
"No, když nemám nic lepšího. Aspirin s tou šťávičkou zažene každou bolest."
„‚Sterno' neobsahuje jen alkohol. Je v něm také metanol."
"To vadí?" zeptal se Jackson s náhlými obavami.
"Samozřejmě. Můžete oslepnout, anebo dokonce i umřít."
"Sakramente, podívejme se. Ale mně to dělalo dobře, tak jsem to užíval," řekl Jackson.
"Měl ten aspirin a ta vaše šťávička na vás ještě nějaký účinek? Třeba na dech?"
"Že mi to teď připomínáte, tak si vzpomínám, že se mi trochu tíž dýchalo. Ale v mým věku už moc dejchat nepotřebuju."
Jackson zívl a zavřel oči.
"Moc se vyptáváte, hochu. Nechtě mě, chce se mi spát."
Hall na něj pohlédl a viděl, že má pravdu. Nejmoudřejší bude, když bude postupovat pomalu. Alespoň v tuto chvíli.
Prolezl tunelem zpět do hlavní místnosti. Obrátil se k laborantce: "Náš milý pan Jackson má už dva roky žaludeční vřed. Dáme mu pro jistotu ještě dvě konzervy krve a pak počkáme, co to bude dělat. Zaveďte mu sondu a proplachujte mu žaludek ledovou vodou."
Ozval se úder gongu.
"Co je zas?"
"Znamení, že uplynulo dvanáct hodin a že se musíte převléci. A že máte jít na poradu."
"Já, na poradu? Kam?"
"Zasedací místnost je vedle jídelny."
Hall kývl a vyšel ze sálu.
Sektor delta byl plný bzukotu a cvakání počítačů. Kapitán Arthur Morris právě zakládal do jednoho z nich nový program. Kapitán Morris byl programátor. Vyslali ho sem z velitelství v prvním poschodí na kontrolu, neboť už devět hodin nedostali po tajné lince Pentagonu žádnou závažnou zprávu. Bylo samozřejmě možné, že prostě nebylo nutno vysílat prioritní zprávy, nebylo to však pravděpodobné. Jestliže tedy nepřicházely žádné závažné zprávy, znamenalo to, že počítače nefungují, jak by měly. Kapitán Morris vyčkával, až v počítači doběhne vnitřní kontrolní program. Zjistil, že všechny obvody pracují bez poruchy.
Nespokojil se s tímto zjištěním a vložil ještě program CHECKLIM, jímž se prováděla podrobnější kontrola všech obvodů.
Trvalo to 0.03 vteřiny a stroj dal odpověď: na ovládacím pultu svítilo v řadě vedle sebe pět zelených světélek, Přešel k dálnopisu a v průběhu tisku četl:

FUNKCE VŠECH OBVODŮ V MEZÍCH NORMÁLNÍCH UKAZATELŮ

Spokojeně si přečetl výsledek a pokyvoval hlavou. Protože stál před dálnopisem, nemohl vědět, že přece jen nastala porucha. Byla to porucha mechanická, nikoliv elektronická, a tu kontrolní program nemohl odhalit. Vznikla přímo v dálnopisu. Z role papíru se na okraji odtrhával proužek papíru, odvíjel se a vnikl mezi zvonek a kladívko, takže se zvonek nemohl rozeznít. Proto za posledních devět hodin nezaznamenali příjem žádné vysoce závažné zprávy. Nebylo v možnostech stroje ani ve schopnostech člověka na takovouto poruchu přijít.

18 / Polední porada

Podle směrnic se měla skupina scházet každých dvanáct hodin na krátkou poradu, na níž se měly shrnovat výsledky a plánovat další postup. Aby se uspořil čas, konala se porada v malém pokoji vedle bufetu. Účastníci tak mohli současně jíst i konferovat.
Hall přišel poslední. Posadil se na židli před svůj oběd, dvě sklenice tekutiny a tři tablety různé barvy, právě ve chvíli, když Stone zahajoval. "Poslechneme si nejdříve, co nám poví Burton."
Burton vstal a váhavě charakterizoval své pokusy a jejich výsledky. Nejprve uvedl, že velikost infekčního agens je jeden mikron. Stone a Leavitt na sebe pohlédli. Tři zelené skvrnky, jež viděli, byly mnohem větší. Zřejmě tedy mohl infekci šířit i pouhý zlomek zelené skvrnky.
Burton pak vylíčil své pokusy se vzdušným přenosem. Prohlásil, že koagulace krve začíná v plicích. Nakonec pak referoval o výsledcích pokusů s protisrážlivými prostředky.
"A co pitvy?" zeptal se Stone. "Jak to vypadá?"
"Neukázaly nic, co bychom nevěděli. Všude sražená krev. Mikroskopicky žádné odchylky od normy."
"Srážení začíná v plicích?"
"Ano. Tudy také pravděpodobně agens přechází do krevního oběhu - nebo tu snad uvolňuje nějaký toxin, který pak do oběhu proniká. Na to snad dostaneme odpověď po obarvení preparátů. Budeme zejména sledovat, zda nenajdeme poškození cév, jež by mohlo být příčinou uvolnění tkáňového tromboplastinu, stimulujícího srážení krve v místě poškození."
Stone přikývl a vyzval Halla, aby referoval o svých dvou pacientech. Hall řekl, že kojenec je ve všech směrech bez patologického nálezu a že Jackson má krvácející vřed a že pro dostává transfúze.
"Už se probral. Chvilku jsem s ním mluvil." Všichni zbystřili pozornost.
"Pan Jackson je devětašedesátiletý bláznivý starý kozel, který dva roky trpí vředovou chorobou. Už dvakrát krvácel, přede dvěma lety a vloni. Pokaždé mu bylo doporučeno, aby dodržoval životosprávu. Pokaždé si nedal říci a pokaždé krvácel. V době kontaktu v Piedmontu se zrovna kurýroval svým osobitým způsobem: lahvičku aspirinu denně a navrch ‚Sterno'. Stěžuje si jen, že se mu pak špatně dýchalo."
"A měl acidózu jako bič," poznamenal Burton.
"Přesně tak."
Když se metanol v organismu štěpí, přeměňuje se na kyselinu mravenčí. V kombinaci s aspirinem to pak znamená slušnou dávku kyseliny. Tělo musí udržet svou acidobazickou rovnováhu ve velmi striktních mezích. Jinak nastane smrt. Rovnováhu lze v takovém případě udržet zrychleným dýcháním; tím se vydýchá kysličník uhličitý a hladina kyseliny uhličité v krvi se sníží.
Stone se zeptal: "Je možné, že by kyselá reakce krve chránila před účinkem mikroba?"
Hall pokrčil rameny. "To je těžko říci."
Leavitt se zeptal: "A co kojenec? Nebyl anemický?"
"Ne," řekl Hall. "Ovšem nejsme si jisti, jestli byl chráněn stejným mechanismem. Mohlo to jít úplně jinak."
"Jak je to s acidobazickou rovnováhou u toho malého?"
"Normální," řekl Hall. "Zcela normální. Alespoň v tuto chvíli."
Nějakou dobu bylo ticho. Pak se ozval Stone. "To jsou docela slušná vodítka. Zbývá teď přijít na to, jestli ten stařec a ten kojenec mají vůbec něco společného. Možná je to tak, jak si myslíte vy, že asi nemají nic společného. Pro začátek ale musíme vycházet z předpokladu nějakého společného ochranného mechanismu."
Hall přikývl.
Burton se obrátil na Stonea. "A co jste vy našli v družici?"
„To vám hned ukážem," odpověděl Stone.
"Ukážete? Co?"
"Něco, co by mohl být hledaný mikroorganismus; aspoň si to vážně myslíme."

Na dveřích byl nápis MORFOLOGIE. Uvnitř byla místnost rozdělena skleněnou stěnou na část, v níž stáli laboratorní pracovníci, a na izolační box. Do boxu se sahalo rukavicemi, aby bylo možno obsluhovat přístroje. Stone ukázal na skleněnou misku a na malou černou skvrnu uvnitř.
"Myslíme si, že tohle je náš meteorit," řekl. "Na povrchu jsme našli něco, co je zřejmě živé. I uvnitř družice jsou ještě místa, kde jsme možná narazili na život. Přenesli jsme meteorit sem, abychom si ho prohlédli optickým mikroskopem."
Stone vsunul ruce do rukavic a položil misku do otvoru velké chromované skříňky. Pak ruce opět vysunul.
"Tohle je obyčejný optický mikroskop vybavený obrazovým zesilovačem a snímačem detailů. Můžeme z něho dostat až tisícinásobné zvětšení, s projekcí na tohle stínítko."
Leavitt zvolil zvětšení a Hall s ostatními pozorovali stínítko. "Desetinásobné," řekl Leavitt.
Hall na obrazovce zřetelně rozeznal, že kamének byl jakoby rozbrázděný a poněkud načernalý. Nic zvláštního na něm nebylo vidět. Stone je upozornil na zelenavé skvrnky.
"Stonásobné zvětšení."
Zelené skvrny teď byly zřetelně patrné.
"Domníváme se, že tohle je náš organismus. Také jsme už viděli, jak roste. V okamžiku mitotického dělení zřetelně zčervená."
"Posun spektra?"
"Něco takového."

"Tisícinásobné zvětšení."
Zelená skvrna byla teď přes celou obrazovku. Vyplňovala brázdy nerostu. Hall si všiml zeleného povrchu. Byl hladký a lesklý jako olej.
"Myslíte, že to je kolonie baktérií?"
"Nemůžeme s jistotou tvrdit, jestli je to kolonie v běžném slova smyslu," řekl Stone. "Než jsme slyšeli to, co nám říkal Burton, vůbec nás nenapadlo, že by snad šlo o kolonii. Domnívali jsme se, že vidíme jeden jediný organismus. Zřejmě však se tento útvar skládá z jednotek velikosti jednoho mikronu, nebo ještě menších. To co vidíme, je příliš velké. Je to tedy zřejmě větší struktura - snad kolonie, snad něco jiného."
Najednou spatřili, že skvrna zčervenala a pak opět zezelenala.
"Právě se dělí," řekl Stone. "To je výtečné."
Leavitt spustil kamery.
"A teď se pozorně dívejte."
Skvrna se purpurově zbarvila. Zdálo se, že poněkud narůstá, a pak se v jediném okamžiku její povrch rozdrobil na fragmenty šestiúhelníkového tvaru, takže to připomínalo dlaždičkovou podlahu.
"Viděli jste to?"
"Jako by se to rozpadlo."
"Do šestiúhelníků."
"Zajímalo by mě, jestli tyhle obrazce představují samostatné jednotky," řekl Stone.
"Nebo jestli jsou ty geometrické útvary stálé, či zda se objevují jen v době dělení."
"Elektronový mikroskop nám řekne víc," odpověděl Stone. Obrátil se na Burtona. "Už jste s pitvami skončil?"
"Ano."
"Umíte pracovat se spektrometrem?"
"Umím."
"Tak s tím hned začněte. Nebude to žádná fuška, spektrometr je napojen na počítač. Potřebujeme analýzu toho kamínku i zelených skvrn."
"Mohu dostat kousek vzorku?"
"Ano." Stone se pak obrátil k Leavittovi. "Umíš zacházet s automatickým analyzátorem aminokyselin?"
"Ano."
"Tak to sjeď."
"A frakcionace?"
"Samozřejmě," odpověděl Stone, "ale tu budeš muset dělat ručně."
Leavitt přikývl. Stone přistoupil k izolačnímu boxu a vyndal mističku z mikroskopu. Odsunul ji stranou, k malému přístroji, který vypadal jako malinké lešení. Byl to mikromanipulátor.
Mikrochirurgie je v biologii poměrně nové odvětví. Umožňuje provádět velmi jemné operace na jediné buňce, například odstraňovat jádra z buňky nebo vyjmout část protoplasmy. To všechno velmi čistě, jako když chirurg provádí amputaci.
Zařízení bylo sestrojeno tak, aby se všechny pohyby rukou převáděly na přesné a velmi jemné manipulace. Umožňovala to soustava pák a servomechanismů. Pohybem palce se uváděl do pohybu malý skalpel několik mikronů silný.
Stone začal při velkém zvětšení opatrně opracovávat černý kamének, až získal dva drobounké odřezky. Uložil každý zvlášť do dvou skleněných mističek a pokračoval dál, aby odloupl vzorek ze zelených plošek.
Zelená skvrnka vmžiku zrudla a zvětšila se.
"Nějak tě to nemá rádo," řekl Leavitt a zasmál se.
Stone se zamračil. "To je ale zajímavé. Pokládáš to za nespecifickou růstovou reakci, nebo je to trofická reakce na poranění a ozáření?"
"Myslím, že to nemá rádo, když do toho někdo šťouchá," řekl Leavitt.
"Musíme to dál zkoumat," uzavřel Stone.

19 / Havárie

Arthuru Manchekovi nahnal ten telefonní rozhovor hrůzu. Právě odešel od večeře, usadil se v křesle a rozevřel noviny, když se ozval telefon. Byl událostmi v Piedmontu tak zaměstán, že už dva dni neviděl noviny.
Domníval se, že je to telefon pro jeho ženu, ale ta za chvilku přišla a oznámila mu: „Je to pro tebe. Volají ze základny."
Zvedl sluchátko s neblahým tušením: "Major Manchek," ohlásil se.
"Tady je plukovník Burns z Osmé jednotky."
Osmá jednotka měla na starosti dozor nad veškerým provozem základny. Kontrolovala příchod a odchod personálu, přepojovala a odposlouchávala všechny telefonní hovory.
"Prosím, pane plukovníku."
"Máme příkaz vás informovat o jistých událostech." Vyjadřoval se velmi opatrně. Pečlivě vybíral slova, protože mluvil veřejnou telefonní linkou. "Oznamuji vám havárii v programu cvičných letů; došlo k ní před čtyřiceti minutami nad Big Head v Utahu."
Manchek svraštil čelo. Proč mu oznamovali havárii při běžném cvičném letu? To se ho přece nijak netýkalo.
"Jaká to byla mašina?"
"Phantom. Přelet ze San Franciska do Topeky."

"Aha, vím," řekl Manchek, ačkoli nevěděl vůbec nic.
"Pane majore, Goddard si přál, abyste byl informován a abyste se stal členem komise, jež bude na místě havárii vyšetřovat."
"Goddard, proč Goddard?" Chvíli seděl v křesle a bezmyšlenkovitě hleděl do novin na titulek OBAVY Z NOVÉ BERLÍNSKÉ KRIZE. Myslel si, že snad plukovník má na mysli Lewise Goddarda, náčelníka šifrovacího oddělení na základně Vandenberg. Potom ho napadlo, že plukovník mluví o Goddardově kosmickém středisku u Washingtonu. Goddard mezi jiným koordinoval zvláštní projekty, jež spadaly do hraniční kompetence Houstonu a vládních úřadů ve Washingtonu.
"Pane majore," řekl plukovník, "ten Phantom se odchýlil čtyřicet minut po startu ze San Franciska od předepsané dráhy a přeletěl oblast WF."
Manchek cítil, jak ochabuje a jak se ho zmocňuje ospalost. "Oblast WF?"
"Ano."
"Kdy?"
"Dvacet minut před havárií."
"Jakou měl výšku?"
"Osm tisíc dvě stě metrů."
"Kdy odjíždí komise?"
"Za půl hodiny ze základny."
"Dobře, hned jsem tam," řekl Manchek.
Zavěsil a ochable zíral na telefon. Cítil se velice unavený. Oblast WF bylo krycí označení uzavřeného okruhu kolem Piedmontu. Měli tu bombu svrhnout, říkal si. Měli ji svrhnout už před dvěma dny.
Manchek nesouhlasil s tím, že byla direktiva 7-12 odložena. Oficiálně však nemohl své mínění projevit, a tak čekal s jistou nadějí, že se z podzemní laboratoře ozve skupina Wildfire s protestem do Washingtonu. Věděl, že lidé z Wildfire byli informováni. Viděl dálnopis, který byl odeslán všem složkám, jichž se to týkalo. Jeho znění bylo zcela jednoznačné. Zvláštní.
A teď ta havárie. Zapálil si dýmku, zabafal a začal uvažovat o všech možnostech. Nejpravděpodobnější bylo, že nějaký nováček, který se zasnil, opustil předepsanou letovou dráhu, propadl panice a nezvládl letoun. To se už stalo mnohokrát. Obvykle se vyšetřovací komise odborníků vrátila z místa nehody se závěrem: "Příčina selhání systémů nezjištěna." To bylo vágní úřední označení pro nezjištěnou příčinu havárie. Nerozlišovalo mezi mechanickou poruchou a selháním pilota. Bylo ale všeobecně známo, že selhání systému bylo většinou selháním pilota. Člověk si nemohl dovolit zasnít se, když řídil tak složitý stroj, který se pohybuje rychlostí tři tisíce dvě stě kilometrů za hodinu. Statistika poskytovala důkaz: Ačkoliv jen 9 % letů se konalo, když se pilot vrátil z dovolené nebo z víkendu, připadalo právě na tyto lety 27 % havárií.
Manchekovi vyhasla dýmka. Vstal, odhodil noviny a šel do kuchyně, aby řekl ženě, že odchází.

„To je krajina jako ve filmu," prohodil někdo při pohledu na zářivě červené pískovcové útesy, jež se odrážely od blankytné oblohy. V této oblasti Utahu se opravdu natáčelo nespočetně množství filmů. Manchek však teď neměl na filmy ani pomyšlení. Seděl na zadním sedadle automobilu, který ho odvážel z letiště v Utahu, a přemýšlel o tom, co se dozvěděl. Za letu z Vandenbergu do jižního Utahu vyslechla komise přehrávku záznamu mezi Phan-tomem a ústředím v Topece. Většinou to bylo nezajímavé, až na okamžiky těsně před havárií.
Pilot hlásil: "Něco není v pořádku."
A pak o chvíli později: "Hadice ke kyslíkové masce se mi rozpadá. Bude to asi vibracemi. Rozpadá se úplně na prach."
A asi za deset vteřin se ozval slabý zkomírající hlas: "Všechno, co je tu v kabině z gumy, se rozpadá."
Pak se neozvalo už nic.
Manchek si v duchu probíral tuhle stručnou rozmluvu znovu a znovu. Pokaždé mu připadala podivnější a hrozivější. Pohlédl okénkem na útesy. Slunce už zapadalo a ozařovalo dohasínajícím načervenalým světlem už jen jejich vrcholky. Údolí už byla pohroužena do tmy. Podíval se na druhý automobil, jenž vezl ostatní členy komise na místo nehody. Vířil za sebou obláček prachu.
"Míval jsem strašně rád westerny," řekl zase někdo. "Tady se natáčejí. To je nádherná krajina."
Manchek se zamračil. Nechápal, jak lidé mohou utrácet čas takovým tlacháním. Možná že to je výraz neochoty vyrovnat se se skutečností.
A ta byla dosti nepříjemná. Phantom zabloudil do oblasti WF a pronikl nad ni dost hluboko. Asi po šesti minutách poznal pilot chybu a opravil kurs směrem na sever. Jakmile se ale letoun dostal do oblasti WF, začal ztrácet stabilitu. Nakonec se zřítil.
Zeptal se: "Byl už informován Wildfire?"
Jeden člen komise, byl to psychiatr, ostříhaný na ježka - každý vyšetřovací tým měl alespoň jednoho psychiatra -, řekl: "Myslíte ty, co pracují s tím bacilem?"
"Ano."
"Už o tom vědí," řekl někdo jiný. "Už před hodinou jsme jim to poslali."
V tom případě by tu už měla být odpověď, uvažoval Manchek. Nemohou si přece dovolit to ignorovat.
Pokud ovšem čtou dálnopisy. Jsou asi tak zabráni do práce, že se nedají rušit.
"Tamhle je vrak letadla," řekl kdosi. "Vpředu."

Pokaždé když Manchek spatřil havarované letadlo, byl ohromen. Nikdy si nezvykl na hromadu rozmetaných úlomků a

nedovedl se vyrovnat s představou té strašlivé změti, s myšlenkou na ničivou sílu spousty kovu, která narazí na zem rychlostí několika tisíc kilometrů za hodinu. Vždycky čekal, že uvidí úhledný chomáček zkrouceného kovu, ale nikdy to tak nebylo.
Zbytky Phantomu byly rozsety po poušti v okruhu dvou čtverečních kilometrů, a když stál u ohořelých zbytků levého křídla, stěží zahlédl na obzoru ostatní, kteří byli u pravého křídla. Kamkoliv pohlédl, válely se zbytky začernalého zkrouceného kovu s odloupaným nátěrem. Spatřil jeden kousek ještě s neporušeným nápisem: NEOTVÍR. Zbývající část chyběla.
Z úlomků letadla se nedalo na nic usuzovat. Podvozek, pilotní kabina, její kryt, to všechno bylo rozprášeno na milióny úlomků, které oheň znetvořil.
Slunce už zapadalo, když Manchek přišel ke zbytkům ocasu letadla. Kov ještě žhnul dohasínajícím požárem. V písku spatřil zpola zasypaný kousek kosti. Zvedl jej a s hrůzou zjistil, že to je lidská kost. Zlomená dlouhá kost, na jednom konci ohořelá, zřejmě pocházela z paže nebo z dolní končetiny. Bylo neuvěřitelné, že je úplně holá; nebyl na ní ani kousek svalu, byla to hladká, čistá kost.
Nastával soumrak a členové vyšetřovací komise zapnuli svítilny. Šest mužů se teď pohybovalo kolem kouřícího kovu a tmu prořezávaly kužele žlutého světla.
Bylo už pozdě večer, když za ním přišel jeden biochemik, jehož jméno neznal.
"Víte, ta část rozhovoru, kde pilot mluví o rozpadu gumových předmětů v kabině, je trochu divná," řekl biochemik.
"Jak to myslíte?"
"Totiž v tomhle letadle se guma vůbec nepoužívá. Všechno tu je ze syntetické plastické hmoty. Vyvinuli ji nedávno v Ancru, a jsou na to taky náležitě pyšní. Je to polymer, který má podobné vlastnosti jako lidská vazivová tkáň. Je velice ohebný a má široké možnosti uplatnění."
Manchek se zeptal: "Myslíte si, že by ji mohly zničit vibrace?"
"Ne," odpověděl biochemik. "Po světě létají tisíce Phantomů. Všechny mají v sobě tuhle hmotu, a žádný ještě neměl takovouhle závadu."
"Co z toho plyne?"
"Z toho plyne, že ani za mák nevím, co se tu mohlo stát," odpověděl biochemik.

20 / Běžná práce

Práce v laboratořích projektu Wildfire poznenáhlu přešla do běžné rutiny. V podzemních laboratořích nebyl ani den, ani noc, ani ráno, ani večer. Spali tu, když byli unaveni, probouzeli se, když si odpočinuli, a vedli výzkum v mnoha oblastech.
Většina práce nevedla k cíli. Věděli to a už předem se s tím smířili. Stone často s oblibou říkával, že vědecká práce se v mnohém podobá hledání zlata. Lidé vyjdou s nástroji a mapami a dají se do hledání. Nakonec se ukáže, že nezáleží na pečlivosti přípravy ani na intuici. Ukáže se, že bylo zapotřebí štěstí a že úspěch přináší mravenčí usilovná práce.

Burton stál v místnosti, kde byly kromě spektrografu instalovány ještě přístroje na měření radioaktivity, fotometry a přístroje na termokritickou analýzu a rentgenovou krystalografii.
Spektrograf užívaný v pátém poschodí byl standardní model Wittington K-5. Sestává ze spalovače, hranolu a registračního stínítka. Materiál, jenž má být zkoumán, se vkládá do spalovače. Světlo vydávané plamenem tu prochází hranolem, který je rozkládá na spektrum, jež se pak promítá na stínítko. Protože různé prvky vydávají světlo o různých vlnových délkách, je možno určit chemické složení látky podle světelného spektra. Teoreticky to vypadá jednoduše, ale v praxi je odečítání spektrogramů složité a obtížné. Nikdo z laboratoře projektu Wildfire nebyl v této metodice vyškolen.
Výsledky šly tedy rovnou do počítače, který provedl analýzu. Vzhledem k citlivosti celého zařízení bylo možno obdržet přímo percentuální složení analyzované látky. Burton položil první plátek černého analyzovaného kaménku do spalovací komory a stiskl knoflík. Šlehl jediný záblesk ostrého horkého světla. Burton se odklonil, aby nebyl oslněn. Pak vložil druhou šupinu. Věděl, že už počítač analyzuje světlo z prvního plátku.
Opakoval celý postup ještě se zelenou skvrnkou a pak zkontroloval čas. Počítač teď snímal automaticky vyvolané fotografické desky, které byly na několik vteřin k měření připraveny. Snímání a měření však mělo trvat několik hodin. Fotobuňka je velice pomalá.
Jakmile však bude proměřování dokončeno, bude rozbor dat a vytištění výsledků otázkou pěti vteřin.
Nástěnné hodiny ukazovaly 15.00 - tedy tři hodiny odpoledne. Náhle na něho padla únava. Nastavil ještě počítač tak, aby ho vzbudil, až bude rozbor ukončen. Pak si šel lehnout.

V jiné místnosti zase Leavitt vkládal další malé šupinky do jiného přístroje, do automatického analyzátoru aminokyselin. Musel se v duchu smát, když si vzpomněl, jak to bylo v době, než byl rozbor aminokyselin automatizován.
Začátkem padesátých let trvala analýza aminokyselin týdny, ba měsíce. Někdy dokonce roky. Nyní mohla být hotova za několik hodin - nejdéle za jeden den - byla plně automatizována. Aminokyseliny jsou stavebními kameny bílkovin. Je známo čtyřiadvacet aminokyselin, jež jsou složeny z několika atomů uhlíku, vodíku, kyslíku a dusíku. V molekule bílkoviny jsou pospojovány jedna za druhou, asi jako vagóny v nákladním vlaku. Sled, v němž jdou aminokyseliny za sebou, určuje povahu bílkoviny, ať už je to inzulín, hemoglobin nebo růstový hormon. Všechny bílkoviny jsou složeny ze stejných vagónů, tedy ze stejných jednotek. Některé bílkoviny mají více vozů jednoho druhu než jiné bílkoviny,

nebo je mají v jiném pořádku.
To je však jediný rozdíl. V bílkovinách blechy i člověka jsou naprosto stejné aminokyseliny.
Trvalo skoro dvacet let, než se na tento základní fakt přišlo. Čím však je sled aminokyseliny v bílkovině určen? Ukázalo se, že je to DNA - látka se schopností genetického kódování - jež působí jako posunovač na nákladovém nádraží. • Trvalo dalších dvacet let, než byl odhalen tento další důležitý fakt.
Jakmile jsou jednou aminokyseliny zřetězeny, kroutí se a navzájem se obtáčejí. Zde je spíše výhodnější srovnání s hadem než s vlakem. Způsob svinutí řetězce je určen pořadím aminokyselin a je zcela přesně vymezen. Každá bílkovina musí být svinuta jen jedním jediným způsobem, a jestliže není, pak nefunguje správně.
To byl výsledek dalších deseti let výzkumu.
Je to zvláštní, uvažoval Leavitt. Na objevu tak prostého faktu pracovaly stovky laboratoří a tisíce vědců na celém světě. Trvalo to dlouhá léta a desetiletí trpělivého úsilí.
A teď tu máme tenhle přístroj. Pravda, přístroj nezjistí pořadí aminokyselin. Zjistí však jejich obsah: tolik a tolik procent valinu, tolik argininu a tolik procent cystinu, prolinu a leucinu. Takový výsledek je sám o sobě velice cenný.
Použití přístroje bylo v této chvíli něco jako výstřel do tmy. Nikdo z nich totiž neměl důvod se domnívat, že by ten kousek kamínku nebo zeleného organismu měl být složen, byť i jen zčásti, z bílkovin. Pravda, každý organismus na Zemi se skládá především z bílkovin, ale to ještě neznamená, že i živá hmota kdekoli jinde musí bílkoviny obsahovat.
Snažil se představit si, jak by asi vypadat život bez bílkovin. Bylo to skoro nemožné: na Zemi jsou bílkoviny součástí buněčné stěny a tvoří veškeré enzymy, známé člověku. A život bez enzymů? To přece není možné.
Vytanula mu na mysli poznámka britského biochemika George Thompsona, který enzymy nazval "dohazovači života". Měl pravdu. Enzymy účinkují jako katalyzátory všech chemických reakcí; skýtají dvěma molekulám povrch k setkání a vzájemné reagenci. Existují statisíce a snad milióny enzymů, a každý z nich uskutečňuje jinou reakci. Bez enzymů by nebylo chemických reakcí.
Bez chemických reakcí by nebylo života.
Nebo snad ano?
Je to dávný problém. Již na počátku úvah o projektu Wildfire se naskytla otázka: Jak studovat život, který je asi absolutně odlišný od dosud známých forem? Jak vůbec poznat, že jde o živou hmotu?
To nebyla akademická otázka. George Wald řekl, že biologie je věda zcela jedinečná, protože neumí definovat předmět svého zkoumání. Pro život neexistuje uspokojující definice. Nikdo vlastně neví, co je život. Staré definice, že živý organismus musí být schopen přijímat potravu, vyměšovat, přeměňovat látky a množit se, už dnes neplatí. Vždy lze najít výjimky.
Skupina se nakonec sjednotila na tom, že znakem života je přeměna energie. Všechny živé organismy spotřebovávají energii v té či oné formě - jako potravu či jako sluneční světlo - a přeměňují ji na jinou formu, jíž jsou schopny využívat (viry tvoří výjimku z tohoto pravidla, avšak skupina byla ochotna definovat viry jako neživé). Leavitt byl tehdy požádán, aby si na příští schůzku připravil námitky proti této definici. Týden se zabýval různými úvahami a pak přinesl na schůzku tři předměty: kus černé látky, hodinky a úlomek žuly. Položil je na stůl: "Pánové, tak tady máme tři živé věci."
Vyzval pak kolegy, aby dokázali, že tyto věci nejsou živé. Položil černou látku na slunce. Zahřívala se. To tedy je příklad přeměny energie, řekl, přeměna záření na teplo. Namítali, že je to pouze pasivní pohlcování energie, nikoliv přeměna. Namítali dále, že tato přeměna, pokud to tak lze říci, není zaměřena k žádnému účelu. Neslouží žádné funkci.
"Jak můžete vědět, že není účelová?" zeptal se Leavitt. Pak se dostali k hodinkám. Leavitt ukázal na fosforeskující čísla na ciferníku. Dochází tu k nepřetržitému radioaktivnímu rozpadu a přitom vzniká světlo.
Namítali mu, že jde pouze o uvolňování potenciální energie, jež je nashromážděna na nestabilních elektronových drahách. Rozpaky však rostly. Leavitt opanoval pole diskuse.
Nakonec došlo na žulu. "Žije," řekl Leavitt. "Žije, dýchá, pohybuje se; to všechno se děje velice pomalu. Život minerálů trvá tři miliardy let. Délka našeho života je sedmdesát let. My tedy nemůžeme pozorovat, co se děje s tímto nerostem, a to ze stejného důvodu, z jakého nemůžeme uslyšet zvuk z gramofonové desky přehrávané rychlostí jedné otáčky za století. A nerost si naopak nemůže všimnout naší existence, neboť my žijeme jen po dobu nepatrného zlomku jeho života. My jsme pro něj jen jiskřičky ve tmě."
Zvedl hodinky.
Jeho stanovisko bylo úplně jasné a ostatní si to začali uvědomovat; museli zkorigovat své uvažování v jednom nesmírně důležitém bodě. Museli uznat, že je docela dobře možné, že nebudou moci některé formy života analyzovat, ba že tu nedokáží udělat ani sebemenší krok, dokonce vůbec začít. Leavittovy úvahy však sahaly dále; k obecnému problému lidské činnosti za podmínek nejistoty. Opíral se tu o četbu "Plánování neplánovaného" od Alberta Gregsona. Vzpomněl si, jak si lámal hlavu s matematickými modely, jež autor navrhl k řešení tohoto problému. Gregson vyslovil toto přesvědčení:
Všechna rozhodování za nejistoty lze rozdělit do dvou základních kategorií: rozhodování s předvídatelnými možnostmi a rozhodování, kde tyto předvídatelné možnosti chybějí. Rozhodování u této druhé kategorie je nesrovnatelně těžší.
Většinu rozhodnutí, a zejména téměř všechny mezilidské vztahy, lze zařadit do první kategorie. Například president může vyhlásit válku, obchodník prodá svůj podnik, nebo se rozvede se ženou. Každá taková akce vyvolává reakci. Celkový počet možných reakcí je nekonečně velký, počet pravděpodobných reakcí je celkem malý. Dříve ovšem než jedinec učiní nějaké rozhodnutí, má možnost odhadnout různé možné reakce a na základě tohoto odhadu pak účelněji přehodnotit své primární rozhodnutí.
Existuje však též kategorie, jež zahrnuje rozhodnutí, kde veškeré odhadnutelné možnosti chybějí. Jde tu o události a situace, jež jsou absolutně nepředvídatelné, a to nejen o nejrůznější katastrofy, avšak též o vzácné okamžiky objevů a

proniknutí do podstaty věcí, okamžiků, jimž lidstvo děkuje třeba za objev laseru nebo penicilínu.
Protože tyto momenty jsou nepředvídatelné, nelze je nijak logicky plánovat. Matematika tu totálně selhává. Můžeme se jen utěšovat, že takové situace naštěstí, nebo naneštěstí, vznikají velmi zřídka.
Jeremy Stone pracoval nesmírně trpělivě; uchopil drobnou zelenou vločku a ponořil ji do roztavené umělé hmoty, o přibližné velikosti a tvaru oplatky na lék. Počkal, až zalévací hmota utuhne, a pak ještě trochu přilil. Zalitý preparát přenesl do vytvrzovací komory. Stone záviděl svým kolegům, že jejich práce je značně mechanizovaná. Příprava vzorků pro elektronovou mikroskopii byla práce stále ještě velice titěrná a vyžadovala dovedné ruce. K přípravě dobrého vzorku je zapotřebí řemeslné zručnosti, asi takové, jakou potřebuje umělec. A stejně dlouho to trvá, než se jí naučí. Stoneovi trvalo pět let, než dosáhl potřebné dovednosti.
Zalévací hmota tuhla ve zvláštním zařízení pro rychlé vytvrzování. Bude to však trvat tak jako tak pět hodin, než utvrdne do požadované konzistence. V komoře se udržuje teplota 61°C a relativní vlhkost 10 procent.
Jakmile zalévací hmota ztvrdne, bude nutno ji odškrábnout a mikrotomem pak odříznout něco toho zeleného, Řez se potom vloží do elektronového mikroskopu. Musí být náležitě tenký a mít správné rozměry - musí to být terčík o tloušťce nejvýše 1.550 angstromů.
Pak už si bude moci tu zelenou věc prohlédnout, ať už to je cokoliv, v šedesátitisícinásobném zvětšení.
To bude asi zajímavé, pomyslel si.
Všeobecně vzato, Stone byl přesvědčen, že se zatím práce daří. Postoupili v několika směrech už dost kupředu. Nejdůležitější však bylo, že neměli naspěch. Nikdo je nepoháněl, nikdo nedělal paniku, nemuseli se ničeho obávat.
Na Piedmont byla svržena bomba. Tím byly zničeny organismy ve vzduchu a tak zneškodněno ohnisko infekce. Laboratoř Wildfire byla teď jediným místem, odkud by se mohla nákaza dále rozšířit, jenže byla zbudována tak, aby k tomu nemohlo dojít. Kdyby přesto došlo v laboratoři k proražení izolační bariéry, postižené úseky by byly okamžitě automaticky uzavřeny. Za půl vteřiny by sjely vzduchotěsné dveře a přehradily laboratoř.
Bylo to nutné, neboť zkušenosti z jiných laboratoří, kde se pracovalo v takzvané axenické, bezmikrobní atmosféře, jasně ukazovaly, že k zamoření přesto dochází, a to asi v patnácti procentech případů. Příčiny byly většinou konstrukční povahy - netěsný uzávěr, roztržená rukavice, prasklé těsnění - ale zamoření nastala. Tady ovšem byli připraveni na všechny eventuality. Jestliže ke kontaminaci nedojde, a vypadá to, že ne, pak tu mohou být neomezeně dlouhou dobu. Stráví tu třeba měsíc, možná i rok, a budou se piplat s organismem. To by nebyl vůbec problém.

Hall kráčel chodbou a hledal přípojky nukleárního autodestrukčního zařízení. Snažil se zapamatovat si, kde jsou. Na poschodí jich bylo pět a byly umístěny v pravidelných vzdálenostech kolem střední chodby. Všechny vypadaly stejně: malé stříbrné krabičky, ne větší než balíček cigaret. V každé byl malý zámek, kam se zasouval klíček, jedno neustále svítící zelené světélko a jedno červené. Mechanismus mu Burton vysvětlil už předtím. „Ve všech inženýrských systémech a v každé laboratoři jsou umístěna čidla. Sledují ovzduší v místnostech pomocí nejrůznějších chemických, elektronických i přímých biologických měřicích zařízení. Biologický senzor je založen na sledování srdečního rytmu myšky. Jestliže čidla zachytí něco mimořádného, laboratoř se automaticky uzavře. Je-li kontaminováno celé patro, uzavře se, a odjistí se nukleární nálož. V tomto okamžiku zhasne zelené světélko a začne blikat červené. Signalizuje začátek tříminutového intervalu. Pokud nevsuneš do zámku svůj klíč, vybuchne na konci třetí minuty bomba."
„A to mohu udělat jen já sám?"
Burton přikývl. „Klíč je z oceli. Je tedy vodivý. V zámku je zapojeno zařízení, které měří kapacitní odpor osoby držící klíč. Zároveň identifikuje osobu podle výšky, váhy a obsahu solí v potu. Je nastaveno speciálně na tvé hodnoty."
"Tak tedy vážně jen já?"
"Ano, jen ty. A máš jen jeden klíč. Je tu ale menší komplikace v tom, že původní plán nebyl přesně dodržen. Zjistili jsme to, až když byly laboratoře dokončeny a atomové zařízení zabudováno. Máme tu totiž o tři detonační přípojky méně. Je jich tu jen pět namísto osmi."
„Co to znamená?"
"To znamená, že jakmile nastane kontaminace poschodí, musíš se ihned snažit dostat k přípojce. Jinak by se totiž mohlo stát, že bys mohl být zablokován zrovna v sektoru, kde není přípojka. A to by v případě, kdy by šlo jen o selhání bakteriologických čidel, o falešnou pozitivní signalizaci, mohla celá laboratoř vyletět do vzduchu zcela zbytečně."
„To je ale podle mě pořádná chyba v plánování."
"Tři další přípojky budou instalovány příští měsíc. To nám teď ovšem nepomůže. Měj to neustále na paměti, a nic se nestane."

Leavitt se probudil, rychle vyskočil z postele a začal se oblékat. Byl vzrušen: dostal nápad. Ohromný, trochu divoký a bláznivý, ale ohromný.
Přišel na to, když se mu zdál ten sen.
Zdálo se mu o jednom domě a o nějakém městě - městě nesmírně rozlehlém, se spletí ulic; obklopovalo ten dům. V něm bydlel nějaký muž se svou rodinou. Ten člověk žil a pracoval ve městě, pohyboval se v něm, dělal to a ono, reagoval na to a na ono. Pak město najednou zmizelo a zbyl jen dům. Všechno se rázem změnilo. Byl tu už jen osamělý dům, zbavený všeho, co potřeboval - vody, kanalizace, elektřiny, ulic. Rodina už neměla obchody, školu, bufety. A manžel, který ve městě pracoval a byl na lidech ve městě závislý, byl najednou v koncích.
Z toho domu byl vlastně náhle docela jiný organismus. A od něj byl k organismu, který teď zkoumali v laboratořích Wildfire, už jen malý krůček, jeden jediný krok fantazie.
Měl by si o tom promluvit se Stonem. Ten se asi bude smát - jako obvykle. Stone se vždycky usměje, ale zároveň ho

pozorně vyslechne. Leavitt věděl, že je pro skupinu člověkem, který ji zásobí novými nápady a problémy, člověkem, který vždycky vyrukuje s nejnemožnějšími a nejnapínavějšími teoriemi.
Takže Stone bude přinejmenším jevit zájem. Pohlédl na hodiny. 22.00. Blíží se už půlnoc. Rychle se oblékal. Vyjmul nový papírový oděv a vsunul do něho nohy. Papír ho na holém těle mírně chladil.
Pak mu najednou bylo teplo. Zvláštní pocit. Dokončil oblékání a zatáhl dlouhé zdrhovadlo. Když odcházel, podíval se ještě jednou na hodiny. 22.10.
Proboha, pomyslil si.
Zase to přišlo. Tentokrát to trvalo deset minut. Co se to stalo. Nemohl si vzpomenout. Ať tak či onak, co se oblékal, což normálně trvá tak třicet vteřin, uběhlo deset minut. Posadil se na lůžko a snažil se rozpomenout, ale marně.
Deset minut je pryč.
To je hrozné. Přišlo to znovu, ačkoliv doufal, že k tomu už nedojde. Měsíce už měl pokoj, ale teď najednou v tom vzrušení, když měl jiný pracovní rytmus a vyšel ze svého stereotypu práce v nemocnici, začalo to znovu. Nejdříve ho napadlo, že se svěří kolegům, hned to však zamítl. To se spraví. Už se to nestane. Bude úplně v pořádku.
Vstal. Chce přece jít ke Stoneovi a říci mu něco. Něco důležitého, ohromného. Zarazil se.
Nemohl si vzpomenout, co.
Jeho nápad, ta vzrušující představa, všechno zmizelo. Rozplynulo se, vypařilo se mu z paměti.
"Věděl, že by měl jít za Stonem a všechno mu říci. Věděl ale také, co by na to Stone řekl a co by udělal. Dovedl si také představit, co by to znamenalo pro jeho budoucnost, až bude projekt Wildfire u konce. Kdyby se to lidé dozvěděli, všechno by se změnilo. Už nikdy by ho nepovažovali za normálního, musel by se vzdát, svého zaměstnání, věnovat se něčemu jinému, neustále a donekonečna by se musel přizpůsobovat. Nemohl by ani řídit vůz. Tak to tedy ne, rozhodl se. Neřekne nic. A ono se to upraví; pokud se nebude dívat na blikající světla, bude úplně v pořádku.

Jeremy Stone byl unaven, ale věděl, že jít spát ještě nemůže. Chodil po chodbě sem a tam a pořád přemýšlel o piedmontských ptácích. Vybavoval si všechno, co se stalo: jak spatřili ptáky, jak na ně pustili chlorazin a jak ptáci zašli. Stále znovu o tom uvažoval. Něco mu v tom všem scházelo. A právě to ho trápilo. Už tehdy, když byl v Piedmontu. Pak na to zapomněl, a hlodavé pochybnosti ožily zase na polední poradě, když Hall referoval o pacientech.
Něco, co vyslovil Hall, nějaký fakt, o němž se zmínil, se týkal do jisté míry i těch ptáků. Ale co to bylo? Jaká to byla myšlenka, to pravé slovo schopné nastartovat asociaci? Stone zavrtěl hlavou. Zkrátka a dobře, už na to asi nepřijde. Vodítko, souvislosti, klíč k celé věci, to všechno tu je, ale ne a ne to vydolovat z hlubin mozku. Třel si ruce o spánky a proklínal svůj mozek, že si nechce dát říci.
Stone, jako většina intelektuálů, byl vůči svému mozku spíše podezíravý. Považoval ho za stroj sice výkonný, ale nepříjemně náladový. Nikdy nebyl překvapen, když přestal pracovat, ačkoliv se takových okamžiků obával a měl je velice nerad. V pesimistických chvílích vůbec pochyboval o užitečnosti veškerého myšlení a inteligence. Byly okamžiky, kdy záviděl laboratorním krysám, s nimiž pracoval. Mají tak jednoduché mozky. Pochopitelně, chybí jim inteligence potřebná pro sebezničení. To vynalezli až lidi.
Mnohdy říkával, že lidská inteligence přináší víc nepříjemností než užitku. Je mnohem více zaměřena na destrukci než na tvoření, spíše věci zatemňuje než objasňuje, spíše odvahu bere než dodává. Je více zákeřná než milosrdná.
Často uvažoval o tom, že člověk se svým velkým mozkem je na tom málem stejně jako dinosaurus. Každý školáček ví, že dinosaurus sám sobě jaksi urostl, byl příliš velký a mohutný, než aby mohl žít. Nikoho ale nikdy nenapadlo, zda tomu není právě tak s lidským mozkem, který je nejsložitější strukturou existující ve známém vesmíru, strukturou, jež má vůči lidskému tělu fantastické požadavky na výživu a překrvení. Třeba se mozek stal pro člověka něčím jako dinosaurus a přivede ho nakonec do záhuby. Už teď spotřebovává mozek jednu čtvrtinu krve. Čtvrtina krve, již srdce pumpuje, přichází do mozku, tedy do orgánu, který představuje pouze nepatrnou část tělesné hmoty. Kdyby mozek ještě vyrostl a ještě se zdokonalil, pak by spotřeboval ještě více, možná že tolik, až by jako nějaká nákaza přemohl svého hostitele a zahubil tělo, které ho nosí.
A možná že ve své nekonečné chytrosti přijdou mozky na to, jak zničit sebe i ostatní. Někdy, když tak seděl na nějaké té poradě na ministerstvu zahraničí nebo na ministerstvu obrany a rozhlédl se kolem sebe, viděl za stolem sedět už jen tucet šedivých mozků zbrázděných závity. Žádné svaly, žádná krev, ruce, prsty nebo oči. Žádná ústa nebo pohlavní orgány - to všechno jako by bylo zbytečné. Jen a jen mozky. Seděly kolem stolu a snažily se vymyslet, jak vyzrát na opět jiné mozky zase u jiných konferenčních stolů.
Idiotství.
Zavrtěl hlavou a pomyslil si, že už je jako Leavitt, že spřádá divoké a nemožné nápady.
Ale v Stoneových úvahách byla logika. Jestliže se člověk bude opravdu svého mozku bát a nenávidět ho, pak se ho pokusí zničit. Zničit svůj mozek a zničit všechny ostatní.
"Jsem unaven," řekl nahlas a podíval se na hodiny. Bylo 23.40 - už byl skoro čas k půlnoční poradě.

21 / Půlnoční porada

Opět se sešli. Stejně jako prve, v témž sále. Pohledem na své kolegy poznal Stone, že jsou unaveni. Nikdo z nich, ani on, se dostatečně nevyspali.
"Pustili jsme se do toho moc zhurta," prohlásil. "Nemusíme přece pracovat bez přestávky, dokonce bychom ani neměli. Unavení lidé se dopouštějí chyb - v myšlení i v práci. Spousta věcí nám unikne, všechno zvrtáme a práce bude k ničemu. Od špatných domněnek se dostaneme k nesprávným závěrům. To se nám nesmí stát."
Shodli se na tom, že vždycky po čtyřiadvaceti hodinách si dopřejí alespoň šest hodin spánku. To se zdálo přijatelné,

protože nahoře na zemi nehrozil žádný problém. Nákaza, která se mohla z Piedmontu šířit, byla zastavena výbuchem atomové pumy.
V tomto svém přesvědčení by byli setrvali, nebýt toho, že Leavitt navrhl, aby požádali o kódované označení. Leavitt zcela správně konstatoval, že mají organismus, pro nějž musí mít kódované jméno. Všichni s ním souhlasili.
V rohu místnosti stál dálnopis pro odesílání šifrovaných zpráv. Klapal po celý den a tiskl všechny zprávy, jež se odesílaly nebo přijímaly. Měl dva kanály; vysílané zprávy se tiskly malými písmeny a přijímané velkými. Od chvíle, kdy vstoupili do pátého patra, ještě nikoho z nich nenapadlo prohlédnout si došlá sdělení. Měli příliš mnoho práce, a kromě toho většina zpráv byla běžná vojenská hlášení, jež sice docházela do Wildfiru, ale koneckonců se ho netýkala. Bylo to proto, že Wildfire patřil k takzvané Studené soustavě. Institucím, jež pod ni spadaly, se ironicky říkalo Smetánka. Bylo to dvacet strategicky nejdůležitějších okrsků v celé zemi přímo spojených s podzemím Bílého domu. Patřily sem mimo jiné také Vandenberg, NORAD, Kennedyho mys, základna Wright-Patterson, Camp Detrick a Virginia Key.
Stone přistoupil k dálnopisu a vyťukal své sdělení. To pak počítačem odvysílal do kódovacího ústředí, do střediska, jež řídí kódování všech zařízení patřících do Studené soustavy.
Dálnopisná konverzace vypadala takto:

žádám linku
ANO UDEJTE SVÉ STANOVIŠTĚ
stone projekt wildfire
MÍSTO URČENÍ
kódovací ústředí
ANO KÓDOVACÍ ÚSTŘEDÍ
následuje zpráva
VYSÍLEJTE
izolován mimozemský organismus zachycený družicí
scoop sedm žádám krycí označení
konec
PŘEDÁNO

Pak následovala dlouhá přestávka. Dálnopis hučel a cvakal, ale nic netiskl. Pak se najednou začal odvíjet papír a tiskla se zpráva.

ZPRÁVA Z KÓDOVACÍHO ÚSTŘEDÍ
ANO IZOLACE NOVÉHO ORGANISMU
PROSÍME BLIŽŠÍ POPIS
KONEC

Stone se zakabonil. "Sami ho nemáme!" Dálnopis však začal být netrpělivý.

OZNAMTE ODPOVĚĎ KÓDOVACÍMU ÚSTŘEDÍ

Stone tedy odepsal:

zpráva kódovacímu ústředí
nemohu ještě blíže charakterizovat
navrhuji provizorní zařazení
jako bakteriální kmen
konec
ZPRÁVA Z KÓDOVACÍHO ÚSTŘEDÍ
ANO ŽÁDOST O KLASIFIKACI BAKTÉRIE
ZAVÁDÍ SE NOVÁ TAXONOMICKÁ KATEGORIE
PODLE STANDARDNÍCH KRITÉRIÍ ICDA
KRYCÍ NÁZEV PRO ORGANISMUS VÁMI IZOLOVANÝ JE KMEN ANDROMEDA
ZAŘAZENÍ PODLE ICDA KATALOGU JAKO 053.9 (BLÍŽE NEURČENÉ ORGANISMY)
DALŠÍ ZAŘAZENÍ JAKO E866
(LETECKÁ HAVÁRIE)
TATO ZAŘAZENÍ SE NEJVÍCE SHODUJÍ SE
ZAVEDENÝMI KATEGORIEMI

Stone se usmál. "Zdá se, že jsme do zavedených kategorií jaksi nezapadli." Odepsal:

ano krycí název kmen andromeda
přijímám
konec
PŘEDÁNO

"Tak to bychom měli," řekl Stone.
Burton si prohlížel stohy papíru za dálnopisem. Dálnopis totiž vyklepával své zprávy na dlouhou roli papíru, který se odvíjel do přistaveného koše; desítky metrů papíru tam ležely až dosud bez povšimnutí.
Přečetl si jednu zprávu, odtrhl ji z pásu papíru a podal mlčky Stoneovi.

1134/443/KK/Y-U/9
INFORMAČNÍ ZPRÁVA
VŠEM ZÁKLADNÁM
PŘÍSNĚ TAJNÉ

ŽÁDOST O PROVEDENÍ SMĚRNICE 7-12 DOŠLA DNES EXEKUTIVĚ A NÁRODNÍ BEZP RADĚ
ODDĚLENÍ KOBRA
ODESLÁNA Z VANDENBERG/WILDFIRE
POTVRZENO A DOPORUČENO NASA/AMC
Z PRAVOMOCI MANCHEK ARTHUR MAJOR US ARMY
Z ROZHODNUTÍ TAJNÉ PORADY
SMĚRNICE NEPROVEDENA
KONEČNÉ ROZHODNUTÍ ODLOŽENO
O 24 AŽ 48 HODIN
POTÉ SITUACE ZNOVU ZHODNOCENA
ALTERNATIVNÍ ŘEŠENÍ VYSLÁNÍ ODDÍLŮ PODLE SMĚRNICE 7-11 V CHODU
PŘÍJEM NEPOTVRZOVAT
KONEC

URČENO VŠEM ZÁKLADNÁM
PŘÍSNĚ TAJNÉ
KONEC

Všichni hleděli na zprávu a nechtěli věřit vlastním očím. Dlouho nikdo nepromluvil. Pak přejel Stone prstem po první řádce a řekl tiše: "Zpráva má číslo 443. To znamená, že to je přísně tajná informace. Tam dole se měl ozvat zvonek."
"Na tomhle dálnopisu není zvonek," upozornil Leavitt. "Ten je jen v prvním poschodí v pátém sektoru. Odtud nás ale měli uvědomit, kdyby -"
"Zavoláme pátý sektor," rozhodl Stone.

O deset minut později spojil zděšený seržant Morris Stonea s Robertsonem, předsedou presidentova poradního vědeckého sboru; byl právě v Houstonu.
Několik minut spolu rozmlouvali. Robertson se podivoval nad tím, že se Wildfire ozval až teď. Následovala ostrá výměna názorů na presidentovo rozhodnutí a odložení Směrnice 7-12.
"President vědcům moc nevěří," řekl Robertson, "má v jejich přítomnosti nepříjemný pocit."
"To je tvoje věc, aby ho neměl," odsekl Stone. "Ještě jsi pro to vůbec nic neudělal."
"Jeremy -"
"Jsou jen dva zdroje kontaminace," pokračoval Stone, "Piedmont a tady naše laboratoř. My jsme dostatečně chráněni, ale Piedmont -"
"Jeremy, máš úplnou pravdu, bomba měla být shozena, v tom s tebou souhlasím."
"Tak pro to něco udělej, sedni mu za krk a nedej mu pokoj, dokud nenařídí 7-12. Musí to být co nejdříve. Už teď je možná pozdě."
Robertson slíbil, že udělá všechno, co bude moci, a že zavolá. Než zavěsil, ještě se zeptal: "Mimochodem, co si myslíš o tom Phantomu?"
"O čem?"
„O tom Phantomu, co se zřítil v Utahu."
Po chvilce dohadování členové skupiny v laboratoři seznali, že jim opět unikla jedna dálnopisná zpráva.
"Běžný cvičný let. Odchýlil se z dráhy a přeletěl nad uzavřenou oblastí. Což je záhada."
„Je známo něco bližšího?"
"Pilot hlásil, něco jako že se mu rozpadá hadice přívodu vzduchu. Snad následkem vibrací. Jeho poslední hlášení bylo prapodivné."
"Jako kdyby se pomátl?" zeptal se Stone.
"Ano," řekl Robertson.
"Je už na místě komise?"
"Ano, čekáme, co nám poví. Ozvou se každou chvíli."
"Dejte nám vědět," řekl Stone a pak dodal: "Když byla vyhlášena 7-11 místo 7-12, to tedy máte kolem Piedmontu vojáky."
"Ano, Národní gardu."
"To je pěkná šílenost."

"Podívej, Jeremy, já vím -"
"Jakmile první zemře, chci vědět, kdy to bylo a jak se to stalo. A hlavně, kde. Vane tam většinou východní vítr. Jestli to začne západně od Piedmontu -"
"Zavolám tě, Jeremy," řekl Robertson.
Rozhovor skončil a všichni opustili zasedací síň. Hall se trochu zdržel a pročítal si ještě některé zprávy z pásků namotaných v koši. Většina z nich byla pro něj absolutně neproniknutelná; spleť nesmyslných zpráv a šifer. Za chvíli toho nechal. Právě ve chvíli, kdy užuž měl narazit na opis novinové zprávy o podivné smrti strážníka od arizonské silniční kontroly.

čtvrtý den

NÁKAZA SE ŠÍŘÍ

22 / Analýza

Na skupinu začala doléhat časová tíseň, a tak se středem zájmu staly výsledky spektrometrického měření a analýzy aminokyselin, ačkoliv dosud o ně nikdo příliš nestál. Do těchto rozborů se teď vkládaly naděje, že alespoň v hrubých rysech ozřejmí, do jaké míry se Andromeda liší od zemských forem života.
Proto Burton i Leavitt sledovali s velkým zaujetím sloupec čísel na zeleném papíru, který počítač tiskl:

DATA
HMOTOVÉ SPEKTRUM
TISK

ÚDAJE V PROCENTECH
VZOREK I - ČERNÝ PŘEDMĚT NEZNÁMÉHO PŮVODU

H	HE								
21,07	0								
LI	BE	B	C	N	O	F			
0	0	0	54,90	0	18,00	0			
NA	MG	AL	SI	P	S	CL			
0	0	0	00,20	-	01,01	0			
K	CA	SC	TI	V CR	MN	FE	CO	NI	
0	0	0	-	-	-	-	-	-	-
CU	ZN	GA	GE	AS	SE	BR			
-	-	0	0	0	00,34	0			

VŠECHNY TĚŽKÉ KOVY NULOVÝ OBSAH

VZOREK II - ZELENÝ PŘEDMĚT NEZNÁMÉHO PŮVODU

H	HE						
27,00	0						
LI	BE	B	C	N		O	F
0	0	0	45,00	05,00	23,00	0	

VŠECHNY TĚŽKÉ KOVY NULOVÝ OBSAH

KONEC TISKU
KONEC PROGRAMU
STOP

Bylo snadné vysvětlit, co to znamená. Černý kámen obsahoval vodík, kyslík a uhlík se značnou příměsí síry, křemíku a selenu a stopovým množstvím některých dalších prvků.
Naproti tomu zelená skvrnka obsahovala vodík, uhlík, dusík a kyslík. Víc nic. Připadalo oběma zvláštní, že kamínek a zelená skvrnka mají tak podobné chemické složení. Ale zároveň bylo zvláštní, že ona zelená skvrna obsahuje dusík, kdežto kamínek vůbec.
Závěr byl jasný: černý kamínek není vůbec žádný kamínek, nýbrž nějaká látka podobná zemské organické sloučenině. Něco jako plastická hmota.
Zelená skvrnka pak, pravděpodobně živá hmota, je složena z prvků v přibližně stejných poměrech jako živá hmota na zemi, kde tyto čtyři prvky, vodík, uhlík, kyslík a dusík, tvoří 99 procent všech prvků v živých organismech.
Oba vědci pokládali výsledky za velmi slibné. Ukazovaly totiž, že mezi pozemskou formou života a zelenou skvrnkou je jistá podobnost. Jejich naděje vsak trvaly jen do chvíle, než si prohlédli rozbor aminokyselin.

DATA
ANALÝZA AMINOKYSELIN
TISK
VZOREK I -
ČERNÝ PŘEDMĚT NEZNÁMÉHO PŮVODU
VZOREK II -
ZELENÝ PŘEDMĚT NEZNÁMÉHO PŮVODU
VZOREK I VZOREK II

NEUTRÁLNÍ AMINOKYSELINY
GLYCIN 00,00 00,00
ALANIN 00,00 00,00
VALIN 00,00 00,00
ISOLEUGIN 00,00 00,00
ŠEŘIN 00,00 00,00
THREONIN 00,00 00,00
LEUCIN 00,00 00,00

AROMATICKÉ AMINOKYSELINY
FENYLALANIN 00,00 00,00
TYROSIN 00,00 00,00
TRYPTOPAN 00,00 00,00

AMINOKYSELINY S OBSAHEM SÍRY
CYSTIN 00,00 00,00
CYSTEIN 00,00 00,00
METHIONIN 00,00 00,00

SEKUNDÁRNÍ AMINOKYSELINY
PROLIN 00,00 00,00
OXYPROLIN 00,00 00,00

DIKARBONOVÉ AMINOKYSELINY
ASPARAGOVÁ 00,00 00,00
GLUTAMOVÁ 00,00 00,00

BAZICKÉ AMINOKYSELINY
HISTIDIN 00,00 00,00
ARGININ 00,00 00,00
LYSIN 00,00 00,00
HYDROXYLYSIN 00,00 00,00

CELKOVÝ OBSAH
AMINOKYSELIN 00,00 00,00

KONEC TISKU
KONEC PROGRAMU
STOP

"Proboha," zhrozil se Leavitt a zíral zkoprněle na výsledky. "Tak se na to podívej!"
"Žádné aminokyseliny, a tedy žádné bílkoviny," řekl Burton.
„Život bez bílkovin," zavrtěl Leavitt hlavou. Zdálo se mu, že se splňují jeho nejhorší obavy.
Organismy se na zemi vyvíjely tak, že se pozvolna naučily provádět biochemické reakce na malém prostoru, pomocí bílkovinných enzymů. Biochemici se teď učí tyto reakce napodobovat, ovšem zatím jen tak, že oddělují jednu reakci od druhé.
V živých organismech je to však jiné. Tam na malém prostoru probíhají reakce, jež zajišťují energii, růst, pohyb. Tyto reakce neprobíhají odděleně a člověk je nedokáže napodobit, stejně tak jako by nedokázal například připravit kompletní večeři i s předkrmem a moučníkem tak, že by jednotlivé druhy potravin naházel do velkého hrnce, uvařil všechno dohromady a pak chtěl oddělit jablkový koláč od plátku sýra.
Buňky mohou za pomoci enzymů uskutečnit stovky reakcí. Každý enzym je specializovaný jako kuchař, který dělá jedno jídlo. Pekař nemůže připravit biftek, právě tak jako odborník na bifteky nemůže s tím, co má k dispozici, připravovat předkrmy.
Enzymy mají však ještě další poslání. Umožňují reakce, k nimž by jinak ani nedošlo. Biochemik může tyto reakce

uskutečnit, když použije velkého množství tepla, vysokého tlaku nebo silných kyselin. Avšak lidské tělo nebo jednotlivá buňka nesnesou tak nepříznivé podmínky. Enzymy, zprostředkovatelé života, napomáhají průběhu chemických reakcí za normální tělesné teploty a normálního tlaku.
Enzymy jsou pro život na zemi nepostradatelné. Kdyby se však nějaká forma života naučila obejít se bez nich, pak by se zcela jistě vyvíjela úplně jinak.
Z toho důvodu tu zjevně měli před sebou organismus zcela cizí. To znamenalo, že jeho rozbor a zneškodnění bude trvat mnohem déle.

V místnosti, označené nápisem MORFOLOGIE, manipuloval Jeremy Stone s malou krychličkou z plastické hmoty, do níž byla zalita zelená skvrnka. Upnul vytvrzenou hmotu do svorky a zubařskou vrtačkou ji odstraňoval, aby se dostal k zelenému materiálu.
Tato jemná a choulostivá práce mu zabrala dlouhé minuty soustředěného úsilí. Nakonec získal vybroušený jehlan se zelenou skvrnou na vrcholu.
Povolil svorku a sňal plastickou hmotu. Vložil ji do mikrotomu, v němž nůž s otáčivým břitem seřezával nesmírně tenké plátečky vytvrzené hmoty včetně zalité zelené tkáně. Od nože odpadávaly okrouhlé plátky do mističky s vodou.
Tloušťku řezů bylo možno určit podle světla, jež se odráželo od plátků -jestliže byly plátky stříbřitě lesklé, pak byly příliš tlusté. Když hrály duhovými barvami, znamenalo to, že jsou bezvadné, jen několik molekul silné.
Tak nařezaný materiál pro elektronový mikroskop potřebovali.
Když měl Stone vhodný kousek tkáně, uchopil ho opatrně do pinzety a položil na jemnou měděnou síťku. Tu pak vložil do kovového prstence. Kovový prstenec nakonec zasunul do elektronového mikroskopu a hermeticky ho uzavřel.
V laboratořích Wildfire používali elektronový mikroskop BVJ, model JJ/42. Byl to vysoce výkonný typ a měl zařízení pro zvýšení rozlišovací schopnosti. Elektronový mikroskop je v podstatě zcela jednoduchý přístroj. Funguje docela jako světelný mikroskop, ovšem místo zaostřování světelnými paprsky se tu zaostřuje svazkem elektronů. Světlo se soustřeďuje čočkami ze zakřiveného skla. Elektrony se soustřeďují pomocí magnetů. Elektronový mikroskop se v mnohém ohledu nijak zvlášť neliší od televize. Obraz se tu také promítá na obrazovku, která se rovněž rozzáří v místech, kde na ni dopadnou elektrony. Hlavní výhodou elektronového mikroskopu je to, že se jím docílí mnohem většího zvětšení než mikroskopem optickým. Důvody pro to souvisí s kvantovou mechanikou a teorií vlnění. Nejlepší a nejjednodušší vysvětlení principu elektronového mikroskopu podal odborník na elektronovou mikroskopii a nadšenec pro automobilové závody Sidney Polton.
„Představte si, že máte před sebou silnici s ostrou zatáčkou. A dejme tomu, že máte dvě auta - sportovní vůz a velký nákladní automobil. Když se nákladní vůz pokusí rychle projet zatáčku, sjede z cesty, kdežto sportovní vůz zatáčkou lehce projede. Proč? Sportovní vůz je lehčí, menší a rychlejší. Pro úzké a ostré zatáčky je vhodnější. V táhlých a mírných zatáčkách si oba automobily vedou stejně, avšak pro ostré zatáčky je lepší sportovní vůz," vysvětluje Polton.
„Právě tak elektronový mikroskop lépe ‚sedí' než mikroskop optický. Všechny pozorované objekty mají záhyby a hrany. Vlnová délka elektronů je menší než vlnová délka fotonů. Vybere tedy zatáčku ostře, lépe jede po své dráze, sleduje a vyznačuje ji přesněji. Světelným mikroskopem, stejně jako velkým nákladákem, lze jet jen po široké cestě, což řečeno slovy mikroskopie znamená jedině velké pozorovací objekty s hrubými hranami a oblými záhyby: buňky a jádra. Elektronový mikroskop se však umí pustit i po menších silnicích, po vedlejších cestách, a zachytí drobné struktury uvnitř buňky - mitochondrie, ribosomy, membrány a retikulum."
V praxi má ovšem elektronový mikroskop několik nevýhod, jež jsou protiváhou výhody velkého zvětšení. Protože používá elektrony místo světla, musí být uvnitř zařízení vakuum. Proto nelze zkoumat živé organismy.
Nejvážnější nevýhoda však spočívá v tom, že řezy, které se musí ze vzorků připravovat, musí být nesmírně tenké, což znesnadňuje trojrozměrnou rekonstrukci pozorovaného předmětu.
Tu měl Polton opět přirovnání: "Dejme tomu, že byste udělali řez automobilem právě uprostřed. V tom případě byste mohli usoudit poměrně snadno na celou strukturu. Jestliže však zhotovíte velmi tenký řez, a nadto pod nějakým neobvyklým úhlem, pak už to budete mít těžší. Na řezu můžete totiž mít třeba jen kus nárazníku, pneumatiku a sklo. Z takového řezu byste pak velmi těžko uhadovali tvar a funkci celé struktury."
Toho všeho si byl Stone vědom, když vložil kovový prstenec do elektronového mikroskopu a po uzavření spustil vývěvu. Znal jeho nevýhody, a nemohl si počínat jinak, neboť neměl na vybranou. Elektronový mikroskop byl jediný přístroj, jímž se dalo dosáhnout velkého zvětšení.
Zhasil v místnosti světlo a zapjal paprsek elektronů. Na číselnících nastavil zvětšení a zaostřil. V okamžiku naskočil ostrý obraz, zelený a černý.
Bylo to neuvěřitelné.
Jeremy Stone si uvědomil, že má před sebou jednu jednotku neznámého organismu. Byl to dokonalý pravidelný šestiúhelník, který byl každou svou stranou napojen na další šestiúhelník. Uvnitř byl rozdělen na trojúhelníky, jež se stýkaly svými vrcholy přesně ve středu. Celkově budil organismus dojem přísné geometričnosti; do očí bila až matematická pravidelnost, jakou nebylo možno u živé hmoty na zemi pozorovat.
Vypadalo to jako krystal.
Usmál se. Z toho bude mít Leavitt radost. Ten si libuje v nápadných, fantastických věcech. Leavitt mnohokrát uvažoval o tom, že život by mohl být založen na principu krystalů, že by živá hmota mohla mít pravidelnou strukturu.
Rozhodl se, že ho zavolá.
Jakmile Leavitt vstoupil, ihned prohlásil: „Tak tady máme odpověď."
"Na co?"
"Na otázku, jak organismus funguje. Viděl jsem výsledky spektrometrie a analýzy aminokyselin."

"No a?"
"Organismus se skládá z vodíku, uhlíku, kyslíku a dusíku. Ani jedna aminokyselina. To znamená, že nemá bílkoviny ani enzymy. Pořád jsem nemohl přijít na to, jak múze žít bez bílkovinné organizace. Teď už to vím."
"Krystalová struktura."

"Vypadá to tak," řekl Leavitt a podíval se na obrazovku.
„V trojrozměrném pohledu to je zřejmě šestiúhelníková destička, asi jako dlaždička. Má osm stěn, každá z nich má tvar šestiúhelníku. Klínovité komůrky uvnitř vedou přímo do středu."
"Mohly by docela dobře sloužit k separaci jednotlivých biochemických funkcí."
"Ano," řekl Leavitt a zamyslil se.
„Ještě něco?"
Leavitt přemítal o něčem, co už zapomněl. Ten sen o domu a městě. Na chvíli se zamyslil, a sen se mu začal pomalu vybavovat. Dům a město. Jak funguje osamělý dům a jak dům uprostřed města. A pak si vzpomněl.
"Víš, je zajímavé, jak se ty jednotlivé jednotky spojují s okolními," poznamenal.
"Chceš tím říci, že si nemůžeme být jisti, jestli to nevidíme část vyššího organismu?"
"Ano. Je tahle jednotka soběstačná, jako třeba baktérie, nebo je to součást nějakého orgánu, nebo vyššího organismu? Koneckonců stejně není možné podle jedné jaterní buňky poznat, z jakého orgánu pochází. A k čemu by byla dobrá jedna mozková buňka bez ostatní mozkové tkáně?"
Stone dlouho pozoroval obrazovku. "To jsou neobvyklé analogie. Játra mohou regenerovat, mozek však ne."
Leavitt se usmál. "A co teorie poselství."
"To neznám," řekl Stone.
Teorii poselství formuloval inženýr John R. Samuels, odborník ve sdělovací technice. Na páté výroční konferenci o astronautice a sdělování shrnul teorie, jež uvažovaly, jaký způsob může mimozemská civilizace zvolit pro navázání styku s jinými civilizacemi. Tvrdil, že i nejpokročilejší způsoby komunikace pomocí pozemské techniky jsou zcela nepostačující a že vyspělé civilizace by jistě nalezly lepší metody.
"Dejme tomu, že by nějaká civilizace chtěla prozkoumat systematicky vesmír," řekl. "Dejme tomu, že by chtěla uspořádat jakýsi seznamovací večírek v galaktickém měřítku - aby tak formálně oznámila svou existenci. Chtěli by rozšířit informaci o své existenci všemi směry do vesmíru. Jaká je nejlepší metoda? Rádiové vlny? Sotva, protože jsou příliš pomalé, příliš nákladné a příliš rychle slábnou. I silné signály se ztrácejí po několika miliardách kilometrů. S televizí je to ještě horší. Světelné paprsky přijdou nesmírně draho. A i kdyby se přišlo na to, jak přivést k explozi celé hvězdy - třeba Slunce -, takový signál by byl neúměrně nákladný.
Kromě vysokých nákladů mají všechny tyto metody nevýhody všech druhů záření, totiž že jeho intenzita klesá s rostoucí vzdáleností. Žárovka může vydávat nesnesitelné světlo ve vzdálenosti tří metrů, ve vzdálenosti tří set metrů může silně svítit, a její světlo lze ještě spatřit ze vzdálenosti šestnácti kilometrů. Avšak ve vzdálenosti miliónů kilometrů není vidět vůbec nic, protože energie záření ubývá se čtvercem vzdálenosti. To je jednoduchý a nezvratný fyzikální zákon.
Tudíž se k přenosu signálu nepoužije služeb fyziky, nýbrž biologie. Vytvoří se sdělovací systém, který neslábne ani na velkou vzdálenost, zůstává stejně účinný milióny kilometrů od svého zdroje.
Zkrátka, taková vyspělá civilizace by vytvořila organismus, jenž by zprávu přenesl. Tento organismus by byl levný, měl by schopnost autonomního rozmnožování a mohl by být produkován ve skutečně fantastickém množství. Za několik dolarů by bylo možné takových organismů namnožit přímo triliony a vyslat je do všech směrů ve vesmíru. Byly by to odolné, vytrvalé organismy, jež by snesly nepříznivé podmínky ve vesmíru a množily by se. Za několik let by jich bylo v galaxii nespočetné množství, rozšiřovaly by se ve všech směrech a čekaly by na kontakt s jiným životem.
A jestliže by s ním skutečně přišly do styku, pak by každý jednotlivý organismus uplatnil svou schopnost vyvinout se v jeden celistvý orgán nebo celý organismus. Při kontaktu s jinou formou života by se tedy rozvinuly v úplný sdělovací systém. Je to, jako kdyby se do vesmíru rozptýlila miliarda mozkových buněk, a každá by byla schopná za příznivých podmínek dorůst v celý mozek. Nově vytvořený mozek by pak promluvil k nové civilizaci, informoval by ji o tom, že existuje další, o tom, jak by obě mohly vejít ve styk."
Praktičtí vědci tehdy pokládali Samuelsovu teorii živého poselství za naivní, nyní však už ji nemohli nebrat v úvahu.
"Myslíš, že se už teď, v téhle chvíli, náš mikrob rozrůstá na nějaký komunikační orgán?" otázal se Stone.
"Kultivace nám snad řekne víc," řekl Leavitt.
"Nebo rentgenová krystalografie," dodal Stone. "Hned ji dám připravit."
V pátém poschodí bylo instalováno zařízení pro rentgenovou krystalografii, ačkoliv se při plánování laboratoří vedly velmi ostré debaty, zda je takové zařízení skutečně potřebné. Rentgenová krystalografie je v biologii dosud nejmodernější, nejsložitější, a také nejnákladnější metoda strukturální analýzy. Podobá se poněkud elektronové mikroskopii, je ovšem před ní o krok vpředu. Je citlivější a umožňuje hlubší, důkladnější výzkum - ovšem za cenu vysokých nároků na čas, přístroje a personál. Biolog R. A. Janek řekl: "Čím hlouběji chceme proniknout pohledem, tím hlouběji musíme sáhnout do kapsy." Myslel tím skutečnost, že náklady na jakýkoliv přístroj, jenž umožní člověku pozorovat jemnější detaily, rostou mnohem rychleji než rozlišovací schopnost takového přístroje. Tento neradostný zákon výzkumu pocítili na své kůži nejdříve astronomové, když seznali, že sestrojení pětimetrového zrcadlového dalekohledu je mnohem a mnohem nákladnější než sestrojení dvaapůlmetrového. Stejně to platí i v biologii. Tak třeba optický mikroskop je přístroj, který unese laborant v jedné ruce. Lze jím vidět buňku. To přijde asi tak na tisíc dolarů. Elektronový mikroskop odhalí drobné struktury uvnitř buňky. Je to velká skříň a stojí až sto tisíc dolarů. Rentgenovou krystalografií lze proniknout až na úroveň struktury molekul. Je zatím nejblíže cíli vyfotografovat atom.

Zařízení má však rozměry velikého automobilu, zabere celou jednu místnost, vyžaduje speciálně vyškolenou obsluhu a pro interpretaci výsledků je nutno použít počítač.
Je to proto, že tato metoda neposkytuje přímý vizuální obraz studovaného objektu. V tomto směru ji nelze srovnávat s mikroskopem, neboť funguje odlišně od optického i elektronového mikroskopu.
Rentgenová krystalografie neposkytuje obraz, nýbrž difrakční obrazec. Na fotografické desce vypadá jako jakýsi poněkud záhadný vzorec z geometricky uspořádaných bodů. Pomocí počítače ovšem lze systém uspořádání jednotlivých bodů analyzovat a odvodit tak strukturu pozorovaného objektu.
Je to vědní obor relativně nový, pouze skrytý pod staromódním jménem. Krystaly už s ním dávno nemají nic společného. Název "rentgenová krystalografie" pochází ještě z doby, kdy se takto opravdu zkoumaly krystaly. Mají pravidelnou strukturu, a obrazce vzniklé zamířením rentgenových paprsků na krystal lze poměrně snadno analyzovat. V poslední době se však rentgenových paprsků užívá k analýze nejrůznějších nepravidelných objektů. Paprsky se směrují v různých úhlech; počítač dokáže fotografickou desku "přečíst", úhly změřit a z těchto údajů pak vypracovat model tvaru objektu.
Počítač v laboratoři Wildfire dokázal v několika vteřinách provést nekonečné a úmorné výpočty, jaké by člověku trvaly léta, ba i století.

"Jak se vám daří, pane Jacksone?" zeptal se Hall.
Stařec zamrkala pohlédl na Halla oblečeného do ochranného obleku.
"Jde to. Není to zrovna nejlepší, ale jde to." Kysele se usmál.
"Popovídáme si trochu?"
"O čem?"
"O Piedmontu."
„A vo co vám jde?"
"O tu noc, co se to všechno stalo," odpověděl Hall.
"Tak podívejte. Žiju v Piedmontu celej život. Trochu jsem cestoval, byl jsem v Los Angeles, dostal jsem se až do San Franciska. Na východě jsem byl až v St. Louis, a to mi stačilo. Ale v Piedmontu jsem bydlel. A musím vám říct, že..."
"Ta noc, co se to všechno stalo," připomněl mu Hall.
Zarazil se a odvrátil hlavu. "Ani na to nechci pomyslet," řekl.
"Musíte."
"Ne."
Chvíli se díval stranou, a pak se obrátil opět k Hallovi: "Všichni jsou mrtví, že jo?"
"Všichni ne. Přežil to ještě jeden." Ukázal na postýlku vedle Jacksona. Jackson nakoukl do chomáče přikrývek. "Co je to zač?"
"Dítě."
"Dítě. Tak to je teda Ritterů. Jamie. Je malinkej, co?"
"Asi dvouměsíční."
"Jo, tak to je von. Prvotřídní křikloun, jako starej. Starej Ritter nadělá hromadu kraválu, a ten malej to má po něm. Řve ráno, v poledne, večer. Oni proto museli mít pořád zavřený okna. Kvůli tomu křiku."
"Bylo na tom děcku ještě něco divného?"
"Ne. Zdravej jako řípa, až na to ukrutný řvaní. Vzpomínám si, že tu noc zrovna řičel jako blázen."
"Kterou noc?" řekl Hall.
"Tu noc, co Charley Thomas přines tu zatracenou věc. Všichni jsme to přece viděli. Přifrčelo to jak nějaká kometa, tak to zářilo, spadlo to na sever vod osady. Kdekdo byl na nohou, a Charley Thomas se tam kalupem vydal, aby to přines. Za dvacet minut byl zpátky a vezl si to pěkně ve svým kombíku. Úplně novej kombík. Moc si na něm zakládal."
"Co bylo pak?"
"No, všichni jsme se k němu nahrnuli a prohlíželi si to.
Napadlo nás, že to bude asi něco z vesmíru. Annie říkala, že to je z Marsu, no ale to víte, Annie! Občas jí to vynechává. My jsme si mysleli, že to teda asi nebude z Marsu, ale něco z Mysu Canaveral. To snad znáte, ne, na Floridě, vystřelujou tam ty rakety."
"Ano, a jak to bylo dál?"
"Když nám teda tohle bylo jasný, nevěděli jsme najednou, co si máme počít. Doposavad se v Piedmontu něco takovýho nestalo, víte. Jo, sice jednou jsme tam měli turistu, kterej střílel v motelu, ale to bylo už ve čtyřicátým osmým, on byl voják a trochu si přihnul, a pak, měl přece k tomu taky trochu důvody. Utekla mu holka, když sloužil v Německu. Nic jsme s ním tehdá neudělali, měli jsme pro něj pochopení. Ale od tý doby se nic nestalo, opravdu. Úplnej klid. Tak nám to taky vyhovovalo."
"Co jste s tou družicí udělali?"
"No, nevěděli jsme, co s ní máme udělat. Al říkal, že bysme ji měli vypáčit, ale to by asi nebylo to pravý, zvlášť když vevnitř mohly být takový ty inštrumenty, a tak jsme pořád spekulovali. Pak povídá Charley, ten co to přivez, že by se ta věc měla odnýst k doktorovi. Jako k panu doktorovi Benedictovi, víte. Má tu ve městě ordinaci, ale vošetřuje všechny lidi v okolí, i Indiány. Je to hodnej člověk - a študovanej. Na zdi má pověšeno spoustu diplomů. Tak jsme si teda mysleli, že by doktor moh vědět, co si s tím počít. Tak jsme mu tu věc donesli."
"A pak?"
"Starej doktor Benedict, teda von není tak starej, to se mu jen tak říká, ji prohlížel, jako kdyby to byl pacient, a pak řekl, že by to vopravdu mohlo bejt něco z vesmíru, buďto poslaný vod nás, nebo vod Rusů. Povídá, že by si to vzal na

starost a že někam zatelefonuje a že nám za pár hodin řekne, co jako s tím je. V pondělí večer hrál doktor vždycky poker s Charleyem, s Alem a Herbem Johnstonem u Herba v bytě, a tak jsme mysleli, že se vod nich dovíme, co to vlastně bylo. Krom toho byl už čas k večeři a každej z nás měl hlad, a tak jsme to nechali u doktora."
"Kolik bylo hodin?"
"Asi půl osmý, nebo tak nějak."
„Co s tou družicí Benedict udělal?"
"Vzal si ji domů. Nikdo jsme ji už pak neviděli. Tak v osm, v půl devátý to začalo. Byl jsem u benzínový pumpy a bavil se s Alem, měl tu noc službu. Byla zima, ale chtěl jsem si povídat a zapomenout na bolesti, a taky si z automatu natočit sodovku, abych měl čím zapít aspirin. Měl jsem taky žízeň, to víte, po šťávičce má člověk žízeň."
"Pil jste toho dne ‚Sterno'?"
"Asi kolem šestý jsem si kapku dal."
"A jak vám bylo?"
"Když jsem byl ještě u Ala, tak to docela šlo. Točila se mi hlava a bolel mě žaludek, ale jinak mi nebylo zle. Seděli jsme s Alem v jeho kanceláři a povídali, a von najednou vykřikl: ‚Jéžiši, co to mám s hlavou!' Vyskočil a vyběh ven a praštil sebou. Zrovna uprostřed silnice, a neřek jediný slovo. Nevěděl jsem, co si mám myslet. Myslel jsem si, že je to mrtvička, ale na to byl zas moc mladej, a hned jsem se pustil za ním. Byl už ale po smrti. A pak... pak začali všichni vybíhat z domů. Jestli si dobře pamatuju, tak pak se to stalo s paní Langdonovou, s tou vdovou. A pak už nevím, to pak byl kdekdo. Jeden za druhým. Chytli se za prsa a složili se jak podťatý. Nevydali ani hlásku."
"Co jste si o tom myslel?"
"Neměl jsem co, bylo to pěkně divný. Řeknu vám, vyděsil jsem se, ale snažil jsem se zachovat klid. Nešlo to. Srdce mi zrovna uhánělo a já sotva popadal dech. Byl jsem v koncích, myslel jsem, že jsou všichni mrtví. Pak jsem zaslech křičet toho mrňouse, a tak jsem věděl, že všichni nejsou mrtví. Pak jsem uviděl Generála." "Generála?"
"No, my mu tak jen říkali. Von nebyl generál, jen sloužil ve válce a rád vo tom každýmu vyprávěl. Byl starší než já. Dobrej chlap, Peter Arnold. Tvrdej jako skála, celej život. Stál na verandě ve vojenským mundúru. Byla tma, ale svítil měsíc, a tak mě viděl, jak stojím na ulici. Povídá: ‚To jsi ty, Petre? Hele, my se jmenujem stejně.' Já na to ‚No to jo.' A von povídá: ‚Co se to ksakru děje? To jsou tady Japončíci?' Mně to připadalo legrační. A von zas ‚Nejspíš nás přišli Japončíci voddělat.' Tak mu povídám: ‚Petře, nejsi mešuge?' Řek mi, že mu není zrovna nejlíp, a šel do domu. Teda určitě musel bejt mešuge, když se pak zastřelil. A vostatní taky. To byla ta nemoc."
"Jak to víte?"
"Lidi se přece neupalujou nebo netopí, když to maj v hlavě v pořádku, ne? Až do tý noci byli v městečku všichni docela v pořádku. Pak se najednou zbláznili."
"Co jste udělal pak?"
"Řekl jsem si Petře, to se ti jen zdá. Asi jsi moc pil. A tak jsem šel domů, leh jsem si do postele a myslel jsem si, že mi ráno bude líp. Kolem desátý jsem pak zaslech nějakej randál, bylo to auto, a tak jsem výběh podívat se ven, co to jede. Byl to jeden z těch zavřenejch náklaďáků. Vevnitř dva maníci. Než jsem k nim přišel, tak skápli. Hrůza - něco takovýho jsem ještě nezažil. Je to ale stejně divný."
"Co se vám zdá divné?"
"Bylo to druhý auto, co tam za celou noc projelo. Normálně tam jezdí spousta aut."
"To tam bylo ještě nějaké další auto?"
"Jasně. Willis od silniční kontroly. Projel tak patnáct až třicet vteřin před tím, než to všechno začlo. Ale nezastavil. Někdy se nezastaví, to přijde na to, jestli má zpoždění. Víte, von je jako pravidelná hlídka, musí se držet předepsanýho času."
Jackson zívl a hlava mu klesla do polštářů.
"Jestli dovolíte, tak si teď trochu dáchnu. Jsem úplně umluvenej." Zavřel oči.
Hall se vysoukal tunelem ven z obleku, usedl a skleněnou stěnou se díval na Jacksona a na nemluvně v postýlce vedle něho. Dlouho tak seděl a jen se díval před sebe.

23 / Topeka

Prostorný sál byl Veliký jako fotbalové hřiště. Byl střídmě zařízen, sem tam stál stůl. Uvnitř sálu zněly ozvěnou hlasy techniků, kteří na podlaze rozmisťovali části vraku a hlasitě na sebe volali. Technická vyšetřovací komise tu rekonstruovala vrak havarovaného letadla. Snažili se poskládat kusy zkrouceného kovu z Phantomu tak, jak ležely v písku.
Pak teprve mohlo začít důkladné vyšetřování.
Unavený major Manchek stál v jednom rohu, svíral šálek kávy a díval se. Připadalo mu to jako absurdní divadlo. Dvanáct mužů ve velikánské vydrhnuté hale v Topece staví trosky.
Přišel k němu jeden biochemik, v ruce s průhledným plastikovým sáčkem. Zamával Manchekovi obsahem sáčku pod nosem.
"Dostal jsem to zrovna z laboratoře."
‚Co je to?"
"Na to byste nepřišel." Oči mu zářily vzrušením.
No dobře, pomyslel si vztekle Manchek, třeba bych na to nepřišel.
"Co je to?"
"Depolymerizovaný polymer," řekl biochemik a mlaskl zadostiučiněním. "Právě to přišlo z laboratoře."

"Jaký druh polymeru?".
Polymer je opakující se molekula těchže jednotek; její struktura se podobá dominu. Většina plastických hmot, nylon, silon, buničina, i glykogen v lidském těle, jsou polymery.
"Polymer umělé hmoty používané na hadice ve Phantomech. Hadice od kyslíkové masky. Hned jsme si to mysleli."
Manchek se zamračil. Pohlédl na zrnitý černý prášek v sáčku. "Umělé hmoty?"
"Ano. Depolymerizovaný polymer. Rozpadl se. Ale ne vibracemi. Způsobil to čistě biochemický proces; něco ryze organického."
Manchekovi počalo svítat. "Chcete říci, že něco tu umělou hmotu rozložilo?"
"Dá se to tak říci," odpovědi biochemik. "Samozřejmě je to řečeno trochu zjednodušeně, avšak -"
"Co ji rozložilo?"
Biochemik pokrčil rameny. "Nějaká chemická reakce. Třeba kyselina, nebo vysoká teplota, nebo -"
"Nebo co?"
"Myslím třeba mikroorganismus. Kdyby totiž existoval nějaký, který požírá umělé hmoty. Jestli víte, co mám na mysli."
"Myslím, že vím, co máte na mysli."
Vyšel z haly a kráčel k dálnopisu umístěnému v jiné části budovy. Napsal své sdělení skupině Wildfire a předal je technikovi, aby je vyslal. Zatímco čekal, zeptal se technika: "Nepřišla ještě odpověď?"
"Odpověď, pane majore?" otázal se technik nechápavě.
"Z Wildfiru," řekl Manchek. Připadalo mu neuvěřitelné, že nikdo zatím nereagoval na zprávy o havárii Phantomu. Zcela zřejmě to souvisí...
"Říkáte Wildfire, pane majore?" podivil se technik.
Manchek si promnul oči. Je unaven, měl by myslet na to, že musí držet jazyk za zuby.
"Ale to nic, s tím si nelamte hlavu," řekl.

Po rozhovoru s Jacksonem zašel Hall za Burtonem. Burton byl v pitevně a prohlížel si preparáty z předešlého dne. Hall se zeptal: "Máš něco?"
Burton odešel od mikroskopu a vzdychl si. "Ne. Nic."
"Pořád nerozumím tomu jejich šílenství," uvažoval Hall. "Připomněl jsem si to znovu, když jsem mluvil s Jacksonem. Spousta lidí v tom městečku zešílela, anebo se přinejmenším začali chovat prapodivně a najednou je něco nutkalo k sebevraždě - a to všechno v té jediné noci. Mnozí z nich ovšem byli staří."
Burton se zamračil. "Opravdu?"
"Starci," řekl Hall, "takoví jako Jackson. Bývají na tom přece v mnohém ohledu už dost bledě. Tělesně se pomalu sesypávají. Plíce i srdce už jsou špatné. Játra jsou nadranc. Cévy zkornatělé."
"A to ovlivňuje průběh onemocnění?"
"Pravděpodobně. Jen mi pořád nejde na rozum, jak to přijde, že se někdo může naráz zbláznit."
Burton zavrtěl hlavou.
"Je tu ještě něco," dodal Hall. "Jackson si vzpomíná, že slyšel, jak jeden z těch nešťastníků těsně před smrtí vykřikl ‚Bože, co to mám s hlavou?'"
Burton se zadíval do prázdna. "Těsně před smrtí?"
"Ano, těsně před smrtí."
"Myslíš na krvácení?"
Hall přikývl. "Něco na tom je," řekl náhle. "Měli bychom se na to podívat."
Jestliže totiž Kmen Andromeda působil mozkové krvácení, pak by také mohl být příčinou těchto neobvyklých, náhlých psychických úchylek.
"Vždyť jsme ale zjistili, že účinek mikroba jde přes srážení krve -"
"Ano," přerušil ho Hall, "u většiny lidí. Ne ale u všech. Někteří přežijí, a někteří se zblázní."
Burton kývl. Náhle ho to začalo vzrušovat. Dejme tomu, že organismus porušuje stěny cév. Takové poškození by mělo za následek srážení krve. Kdykoliv je stěna cév natržena, prořízнuta nebo popálena, začne se krev postupně srážet. Nejprve se kolem porušené stěny začnou hromadit krevní destičky, aby chránily porušenou stěnu a zabránily unikání krve. Pak se tam hromadí červené krvinky. Síťovina fibrinu posléze spojí všechny krevní elementy dohromady, a nakonec sraženina ztuhne a je velmi pevná.
To je normální sled.
Jestliže ovšem je poškození rozsáhlé a jestliže začne v plicích a odtud se šíří dále...
"Rád bych věděl, jestli náš organismus napadá cévní stěnu. Jestliže ano, pak podněcuje srážení krve. Jestliže se však u některých osob srážení zabrání, pak začnou z poškozených cév krvácet."
"A zešílí," řekl Burton a prohraboval se v preparátech. Našel tři řezy mozku a prohlížel si je. Nebylo pochyb.
Bylo to naprosto jasné. Uvnitř vnitřní vrstvy mozkových cév byly drobné zelené uloženiny. Burton byl přesvědčen, že by při větším zvětšení nepochybně spatřil hexagonální tvar. V dalších preparátech nalezl v cévní stěně rovněž zelené skvrnky, ovšem nikdy v tak značné míře jako prve v mozku.
Kmen Andromeda se zřejmě predilekčně usazoval v mozkových cévách. Nebylo možno říci, proč tomu tak je; obecně se však stejně ví, že mozkové cévy jsou v mnoha ohledech zvláštní. Tak třeba za okolností, kdy se ostatní cévy v těle smršťují nebo roztahují, například ve velkém chladu nebo při námaze, cévní systém v mozku nepodléhá žádným změnám a zajišťuje konstantní plynulé zásobování mozkové tkáně krví.
Prokrvení svalu se při námaze zvýší pětkrát až desetkrát. Mozek má však stále stejný průtok krve, ať už jeho majitel skládá obtížnou zkoušku nebo dříme, rube dřevo nebo se dívá na televizi. Do mozku proudí stále stejné množství krve,

každou minutu, každou hodinu, každý den.
Vědečtí pracovníci nevědí, proč tomu tak je, přesněji řečeno nevědí, jak se mozkové cévy mohou samy regulovat. Tento jev však existuje, a mozkové cévy jsou považovány za zvláštní orgány, ani tepny, ani žíly. Je zcela zřejmé, že se od nich čímsi zvláštním odlišují.
A teď tu je mikroorganismus, napadá je a dokonce jim dává přednost před ostatními cévami.
Když tak o tom Burton přemýšlel, biologická aktivita Andromedy nakonec není tak neobvyklá. Vždyť syfilis působí zánět aorty, tedy velmi specifickou, velmi zvláštní reakci. Nebo parazitární infekce schistosomiáza: má zvláštní afinitu k močovému měchýři; střevu a cévám tlustého střeva - to vše v závislosti na živočišném druhu. Takže zmíněná specificita není vyloučena.
„Je tu však jiný problém: u většiny lidí začíná tento mikroorganismus srážet krev v plicích. To víme bezpečně. Předpokládáme, že destrukce cév začíná také tam. Co je však odlišné -"
Zarazil se.
Vzpomněl si na krysy, jimž podal protisrážlivé látky. Na ty uhynulé, které neodpitval.
"Bože můj," povzdychl si.
Vyndal jednu z těchto krys z lednice a otevřel ji. Krev byla tekutá. Rychle otevřel lebku a obnažil mozek. Našel tu na šedivém povrchu mozku velký krevní výron.
"A máš to," poznamenal Hall.
"Jestliže je zvíře normální, uhyne na koagulaci krve, která začíná v plicích. Jestliže se však koagulaci zabrání, organismus pronikne stěnami mozkových cév a způsobí tam rozsáhlé krvácení."
"A šílenství."
"Ano," Burton byl teď velice vzrušen. "A srážení krve zabrání jakékoliv krevní onemocnění. Nebo nedostatek vitaminu K. Malabsorpční syndrom. Nedostatečná činnost jater. Porucha syntézy bílkovin. A tucet jiných věcí."
"Všechny se vyskytují mnohem častěji u starých lidí," řekl Hall.
"Má Jackson něco z toho?"
Trvalo dlouho, než Hall odpověděl; řekl: "Ne, má trochu v nepořádku játra, ale to je bezvýznamné."
Burton si povzdychl. "Tak jsme zase tam, kde jsme začali."
"Ne tak docela. Protože zůstal naživu Jackson i to děcko. Pokud víme, nekrváceli; přežili bez následků. Bez jakýchkoli následků."
"To tedy znamená?"
"To znamená, že se tu nějakým způsobem podařilo zahranit primárnímu procesu, tedy proniknutí organismu do cévních stěn. Andromeda nepronikla do plic ani do mozku. Nepronikla nikam."
"Ale proč?"
"Na to přijdeme," řekl Hall, "až se dozvíme, proč devětašedesátiletý piják ‚Sterna' se žaludečním vředem je na tom stejně jako dvouměsíční kojenec."
"Zdá se, že je mezi nimi přece jen dost rozdíl," poznamenal Burton.
„To tedy ano," řekl Hall. Bylo to několik hodin před tím, než poznal, že mu Burton dal na hádanku odpověď - avšak odpověď bezcennou.

24 / Vyhodnocení

Sir Winston Churchill kdysi prohlásil, že "pravá genialita spočívá ve schopnosti správně zhodnotit nejasné, náhodné a protichůdné informace". Ačkoliv bylo pro tým Wildfire typické, že jednotliví členové skupiny byli bezesporu vynikající, jako celek mnohokrát velmi nesprávně vyhodnocovali informace, které měli k dispozici.
Vnucuje se tu mimoděk jedna Montaigneova trpká poznámka: "Když jsou lidé vystaveni tlaku okolností, jednají jako hlupáci a sami navzájem se ohlupují." Skupina Wildfire pochopitelně byla vystavena těžkému tlaku, avšak s chybami se předem počítalo. Členové týmu dokonce předvídali, že k chybám nutně bude docházet.
Nepředpokládali však, že se dopustí omylu tak nesmírného a dosahem tak hrozivého. Neočekávali, že jejich hlavní chyba bude nakonec v tom, že zanedbali několik drobných faktů klíčového významu.
Skupina měla jednu slabinu, kterou později Stone charakterizoval takto: "Zaměřili jsme se výhradně na samotný problém: Cokoliv jsme dělali a o čemkoliv jsme přemýšleli, směřovalo k tomu, nalézt řešení - lék na Andromedu. A také jsme se samozřejmě upjali na události, jež se udaly v Piedmontu. Měli jsme pocit, že pokud řešení nenajdeme my, nenajde se vůbec a celý svět nakonec skončí jako Piedmont. Nebyli jsme s to uvažovat jinak."
Jejich omyl se začal povážlivě prohlubovat při kultivaci mikroba.
Stone a Leavitt odebrali z družice tisíce vzorků na kultivaci. Kultury inkubovali při nejrůznějších podmínkách teplotních i tlakových a v různém složení ovzduší. Výsledky mohl analyzovat jedině počítač.
Při použití programu RŮST/T-PRŮŘEZ počítač netiskl výsledky ze všech kombinací růstových podmínek. Tiskl jen výrazné pozitivní nebo výrazně negativní výsledky, poté co zvážil každou Petriho misku a fotometricky změřil růst.
Když si prohlíželi výsledky, zjistili Stone s Leavittem hned několik překvapujících trendů. První závěr, k němuž dospěli, byl ten, že vůbec nezáleží na kultivační půdě - organismy rostly stejně dobře jak na glukózovém, tak na krevním agaru, nebo i na pouhém agaru bez jakýchkoliv přísad, ba dokonce i na skle.
Záleželo však zásadně na plynu, v němž se organismus pěstoval, a také na druhu světla.
Ultrafialové světlo stimulovalo růst za všech okolností. Úplná tma a v menší míře i infračervené světlo růstu zabraňovalo.
Kyslík zabraňoval růstu za všech okolností, kysličník uhličitý však růst stimuloval. Dusík neměl žádný vliv. Nejlepšího

růstu tedy bylo dosaženo v atmosféře stoprocentního kysličníku uhličitého při ozařování ultrafialovým světlem. Nejhorší růst byl v čistém kyslíku za úplné tmy.
"Co z toho tedy plyne?" zeptal se Stone.
"Vypadá to jako totálně konvertující systém," řekl
Leavitt.
"To je otázka," namítl Stone.
Nastavil hodnoty pro uzavřený růstový systém. Uzavřený růstový systém umožňoval sledování bakteriálního metabolismu měřením spotřeby plynů a živin a výdaje odpadových produktů. Vše probíhá zcela uzavřeně, to jest za podmínek absolutní izolace a nezávislosti na okolí. Například rostlina by v takovém systému spotřebovávala kysličník uhličitý a vylučovala kyslík a vodu.
Když ale zkoumali Andromedu, objevili cosi velmi pozoruhodného. Organismus nic nevylučoval. Při inkubaci v kysličníku uhličitém a v ultrafialovém světle rostl tak dlouho, až spotřeboval všechen kysličník uhličitý. Pak se růst zastavil. Nebyl tu žádný plyn ani jiný zbytkový produkt vzniklý při růstu. Žádný zbytkový produkt. "Absolutní využití," poznamenal Stone. „To se dalo čekat," dodal Leavitt. Byl to organismus vysoce přizpůsobený svému okolí. Spotřeboval vše, aniž zanechával něco nezužitkovaného. Ideální schopnosti pro život v pustém vesmíru.

OZN KULTURY 779.223.L87
ANDROMEDA
OZN MEDIA 779
OZN PLYN. SMĚSI 223
OZN OSVITU L87 UV HI
KONEČNÝ GRAF

Ukázka záznamu výsledku fotoelektrické detekce všech růstových médií. Uvnitř kulaté Petriho misky zaznamenal počítač dvě oddělené kolonie. Kolonie byly odečítány ve dvoumilimetrových políčkách a optická hustota je vyjádřena ve stupních od jedné do devíti.

Chvíli o tom přemítal, a pak ho cosi napadlo. A v téže chvíli na to přišel také Leavitt. "Panebože."
Leavitt už sahal po telefonu. "Dejte mi Robertsona. Okamžitě."
"To je neuvěřitelné," zamumlal Stone. "Vůbec žádné odpadové produkty. Nepotřebuje to ani půdu pro kultivaci. Roste si to jen z uhlíku, kyslíku a slunečního světla.
Tečka."
"Doufám, že ještě není zcela pozdě," ozval se po chvíli Leavitt a pozoroval nervózně obrazovku.
Stone přikývl. "Jestli organismus skutečně dovede přeměňovat hmotu v energii a energii ve hmotu, a to přímo, pak funguje jako malý reaktor."
"Atomový výbuch by -"
"Neuvěřitelné," opakoval stále Stone, "to snad není možné."
Obrazovka se rozsvítila. Uviděli Robertsona, vypadal unaveně a kouřil cigaretu.
"Jeremy, nesmíš na mě tak spěchat. Neměl jsem ještě čas, abych -"
"Poslechni," vpadl mu do řeči Stone, "musíš zajistit, aby se direktiva 7-12 nerealizovala. Je to naléhavé a bezpodmínečně nutné. V blízkosti tohoto organismu nesmí dojít k atomovému výbuchu. To by bylo to poslední na světě, co bychom udělali, a to chápej doslova."
Stručně pak vysvětlil, na co přišli.
Robertson hvízdl. "To bychom tomu tedy poskytli fantasticky úrodnou půdu."
"Ano, přesně tak," potvrdil mu Stone. Problém vhodné živné půdy dělal skupině velkou starost. Je známo, že v normálním prostředí existuje určitá rovnováha a určité hranice, jež omezují bujný růst baktérií.
Matematika neomezeného růstu je děsivá. Jediná buňka baktérie Escherichia coli se za příznivých okolností dělí každých dvacet minut. Na tom není nic tak zlého, pokud si neuvědomíme, že se baktérie dělí geometrickou řadou. Z jedné vzniknou dvě, ze dvou čtyři, ze čtyř osm a tak dále. Takto lze dojít k závěru, že by se za jeden den mohla jedna buňka rozrůst do superkolonie velikosti a váhy celé planety Země.
K tomu ovšem nikdy nedojde, a to z jednoho jednoduchého důvodu: Růst nikdy neprobíhá za ideálních podmínek. Živiny se vyčerpají. Vyčerpá se kyslík. Poměry uvnitř bakteriální kolonie se mění a omezují růst mikrobů. Kdybychom však na druhé straně měli organismus schopný přímé přeměny energie ve hmotu, kdybychom mu mohli poskytnout obrovský zdroj energie, jako je třeba atomový výbuch -
"Ihned předám tvé doporučení presidentovi. Jistě bude potěšen, že ve věci 7-12 učinil správné rozhodnutí."
"Můžeš mu blahopřát k jeho vědeckému čichu," poznamenal Stone; "mým jménem."
Robertson se poškrábal na hlavě. "Mám tu už údaje o havárii toho Phantomu. Stalo se to ve výšce šesti tisíc metrů na západ od Piedmontu. Komise sice našla známky rozpadu, o němž pilot mluvil, ale byla to nějaká umělá hmota. Byla depolymerizována."
"Co z toho komise vyvozuje?"
"Nevědí, co z toho vyvodit," řekl Robertson. "Je tu ještě něco. Našli několik úlomků kostí, o nichž se domnívají, že jsou lidského původu. Kousek humeru a tibie. Zvláštní je to, že jsou úplně holé, téměř vyleštěné."

"Svaly shořely?"
"Nevypadá to na to," řekl Robertson.
Stone se otráveně podíval na Leavitta.
"Jak to tedy vypadá?"
"Vypadá to jako holá, vyleštěná kost," opakoval Robertson. "Zdá se jim to sakra divné. A ještě něco. Máme zprávy o oddílech Národní gardy kolem Piedmontu. Stodvanáctý je rozmístěn ve stopadesátikilometrovém okruhu, hlídkují do hloubky osmdesáti kilometrů. Západně od Piedmontu je asi sto mužů. Nikdo z nich nezemřel."
"Nikdo? Jsi si tím jist?"
"Docela."
"Byl někdo v oblasti, kterou přeletěl Phantom?"
"Ano, dvanáct mužů. Ti totiž hlásili přelet na základnu."
Leavitt se obrátil ke Stoneovi: "To vypadá, jako že letadlo havarovalo čirou náhodou."
Stone přikývl. Pokračoval v rozmluvě s Robertsonem: Skoro bych se přiklonil k Petrovi. Zvlášť když dole na zemi nikdo nezemřel..."
"Třeba je to jen ve větších výškách."
"Možná. My ale zcela jistě víme alespoň tohle: víme, jak Andromeda zabíjí. Srážením krve. Ani dezintegrací, ani obnažováním kostí, ani jinak. Jen a jen koagulací."
"Tak dobrá," odpověděl Robertson. "Zapomeneme zatím na to letadlo."
Touto poznámkou rozmluva skončila.

Stone řekl: "Myslím, že bychom měli u našich izolovaných mikrobů testovat biologickou aktivitu."
"Myslíš na krysách?"
Stone přikývl. "Musíme si ověřit, jestli jsou ještě virulentní. Jestli nezmutovaly."
Leavitt souhlasil. Museli pozorně sledovat, jestli organismus nezmutoval, jestli se nezměnil na něco, co by mělo zcela jiný účinek.
Když už skoro chtěli začít, zapraskalo to v monitoru pátého poschodí a ozval se hlas: "Doktor Leavitt, doktor Leavitt."
Leavitt odpověděl. Na obrazovce počítače se objevil příjemný mladý muž v bílém laboratorním plášti.
"Ano?"
"Pane doktore, máme tu váš elektroencefalogram, který přišel z výpočetního střediska. Vím, že to je jistě omyl, ale..."
Odmlčel se.
"Prosím? Je něco v nepořádku?"
"Totiž váš záznam byl hodnocen jako čtvrtý stupeň, atypický, pravděpodobně benigní. Chtěli bychom to však sjet ještě jednou."
Stone vpadl do rozhovoru: "To bude zřejmě omyl."
"Ano," dodal Leavitt, "bezesporu."
"Není o tom pochyby," pokračoval muž, "potřebujeme však další sérii záznamů, abychom měli jistotu."
"Teď mám plné ruce práce," řekl Leavitt.
Stone promluvil přímo k laborantovi: "Doktor Leavitt si půjde dát znovu natočit EEG, jakmile se naskytne nejbližší příležitost."
"Dobře, pane doktore," odpověděl laborant.
Když obrazovka zhasla, povzdychl si Stone: "Někdy mi to zatracené lpění na předpisu jde vyloženě na nervy."
"Ano," přisvědčil Leavitt.
Chtěli začít biologické testování, když počítač oznámil, že jsou připraveny předběžné výsledky z rentgenové krystalografie. Stone i Leavitt opustili místnost, aby si prohlédli výsledky, a odsunuli testování půd na pozdější dobu. Bylo to velmi nešťastné rozhodnutí, neboť vyšetřením kultivačních půd by byli ihned zjistili, že se jejich úvahy ubírají nesprávnou cestou a že jsou na nepravé stopě.

25 / Willis

Rentgenová krystalografie ukázala, že Andromeda není složena z jednotlivých oddělených částí, tak jako je například buňka složena z jádra, mitochondrií a ribosomů. Andromeda neměla ani žádné podjednotky, žádné menší částice. Zdálo se, že naopak jedna jediná hmota tvoří jak stěny, tak i vnitřek. Tato hmota vytvářela charakteristický difrakční obraz rentgenových paprsků.
Při pohledu na výsledky Stone řekl: "Je to sada šestiúhelníkovitých prstenců."
"A nic jiného," dodal Leavitt, "jak to sakra může vůbec fungovat?"
Nedovedl si vysvětlit, jak může tak jednoduchý organismus vůbec využívat energii k růstu.
"Je to celkem obvyklá prstencová struktura," řekl Leavitt. "Fenolová skupina, nic víc. Mělo by to vlastně být zcela inertní."
"A přece to umí přeměňovat energii ve hmotu."
Leavitt se poškrábal na hlavě. Znovu se vracel k analogii domu a města a k příkladu vztahu mozku a mozkové buňky. Také molekula byla ve svých stavebních prvcích jednoduchá. Jako samostatná jednotka neměla žádné zvláštní schopnosti. Avšak v organizovaném seskupení měla nesmírné účinky.

"Možná že existuje jistá kritická hladina," uvažoval, "určitá míra strukturální komplexnosti, která umožňuje něco, co není možné v podobné, jenže jednoduché struktuře."
"Zas ten argument o šimpanzím mozku," řekl Stone.
Leavitt přikývl. Pokud to jen lze zjistit, je mozek šimpanze takřka stejně složitý jako mozek lidský. Ve struktuře jsou jen malé rozdíly, avšak hlavní rozdíl je ve velikosti - lidský mozek je větší, má více buněk a více drah.
A právě tím je lidský mozek odlišný. (Neurofyziolog Thomas Waldren jednou žertem prohlásil, že "hlavní rozdíl mezi mozkem šimpanze a mozkem člověka je v tom, že člověk může užívat šimpanze jako experimentálního zvířete, nemůže tomu však být naopak".)
Stone i Leavitt přemítali o tomto problému ještě několik minut; přešli pak k výsledkům Fourierovy analýzy hustoty elektronů. Byla tu na nákresu podobném topografické mapě vyznačena pravděpodobnost výskytu elektronů pro danou strukturu.
Všimli si něčeho zvláštního. Struktura tu byla, ale Fourierova mapa byla nesouvislá.
"Skoro to vypadá, jako kdyby se část struktury nějak vypojovala," řekl Stone.
"Tak přece jen není stejnorodá?" řekl Leavitt.
Stone si při pohledu na mapku povzdychl. "My jsme si měli sakra vzít do skupiny fyzikálního chemika."
Nevyřčen zůstal dodatek. "Místo Halla."

Hall si unaveně protíral oči a popíjel kávu. Litoval, že nemá cukr. Seděl v bufetu sám. Bylo tu ticho narušované jen tlumeným cvakáním dálnopisu v rohu. Po chvíli vstal, přistoupil k dálnopisu a pročítal si potištěný pás papíru, který se z něho odvíjel. Většina zpráv mu nic neříkala.
Pak narazil na jednu, která přicházela z programu KONTROLA ÚMRTÍ. Byl to rešeršní program, jenž zaznamenával všechna úmrtí vzhledem k předem zvoleným kritériím tak či onak závažná. Tady konkrétně dostal počítač příkaz registrovat všechna úmrtí v oblasti Arizona - Nevada - Kalifornie. Nebýt rozhovoru s Jacksonem, nebyl by si Hall záznamů vůbec všiml. Ten rozhovor mu připadal zcela bezvýznamný, ztratil kvůli němu mnoho času, neviděl v něm žádný užitek.
A teď se jen divil.

ZÁZNAM
PROGRAM KONTROLA ÚMRTÍ
KONTROLA/998
STUPNICE 7YO.X40.
ZÁZNAM ZPRÁVY ASSOCIATED PRESS
DOSLOVNÉ ZNĚNÍ

BRUSH RIDGE, ARIZONA: Příslušník silniční kontroly údajně způsobil smrt pěti osob v bufetu na dálnici. Tragédii přežila jen slečna Sally Conoverová, servírka v bufetu Dine-eze na dálnici číslo 15, 10 mil jižně od Flagstaffu.
Slečna Conoverová udává, že ve 2 hodiny 40 minut po půlnoci vstoupil do bufetu příslušník silniční kontroly Martin Willis a objednal si kávu a koláč. Willis chodil do bufetu již dříve. Po jídle vstal a prohlásil, že ho bolí hlava a že se mu "ozývá zase vřed". Slečna Conoverová mu dala dva aspiriny a lžičku užívací sody. Podle jejího prohlášení pohlédl pak Willis podezíravě na ostatní hosty a zašeptal: "Jdou po mně."
Dříve než mohla servírka odpovědět, vytáhl Willis svůj služební revolver a začal střílet po hostech, šel od jednoho ke druhému a každého střelil přímo do čela. Pak se údajně obrátil na slečnu Conoverovou a řekl: "Zbožňuji vás, Shirley Templeová," vložil si hlaveň do úst a vypálil poslední kulku.
Po vyšetřování byla slečna Conoverová propuštěna na svobodu. Jména obětí nejsou dosud známa.

KONEC DOSLOVNÉHO ZÁZNAMU
KONEC ZÁZNAMU
KONEC PROGRAMU
KONEC

Hall si vzpomněl, že Willis projížděl Piedmontem zvečera, několik minut před tím, než vypuklo onemocnění. Projel, aniž zastavil.
Pak zešílel.
Je tu nějaká spojitost?
Nebyl si jist. Mohla být. Bylo tu totiž několik shodných rysů. Willis měl žaludeční vřed, užíval aspirin a nakonec spáchal sebevraždu. To samo o sobě nic nedokazuje. Může to být řetěz událostí bez jakéhokoliv spojení. Stálo by ovšem za to podívat se na tu věc blíže.
Stiskl knoflík. Rozsvítila se obrazovka a dívka u spínacího panelu se sluchátky, která jí mačkala pečlivý účes, se na něho usmála.
"Prosím hlavního lékaře arizonské silniční kontroly. Západní úsek, jestli je to rozděleno."
"Ano," odpověděla stručně.
Za několik okamžiků se opět rozsvítila obrazovka. Byla to slečna z centrály. "Je tu doktor Smithson, lékař arizonské silniční kontroly v oblasti západně od Flagstaffu. Nemá tam televizní monitor, můžete se s ním spojit jen ve zvuku."

"Dobrá," odpověděl Hall.
Trochu to zapraskalo a zahučelo. Hall sledoval obrazovku. Děvče už však vypnulo svůj kanál a vyřizovalo další hovor. Díval se na ni, a uslyšel hluboký, zpěvavý hlas, jak se nedůvěřivě ptá: "Je tam někdo?"
"Dobrý den, pane doktore," pozdravil ho Hall. "Tady je doktor Mark Hall, ve ... Phoenixu. Volám kvůli vašemu příslušníkovi Willisovi."
"Slečna říkala, že voláte kvůli nějaké státní záležitosti," odpověděl Smithson ospale. "Je to pravda?"
"Ano, je to tak. Potřebujeme..."
"Pane doktore," řekl Smithson, stále stejně utahaně, "myslím, že by neškodilo, kdybyste řekl, kdo vlastně jste a koho zastupujete."
Halla hned napadlo, že smrt příslušníka silniční hlídky je spojena s nějakými právními problémy. Smithson má asi obavy.
"Nemám oprávnění říci vám přesně, o co jde..." začal Hall.
"Tak pane kolego, podívejte se, já nemůžu podávat informace telefonem, a zvlášť někomu, kdo mi nechce říci, oč běží.
Hall se zhluboka nadechl. "Pane doktore, musím se vás zeptat -"
„To se ptejte, na co chcete. Já zkrátka -"
Najednou někde na lince zazvonil zvonek a studený hlas mechanicky odříkával:
"Prosím pozor, automatická výzva. Analýzou kapacity vedení této linky bylo zjištěno, že vnější účastník nahrává obsah rozhovoru. Všem účastníkům se dává na vědomí, že nahrávání tajných státních rozhovorů se trestá vězením od pěti let. Při pokračování neoprávněného nahrávání bude spojení automaticky přerušeno. Automatická výzva. Děkuji."
Dlouho bylo ticho. Hall si dovedl představit Smithsonův údiv. Sám byl rovněž překvapen.
"Odkud to sakra voláte," ozval se konečně Smithson.
"Vypněte to," poradil mu Hall.
Chvilku bylo ticho, a pak se ozvalo cvaknutí. "Tak dobře, už jsem to vypnul."
"Mluvím z tajné státní instituce," oznámil mu Hall.
"Tak podívejte se, pane -"
"Dovolte, abych mluvil zcela otevřeně," přerušil ho Hall. "Volám ve velmi závažné záležitosti, která se týká vašeho příslušníka Willise. Je jasné, že dojde k soudnímu "vyšetřování, a jistě budete předvolán k výpovědi. Třeba bychom mohli dokázat, že Willis nebyl za své činy odpovědný, že měl potíže čistě medicínského rázu. Pokud nám však vy neřeknete něco o tom, jak byl na tom zdravotně, nemůžeme v té věci nic podniknout. A když nám to neřeknete, a to pěkně rychle, pane kolego, tak vás dáme zavřít na dvanáct let pro odmítnutí pomoci při vyšetřování v naléhavé státní záležitosti. Je mi úplně jedno, jestli mi věříte nebo ne. Já vám to oznamuji, a radím vám, abyste tomu věřil."
Chvilku bylo ticho a pak se ozval tahavý hlas: "Není potřeba se rozčilovat, pane kolego, samozřejmě už teď vím, oč jde."
"Měl Willis žaludeční vřed?"
"Žaludeční vřed? Ne. Říkal, že ho má, anebo se povídá, že to prý říkal. Pokud já vím, nikdy ho neměl."
"Byl někdy nemocný?"
"Měl cukrovku," odpověděl Smithson.
"Cukrovku?"
"Jo. Bral to na lehkou váhu. Přišli jsme na to před pěti nebo šesti lety, když mu bylo třicet. Dost těžký případ. Drželi jsme ho na inzulínu, padesát jednotek denně, ale jak jsem říkal, moc vážně to nebral. Jednou nebo dvakrát ho přivezli do špitálu v komatu, protože nebral inzulín. Prý že nesnese jehly. Chtěli jsme ho už od nás propustit, protože jsme ho nechtěli nechat řídit vůz. Báli jsme se, že by mohl v acidóze padnout do bezvědomí. Nahnali jsme mu strach, a tak slíbil, že se bude chovat rozumně. To bylo před třemi roky, a pokud vím, od té doby bral inzulín už zcela pravidelně."
"Víte to určitě?"
"No, myslím si to. Ale ta servírka v restauraci řekla jednomu z našich lidí při vyšetřování, že má dojem, že pil, protože prý cítila, jak z něho táhne špiritus. Jenže já zas vím, že se Willis jaktěživ nedotkl ani kapky. Byl nábožensky založen. Nikdy nepil ani nekouřil. Vedl spořádaný život. Proto se pro tu cukrovku tak trápil: měl pocit, že si ji nezasloužil."
Hall se zabořil do svého křesla. Byl už skoro u cíle, odpověď byla na dosah ruky, konečná odpověď, klíč k tomu všemu.
"Ještě jednu otázku. Poslední," začal Hall. "Neprojížděl Willis Piedmontem tu noc, co zemřel?"
"Ano. Ohlásil se nám odtamtud. Měl trochu zpoždění, ale projel. Proč? Má to něco společného se zkouškami, co tam vláda provádí?"
"Ne," řekl Hall, ale byl by vzal jed na to, že mu Smithson nevěří.
"Tak dobrá, poslouchejte, máme tu s tím průšvihem pěknou polízanici, tak jestli se něco dovíte, co by mohlo -"
Budeme s vámi ve spojení," slíbil mu Hall a zavěsil.
Znovu se na obraze objevilo to děvče.
"Skončil jste, pane doktore?"
"Ano, ale potřeboval bych jistou informaci."
„O jaký druh informace jde?"
"Chtěl bych vědět, jestli mohu dát někoho zavřít."
"Zjistím to. Na základě jakého obvinění?"
"Bez obvinění. Jen ho dát zadržet."
Chvilku se věnovala ovládací desce svého počítače.
"Pane doktore, máte právo uvalit jménem armády vyšetřovací vazbu na kohokoliv, kdo přišel do styku s Projektem. Tato vazba může trvat nejvýše čtyřicet osm hodin."

"Tak dobrá," řekl Hall. "Zařiďte to."
"Ano. Kdo je ta osoba?"
"Dr. Smithson," odpověděl Hall.
Děvče přikývlo a obrazovka zhasla.
Hallovi bylo Smithsona líto, ne však příliš. Bude se pár hodin potit, ale nic víc. A zabránit, aby se toho o Piedmontu moc povídalo, to bylo nanejvýš nutné.
Hall se uvelebil v křesle a zamyslel se nad tím, co se dověděl. Byl rozčilen a měl pocit, že je na prahu důležitého odhalení.
Tři lidé:
Diabetik v acidóze, který nevzal včas inzulín.
Stařec, který pil "Sterno" a užíval aspirin, rovněž v acidóze.
Kojenec.
První přežil několik hodin, ostatní žijí déle, zřejmě už definitivně. Jeden zešílel, druzí dva nikoliv. Mají něco společného. Něco docela prostého.
Acidóza. Rychlé dýchání. Obsah kysličníku uhličitého. Saturace kyslíkem. Závratě. Únava. Mezi všemi je tu jakási logická souvislost. U nich je klíč k přemožení Andromedy.
V příštím okamžiku zazněl poplachový zvonek a zvonil pronikavě a naléhavě. Zároveň se rozblikalo jasně žluté světlo. Vyskočil a odběhl z pokoje.

26 / Těsnění

Na chodbě spatřil blikavé světlo, jež ukazovalo, kde vznikly potíže: PITEVNA. Pro Halla nebylo nesnadné uhodnout, oč jde - zřejmě se v některém místě porušila izolační bariéra a došlo ke kontaminaci. Proto se rozezněly zvonky. Běžel chodbou, a z reproduktorů se ozval konejšivý hlas: „V pitevně bylo porušeno těsnění. V pitevně bylo porušeno těsnění. Poplach."
Jeho laborantka vyběhla z laboratoře a zeptala se: „Co se děje?"
"Asi Burton. Infekce prorazila bariéru."
„Je v pořádku?"
"Pochybuji," řekl Hall v běhu. Utíkala za ním.
Leavitt vyběhl z MORFOLOGIE a přidal se k nim. Utíkali chodbou s mírnými zatáčkami. Hall si právě pomyslel, že Leavitt na svůj věk běhá docela dobře, když spatřil, jak se náhle zastavil.
Stál jako přikován. Upřel pohled před sebe na blikající nápis a na světlo nad ním. Rozsvěcelo se a zhášelo. Hall se ohlédl. "Pojď," řekl netrpělivě.
Laborantka vykřikla: "Pane doktore, něco s ním je!"
Leavitt se nehýbal. Stál s očima vytřeštěnýma a jako by spal. Ruce mu bezvládně visely podle těla. •
"Pane doktore."
Hall se zastavil a běžel zpátky.
"Petře, Petře, pojď honem, potřebujeme tě."
Víc už se nepokoušel říkat, neboť Leavitt ho neslyšel. Upíral pohled na blikající světlo. Nezareagoval, ani když mu Hall zamával rukou před obličejem. V tu chvíli si Hall vzpomněl na jiná blikající světla, od nichž Leavitt odvracel oči, a jak to vysvětloval různými historkami.
"Ten mizera. Zrovna teď."
"Co je s ním?" ptala se laborantka.
V koutku úst se Leavittovi objevila kapička slin. Hall se za něj rychle postavil a pokynul laborantce: "Postavte se před něj a zakryjte mu oči. Nenechte ho dívat se do toho světla."
"Proč?"
"Protože bliká třikrát za vteřinu," odpověděl Hall.
"Myslíte, že -"
"Každou chvilku sebou sekne."
Leavitt se zhroutil.
Kolena mu naráz podklesla a spadl na podlahu. Ležel na zádech a celé tělo se mu zachvívalo. Začalo to u rukou a nohou, přestoupilo to na paže, lýtka a stehna a ve chvíli bylo zachváceno celé tělo. Zaťal zuby a hlasitě zaúpěl. Bil hlavou o podlahu. Hall mu podsunul nohu pod temeno, aby mu hlava narážela na prsty. Bylo to přece jen lepší, než nechat ho tlouci hlavou o tvrdou zem.
"Nepokoušejte se otevřít mu ústa," řekl Hall. "Nepodařilo by se vám to. Má čelisti pevně sevřené."
Před jejich očima se Leavittovi počala po břiše šířit žlutá skvrna.
"Mohl by v tom zůstat, jděte rychle do lékárny a přineste stomiligramový fenobarbital. Hned ve stříkačce. Pak mu ještě dáme dilantin, když to bude potřebí."
Leavitt vydával zaťatými zuby zvířecí řev. Tělo bušilo do podlahy jako těžký sochor.
Za několik okamžiků přišla laborantka se stříkačkou. Hall chvilku počkal na okamžik, kdy Leavitt trochu povolí svaly a kdy na vteřinu vymizí křeče, a vstříkl mu barbiturát.
"Počkejte u něho," přikázal děvčeti. "Kdyby měl další křeče, udělejte totéž co já, dejte mu nohu pod hlavu. Myslím, že to bude už v pořádku. Nehýbejte s ním."
Pak se rozběhl do pitevny.

Několik vteřin se pokoušel otevřít dveře do laboratoře, a pak si uvědomil, že jsou už hermeticky uzavřeny. Laboratoř byla zamořena. Vběhl pak do hlavní místnosti, kde seděl Stone a pozoroval Burtona na obrazovce uzavřeného televizního okruhu.
Burton byl vyděšen. Byl bledý, sotva popadal dech, a nemohl ze sebe vypravit jediného slova. Vypadal přesně tak, jak to odpovídalo situaci: jako člověk, očekávající každou chvíli smrt.
Stone se ho snažil uklidnit. "Žádný strach, starouši, jen žádný strach. Dostaneš se z toho. Jen neměj strach."
„Já se bojím," šeptal Burton, "Ježiši, já se bojím."
"Neměj strach," opakoval Stone vlídně. "Víme přece, že se Andromedě moc nedaří v kyslíku. Vháníme ti teď do laboratoře čistý kyslík. To zatím úplně stačí."
Obrátil se k Hallovi: "Dal jste si na čas. Kde je Leavitt?"
"Má záchvat."
"Cože?"
"Světla blikají třikrát za vteřinu, a už v tom lítal."
"Cože?"
"Petit mal. A přešlo to do grand mal: tonickoklonické křeče, pomočení; s veškerou parádou. Dal jsem mu fenobarbital a letěl sem, jak jsem nejdřív mohl."
"Leavitt má epilepsii?"
"Ano."
"Asi nevěděl, že ji má. Jistě to nevěděl," uvažoval Stone. Vzpomněl si, že chtěli opakovat elektroencefalografické vyšetření.
"Ale jo," odpovědi Hall, "věděl to až moc dobře. Vyhýbal se každému blikajícímu světlu, které by mohlo vyprovokovat záchvat. Jsem přesvědčen, že to věděl. Určitě má chvilky, že najednou neví, co s ním je. Jako kdyby ztratil několik minut svého života, nemůže si na nic vzpomenout. Okno."
"Je mu už dobře?"
"Má v sobě sedativum."
Stone pokračoval: "Burtonovi dodáváme čistý kyslík. To zatím stačí, než přijdeme na něco lepšího."
Stone vypnul mikrofon, jímž byl spojen s Burtonem.
"Bude trvat několik minut, než se tam kyslík dostane, ale jemu jsem řekl, že ho tam už má. Je tam uzavřen a infekce se teď už nemůže šířit dál. Ostatní laboratoře jsou zatím v pořádku."
Hall se zeptal: "Jak k tomu došlo, k té kontaminaci myslím."
"Asi někde prasklo těsnění." Potichu pak dodal: "Věděli jsme, že se to dříve nebo později musí stát. Všechna izolační zařízení po určité době selžou."
Hall se zeptal: "Tak vy myslíte, že se to stalo náhodou?'
„Jistě," odpověděl Stone, "byla to náhoda. Máme tady tolik a tolik uzávěrů, tolik a tolik gumových hadic, tak a tak silných. Po určité době přestanou fungovat. Burton byl právě ve chvíli, kdy k tomu došlo, uvnitř."
Hallovi to tak úplně jednoduché nepřipadalo. Podíval se na Burtona. Ten namáhavě rychle oddychoval a prsa se mu chvěla hrůzou.
Hall se zeptal: "Kdy se to stalo?"
Stone pohlédl na stopky. Byly to speciální stopky, které se automaticky zapnuly v případě poplachu. Odpočítávaly čas od okamžiku porušení bariéry.
"Jsou to čtyři minuty."
Hall poznamenal: "A Burton ještě žije."
"Chvála bohu." A pak se Stone zamračil. Uvědomil si, co má Hall na mysli.
"Jak to, že ještě žije?" vzkřikl Hall.
"Kyslík...."
„Sám jste říkal, že tam kyslík ještě není. Co ho to tedy chrání?"
V té chvíli zahovořil Burton do mikrofonu: "Chtěl bych, abyste pro mě něco udělali."
„A co?" zeptal se Stone.
„Dejte mi kalocin," řekl Burton.
"Ne," odpověděl okamžitě a kategoricky Stone.
„Hergot, je to přece můj život."
"Ne," opakoval Stone.
Hall se ozval: "Snad bychom to mohli zkusit -"
"Absolutně nepadá v úvahu. To si nemůžeme dovolit. Ani jednou."
Za posledních deset let je v Americe kalocin patrně nejžárlivěji střeženým tajemstvím. Je to látka, kterou připravili ve farmaceutické továrně Jensen na jaře roku 1965 a jež dostala při pokusech označení TJJ-44759 W nebo zkrácené K-9. Byla objevena při běžných vyhledávacích zkouškách, jaké se u Jensenů provádějí se všemi novými sloučeninami. Jako ve většině farmaceutických továren také u Jensenů zkoušeli všechny nové látky metodou rozptýlených testů, při nichž je látka podrobována určité standardní sestavě zkoušek, jež mají sloužit k nalezení případného pozoruhodného účinku. Zkoušky se prováděly na laboratorních zvířatech, na krysách, psech a opicích. Všehovšudy šlo o Čtyřiadvacet testů.
U Jensenů objevili právě u K-9 cosi zvláštního. Látka zastavovala růst. Mládě, jemuž bylo podáno K-9, nikdy nedorostlo do normální velikosti. V důsledku tohoto objevu byla látka rychle podrobena dalším pokusům, jež přinesly

ještě zajímavější výsledky. Přišlo se na to, že látka zastavuje metaplasii, mutaci, která pozměňuje normální tělní buňky ve zvláštní formy, předchůdce buněk rakovinných. U Jensenů byli z toho velice, vzrušeni a intenzívně látku zkoumali. V září 1965 už nebylo pochyb. Kalocin zastavuje vývoj rakovinného onemocnění. Mechanismus jeho působení je zcela neznámý, zabraňuje však reprodukci viru, jenž vyvolává myelogenní leukémii. Zvířata, jimž se podá kalocin, neonemocní, a u zvířat, u nichž se už nemoc vyvinula, vzápětí výrazně ustupuje.
Vzrušení pracovníků v Jensenově továrně neznalo mezí. Brzy se ukázalo, že látka účinkuje jako protivirové chemoterapeutikum se širokým spektrem účinnosti. Inaktivovala virus poliomyelitický, virus vztekliny, leukémie a virus bradavic.
A k tomu všemu ještě zabíjela baktérie, plísně a parazity.
Látka nějakým způsobem ničila všechny organismy, jež byly založeny na jednobuněčné nebo nižší struktuře. Neměla žádný účinek na orgány - na skupiny buněk organizované do vyšších jednotek. V tomto směru byla látka dokonale selektivní.
Kalocin byl opravdu univerzální prostředek. Zabíjel všechno, i nejmenší zárodky, jež vyvolávají rýmu. Přirozeně že měl vedlejší účinky; zahubil vždycky normální baktérie, jež se vyskytují ve střevě, takže všichni, kdo jej užívali, dostali těžký průjem - to ovšem byla směšná cena za vyléčení rakoviny.
V prosinci 1965 byly o této látce tajně informovány všechny vládní instituce a významná úřední místa ve veřejném zdravotnictví. Tehdy se poprvé objevily výhrady. Mnozí, včetně Jeremy Stonea, dali jasně najevo, že by se měl kalocin zakázat.
Zdálo se, že důvody jsou pouze teoretické, a u Jensenů, kde už cítili miliardy dolarů na dosah ruky, se tvrdě bojovalo za prosazení klinických zkoušek. Nakonec ministerstvo zdravotnictví, Úřad pro kontrolu léčiv a ostatní povolily přes protesty Stonea a jeho kolegů jejich provádění.
V únoru 1966 bylo testování zahájeno. Bylo vybráno dvacet pacientů s nevyléčitelnou rakovinou a dvacet normálních zdravých dobrovolníků z alabamské státní věznice. Všech čtyřicet sledovaných osob užívalo lék denně po dobu jednoho měsíce. Testy dopadaly přesně podle očekávání: zdraví jedinci trpěli nepříjemnými vedlejšími účinky, což nebylo nic vážného. Pacienti nemocní rakovinou vykazovali rapidní ústup onemocnění v závislosti na podávání léku.
Prvního března 1966 bylo u všech osob podávání léku ukončeno. Za šest hodin zemřeli.
Stone to předvídal od začátku. Zdůrazňoval, že v průběhu tisíciletého styku s mikroorganismy si lidstvo vůči většině těchto organismů vybudovalo velice citlivé regulovanou imunitu. Na kůži, ve vzduchu, v plicích, ve střevech a dokonce i v krvi jsou stovky různých virů a baktérií. Jsou potenciálně velmi nebezpečné, ovšem člověk se na ně letitým stykem adaptoval, a tak jen některé z nich mu ještě mohou působit onemocnění.
Tato všeobecná rovnováha sil je ovšem velmi křehká. Jestliže se vyskytne nový lék, který zabije všechny baktérie, poruší se tato rovnováha a výsledek tisíciletého vývoje je zmařen. Cesta superinfekci je otevřena, vzniká problém s novými organismy, jež vyvolávají neznámá onemocnění.
Stone měl dokonale pravdu: čtyřicet dobrovolníků zemřelo, a každý z nich na jinou záhadnou nemoc, do té doby neznámou. Jeden muž otekl od hlavy až k patě, otoky se zanítily, a nakonec se zadusil plicním edémem. Jiného zahubil mikrob, který mu doslova požral žaludek, a to v několika hodinách. Třetí zemřel na infekci virem, který mu změnil mozkovou tkáň na rosolovitou hmotu. A tak to dopadlo se všemi.
Firma Jensen s jistým zdráháním přerušila další zkoušky. Vláda, vědoma si toho, že Stone dobře ví, co se vlastně stalo, souhlasila s jeho původním doporučením, aby se napříště potlačila každá zmínka o kalocinu, a jakékoliv další pokusy s ním zakázala.
V tomto stavu záležitost spala už dva roky.
A teď chtěl Burton, aby mu kalocin dali.
"Ne," odmítl Stone, „to nepřipadá v úvahu. Mohlo by tě to sice vyléčit na jistou krátkou dobu, ale kdybychom ho pak vysadili, nepřežil bys to."
"Tamodtud se vám to lehko říká."
"Neříká se mi to lehce, to mi věř." Opět zakryl mikrofon rukou a obrátil se k Hallovi: "Víme, že kyslík brání množení Andromedy. A Burton dostal kyslík. Prospěje mu to, trošku se mu zamotá hlava, trochu se uvolní a zpomalí se mu dech. Má chudák smrtelný strach."
Hall přikývl. Věta, kterou Stone pronesl, mu uvízla v mysli. Přemýšlel o tom a uvědomil si, že Stone udeřil hřebíček na hlavičku. Tato věta byla klíčová. Byla to odpověď. Chtěl odejít.
"Kam jdete?"
"Musím o něčem uvažovat."
"O čempak?"
"O tom smrtelném strachu."

27 / Smrtelný strach

Hall se vrátil do laboratoře; skleněnou stěnou pozoroval starce a děťátko. Díval se na ně a pokoušel se přemýšlet, ale jeho mysl uháněla v divokém kolotoči. Nemohl se přinutit k soustředěné logické úvaze, a nedávný pocit, že je na prahu řešení, byl ten tam.
Několik minut hleděl upřeně na starého muže, kterého měl před sebou, a před očima mu vyskakovaly krátké výjevy: umírající Burton s rukou na hrudníku, Los Angeles v divoké panice, všude kolem mrtvoly, automobily, řítící se naslepo cestou necestou, protože je nikdo neřídí. V tu chvíli si uvědomil, že má také strach. Smrtelný strach. Ta slova se mu znovu vracela. Smrtelný strach.

Někde tady je asi řešení.
Pomalu nutil svůj mozek k systematickému postupu a v duchu si všechno znovu procházel.
Strážník s cukrovkou. Nechtěl brát inzulín a upadal do acidózy.
Stařec, pijící "Sterno", jímž si přivodil otravu metanolem a acidózu.
Dítě, které... které co vlastně? Proč mělo acidózu? Hall zavrtěl hlavou. Vždycky skončil u dítěte, které bylo normální a nemělo acidózu. Vzdychl.
Vezmu to od začátku, řekl si. Musím se držet logiky. Když má někdo metabolickou acidózu - nakonec jakoukoliv acidózu - co to s ním dělá?
Má v těle příliš mnoho kyseliny. Může na to zemřít, jako kdyby mu někdo do žil vstříkl kyselinu solnou. Příliš vysoká kyselost znamená smrt.
Tělo je však schopno všechno vyrovnat. Rychlým dýcháním. Tak se plícemi vydechuje kysličník uhličitý a zásoba kyseliny uhličité, jež vzniká v krvi z kysličníku uhličitého, v těle klesá.
Tak se lze zbavit kyseliny.
Rychlým dýcháním.
A Andromeda? Co se stane s mikrobem, když se při acidóze zrychlí frekvence dechu?
Možná že rychlé dýchání zabrání organismu proniknout z plic do cév. To by mohlo být řešení. Když však o tom uvažoval dál, přestalo se mu to líbit. Ne: musí to být jinak. Je v tom něco jednoduchého, co má přímou souvislost.
Něco, co všichni z nich vědí, ale nikdy si to neuvědomili.
Mikroorganismus proniká plícemi.
Vniká do krevního oběhu.
Usazuje se ve stěnách tepen a žil, zejména v mozku.
Poškozuje je.
To má za následek krevní koagulaci; ta se rozšíří do celého organismu, v jiných případech dochází ke krvácení, k psychickým poruchám, k smrti.
Jenže aby došlo k tak těžkému poškození, muselo by v artériích a v žilách být mikroorganismů nespočítané. Milióny a milióny mikroorganismů.
Tolik jich vdechnout pravděpodobně nelze.
Musí se tedy množit v oběhu.
A to hezky rychle. Fantasticky rychle.
A při acidóze? Zabrání se pomnožení?
Snad.
Znovu zavrtěl hlavou.
Protože člověk s acidózou, jako třeba Willis nebo Jackson, to byla jedna věc. Jenže co to dítě?
Dítě bylo normální. Jestliže dýchalo rychle, upadlo do alkalózy - příliš mnoho zásad, žádná kyselina - tedy nikoliv do acidózy. Dítě se tedy dostalo do stavu právě opačného.
Hall se podíval skleněnou stěnou. Dítě se právě probudilo. Skoro okamžitě začalo křičet, obličej mu zbrunátněl, očka se přimhouřila a bezzubá ústa s holými dásněmi se rozevřela na celé kolo.
Vystrašené k smrti.
A co ptáci se zvýšeným metabolismem, s rychlým tepem, s vysokou dechovou frekvencí? Ptáci, u kterých všechno probíhá tak rychle? Ti také přežili.
Rychlé dýchání?
Je to tak jednoduché?
Ne, to jistě není.
Usedl a promnul si oči. Bolela ho hlava. Byl nesmírně unaven. Stále myslel na Burtona. Může zemřít každou minutu, tam v té uzavřené pracovně.
Napětí bylo nesnesitelné. Pocítil náhle sílící nutkání utéci z toho všeho a zmizet.
Na televizní obrazovce se objevila jeho laborantka: "Pane doktore, doktor Leavitt je v nemocnici."
Hall se přistihl, že docela bezmyšlenkovitě odpovídá: "Hned jsem tam."
Věděl, že nejedná správně. Hall neměl vůbec důvod navštívit Leavitta. Ten je v pořádku, má se dobře a nehrozí mu žádné nebezpečí. Hall si byl vědom toho, že se snaží zapomenout na všechny ostatní, naléhavější problémy. Na ošetřovnu vstupoval s pocitem viny.
"Spí," oznámila mu laborantka.
"Po záchvatu," poznamenal Hall. Pacienti po takovém záchvatu většinou spí.
"Začneme s dilantinem?"
"Ne. Uvidíme za chvíli. Možná že bude docela stačit jen fenobarbital."
Začal pomalu a systematicky Leavitta vyšetřovat. Jeho laborantka ho pozorovala. "Jste unavený."
"Ano," připustil Hall, "touhle dobou už bývám v posteli."
Za normálních okolností by teď ujížděl po dálnici domů. Stejně tak i Leavitt. Jel by ke své rodině do Pacific Palisades. Dálnicí na Santa Monica. Před očima se mu na chvilku objevila dlouhá řada automobilů, pomalu se posunujících kupředu. A dopravní značky vedle silnice: "Nejvyšší rychlost 100 km, nejnižší 60 km." V této situaci vypadaly jako nejapný vtip.
Maximum a minimum rychlosti.
Auta, jež jedou pomalu, ohrožují dopravu. Doprava se musí udržovat v přibližně stálém tempu, malá odchylka od maxima nebo od minima, a už se...

Zarazil se.
„To jsem ale idiot," usykl.
Šel k počítači.

O několik týdnů později o tom Hall mluvil jako o "silniční diagnóze". Princip byl jednoduchý, jasný a přímo se nabízel, takže bylo vlastně s podivem, že na to nikdo z nich nepomyslel už dříve.
Vzrušeně naklepával data pro program RŮST. Musel to dvakrát opakovat, neboť jak se mu rozčilením třásly ruce, dělal chyby. Konečně byl hotov. Na obrazovce spatřil, co chtěl vidět: růst Andromedy jako funkci pH, poměru mezi kyselinami a zásadami.
Výsledek byl jednoznačný:

RŮST KOLONIE V MG

ACIDITA MEDIA JAKO LOG KONCENTRACE H

KOREKCE ASYMETRIE KŘIVKY
PRŮMĚR, MODUS, SMĚR ODCH
MM 76
SOUŘADNICE POKYNU
O.Y 88.Z.09.
KONTROLOVÁNO
KONEC TISKU

Andromeda rostla v úzkých mezích pH. Když byla kultivační půda příliš kyselá, organismus se nemnožil, a stejně tak, když byla příliš zásaditá. Rostl dobře pouze a jedině v rozmezí pH 7,39-7,42. Chvíli se díval na graf, pak vyskočil a běžel ke dveřím. Cestou ještě kývl na laborantku a zvolal: "Všecko je vyřešeno. Máme po starostech."
Netušil, že je na velkém omylu.

28 / Test

V hlavním pracovním sále seděl Stone a pozoroval na obrazovce Burtona v hermeticky uzavřené laboratoři.
"Vháníme kyslík," řekl Stone.
"Přestaňte s tím," řekl Hall.
"Co?"
"Hned s tím přestaňte a nechte ho dýchat obyčejný vzduch." Hall pozoroval Burtona. Bylo patrno, že už na něj kyslík působí. Dýchal klidně a hruď se mu pomalu zdvihala v pravidelných intervalech.
Uchopil mikrofon.
"Přišel jsem na řešení," ohlásil se Hall, "Andromeda roste jen v úzkém rozmezí pH. Rozumíš? Ve velmi úzkém rozmezí. Pokud jsi v alkalóze nebo acidóze, nemusíš se bát. Chtěl bych, aby ses dostal do respirační alkalózy. Dýchej, jak nejrychleji můžeš."
Burton odpověděl: "Vždyť tu jsem na kyslíku. Když budu hyperventilovat, tak to se mnou praští. Už teď se mi motá hlava."
"Ne, dáváme ti už vzduch. Tak honem dýchej, jak nejrychleji umíš."
Hall se obrátil k Stoneovi: "Přidejte mu víc kysličníku uhličitého."
"Ale vždyť v kysličníku uhličitém mikrob výborně roste."
"To ano, ale ne při nepříznivém pH krve. Právě v tom je jádro pudla: nezáleží na vzduchu, ale na krvi. Musíme dosáhnout nepříznivé acidity krve."
Stone rázem pochopil. "To dítě. Křičelo pořád na celé kolo."
"Ano."
"A ten staroušek s aspirinem - taky hyperventiloval."
"Ano, a k tomu pil ‚Sterno'."
„A oba ujeli se svou acidobazickou rovnováhou kdoví kam," dodal Stone.
„V tom to je," řekl Hall. "Dělal jsem chybu, že jsem se upnul na tu acidózu. Pořád jsem nemohl přijít na to, jak může mít to dítě acidózu. Samozřejmě že nemělo. Naopak, mělo krev málo kyselou. Což je v pořádku, protože Andromeda se dá udržet mimo své růstové optimum oběma způsoby - buď příliš mnoho kyselin nebo příliš málo."
Obrátil se k Burtonovi. "Tak teď jen hezky rychle dýchej. Nepřestaň ani na chviličku. Ať si plíce zacvičí. A pěkně ven s kysličníkem uhličitým. Jak je ti?"
"Dobře," vydechl Burton. "Mám strach - ale jinak je to dobré."
"Fajn."
"Počkejte," ozval se Stone, "přece ho takhle nemůžeme držet věčně. Dřív nebo později -"
"Ano, zalkalizujeme mu krev."
Znovu se obrátil na Burtona: "Podívej se, jestli nemáš v laboratoři něco, čím by sis mohl zvednout pH krve."
Burton hledal. "Ne, nic tu není."

"Užívací soda? Vitamin C? Ocet?"
Burton horečně hledal mezi lahvičkami a chemikáliemi na policích, ale nic nenašel. "Nic, co by se hodilo."
Hall už ho poslouchal jen jedním uchem. Počítal Burtonovy dechy. Bylo jich za minutu až třicet pět a byly hluboké. Dříve nebo později se však unaví - dýchání unavuje - nebo omdlí.
Rozhlédl se po laboratoři, pokud mu to obrazovka dovolovala. Spatřil krysu. Seděla v kleci, pěkně tiše v rohu, a pozorovala Burtona.
Zarazil se.
"Ta krysa -"
Dýchala si pomalu a bez námahy. Také Stone si jí všiml. "Co sakra -"
Najednou začala znovu blikat poplachová světla. Na desce počítače se objevilo:

POČÍNAJÍCÍ ZNÁMKY PORUŠENÍ IZOLAČNÍHO TĚSNĚNÍ V/112-6886

"Proboha," vydechl Stone.
"Které je to těsnění?"
"To je jedno z hlavních těsnění od spojky všech laboratoří. Hlavní uzávěr je -"
Počítač se znovu ozval:

PORUŠENO TĚSNĚNÍ A-009-5478
V-430-0030
N-966-6656

Pohlédli na desku ohromeně. "Něco se stalo," řekl Stone, "něco moc nepříjemného."
A pak počítač udával v rychlém sledu čísla dalších devíti porušených těsnění, která se rozpadala,
"Tomu nerozumím."
Halla hned napadlo: "Samozřejmě, to dítě!"
"Dítě?"
"A to letadlo. To spolu souvisí."
"O čem to mluvíte?"
"Dítě bylo zdravé," vysvětloval Hall, "mohlo plakat a porušit si acidobazickou rovnováhu. To bylo výborné. Andromeda se nemohla dostat do krevního oběhu, nemohla se pomnožit, a děcko zůstalo naživu."
"No ano, ano," utrhl se Stone, "to jste mi už říkal."
"Co se ale stane, když to dítě přestane plakat?"
Stone na něj civěl. Mlčel.
"Myslím," pokračoval rychle Hall, "že to dítě musí někdy přestat plakat; nemůže přece brečet bez přestání a pořád. Dříve nebo později přestane a opět nastane acidobazická rovnováha. Pak by mělo Andromedě podlehnout."
"Pravda."
"Ale ono nezemřelo!"
"Snad nějaká náhlá imunita -"
"Ale kdež, to je nemožné. Jsou jen dvě možnosti. Ve chvíli, když děcko přestane brečet, buď už tam mikrob nebyl - třeba byl odnesen vzduchem -, anebo se zkrátka -"
"Změnil," vpadl mu Stone do řeči. "Zmutoval."
"Správně. Zmutoval na neinfekční formu. A třeba mutuje stále. Teď už není přímo škodlivý pro člověka, živí se ale třeba gumovým těsněním."
"Letadlo."
Hall přikývl. "Národní gardisté se mohli na zemi pohybovat bez úhony, pilot ale havaroval, protože se mu před očima rozpadla plastiková hadice."
"A tak je teď Burton vystaven už jen neškodnému organismu. A proto také žije ta pokusná krysa."
"Ano, proto Burton žije," řekl Hall. "Rychlé dýchání není zapotřebí. Žije pouze proto, že se Andromeda změnila."
"Ale může se změnit znovu," uvažoval Stone, "a protože k mutacím dochází při množení, pak tedy, když organismus roste velkou rychlostí -"
Rozezvučely se sirény a zasvítila červená zpráva:

VEŠKERÁ TĚSNĚNÍ V ROZPADU.
PATRO KONTAMINOVÁNO A UZAVŘENO.

Stone pohlédl bleskově na Halla. "Rychle, musíte okamžitě odtud. V téhle laboratoři není spínací skříňka. Běžte honem do vedlejšího sektoru."
Trvalo okamžik, než Hall pochopil. Seděl klidně v křesle, ale pak, když mu náhle všechno došlo, vyřítil se ke dveřím, běžel na chodbu. V běhu zaslechl syčení a pak tlumený těžký úder, jak mohutná ocelová deska vyjela ze stěny a přehradila chodbu.
Stone to spatřil a zaklel. "A je to," usykl, "jsme tu v pasti. Výbuch bomby rozpráší Andromedu po celé zemi. A vznikne na tisíce mutant, každá jiná, a každá bude zabíjet jiným způsobem. Nikdy se toho už lidstvo nezbaví."
Seshora se z reproduktoru ozval opět monotónní hlas: "Patro je uzavřeno. Patro je uzavřeno. Poplach. Patro uzavřeno."

Chvíli bylo ticho, a pak to v amplionu tiše zapraskalo, jako když se připravuje další hlášení, a ozvala se slečna Gladys Stevensová z Omahy v Nebrasce a klidně pravila: „Za tři minuty nastane atomový výbuch."

29 / Tři minuty

Opět se ozval houpavý zvuk sirény, ručičky hodin se rázem posunuly na číslici 12.00 a vteřinová ručička počala znovu odměřovat čas. Všechny stopky začaly svítit červeně a na ciferníku se objevila zelená čárka, která označovala, kdy má dojít k detonaci. A tichý hlas mechanicky opakoval: "Do atomového výbuchu zbývají tři minuty."
"To je automatika," řekl klidně Stone. "Nukleární zařízení se zapne, když je patro zamořeno. Musíme tomu zabránit."
Hall svíral v ruce klíček. "Nedá se někudy proniknout ke spínací skříňce?"
"V tomhle patře ne. Sektory jsou od sebe hermeticky odděleny."
"Ale na jiných patrech jsou spínače?"
"Ano..."
"Jak se tam dostanu..."
"Nijak. Všechny běžné přístupy jsou odříznuty."
"A co centrální šachta?" Centrální šachta propojovala všechna poschodí.
Stone pokrčil rameny: "Zabezpečovací systém..." Hall si vzpomněl na rozmluvu s Burtonem o zajištění ústřední šachty. Teoreticky se mohli dostat přímo nahoru. Ve skutečnosti však tomu zabraňovala ligaminová čidla, umístěná po obvodu šachty. Byla původně určena k tomu, aby zabránila úniku laboratorních zvířat, jež by se nedopatřením dostala do šachty. Čidla uvolňovala ligamin, rozpustný derivát kurare, ve formě plynu. Byly tam rovněž instalovány pistole, jež vystřelovaly ligaminové šipky. Mechanicky hlas ohlásil: „Do autodestrukce zbývají dvě minuty a čtyřicet pět vteřin."
Hall se vrátil do laboratoře a skleněnou stěnou si prohlížel vnitřní pracovní prostor. Za ním byla šachta.
Hall se zeptal: "Jakou mám naději?"
"Vůbec žádnou," řekl mu Stone,
Hall se sehnul a vlezl do plastikového oděvu. Počkal, až se za ním uzavře, pak vzal nůž a odřezal tunel, jímž do obleku vlezl. Dýchal čerstvý vzduch z ovzduší laboratoře, plný organismů Andromeda.
Nic se nestalo.
Stone ho pozoroval skleněnou stěnou. Hall viděl, jak pohybuje rty, ale nic neslyšel. Za okamžik zapojil reproduktor a Hall uslyšel, jak Stone říká „...nejlepší, jaký jsme mohli vymyslet."
"Co?"
"Zabezpečovací systém."
"Tak to vám děkuju," ulevil si Hall a postupoval ke gumovému těsnění. Byl to docela malý poklop, který ústil do ústřední šachty.
"Zbývá jen jedna naděje," řekl Stone, "dávky jsou poměrně nízké. Jsou vypočítány na desetikilogramové zvíře, jako je třeba opice, a vy vážíte jistě sedmdesát. Vydržíte dost velkou dávku, než..."
"Než přestanu dýchat," dodal Hall. Oběti kurare umírají zadušením, ochrnutím dýchacích svalů hrudníků a bránice. Hall si dobře uvědomoval, že to není zrovna nejpříjemnější způsob smrti.
"Držte mi palce," řekl.
„Do autodestrukce zbývají dvě minuty a třicet vteřin," oznámila Gladys Stevensová.
Hall bouchl do těsnění pěstí. Rozpadlo se na prach. Prolezl do šachty.
Bylo tu ticho. Sirény a poplachová světla byla daleko, ocitl se v kovově studeném prostoru znějícím dunivou ozvěnou. Šachta byla asi deset metrů široká, s šedě natřenými stěnami. Vedlo jí potrubí a svazky kabelů. Na stěně byly příčky žebříku do hořeních pater.
"Vidím vás na svém monitoru," ozval se Stone. "Lezte po žebříku. Plyn vás zasáhne každou chvíli."
Opět se ozval nezúčastněný hlas, tentokrát zas jiný: "Ústřední šachta byla zamořena," oznamoval, "personál údržby nechť okamžitě opustí zamořený prostor."
"Lezte," pobízel Stone.
Hall se šplhal vzhůru. Když se ohlédl pod sebe do válcové šachty, spatřil bledé mráčky bílého dýmu, jak pokrývají dno.
"To je plyn," oznamoval Stone, "lezte dál."
Hall rychle ručkoval vzhůru. Těžce oddychoval, částečně vypětím sil, částečně vzrušením.
"Čidla vás zachytila," řekl Stone temným hlasem.
Stone seděl v laboratoři v pátém patře a na počítači sledoval, jak fotobuňky zachytily kontury Hallova těla a sledují dráhu jeho pohybu vzhůru. Zdálo se mu, že Hall nemůže být víc zranitelný. Pohlédl na druhou obrazovku, na níž byly zachyceny ligaminové ejektory; otáčely se v nástěnných závěsech a zaměřovaly se na svůj cíl.
"Rychle, lezte!"
Na obrazovce kontrastoval obrys Hallova těla se sytě zeleným pozadím. Stone viděl, jak se nitkový kříž zaměřovače přesouvá na Hallovo tělo a zastavuje se na jeho šíji. Počítač byl totiž naprogramován tak, aby si vybral prokrvenou oblast těla; u většiny zvířat to byl spíše krk než záda.
Hall usilovně lezl a nemyslel na nic jiného než na vzdálenost, jež mu ještě zbývá, a na svou únavu. Cítil zvláštní únavu, zachvacující celé tělo, jako by lezl dlouhé hodiny. Poznal, že ho plyn už zasáhl.
Čidla vás zaměřila," oznamoval mu Stone, "ale zbývá vám už jen deset metrů."
Hall se ohlédl a uviděl, že ho čidla našla. Cílila přímo na něj. Spustila a z hlavně se vyvalil drobný obláček namodralého dýmu. Zahvízdlo to, pak cosi těsně vedle něho udeřilo do zdi a spadlo dolů na dno šachty.
"Zatím vedle, jen lezte, lezte."

Další šipka zasáhla zeď těsně vedle jeho krku. Snažil se lézt rychleji. Těsně nad sebou uviděl dveře s nápisem "4. PATRO". Ano, Stone měl pravdu, bylo to méně než deset metrů. Třetí šipka, pak hned čtvrtá. A stále nebyl zasažen. Na chvilku ho to dokonce rozčililo: ty mizerné počítače nejsou k ničemu, nedovedou zasáhnout ani tak jednoduchý cíl - Příští šipku už dostal do ramene. Zabolelo ho to. Napřed když se vbodla do svalu, a pak mnohem více, když se vstřikovala tekutina. Hall zaklel.
Stone to všechno viděl na svém monitoru. Obrazovka prostě signalizovala ZÁSAH a pak se znovu promítal celý záběr, který ukázal, jak šipka letí vzduchem a zasahuje Hallovo rameno. To celé se promítlo ještě dvakrát.
Ozval se hlas: „Do autodestrukce zbývají dvě minuty."
„To byla malá dávka. Lezte," řekl Stone Hallovi.
Hall stále šplhal. Zdálo se mu, že váží dva metráky, ale šplhal a šplhal. Dotkl se dveří právě v okamžiku, kdy opět jedna šipka narazila na stěnu tentokrát těsně vedle jeho tváře.
"Fuj!"
"Honem, honem."
Dveře měly uzávěr a kliku. Hall za ni vzal. V témže okamžiku se další šipka odrazila od stěny.
"To je ono, to je ono, ještě to stihnete!" volal Stone.
"Zbývá devadesát vteřin do výbuchu," oznamoval hlas.
Klika povolila. Zasyčel vzduch a dveře se otevřely.
Vkročil dovnitř právě v chvíli, kdy mu jedna šipka zalila horkou bolestí celou nohu. Rázem si připadal o dalších padesát kilogramů těžší. Pomalu, ztěžka za sebou zavřel dveře.
"Teď jste v komoře vzduchového uzávěru," řekl Stone, "vezměte za kliku u dalších dveří."
Hall se sunul pomalu k dalším dveřím. Byly od něho vzdáleny několik dlouhých kilometrů a musel podniknout předlouhou cestu, aby urazil tu naprosto beznadějnou vzdálenost. Nohy měl z olova, lýtka z žuly. Byl ospalý a k smrti znavený; opatrně a s námahou posunoval jednu nohu za druhou.
"Do výbuchu zbývá šedesát vteřin."
Čas rychle ubíhal. Nerozuměl tomu. Vždyť všechno kolem se odehrává tak rychle, a on je tak strašně pomalý.
Klika. Jako ve snu ji sevřel v prstech. Stiskl ji.
"Ten ligamin přemůžete. Musíte. Půjde to," říkal Stone. Na to, co bylo pak, si už Hall ani nevzpomíná. Ví, že vzal za kliku a otevřel dveře. Mátožně si uvědomil, že když se vpotácel do chodby, stála před ním nějaká dívka, bezpochyby laborantka. Dívala se na něj s očima vytřeštěnýma hrůzou. Nemotorně pokročil dopředu.
"Pomozte mi," vyhrkl.
Chvíli váhala a pak se vyděšeně rozběhla chodbou pryč. Nechápavě se za ní díval a pak upadl na zem. Na metr od něho se na stěně blyštěla kovová deska spínací přípojky.
"Do výbuchu zbývá čtyřicet pět vteřin," řekl hlas. Dostal vztek, protože to byl svádivý ženský hlas, dávno předem nahraný na pásek, a protože někdo už dávno předem plánoval tuto situaci a napsal sérii textů pro tato neúprosná oznámení jako scénář, podle něhož teď hrály počítače a všechny ty nablýskané laboratorní přístroje. Bylo to, jako by se naplňoval jeho osud, který někdo jiný předem naplánoval. A dostal vztek.
Teď už si ani neuvědomuje, jak se vůbec dokázal doplazit ten kousíček, který mu ještě zbýval. Není s to si ani vzpomenout, jak si dokázal kleknout, vsunout klíček do zámku. Dobře si pamatuje, jak klíčkem otočil a čekal, až se opět rozsvítí zelené světlo.
"Výbuch byl odvolán," oznámil hlas, jako kdyby se vůbec nic nebylo stalo.
Hall se vyčerpán zhroutil a kolem se rozhostila hluboká tma.

pátý den

ROZUZLENÍ

30 / Poslední den

Nějaký hlas jakoby z velké dálky řekl: "Už se z toho dostává."
"Opravdu?"
"Ano, podívejte se."
A pak o chvilku později se Hall rozkašlal, když mu cosi vytahovali z krku. Zalapal po dechu a otevřel oči. Díval se na něho starostlivý ženský obličej. "Už je vám dobře?"
"Rychle se to zlepšuje."
Hall chtěl odpovědět, ale nemohl. Ležel nehybně na zádech a jen si uvědomoval, že dýchá. Zprvu to šlo ztuha, ale postupem času se to upravilo, šlo to mnohem snáze a žebra se mu zdvíhala bez jakékoliv námahy. Otočil hlavu a zeptal se: "Jak dlouho?"
"Asi čtyřicet vteřin," řekla dívka, "pokud to můžeme odhadnout. Čtyřicet vteřin bez dechu. Už jste modral, když jsme vás našli, ale hned jsme vás intubovali a dali nu respirátor."
"Kdy to bylo?"
"Tak před dvanácti až patnácti minutami. Ligamin nepůsobí dlouho, ale stejně jsme měli o vás starost... Jak je vám?"
"Ujde to."
Rozhlížel se po místnosti. Byl na ošetřovně ve čtvrtém patře. Na protilehlé stěně byl televizní monitor a na něm Stone. Hall ho pozdravil.

Stone se zašklebil: "Blahopřeju."
"Jak vidím, bomba nevybuchla, že?"
"Ne. Nevybuchla," odpověděl Stone.
"To je dobře," řekl Hall a zavřel oči. Spal déle než hodinu, a když se probudil, byla obrazovka vypnuta. Ošetřovatelka mu oznámila, že Stone hovoří s Vandenbergem.
"Co se děje?"
"Předpokládá se, že mikroorganismus je v téhle chvíli už nad Los Angeles."
"No a?"
Ošetřovatelka pokrčila rameny. "Nic. Zdá se, že už je neškodný."

"Vůbec nic," řekl Stone o mnoho později. "Je zřejmé, že zmutoval na zcela neškodnou formu. Stále čekáme na zprávu o nějaké záhadné smrti nebo onemocnění, ale už je to šest hodin a každou minutu je to méně pravděpodobné. Máme za to, že nakonec vymigruje pryč z naší atmosféry, protože tady je příliš mnoho kyslíku. Ovšem kdyby byla tam ve Wildfiru spustila ta bomba..."
Hall se zeptal: "Kolik času ještě zbývalo?"
"Když jste otočil klíčkem? Třicet čtyři vteřiny."
Hall se usmál. "Takového času. To není skoro ani napínavé."
"Možná tam, kde jste byl vy," řekl Stone. "Ale v pátém patře to napínavé bylo, na to můžete vzít jed. Já jsem vám neřekl, že pro zesílení účinku podzemní detonace se měl z pátého patra vyčerpat všechen vzduch, a to od třicáté vteřiny před výbuchem."
"Aha," řekl Hall.
"Už jsme to ale všechno zvládli," pokračoval Stone, "máme mikroba a můžeme pokračovat ve zkoumání. Už se nám podařilo charakterizovat celou řadu mutant. Je to s podivem, jak je ten mikrob proměnlivý." Usmál se. "Můžeme se myslím spolehnout, že se přestěhuje nahoru do atmosféry, aniž tady na zemi způsobí nějakou škodu, takže tenhle problém nás nepálí. Už víme, co se tu děje, pokud jde o ty mutace. To je totiž důležité: že tomu rozumíme."
"Rozumíme," opakoval Hall.
"Ano," odpověděl Stone. "Musíme rozumět."

EPILOG

Oficiálně se vysvětlovala ztráta kosmické lodi Andros V, jež shořela při návratu do atmosféry, mechanickou závadou. Tepelný štít z wolframu a skelného laminátu se údajně propálil velkým žárem při vstupu do atmosféry. NASA nařídila kontrolu postupu výroby tepelného štítu. V Kongresu a v tisku propuklo hnutí za bezpečnější kosmické lodi. Na nátlak vládních míst a veřejnosti odložila NASA další lety s lidskou posádkou na neurčilo. Toto rozhodnutí oznámil Jack Marriot, nazývaný "Hlas Androsu", na tiskové konferenci v letovém ústředí v Houstonu.
Částečný zápis tiskové konference:
Otázka: Jacku, kdy vstoupí to odložení v platnost?
Odpověď: Ihned. Právě teď jsme všechno zarazili.
Otázka: Jak dlouho bude odklad podle tvého názoru trvat?
Odpověď: To lze těžko říci.
Otázka: Měsíce?
Odpověď: Snad.
Otázka: Jacku, mohl by trvat třeba rok?
Odpověď: To nemohu přesně říci. Musíme počkat, až co řekne vyšetřovací komise.
Otázka: Má odklad něco společného s tím, že Sověti zredukovali svůj program vesmírného výzkumu po havárii Zondu 19?
Odpověď: Měl byste se na to zeptat jich.
Otázka: Všiml jsem si, že v seznamu členů vyšetřovací komise je také Jeremy Stone. Proč je v komisi bakteriolog?
Odpověď: Profesor Stone byl v minulosti členem mnoha poradních sborů pro otázky vědy. Ceníme si jeho názorů na celou řadu problémů.
Otázka: Jak ovlivní tento odklad termín přistání na Marsu?
Odpověď: Rozhodně způsobí zpoždění.
Otázka: Jacku, o kolik?
Odpověď: Řeknu vám upřímně, že bychom to sami také rádi věděli. Považujeme selhání Androse V za vědeckou chybu, za selhání techniky, nikoliv za chybu týkající se specificky lidského prvku celého projektu. Výzkumní pracovníci tento problém v současné době řeší, a nezbývá než vyčkat jejich závěrů. Řešení opravdu nezávisí na nás.
Otázka: Jacku, mohl bys to prosím tě ještě jednou opakovat?
Odpověď: Řešení nezávisí na nás.